

Додаток
до листа Мінмолодьспорту
«Про надання інформації
щодо виконання постанови
Кабінету Міністрів України
від 09 жовтня 2020 року № 932

**Інформація
про виконання Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932**

Міністерство молоді та спорту України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері національно-патріотичного виховання, приділяє стратегічну увагу зазначеному напрямку.

У Міністерстві функціонує окремий відділ національно-патріотичного виховання, який спрямовує свою діяльність на формування та розвиток загальнодержавної комплексної системи національно-патріотичного виховання, враховуючи положення Стратегії національно патріотичного виховання, що затверджена Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286, спрямованої на консолідацію та розвиток української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, формування української громадянської ідентичності та усвідомлення суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність українського народу).

З метою удосконалення та розвитку цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання постановою Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 затверджено План дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020—2025 роки (далі – План дій).

Вперше в історії незалежної України постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 року № 673 затверджено Державну цільову соціальну програму національно-патріотичного виховання на період до 2025 року якою визначено пріоритети сфери національно-патріотичного виховання: формування української громадянської ідентичності; військово-патріотичне виховання; формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання; підтримка та співпраця органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання.

На виконання пункту 22., 23. Плану дій Мінмолодьспорту опрацьовано вітчизняний та зарубіжний досвід формування та реалізації державної політики у сфері національно-патріотичного виховання та подано пропозиції до проекту Закону України «Про основні засади державної політики утвердження громадянської ідентичності» розробку якого ініційовано Комітетом з питань молоді і спорту Верховної Ради України.

На виконання пунктів 10., 19., 20., 28. Плану дій повідомляємо, що Міністерство молоді та спорту здійснює проведення у регіонах освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 року № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання» організацію та участь у проведенні когресів, форумів, конференцій, семінарів з питань утвердження української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України та проектів і заходів з набуття компетентностей для осіб, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання або долучаються до впровадження державної політики у цій сфері.

Відповідно до наказу Мінмолодьспорту від 17.03.2021 року № 829 «Про затвердження календарного плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2021 рік» (зі змінами) Міністерством спільно із структурними підрозділами з питань молоді та спорту обласних, Київської міської державних адміністрацій та громадськими організаціями протягом 2021 року планується реалізувати 31 такий захід на суму 8 млн. грн. Протягом звітного періоду проведено 19 всеукраїнських заходів у регіонах України окрім АР Крим та окремих районів Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження.

Проведені заходи спрямовувались на реалізацію пріоритетних завдань: налагодження конструктивної взаємодії між суб'єктами національно-патріотичного виховання – 2, підготовки фахівців національно-патріотичного виховання та розвиток системи підготовки активістів, волонтерів, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання – 5, збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України – 7, вшанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України – 3, організації інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання – 1, збільшення чисельності молоді, яка пишається своїм українським походженням, громадянством – 1.

6-10 травня 2021 року у Тернопільській області проведено Всеукраїнську теренову гру «Гурби Антонівці – 2021» з метою вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність. Взяти участь 250 осіб, загальне охоплення склало 30 000 осіб.

17-20 травня 2021 року у м. Київ проведено Всеукраїнську акцію «Молодь за безпечний світ» з метою підготовки фахівців національно-патріотичного виховання та розвиток системи підготовки активістів, волонтерів, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання. Взяти участь 140 осіб, загальне охоплення 12 000 осіб.

19-21 травня проведено Всеукраїнський семінар-тренінг, «Співпраця – 2021» у Київській області з метою налагодження конструктивної взаємодії між суб'єктами національно-патріотичного виховання. Взяти участь 50 осіб, загальне охоплення склало 11 000.

24-26 травня 2021 року у м. Харків проведено Всеукраїнський семінар-тренінг «Школа виховників Джур – V» з метою підготовки фахівців національно-патріотичного виховання та розвиток системи підготовки активістів, волонтерів, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання. Взяло участь 41 особа, загальне охоплення 8000.

24 - 28 травня 2021 року у Житомирській області проведено Всеукраїнський вишкіл «Джура – Десантник» з метою збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Взяло участь 90 учасників, загальне охоплення – 8000 осіб.

18-20 червня 2021 року у Львівській області проведено Всеукраїнський фестиваль «Зашків» з метою вшанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України. Взяло участь 135 волонтерів, загальне охоплення 20 000 учасників фестивалю.

22-25 червня 2021 року у Миколаївській області проведено Всеукраїнський вишкіл «Нащадки вільних». Захід проводився з метою збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Учасники заходу - 150 юнаків та дівчат із різних регіонів України, загальне охоплення заходу складе близько 11 000 осіб.

30 червня – 9 липня 2021 року реалізовано десятиденний Всеукраїнський вишкіл, спрямований на підготовку фахівців національно-патріотичного виховання – I у м. Кропивницький. Учасники заходу - 50 осіб з числа молоді, загальне планове охоплення склало близько 6 000 осіб.

07 - 11 липня 2021 року реалізовано Всеукраїнську історично-просвітницької акцію «стежками наших героїв». Захід проведено з метою вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність України у Рівненській області, учасники заходу - 35 осіб, планове охоплення – 8 000 осіб.

15-25 липня 2021 року проведено Всеукраїнський військово-патріотичний вишкіл «Україна Єдина» у Луганській області з метою збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Учасники – 50 осіб, планове охоплення 5 000 осіб.

16-25 липня 2021 року проведено Всеукраїнський військово-спортивний вишкіл «Щит і меч» у Вінницькій області з метою збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Учасники – 112 осіб, планове охоплення 20 000 осіб.

17-29 липня 2021 року реалізовано Всеукраїнський вишкіл, спрямований на підготовку фахівців національно-патріотичного виховання – II у Чернівецькій області. Учасники заходу - 50 осіб з числа молоді, загальне планове охоплення близько 6 000 осіб.

04-06 серпня 2021 року в Чернігівській області реалізовано Всеукраїнський національно-патріотичний форум «Сіверська брама» з метою організації інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання. Учасники заходу - 50 осіб з числа молоді, загальне планове охоплення близько 3 000 осіб.

16-20 серпня 2021 року в Запорізькій області реалізовано Всеукраїнський табір «Запорізька Січ» з метою збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Учасники заходу 60 осіб, загальне планове охоплення 6 000 осіб.

14-20 серпня 2021 року у Волинській області реалізовано Всеукраїнський табір «Хорунжий» з метою збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Учасники заходу 70 осіб, загальне планове охоплення 7 000 осіб.

16-25 серпня 2021 року у Закарпатській області проведено Всеукраїнський вишкіл, спрямований на підготовку фахівців національно-патріотичного виховання – III. Підготовлено 50 фахівців національно-патріотичного виховання, загальне охоплення 6 000 осіб.

24 серпня 2021 року у м. Київ (парк «Володимирська гірка») проведено Всеукраїнський фестиваль «Живий словник незалежності» з метою збільшення чисельності молоді, яка пишається своїм українським походженням, громадянством. Учасники заходу – 160 осіб – волонтери з числа студентського самоврядування та представники громадськості, що здійснюють свою діяльність у сфері національно-патріотичного виховання. Планове охоплення заходом – 65 000 осіб.

12-17 вересня 2021 року реалізовано Всеукраїнський вишкіл «Джура-Прикордонник» у Львівській області спрямований на збільшення чисельності молоді готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Учасники – 300 осіб, планове охоплення 40 000 осіб.

23 по 25 вересня 2021 року в Сумській області реалізовано Всеукраїнський семінар-тренінг, спрямований на налагодження конструктивної взаємодії між суб'єктами національно-патріотичного виховання». Учасники – 40 осіб, загальне охоплення 5 000 осіб.

В цілому, у заходах взяло участь близько 1800 осіб, загальне охоплення склало понад 270 000 осіб.

З метою підготовки фахівців сфери національно-патріотичного виховання державною установою «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» розроблено тренінгову програму для підготовки фахівців національно-патріотичного виховання, апробація якої планується на всеукраїнському заході 26-29 жовтня 2021 року у Житомирській області.

На виконання п. 24 Плану дій Мінмолодьспорту підготовлено тендерну документацію на здійснення соціологічного дослідження щодо розвитку сфери національно-патріотичного виховання та стану сформованості громадянської ідентичності населення України на суму 450 000 грн та оприлюднено відповідну інформацію на сайті <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2021-09-07-004983-b> 07 вересня 2021 року. Наразі, визначено переможця – громадську організацію «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка» який буде здійснювати відповідне соціологічне дослідження.

На виконання п. 26 Плану дій у I кварталі 2021 року у ході підготовки до

засідання колегії Мінмолодьспорту з питання «Про національно-патріотичне виховання в умовах децентралізації» Мінмолодьспорту проаналізувало стан затвердження обласних цільових програм національно-патріотичного виховання. Цільові програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року схвалено в Тернопільській, Донецькій, Волинській, Вінницькій, Івано-Франківській, Луганській, Одеській, Рівненській, Черкаській, Чернігівській областях. У Харківській області - програма національно-патріотичного виховання чинна до 2023 року, Херсонській, Чернівецькій, Дніпропетровській, Житомирській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Херсонській - до кінця 2021 року включно.

За підсумками розгляду означеного питання на засіданні колегії Мінмолодьспорту, яке відбулося 26 березня 2021 року рекомендовано Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Полтавській, Сумській, Херсонській, Хмельницькій, Чернівецькій обласним та Київській міській державним адміністраціям забезпечити прийняття обласних програм національно-патріотичного виховання та проінформувати Мінмолодьспорт про результати проведеної роботи.

Відповідно до п. 32 щодо сприяння утворенню центрів національно-патріотичного виховання на базі діючої мережі закладів, зокрема шляхом їх реорганізації, перепрофілювання, з урахуванням потреб та фінансових можливостей регіонів Мінмолодьспорту повідомляє наступне.

Центри та відділи (сектори) національно-патріотичного виховання при молодіжних центрах створені в усіх регіонах України, крім Закарпатської, Чернівецької областей, а також тимчасово окупованої АР Крим та окремих районів Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження та налічують близько 100 одиниць. Водночас мережа центрів національно-патріотичного виховання доволі різноманітна з різним галузевим підпорядкуванням, формою власності. Для прикладу центри національно-патріотичного виховання у м. Луцьку (КЗ «Центр національно-патріотичного виховання дітей та молоді у м. Луцьк»), м. Дніпрі (КЗ «Дніпропетровський обласний центр військово-патріотичного виховання, відпочинку та туризму» Дніпропетровської обласної ради), м. Запоріжжі (КЗ «Обласний центр патріотичного виховання молоді» Запорізької обласної ради), у м. Одесі (КЗ «Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді» Одеської обласної ради) галузево підпорядковані відповідним структурним підрозділам з питань молоді та спорту. Всі інші центри - молодіжні, що реалізують напрям національно-патріотичного виховання молоді, центри, що належать до мережі закладів освіти (позашкільні навчальні заклади), або ж центри, що створені громадськими об'єднаннями. За підсумками розгляду означеного питання на засіданні колегії Мінмолодьспорту 26 березня 2021 року прийнято рішення відповідно до якого рекомендовано обласним, Київській міській державним адміністраціям сприяти створенню на території регіону мережі центрів національно-патріотичного виховання або ж відповідних структурних підрозділів

(відділів, секторів) у молодіжних центрах.

Також питання розвитку інфраструктури центрів національно-патріотичного виховання розглянуто 31 травня 2021 року на засіданні Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання, утвореної відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 року № 524 (зі змінами), за підсумками якого прийнято відповідне рішення.

На виконання п. 33 Плану дій повідомляємо, що протягом липня 2021 року проведено конкурс з визначення проектів національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка у 2021 році.

Всього на Конкурс було подано 78 проектів від 55 інститутів громадянського суспільства по восьми визначеним пріоритетам:

1. підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності, подолання мовнокультурної меншовартості українців – 4 проекти;

2. популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України – 15 проектів;

3. сприяння утвердженню сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до процесу національно-патріотичного виховання – 4 проекти.

4. підвищення рівня знань про видатних осіб українського державотворення, борців за незалежність України шляхом проведення заходів національно-патріотичного спрямування, в тому числі приурочених до державних свят – 18 проектів.

5. збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України - 23.

6. підвищення активної участі громадян в освітянській, науковій, управлінській діяльності через призму державотворення та підняття престижу України на світовому рівні – 0 проектів.

7. донесення до закордонних українців змісту (суті) українських суспільно-державних (національних) цінностей та поглиблення співпраці з представниками закордонних українців у сфері національно-патріотичного виховання - 2 проекти;

8. Формування української громадянської ідентичності у населення на основі суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) – 12 проектів.

Відповідно до рішення конкурсної комісії від 28 липня 2021 року № 3 «Про затвердження рейтингу, визначення переможців конкурсу проектів національно-патріотичного виховання та рекомендованих обсягів бюджетних коштів для надання фінансової підтримки інститутів громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка у 2021 році» переможцями конкурсу визначено 28 інститутів громадянського суспільства для реалізації 39 проектів національно-патріотичного виховання. Також, затверджено накази Мінмолодьспорту від 30.07.2021 року № 2725 «Про перелік проектів національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства,

для реалізації яких надається фінансова підтримка у 2021 році» та від 06.08.2021 року «Про календарний план надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання на 2021 рік (зі змінами) на реалізацію шести пріоритетів. Загальна сума фінансування складає 9 млн грн.

Наразі інститутами громадянського суспільства реалізовано 10 проектів на виконання таких пріоритетних спрямувань: формування української громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) – 2, збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України – 3, підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності, подолання мовнокультурної меншовартості українців – 1, підвищення рівня знань про видатних осіб українського державотворення, борців за незалежність України шляхом проведення заходів національно-патріотичного спрямування, в тому числі приурочених до державних свят – 1, популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України – 2, донесення до закордонних українців змісту (суті) українських суспільно-державних цінностей та поглиблення співпраці з представниками закордонних українців у сфері національно-патріотичного виховання – 1.

1. Проект громадської організації «Всеукраїнська громадська організація «Молодий народний рух» «Разом до вершин!» спрямований на формування української громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) кількість учасників – 400 осіб, загальне охоплення – 24 000 осіб;

2. Проект громадської організації «Фонд молодіжних ініціатив «Крила», проект «Молодіжний табір військово-історичної реконструкції «Повстанські ночі», спрямований на формування української громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), кількість учасників – 35 осіб, загальне охоплення – 8 000 осіб;

3. Проект громадської організації «Освітня асамблея», проект «Академія стратегічних комунікацій» спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, кількість учасників – 41 осіб, загальне охоплення – 10 000 осіб;

4. Проект громадської організації «Українська гуманітарна платформа», проект «Мовомаратон та Фестиваль із популяризації української мови», спрямований на підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності, подолання мовнокультурної меншовартості українців, фактичне охоплення – 20 000 осіб;

5. Проект громадської організації «Гуманітарна ліга», проект «Резиденція національної гідності», спрямований на популяризацію та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України, кількість учасників – 94 особи, загальне охоплення – 8 000 осіб;

6. Проект громадської спілки «Всеукраїнське об'єднання військово-патріотичних організацій», проект «Всеукраїнська військово-патріотична гра «Вояцький дух», спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, кількість учасників – 262 особи, загальне охоплення – 8 000 осіб;

7. Проект громадської організації «Д. Крук», проект «Національно-патріотична акція імені Левка Лук'яненка «Народжений бути вільним», спрямований на підвищення рівня знань про видатних осіб українського державотворення, борців за незалежність України шляхом проведення заходів національно-патріотичного спрямування, в тому числі приурочених до державних свят, кількість учасників – 140 осіб, загальне охоплення – 3 000 осіб;

8. Проект громадської спілки «Спілка ветеранів війни з Росією», проект «Всеукраїнська теренова гра «Яструб», спрямований збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, кількість учасників – 50 осіб, загальне охоплення – 8 000 осіб;

9. Проект громадської організації «Студентський клуб», проект «Міжнародний молодіжний форум «Коло українського багаття» спрямований на донесення до закордонних українців змісту (суті) українських суспільно-державних цінностей та поглиблення співпраці з представниками закордонних українців у сфері національно-патріотичного виховання, кількість учасників – 80 осіб, загальне охоплення – 14 000 осіб;

10. Проект громадської організації «Гуманітарна ліга», проект «Козацькими шляхами. Донеччина» спрямований на популяризацію та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України, кількість учасників – 47 осіб, загальне охоплення – 8 000 осіб.

Загалом учасниками проектів інститутів громадянського суспільства стали близько 1 140 осіб, загальне охоплення склало понад 110 000 осіб.

Також, запущено сервіс електронних конкурсів на платформі Взаємодія що дозволило оголосити конкурс проектів національно-патріотичного виховання на 2022 рік. Відтепер всі етапи - від оголошення конкурсу до визначення переможців - відбуватимуться онлайн.

Інформація Міністерства культури та інформаційної політики України

На виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» МКІП інформує про стан виконання зазначеного Плану дій.

Захід 15. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і

стабільності в Україні та світі. МКІП звернулося до загальнонаціональних та регіональних телеканалів України з проханням трансляції у якості соціальної реклами: - у травні 2021 р. до Дня пам'яті та примирення (8 травня) і Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (9 травня) - 28 тематичних відеороликів різного хронометражу, розроблених і наданих Українським інститутом національної пам'яті (УІНП), що входить до сфери управління МКІП, які розповідають про міфи Другої світової війни та про викривлену історію участі України у війні; - у серпні 2021 р. до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (29 серпня) - показу двох відеороликів під назвою «Разом» і «Соняхи», виготовлені на замовлення МКІП і розповідають про подвиг українських захисників, які загинули за незалежність України у сучасній війні з Російською Федерацією та закликають вшанувати їх пам'ять.

Захід 17. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність. У січні 2021 р. до Дня Соборності України (22 січня) та Дня пам'яті Героїв Крут (29 січня), МКІП звернулося до ОДА, КМДА та УНІА «Укрінформ» з проханням розмістити на доступних інформаційних ресурсах відповідні інформаційно-довідкові матеріали, підготовлені та надані УІНП, що входить до сфери управління відомства. До 35-х роковин аварії на Чорнобильській атомній електростанції (26 квітня) УІНП, що входить до сфери управління МКІП, виготовлено аудіоролик, який покликаний привернути увагу до цих роковин. Окремо міністерство звернулося до провідних радіогруп України (радіостанція «МЕYDAN», радіостанція , «Хаят», ТОВ , «Компанія , ТАВР Медіа», радіостанція , «Куреш», радіостанція , «Армія FM») з проханням розмістити даний аудіоролик в радіоефірах. Також на замовлення МКІП виготовлено соціальний відеоролик під назвою , «Мить», який вшановує жертв катастрофи, висловлює подяку її ліквідаторам.

Захід 20. Організація та участь у проведенні конгресів, форумів, конференцій, семінарів тощо з питань утвердження української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. МКІП взято участь:

- у циклі онлайн-ових стратегічних сесій щодо розроблення пропозицій до проекту Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року (протягом жовтня-грудня 2020 року); - у засіданні робочої групи з підготовки проекту Закону України про національно-патріотичне виховання та надано пропозиції до законопроекту в межах компетенції (8 червня 2021 р., приміщення Всеукраїнського молодіжного центру);
- у зустрічі з делегатами Комітету експертів Європейської хартії регіональних мов або мов меншин з органами державної влади України та обговорено питання імплементації Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у контексті забезпечення дотримання ратифікованих Україною вимог Європейської хартії регіональних мов або мов меншин (9 липня 2021 р., Офіс Ради Європи в Україні).

МКІП організовано та проведено: - круглий стіл «Сильна мова – сильна держава», де обговорено пропозиції до Державної цільової національно- культурної програми розвитку і функціонування української мови в контексті важливості мови як чинника національної безпеки (15 липня 2021 р., приміщення УНІА «Укрінформ»);

- фінал XV Міжнародного конкурсу-фестивалю «Усі ми діти твої, Україно!» спільно з Міністерством освіти і науки України та Міністерством соціальної політики України (15 липня – 4 серпня 2021 р., м. Одеса, ДП «Український дитячий центр «Молода гвардія»).

Захід 21. Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї.

МКІП направлено музейним закладам та заповідникам сфери управління міністерства лист від 26.10.2020 № 13109/6.11.8 з проханням опрацювати та врахувати в роботі План дій щодо реалізації Стратегії національно- патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 р. № 932. Зазначені заклади на постійній основі на офіційних інтернет-ресурсах в межах компетенції висвітлюють інформацію щодо культурної спадщини, її популяризації, туристичної привабливості та потребу збереження для майбутніх поколінь.

Захід 27. Підтримка мистецьких проектів національно патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу.

МКІП створено єдину візуальну айдентику та іміджу України, сприяло широкому висвітленню заходів із підготовки та відзначення Дня Державного Прапора України та 30-ї річниці незалежності України в засобах масової інформації (Протягом 2021 р.).

МКІП організувало та провело: - урочистий захід з нагородження видатних діячів України «Національна легенда» (22 серпня 2021 р.);

- фестиваль «Ковчег Україна: десять століть української музики в одному концерті, музична подія року» спільно з Київською міською державною адміністрацією (22 серпня 2021 р.);

- благодійний концерт в Національному академічному театрі опери та балету України імені Т.Г. Шевченка (23 серпня 2021 р.);

- урочистий концерт з нагоди 30-ї річниці незалежності України за участю Президента України, керівників органів державної влади, представників органів місцевого самоврядування, дипломатичного корпусу іноземних держав, громадськості, дипломатичного корпусу, міжнародних організацій, української діаспори, науковців, творчої інтелігенції, духовенства спільно з Київською міською державною адміністрацією (24 серпня 2021 р.).

Інформація Міністерства внутрішніх справ України

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» інформуємо, що Міністерством внутрішніх справ України уживається комплекс заходів, спрямованих на формування патріотизму, національно-культурної ідентичності, збереження та розвитку духовно-моральних цінностей, підвищення рівня правових знань та правової культури дітей та молоді, формування їх ціннісних орієнтацій, здорового та безпечного способу життя. Зокрема, закладами вищої освіти МВС (далі – ЗВО МВС) та Національною гвардією України (далі – НГУ) складено плани дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки та призначено відповідальних виконавців.

Про результати проведених заходів у 2021 році повідомляємо наступне:

п. 4 Плану КМУ

Відповідно до статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 962 «Про утворення військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів та внесення змін у додаток до Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу», у НАВС функціонує кафедра військової підготовки на базі навчально-наукового інституту № 3.

Слухачі проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу за військово-обліковими спеціальностями «Організація морально-психологічного забезпечення військ (сил)», «Психологія», «Бойове застосування з'єднань, військових частин, підрозділів Національної гвардії України з охорони та оборони важливих державних об'єктів та комунікацій», «Бойове застосування з'єднань, військових частин та підрозділів Національної гвардії України з охорони громадського порядку».

31 липня 2021 року відбулися урочистості з нагоди складання Військової присяги особовим складом навчальної роти випускного курсу кафедри військової підготовки НАВС.

З метою покращення національно-патріотичного виховання військовослужбовців та пропагування служби в НГУ, як можливості всебічного, зокрема культурного, розвитку особистості, у квітні – травні 2021 року Східним територіальним управлінням та Національною академією Національної гвардії України за сприяння Харківської обласної державної адміністрації підписано тристоронні меморандуми про співпрацю в галузі культури, мистецтва і туризму з культурно-освітніми та музейними закладами, центрами туризму, культури і мистецтва та провідними видавництвами міста Харкова та Харківської області.

п. 5 Плану КМУ

Викладачі загальноакадемічних кафедр вогневої підготовки та спеціальної фізичної підготовки НАВС залучаються до проведення занять з дисципліни «Захист

Вітчизни» (допризовна підготовка) для учнів 10–11 класів у ліцеї «Гранд» міста Києва.

п. 6 Плану КМУ

Для забезпечення виконання завдань національно-патріотичного виховання у НГУ створено та функціонують Центральний музей Національної гвардії України, 5 музеїв історії територіальних управлінь, 22 кімнати історії військових частин, центр культури Національної академії Національної гвардії України, 40 клубів, у тому числі 7 – мобільні та 28 культурно-просвітницьких хабів. У кожному ЗВО МВС також функціонують музеї. Наприклад, протягом восьми місяців поточного року Музей МВС України, який розташовано в НАВС, провів 65 екскурсій для школярів, ліцеїстів, здобувачів вищої освіти.

НГУ організовано проведення спільних з підшефними навчальними закладами цільових акцій з нагоди державних, професійних свят, визначних та пам'ятних дат українського народу: на честь Дня Соборності України, річниці від Дня народження Тараса Григоровича Шевченка та від дня створення Національної гвардії України, Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Дня Європи, Дня захисту дітей, Дня Конституції України, Дня Державного Прапора України, Дня незалежності України та Дня пам'яті захисників, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність держави.

З метою надання допомоги закладам загальної середньої освіти в організації та проведенні заходів військово-патріотичного характеру, спрямованих на популяризацію та відродження національної культури, сприяння військово-патріотичному вихованню молоді, формування ціннісних орієнтирів і громадянської свідомості ЗВО МВС на постійній основі співпрацюють з управліннями освіти місцевих державних адміністрацій.

З дотриманням протиепідемічних норм, а також у дистанційних форматах ЗВО МВС проведено понад 700 правопросвітницьких і понад 1200 профорієнтаційних заходів у закладах професійної освіти, ліцеях, гімназіях, коледжах, загальноосвітніх школах столиці та різних регіонів України.

Факультетом підготовки фахівців для підрозділів стратегічних досліджень ДДУВС налагоджено військово-шефську співпрацю з 2 військовими частинами (93 окрема механізована бригада та 17 окрема танкова бригада м. Кривий Ріг) та з полком патрульної служби поліції особливого призначення «Дніпро-1» щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування.

ДДУВС налагоджено співпрацю з Навчально-науковим інститутом фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України імені І. Черняхівського щодо залучення здобувачів вищої освіти до заходів національно-патріотичного спрямування в режимі онлайн.

У квітні поточного року проведено онлайн-презентації проєктів здобувачів вищої освіти на теми: «Аналіз досвіду гібридної війни», «Україна - космічна держава».

У звітному періоді здобувачі вищої освіти ЗВО МВС відвідали Музей

«Громадянського Подвигу Дніпропетровщини у подіях АТО», вуличну експозицію «Шляхами Донбасу», Дніпропетровський національний історичний музей імені Д.І. Яворницького.

На території закладів освіти розміщені меморіали захисникам України, мужність і героїзм яких вшановують покладанням квітів та хвилиною мовчання під час урочистих заходів.

п. 7 Плану КМУ

В ЗВО МВС функціонують студентсько-курсантські ради, серед основних завдань яких є: підвищення громадської активності, ініціативності та відповідальності студентів і курсантів, створення умов для їх всебічного розвитку, патріотичне виховання молоді, формування гуманістичних, інтелектуальних та інших професійно значущих якостей, пропаганда здорового способу життя, проведення благодійної роботи.

У звітному періоді курсанти ЗВО МВС взяли участь у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Джура». Головна мета заходу – військово-спортивне та національно-патріотичне виховання молоді на основі традицій українського козацтва. Наприклад, 13 червня 2021 року на базі Одеського центру первинної професійної підготовки «Академія поліції» Одеського державного університету внутрішніх справ за ініціативи Овідіопольської об'єднаної територіальної громади Одеського району Одеської області та за участі представників батальйону поліції особливого призначення «Штурм» ГУНП в Одеській області організовано та проведено Перший етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура) в Одеській області».

Здобувачі вищої освіти взяли участь у фестивалі патріотичної пісні «Дзвони Чорнобиля - 2021», присвяченому 35 річниці Чорнобильської катастрофи на АЕС, за підсумками якого стали лауреатами та дипломантами.

Проведено зустрічі здобувачів вищої освіти з ветеранами освітніх закладів, ліквідаторами наслідків аварії на ЧАЕС.

У всіх регіонах України НГУ організовано демонстрацію для громадян пересувної фотодокументальної експозиції, присвяченої історії боротьби військовослужбовця Національної гвардії України Віталія Марківа. На телеканалі 1+1 відбулася прем'єра документальної кінострічки «Позивний Італієць», вийшла книга «Віталій Марків».

Керівництво та здобувачі вищої освіти ЗВО МВС взяли участь у презентації документального фільму «Позивний Італієць» та книги «Віталій Марків» і «Слов'янськ» за участі нацгвардійця Віталія Марківа та авторів.

ЗВО МВС проведено онлайн-зустрічі здобувачів вищої освіти з учасниками АТО/ООС.

п. 8 Плану КМУ

ЗВО МВС здійснюють шефство над інтернатними закладами. Наприклад, ДДУВС над 6 такими закладами – Неповною середньою загальноосвітньою школою-інтернатом № 2 м. Дніпра, Комунальним закладом соціального захисту «Центром соціальної підтримки дітей та сімей «Добре вдома, Комунальним

зкладом соціального захисту «Центром соціальної підтримки дітей «Довіра», Комунальним Закладом соціального захисту «Центром соціально-психологічної реабілітації дітей «Барвінок», Комунальним закладом освіти Навчально-реабілітаційним центром «Горлиця» Дніпропетровської обласної ради, Комунальним закладом освіти багатoproфільним навчально-реабілітаційним ресурсно-методичним центром колекційної роботи та інклюзивного навчання Дніпропетровської обласної ради.

Протягом I півріччя 2021 р. активом ЗВО МВС з вихованцями старших класів освітніх закладів проведено ряд патріотично-виховних бесід до Дня пам'яті та примирення, до Дня вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні, до 35 річниці катастрофи на ЧАЕС.

З нагоди Дня пам'яті жертвам політичних репресій курсанти ЗВО МВС поклали квіти до Меморіалу жертвам Голодомору та політичних репресій і організували флешмоб.

З нагоди відзначення 25-ї річниці Конституції України в ЗВО МВС відбувся святковий флешмоб. В основу сценарію було закладено ідею національної єдності.

У Головному управлінні та в кожній військовій частині НГУ організовано щоденне проведення ритуалу підняття Державного Прапора України та виконання Державного Гімну України особовим складом.

НГУ проведено акції з запуску на повітряних кулях Державних Прапорів України, прапорів Національної гвардії України та батальйону «Донбас» з листівками на непідконтрольні території Криму та Донбасу.

п. 11 Плану КМУ

За підтримки іноземних партнерів на базі ЗВО МВС повсякчас реалізуються різнопланові заходи за участю міжнародних партнерів.

Зокрема, у травні 2021 року в НАВС в режимі онлайн відбулося підсумкове засідання літньої школи в межах проєкту Ради Європи «Юридична освіта у сфері свободи слова в Україні».

Також протягом трьох тижнів на базі НАВС проходив 5-й тренінг Консультативної місії Європейського Союзу в Україні для керівного складу Національної поліції з охорони публічного порядку. Упродовж тренінгу іноземні гості зі Швеції, Данії, Румунії, Польщі надавали підтримку українським фахівцям у проведенні тренінгу з метою впровадження найкращого європейського досвіду.

15 квітня курсанти ЗВО МВС взяли участь в інформаційному онлайн-заході «День НАТО» у навчальних закладах системи МВС за участі керівництва та посадових осіб Міністерства внутрішніх справ України, Урядового Офісу з питань координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міжнародного Секретаріату НАТО та Представництва НАТО в Україні. У рамках заходу розглядалися питання ключових принципів та пріоритетів діяльності НАТО, стратегія НАТО-2030, поточний стан та перспективи євроатлантичної інтеграції у безпековій сфері, практична підтримка України на прикладі Програми Професійного розвитку НАТО, стратегічні комунікації та боротьба з дезінформацією тощо.

Протягом квітня 2021 року з нагоди Дня створення НАТО відділом міжнародного співробітництва ХНУВС для курсантів проведено цикл занять «Україна і НАТО – стратегічне партнерство».

п. 13 Плану КМУ

З метою розвитку військово-патріотичних традицій почесні найменування присвоєно 4-м військовим частинам Національної гвардії України: «Навчальний центр імені Василя Вишиваного Національної гвардії України»; «4 Павлоградський полк Національної гвардії України»; «11 бригада імені Михайла Грушевського Національної гвардії України»; «25 бригада охорони громадського порядку імені князя Аскольда Національної гвардії України».

Планується присвоєння почесних найменувань до Дня захисників і захисниць України: «19 Миколаївський полк охорони громадського порядку Національної гвардії України»; «2 Шосткинський полк Національної гвардії України».

На честь загиблих військовослужбовців Національної гвардії України відкрито три меморіальних дошки, три пам'ятники та обеліски, дві стели Пам'яті та дві експозиції. Ім'ям Героя України генерал-майора Сергія Кульчицького названо вулицю та гімназію № 5 у м. Дрогобич.

Одному військовослужбовцю в населеному пункті його колишнього проживання присвоєно звання «Почесний громадянин» (помертньо).

На знак вшанування пам'яті чотирьох гвардійців, які загинули на площі Конституції 31 серпня 2015 року військовослужбовцями Першої Президентської бригади оперативного призначення імені гетьмана Петра Дорошенка поновлено традицію підняття Державного Прапора та несення Почесної варти біля Верховної Ради України.

25 травня факультетам ОДУВС присвоєно імена правоохоронців, які вірно служили українському народові, гідно несли службу та до кінця залишилися вірними Присязі, але, на жаль, трагічно загинули при виконанні службових обов'язків. Так, факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції присвоєно ім'я старшого лейтенанта міліції Олександра Одарія, а факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності присвоєно ім'я старшого лейтенанта поліції Сергія Пригаріна.

25 червня 2021 року в музеї ХНУВС відкрито меморіальну дошку на честь пам'яті загиблого на сході України випускника університету Дмитра Пругла.

п. 14 Плану КМУ

У читальних залах ЗВО МВС були організовані книжкові виставки, присвячені пам'ятним датам та ювілеям, які відзначалися на державному та місцевому рівнях, зокрема: «Духовна єдність – запорука соборності України» (День соборності України), «Неможливо забути» (Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту), «Пам'ятай про Крути» (День пам'яті Героїв Крут), «Ціна чужої війни» (День вшанування учасників бойових дій на території інших держав), «Символ твоєї свободи» (День герба), «Безсмертя хоробрих» (День пам'яті Небесної сотні), «Територіальна цілісність України. Крим» (День спротиву окупації АР Крим та м. Севастополя), «Крим. Україна» (День спротиву окупації АР Крим та м.

Севастополя), «Вони були першими» (День українського добровольця), «Шлях мужності і слави» (День Національної гвардії України), «Живий плач мертвої зони», «Вшануймо полеглих і живих» (День пам'яті та примирення), «Великий терор в Україні» (День пам'яті репресій тоталітарного режиму 30-40 рр. ХХ ст.), «Той червень ніколи не забути...» (День скорботи і вшанування жертв війни в Україні), «Конституція – фундамент правової держави» (День Конституції України).

п. 15 Плану КМУ

Інформацію з популяризації військової служби в Національній гвардії України розміщено на 578 біл-бордах, 411 сіті-лайтах, 46 метролайтах.

Вийшло 779 тематичних сюжетів на телебаченні, 24982 рази транслювалися на телебаченні 6 рекламних відеороликів НГУ, 16258 рекламних сюжетів розміщено в Інтернеті, 1062 – на радіо, 1411 – у друкованих засобах інформації.

Рекламу військової служби в Національній гвардії України розміщено: на дошках інформації населених пунктів - 10238; у маршрутних транспортних засобах - 8406; на електронних табло НГУ - 252; на банерах (на постійній основі) – 117; на світлових стелах (на постійній основі) - 46; на холдерах (на постійній основі) – 34. Загалом розміщено 25783 інформаційних матеріалів, розповсюджено 28961 примірників агітаційної продукції.

Відділеннями зв'язків з громадськістю ЗВО МВС поширюється соціальна реклама, спрямована на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні.

Для виконання завдань військово-патріотичного виховання та професійної орієнтації молоді залучено інформаційні засоби: офіційні інтернет-сайти НГУ та ЗВО МВС, офіційні сторінки НГУ та ЗВО МВС на інтернет-ресурсах youtube, facebook, twitter, instagram, flickr, сторінки ЗВО МВС, територіальних управлінь та військових частин Національної гвардії України в мережі facebook. Наприклад, 12.08.2021 у газеті «Наше місто» та на сайті видання було опубліковано інтерв'ю з завідувачем кафедри гуманітарних дисциплін та психології поліцейської діяльності ДДУВС, учасником АТО, захисником Донецького аеропорту Кирилом Недрею «Те, що я воював на Сході, не дає мені індульгенцію!».

п. 19 Плану КМУ

ЗВО МВС та НГУ проводилися освітньо-виховні, інформаційно-просвітницькі, культурологічні, міжнародні заходи з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. «Про Стратегію національно-патріотичного виховання». Так, було проведено відповідні заходи з нагоди Дня Соборності України, Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту, пам'яті Героїв Крут, Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, Міжнародного дня рідної мови, вшанування учасників Революції гідності,

150-ї річниці від дня народження Лесі Українки, Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Дня народження Тараса Григоровича Шевченка, Дня українського добровольця, Дня народження Ліни Костенко, 35-их роковин Чорнобильської катастрофи, Дня вишиванки, Дня пам'яті та примирення, а також 76-ї річниці Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, 25-ї річниці Конституції України, Дня Національної поліції України, Дня Державного прапора України та 30-ї річниці Незалежності України, Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, Дня вшанування пам'яті працівників органів системи Міністерства внутрішніх справ України, які загинули при виконанні службових обов'язків, у боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та під час міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки.

Наприклад, з нагоди Дня вишиванки, курсантським (студентським) самоврядуванням ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка було знято кліп «Одягни вишиванку». Крім того, курсанти-першокурсники та співробітники цього ж ЗВО та взяли участь у щорічній Всеукраїнській акції «Шаную воїнів, біжу за героїв України!». А з нагоди 25-ї річниці Конституції України, 30-ї річниці Незалежності України, Дня кримськотатарського прапора та 15-ї річниці Всесвітнього дня вишиванки, курсанти та працівники ОДУВС долучилися до Вишиванкового маршу, який відбувся 26 червня 2021 року

п. 20 Плану КМУ

З метою організації та забезпечення участі у проведенні конгресів, форумів, конференцій, семінарів тощо з питань утвердження української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України у звітному періоді організовані та проведені наступні заходи:

– 12 лютого 2021 року – Регіональний круглий стіл «Вплив ментальних та мовних структур на формування національної свідомості»;

– 24 лютого 2021 року – Міжвузівський науково-практичний семінар «Мова – кордон національної безпеки»;

– 26 квітня 2021 року – Всеукраїнська науково-практична конференція «Соціально-гуманітарні виміри правової держави».

– 26 березня 2021 року – Регіональний круглий стіл «Боротьба за незалежність України: історія та сучасність»;

– 30 квітня 2021 року – Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми формування громадянського суспільства в Україні»;

– 14 травня 2021 року – Всеукраїнський круглий стіл на тему «Державно-громадське партнерство в процесах вироблення та реалізації публічної політики»;

– 17 червня 2021 року – Регіональний науково-практичний семінар, присвячений 25-ій річниці прийняття Конституції України «Теорія і практика конституціоналізму: вітчизняний і зарубіжний досвід»

п. 22 Плану КМУ

З метою забезпечення проведення наукових досліджень з питань національно-патріотичного виховання у звітному періоді організовані та проведені наступні заходи:

- протягом періоду січня-травня 2021 року - конкурс наукових робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня вищої освіти;

- протягом періоду лютого-травня 2021 року - Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей;

- протягом періоду квітня-травня 2021 року - XII Всеукраїнський студентсько-курсантський конкурс «Забезпечення національної безпеки України очима майбутніх охоронців держави: стан, проблеми, перспективи»;

- протягом періоду квітня-травня 2021 року - конкурс есе «Українсько-Литовське право в руслі європейських стандартів».

п. 27 Плану КМУ

20 січня 2021 року ХНУВС долучився до Всеукраїнської акції «#Читай_досягай», організатором якої було Міністерство культури та інформаційної політики в Україні, представивши видання, авторами яких є науковці Харківського національного університету внутрішніх справ.

п. 30 Плану КМУ

З метою підвищення престижу Національної гвардії України в районі Операції Об'єднаних сил офіцерами групи морально-психологічного забезпечення на протязі декількох тижнів на базі автомобільного клубу проведено інформативні навчання для учнів Донеччини.

З метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 року № 286 «Про стратегію національно-патріотичного виховання», представники ЗВО МВС брали участь у роботі круглих столів та семінарів з питань національно-патріотичного виховання серед учнів та курсантсько-студентської молоді, до яких долучалися представники Департаменту освіти і науки місцевих державних адміністрації, загальноосвітніх шкіл та гімназій, депутати місцевих рад, керівники територіальних громад та громадських організацій.

Викладачі профільних кафедр ЗВО МВС напередодні канікул організували зустрічі з першокласниками освітніх закладів. Під час зустрічей з дітьми проведено уроки зі знання культури та навичок безпечної поведінки на дорозі, правила їзди на велосипеді, особлива увага зверталася на обов'язковість використання одягу зі світло відбиваючими елементами у вечірню пору та необхідність дотримання правил дорожнього руху. Дітям показали мультфільм-казку «Правила дорожнього руху для дітей».

З нагоди Глобального тижня безпеки дорожнього руху та з метою безпечного поведіння дітей на дорозі, формування навичок у вирішенні нестандартних ситуацій, уміння застосовувати знання з правил дорожнього руху в ЗВО МВС було організовано відкритий захід для загальноосвітніх шкіл. Зокрема, викладачі надали рекомендації як діяти свідкам дорожньо-транспортної пригоди, як правильно викликати швидку допомогу. Також дітям нагадали про відповідальність пішоходів

велосипедистів та пасажирів. Кваліфіковані інструктори продемонстрували декілька майстер-класів із надання домедичної допомоги для дітей різних вікових категорій.

Робота в даному напрямі триває.

Інформація Міністерства оборони України

На виконання Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 (далі – План дій) Міністерством оборони України у 2021 році проведено відповідну роботу щодо:

Удосконалення нормативно-правової бази щодо національно-патріотичного виховання”

згідно пункту п. 2:

З цією метою підготовлено:

15 проєктів Указів Президента України про присвоєння почесних найменувань військовим частинам Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту;

супроводжено розробку і прийняття Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо військово поховального ритуалу”;

видано наказ Міністерства оборони України “Про затвердження Списку переможців XX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика у Збройних Силах України” від 17.05.2021 № 54КП;

підготовлено проєкт наказу Міністерства оборони України “Питання вшанування пам’яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та під час проведення міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки”;

підготовлено низку методологічних матеріалів для “Уроків звитяги”.

Розглянуто, здійснено фахову експертизу та погоджено проєкти:

Закону України “Про внесення змін до деяких Законів України у сфері поховання”;

Закону України “Про правовий статус осіб зниклих безвісти”;

Закону України “Про внесення змін до деяких Законів України щодо Національного військово-меморіального кладовища”;

розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження плану заходів із вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам’яті Героїв Небесної Сотні”;

розпорядження Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Положення про музейний фонд України”;

розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження цільової спеціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України”;

розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення концепції залучення ветеранів до національно-патріотичного виховання”;

розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Концепції формування та підтримки позитивного образу ветерана війни в суспільстві”;

наказу Міністерства у справах ветеранів України “Про внесення змін до Положення про Комісію Міністерства у справах ветеранів України з питань внесення до Книги добровольців – захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України”;

Упорядкування та вдосконалення системи військово-патріотичного виховання”

згідно пункту п. 4:

на базі Київського військового ліцею імені Івана Богуна:

– розроблено та впроваджено курс за вибором “Історія українського війська” у військових ліцеях і ліцеях з посиленою військовою підготовкою (зазначений курс постійно вдосконалюється);

– розроблено та сформовано нові стандарти військово-прикладних професій, які відповідатимуть вимогам часу, соціально-економічному і політичному устрою сучасної України – розроблені та укомплектовані стендами тематичні класи військової підготовки в яких висвітлено передовий військовий досвід.

згідно пункту п. 5:

Проведено книжкові виставки, які сприяють національно-патріотичному вихованню воїнів за допомогою наочних матеріалів:

до дня пам’яті захисників Донецького аеропорту (16.01) “Подвиг українських захисників”;

до дня Соборності України (22.01) “Сила наша в єднанні!”;

до 130 річчя від дня народження Павла Григоровича Тичини 23.01.1891–16.09.1967), українського поета, державного та громадського діяча “Український Орфей”;

до дня пам’яті Героїв Крут (29.01.21) “Крути – символ героїзму українського юнацтва”;

до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав (15.02.21) “Через горнила війни”;

до міжнародного Дня рідної мови (21.02.21) “Єдина з тисяч”;

до 150-річчя дня народження Лесі Українки, української поетеси (25.02.1871–01.08.1913) “Голос української душі”;

до Дня народження Т.Г. Шевченка, українського поета, художника (9.03.1814–10.03.1861) “У творах Шевченка – душа народу”;

виставка до Дня українського добровольця “Вони для нас виборюють життя” (14.03.21);

до Всесвітнього Дня поезії (21.03.21) “Поезія – це завжди неповторність”;

до дня пам’яті та примирення, присвячених пам’яті жертв Другої світової війни “Уклін живим, загиблим – слава”;

до 60-річчя встановлення премії імені Т.Г. Шевченка (заснована 20 травня 1961 р.). “Видатна подія в літературному та мистецькому житті України”;

до Дня скорботи і вшанування пам’яті жертв війни в Україні “Звитяга і жертвовність: українці на фронтах Другої світової війни”;

до 115-річчя від дня народження О. Теліги, української поетеси, літературного критика, політичної та культурної діячки “Життя – то боротьба”;

до дня Хрещення Київської Русі–України “Подія, що на віки визначила духовну долю українського народу”;

до 130-річчя від Дня народження П.Й. Панча, українського письменника;

до 30-ї річниці Незалежності України “Національне свято українського народу”;

до Дня Державного Прапора України “На прапор – струнко!”;

до 165-річчя від дня народження І. Франка, українського письменника “Ми мусимо навчатися чути себе українцями”;

Віртуальні виставки:

до Дня пам’яті Героїв Крут “Понад Крутами – вічність у сурми сурмить!”;

до 100-річчя від Дня народження В. Малика, українського письменника “Майстер історичної прози”;

“Біль України” до 35 річниці від дня Чорнобильської трагедії;

“З красою правди по життю” до 70-річчя народження Василя Миколайовича Шкляра; до дня Києва;

“Ми мусимо навчатися чути себе українцями” до 165-річчя народження І. Франка, українського письменника.

До Дня військового журналіста України, проведено захід у Окремому президентському полку ім. Богдана Хмельницького з залученням військових журналістів ЦТРС МО України та АрміяInfom.

У Міжнародний день дарування книг – добровільна ініціатива спрямована на підвищення інтересу та доступу до книг бібліотеки працівники бібліотеки Центрального будинку офіцерів ЗСУ (далі ЦБО – ЗСУ) відвідали Окремий президентський полк імені гетьмана Богдана Хмельницького та презентували 11 книг.

згідно пункту п. б:

Налагоджено військово-шефську співпрацю із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного

спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій. А саме:

військовою частиною А 1225 з гімназією № 19 “Межи гірська” (м. Київ);
 військовою частиною А 1799 з гімназією № 107 “Введенська” (м. Київ);
 військовою частиною А 2299 з Броварськими ЗОШ № 6 та № 9 I-III ступенів (м. Бровари), Калинівською ЗОШ I-III ступенів (сmt. Калинівка Київська обл.);
 військовою частиною А 2798 з Шубківською ЗОШ I-III ступенів (с. Шубків Рівненська обл.);

військовою частиною А 2390 з Костопільськими ЗОШ № 3 та № 6 I-III ступенів, Великолюбаською ЗОШ I-III ступенів (с. Велика Любаша Рівненська обл.);

військовою частиною А 3723 з:

Лютізькою ЗОШ I-III ступенів (с. Лютіж Київська обл.);

Національним музеєм-заповідником “Битва за Київ у 1943 році” (с. Нові Петрівці Київська обл.);

військовою частиною А 0525 з Броварською гімназією імені С.І. Олійника.

Для проведення заходів національно-патріотичного спрямування використовуються:

Музей історії воєнної розвідки України на базі будинку культури та відпочинку військової частини А 1225 (5 екскурсій, 108 відвідувачів);

Кімната бойової слави Воєнно-дипломатичної академії імені Євгенія Березняка (6 екскурсій, 70 відвідувачів);

Кімната бойової слави військової частини А 1906 (6 екскурсій, 11 відвідувачів);

Кімната бойової слави військової частини А 2299 на базі клубу (2 екскурсії, 43 відвідувача);

Кімната бойової слави військової частини А 2798 на базі клубу (10 екскурсій, 78 відвідувачів).

Ведеться активна робота з громадськими організаціями:

Всеукраїнською громадською організацією “Товариство сприяння обороні України”;

Центральним аероклубом ім. О.К. Антонова;

Рівненським Авіаційно спортивним клуб (АСК);

Київською обласною організацією ГО “ТСО України”;

Київською міською організацією ГО “ТСО України”;

Управлінням авіації та авіаційних видів спорту ГО “ТСО України”;

Управлінням національно-патріотичної роботи та спорту ГО “ТСО України”;

ГО “Спілка учасників ООС (АТО) Оболонського району м. Києва”.

Для підтримки позитивного іміджу ЗСУ налагоджено військово-шефську співпрацю з талановитою допризовною молоддю навчальних закладів м. Києва:

Київським національним університетом культури і мистецтв;

Національним університетом біоресурсів і природокористування України;
Київським національним лінгвістичним університетом
ім. О.М. Мороховського;

Київським національним економічним університетом ім. В. Гетьмана;
Національною академією керівних кадрів культури і мистецтва;
Київським національним університетом ім. Т.Г. Шевченка (інститут
філології кафедра елліністики) та ін.

З метою організації дозвілля військовослужбовців у святкові та вихідні дні
відділення культури та методичної роботи налагодило творчі стосунки з музеями
м. Києва.

Серед них:

Музей Київська фортеця;
Водно-інформаційний центр (Музей води);
Національний військово-історичний музей України;
Національний музей Чорнобиля;
Державний музей архітектури і побуту України;
Києво-Печерський Державний історико-культурний заповідник (Києво-
Печерська Лавра);

Музей історії Києва;

Київський Планетарій;

Національний військово-історичний музей України та інші.

Налагоджено співпрацю з театральними-концертними установами м. Києва,
щодо безкоштовного відвідування вистав: учасниками ООС (АТО), курсантами
Військових вищих навчальних закладів, УБД, офіцерами та членами їх сімей.

А саме:

Київський академічний драматичний театр на Подолі;

Циганський музично-драматичний театр “Романс”;

Будинок архітектора;

Будинок художника;

Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського.

Відділення співпрацює, як самодіяльними так і професійними творчими
колективами м. Києва. Особливо необхідно відзначити такі організації як:

Київський інститут музики ім. Р.М. Глієра;

Національна музична академія ім. П.І. Чайковського;

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв;

Київський національний університет культури і мистецтв;

Міжнародний центр культури і мистецтв;

Федерації профспілок України;

Центр художньої та технічної творчості “Печерськ” та інші.

Створено Телеграм-канал, метою якого стало дистанційне культурно-
виховне та просвітницьке спілкування з офіцерами та членами їх сімей,
курсантами та військовослужбовцями ЗСУ.

Телеграм-канал передбачає щоденну діяльність, що втілюється у рубриках та тематичних тижнях. Рубрики на кожен день (мається на увазі викладення матеріалу пропорційно за кожним днем закріплено свої рубрики).

У травні відбулась виставка живопису “Кримська сюїта”.

У серпні виставка фотографій “242 дні героїчної оборони ДАПу”.

Також у серпні виставка фоторобот та інформаційних плакатів яка висвітлює співпрацю України з країнами – членами НАТО. Та багато інших заходів.

згідно пункту п. 7:

Спільно з місцевими органами влади та місцевого самоврядування у рамках виконання Указу Президента України від 27 березня 2020 року № 128/2020 “Про внесення змін до Указу Президента України від 11 лютого 2016 року № 44/2016” (Про шефську допомогу військовим частинам Збройних Сил України, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України) та наказу Міністерства оборони України від 31.10.2016 № 571 “Про затвердження Інструкції з організації виконання Указу Президента України від 11 лютого 2016 року № 44/2016” сплановано та організовано роботу щодо надання допомоги загальноосвітнім навчальним і позашкільним навчальним закладам в організації та проведенні навчально-польових зборів, інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування;

через мережу гарнізонних будинків офіцерів, проведено навчально-польові збори та інші організаційно-масові заходи військово-патріотичного спрямування в інтересах місцевих органів влади;

забезпечено участь вихованців військових ліцеїв у проведенні урочистостей на державному та регіональному рівнях під час відзначення державних свят і пам’ятних дат;

забезпечено активну участь представників Міністерства оборони України та Збройних Сил України у складі координаційних рад з питань національно-патріотичного виховання при місцевих державних адміністраціях у роботі щодо військово-патріотичного виховання дітей та молоді;

Протягом року проведення в он-лайн режимі фестивалю військово-патріотичної пісні “Пам’ять серця”.

У серпні Гала концерт та нагородження учасників фестивалю.

Національним військово-історичним музеєм України (далі – НВМУ) спільно з Благодійним фондом “Героїка” та Державною архівною службою України реалізовується інтернет-проект “Імена самостійної України”, де представлені архівні матеріали (біографії, фотографії, посвідки, інші персональні документи) про бійців Армії Української Народної Республіки, 1917–1923 рр. Станом на сьогодні зроблено понад 17 тисяч персональних сторінок учасників боротьби за незалежність України у 1917–1923 рр.

Керівництво та співробітники НВІМУ за участі військовослужбовців Збройних Сил України брали участь в організації, або сприяли проведенню таких військово-патріотичних заходів:

- участь в історичному фестивалі “LEGIO Historica”;
- участь в історико-музичному фестивалі “Під покровом Тризуба” (м. Боярка, 24–25.07.2021);
- участь у Всеукраїнському національно-патріотичному форумі “Сіверська брама” (4–6.08.1921);
- участь у Літній школі “Охорона культурної спадщини – моя справа” (9–15.08.2021);
- участь в фестивалі “Пульс гідності” Міністерства у справах ветеранів України (24.08.2021).

згідно пункту п. 8:

Сплановано та організовано роботу щодо надання допомоги загальноосвітнім навчальним і позашкільним навчальним закладам в організації та проведенні навчально-польових зборів, інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування

згідно пункту п. 10:

У лютому проведено стратегічний комунікативний захід “Застосування АСУВ “Славутич” як ігрової платформи для підготовки і проведення командно-штабної гри Кіберджура”.

Командуваннями військових частин надано допомогу районним державним адміністраціям у організації військово-патріотичної гри “Джура”.

згідно пункту п. 11:

У Київському Планетарії Новорічне дитяче повно купольне шоу “Космічне Різдво – Space Christmas” для дітей учасників ООС (АТО) (Київський міський військкомат) – 25 осіб;

Київський міський госпіталь (КМП Пуща-Водиця): Концерт до Різдва Христового;

Київський міський палац ветеранів (КМПВ): Концерт до Різдва Христового;
Центр медичної реабілітації та санаторного лікування “Пуща-Водиця” (ЦМРСЛ “Пуща-Водиця”): Концерт до Василя і Маланки;

Циганський театр “Романс” Романтичне свято при свічках “Святвечір водохресний”;

Національний військово-історичний музей України: Тематичний захід до Дня пам’яті героїв-Кіборгів;

Презентація книги для батьків загиблих в ДАП;

Національний військово-історичний музей України: Екскурсія до Дня пам’яті героїв Кіборгів для курсантів 1-го курсу Військового інституту телекомунікацій та інформатизації ім. Героїв Крут (ВІТІ);

Київський міський палац ветеранів (КМПВ): тематичний захід в рамках добового марафону до Дня пам'яті героїв Кіборгів;

в/ч Т 0710 (Державна спеціальна служба транспорту м. Київ): Тематичний концерт до Дня Соборності України;

Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації ім. Героїв Крут (ВІТІ): Тематичний ранок до Дня Героїв Крут;

ЦБО ЗСУ фойє 2-го поверху: Виставка вшанування пам'яті захисників ДАП та всіх загиблих воїнів “Разом – плечем до плеча”;

Київський міський госпіталь (КМП Пуща-Водиця): Тематичний концерт до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав;

Київський міський палац ветеранів (КМПВ) День Героїв Небесної Сотні;

Київський міський палац ветеранів (КМПВ), до Міжнародного дня рідної мови Літературно-музичний вечір;

Центр медичної реабілітації та санаторного лікування “Пуща-Водиця” (ЦМРСЛ “Пуща-Водиця”): до Міжнародного дня рідної мови.

Організовано та проведено цілий ряд літературно-музичних вечорів спрямованих на популяризацію військової служби та підвищення її престижу:

згідно пункту п. 12:

Міністерство оборони України сприяє впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховання невідомих солдат, братських могил, меморіалів та об'єктів, догляд за місцями поховань військовослужбовців Збройних Сил України, розвідників, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України.

За сприяння Київського міського Голови та за ініціативи територіальної громади Солом'янського району 27.06.2021 року урочисто відкрито сквер імені Героя України генерал-майора Максима Шаповала та пам'ятного знаку українським розвідникам (м. Київ, Повітрофлотський проспект, 11-13).

Починаючи з 14 жовтня 2018 року у Міністерстві оборони України щоденно проводиться церемоніал із ушанування загиблих військовослужбовців, а також забезпечують інформаційне наповнення у Меморіальному комплексі “Зала Пам'яті” Міністерства оборони України. Щороку здійснюється перевидання “Книги пам'яті військовослужбовців Збройних Сил України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та під час проведення міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки” за оновленими даними.

У липні 2014 року НВІМУ став співзасновником електронного ресурсу “Книга Пам'яті полеглих за Україну” (<http://memorybook.org.ua/>). На сьогодні це єдиний найповніший сайт з іменами, фотографіями та біографічними довідками про загиблих під час відсічі збройної агресії Російської Федерації у 2014–2021 рр.

За дорученням керівництва Міноборони співробітники НВІМУ взяли участь у таких заходах:

Всеукраїнська акція “Донеччина зустрічає своїх захисників!” (гора Карачун, 3–6 липня 2021 р.);

розробка та реалізація в частині “Герої Донеччини” проекту “Пантеон Героїв Визвольних змагань” як складова проекту “Крути 2023”. Презентація цього проекту та участь в фестивалі “Донеччина зустрічає своїх захисників” на горі Карачун (5–6.07.1921).

Організація та координація інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання.

згідно пункту п. 13:

Збройні Сили України в різних регіонах держави стали ініціаторами та брали активну участь у встановленні пам’ятних знаків (пам’ятників, меморіальних дощок тощо), найменуванні (перейменуванні) об’єктів місцевої інфраструктури (площ, вулиць, провулків), навчальних закладів, створенні музеїв на честь борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України під час проведення ООС (АТО);

протягом звітнього періоду присвоєно 15 (п’ятнадцять) нових почесних найменувань військовим частинам імен видатних українців різних часів національного державотворення. Крім того, опрацьовуються пропозиції щодо присвоєння до кінця 2021 року нових почесних найменувань військовим частинам до Дня захисника України та Дня Збройних Сил України;

продовжено роботу щодо пошуку зниклих безвісти, не облікованих поховань, вилучення та евакуації тіл (останків) загиблих військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів у районі проведення ООС на території Донецької та Луганської областей в рамках реалізації гуманітарного проекту Збройних Сил України “Евакуація 200”;

здійснено чергове щорічне оновлення “Книги пам’яті військовослужбовців Збройних Сил України, які загинули за свободу, незалежність і територіальну цілісність України та під час проведення міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки” для Зали Пам’яті та щоденно здійснюється організація церемоніалу (чи розширеного церемоніалу за участю Президента України) на честь загиблих;

видано друком та проведено презентації мартирологу “Оборона Донецького аеропорту, 2014–2015”. Хроніка бойових втрат” у НВІМУ, а також у Національному музеї-заповіднику “Битва за Київ у 1943 році”;

01.08.2021 року представники військової частини А 0515 взяли участь у відкритті пам’ятного знаку, присвяченого герою українсько-російської війни, учаснику ООС (АТО) підполковнику Михайлу Цимбалістому (с. Увисла Тернопільської області);

Рішенням Київської міської ради ІХ скликання від 10.06.2021 року № 1438/1479 скверу в м. Києві за адресою Повітрофлотський просп., 11-13 присвоєно ім’я Героя України генерал-майора Максима Шаповала.

згідно пункту п. 14:

У Національному військово-історичному музеї України та його філіях (Луцьк, Івано-Франківськ, Первомайськ, Полтава, Крути) створено постійно діючі експозиції, присвячені:

– історії та перебігу збройної боротьби з Російською Федерацією впродовж 2014–2021 рр.; героїзму та жертвності військовослужбовців, правоохоронців та добровольців тощо. Основою експозицій стали експонати, привезені співробітниками НВІМУ під час роботи в Гуманітарному проєкті Збройних Сил України Місія “Евакуація-200” (2014–2016 рр.);

– створенню Української Народної Республіки та її збройної боротьби за незалежність у 1917–1923 роках. Серед експонатів НВІМУ – чимало унікальних речей, переданих останніми ветеранами Армії УНР, або їхніми нащадками.

Розроблено та видано путівник НВІМУ до 30-ї річниці Незалежності України, в якому докладно висвітлено історію боротьби українського народу за свою Незалежність. Путівник також використовується, як методологічний посібник зі створення національно-патріотичних експозицій у військових частинах та закладах освіти.

згідно пункту п. 15:

надано сприяння у встановленні в різних регіонах України військово-патріотичної зовнішньої реклами;

через військові ЗМІ розповсюджено записи аудіо-звернень бійців ООС з нагоди визначних пам’ятних дат;

організовано інформаційне супроводження проведення у Міністерстві оборони та Збройних Силах України військово-патріотичних заходів спрямованих на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил України у забезпеченні миру та стабільності в Україні шляхом розміщення інформації на офіційному веб-сайті та на офіційній сторінці Міністерства оборони України у соціальній мережі “Facebook”, Центральної телерадіостудії Міністерства оборони України, Телерадіостудії Міністерства оборони України “Бриз” та військовому радіо “Армія FM”;

спільно з благодійною організацією Благодійний фонд “Героїка“ створено інтернет-ресурс “Імена Самостійної України, 1917–1924 рр.” (<http://www.db.geroika.org.ua/ua/home.html>), що присвячений воякам державних утворень часів Української революції початку ХХ століття. На цей час на ресурсі оприлюднене біографії понад 13 тисяч загиблих вояків. Для подальшого наповнення електронної бази триває опрацювання скопійованих з архівів матеріалів (всього планується завантажити близько 40 тисяч біографій)

згідно пункту п. 16:

У серпні 2021 року відбулась презентація документального фільму “Трохи нижче неба” режисер, Руслан Горючий, автор Михайло Урман.

згідно пункту п. 18:

Національним військово-історичним музеєм України:

організовано пересувну виставку “Блокпост Пам’яті”, присвячену військовослужбовцям та добровольцям, які загинули на Сході України. Виставка, серед іншого, експонувалась: на території у комплексі “Стара школа” с.Тарасівка (до 20.08.2021); на історико-музичному фестивалі “Під покровом Тризуба” (м. Боярка, 24–25 липня 2021 р.); на фестивалі “Остання столиця” у м. Кам’янець-Подільський (21–24.08.2021).

залучено до роботи спільного українсько-американського виставкового проєкту “За волю України”, де представлені експонати 20 музеїв, архівів та бібліотек України та США й розповідає про яскраві та маловідомі сторінки періоду Визвольних змагань (1917–1921 рр.) (20.08.2021).

згідно пункту п. 19:

На базі Національного військово-історичного музею України проведено: щорічну науково-практичну конференцію “Війна на Донбасі. 2014–2021”;

IV міжнародну науково-практичну конференцію з історії зброї та озброєнь за участі фахівців України, Канади, США, Хорватії, Польщі, Казахстану, Ірану, Греції, Киргизстану, Індії, Румунії, Німеччини;

I Міжнародну конференцію “Українське військо: сучасність та історична ретроспектива” у Національному університеті оборони України ім. Івана Черняхівського;

екскурсії (передусім, залами, присвяченими відсічі збройної агресії Російської Федерації) не лише для рядових відвідувачів, а й для державних службовців, голів обласних, державних адміністрацій, українських спортсменів – учасників Олімпійських ігор 2021 (20.08.2021) тощо.

Офіцери військових частин залучались до проведення “Уроків мужності” для учнів старших ЗОШ I-III ступенів згідно відповідних клопотань у:

січні 2021 року з нагоди Дня пам’яті героїв Крут;

серпні 2021 року з нагоди Дня Незалежності України.

Проведено освітньо-виховні, інформаційно-просвітницькі, культурологічні, міжнародні заходи з національно патріотичного виховання, а саме:

у лютому відбулись урочистості до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Громадськості презентовано книги військового поета Гліба Бабича “Вірші та пісні”;

у березні благодійний концерт Національного президентського оркестру “Музика кохання”;

урочистий концерт зразково-показового оркестру до Дня українського добровольця;

у червні благодійний концерт до міжнародного Дня миротворців КТЗК “Український Академічний фольклорно-етнографічний Ансамбль “Калина”;

благодійний концерт до Дня медика Національного президентського оркестру;

у липні благодійний творчий вечір до річниці Повітряних Сил ЗСУ заслуженого артиста України Альберта Салтикова.

у серпні святковий концерт до Дня Державного прапора та 30-ї річниці Незалежності України.

згідно пункту п. 25:

Міністерство оборони України відповідно до компетенції долучається до методичного забезпечення заходів за територіальним принципом.

Забезпечення скоординованої діяльності у сфері національно-патріотичного виховання

згідно пункту п. 28:

Міністерство оборони України відповідно до компетенції долучається до методичного забезпечення заходів за територіальним принципом.

згідно пункту п. 29:

Міністерство оборони України відповідно до компетенції долучається до методичного забезпечення заходів за територіальним принципом.

Водночас інформую, що, зважаючи на відсутність у кошторисі Міністерства оборони України цільових бюджетних призначень на проведення заходів військово-патріотичного виховання громадян, в основу роботи покладено принцип зміщення акцентів на проведення спільних з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування акцій загальнодержавного рівня та таких спільних заходів місцевого значення, що не несуть значних фінансових витрат і реально можуть бути виконані за наявних сил та засобів.

Інформація Міністерства освіти і науки України

Найменування заходу по Плану дій	Виконавці	Строк виконання	Стан виконання
п. 2 Передбачення під час розроблення Державних стандартів базової середньої та профільної середньої освіти,	МОН Міноборони Мінмолодьспорт Мінветеранів	до 2023 року	1.Розроблено Методичні рекомендації з організації роботи в куренях Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

<p>програм, підручників та навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій засад виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій</p>			<p>2.Розроблено Правила та Умови проведення змагань і конкурсів III (Всеукраїнського) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (старша вікова група)</p>
<p>п. 6 Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови</p>	<p>Міноборони МВС ДСНС Адміністрація Держприкордонс лужби Національна поліція МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністраці і органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>2020- 2022 роки</p>	<p>Залучено до проведення заходів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») військових частин та вищих військових закладів освіти (наприклад, 80 окрема десантно-штурмова бригада ДШВ ЗСУ (Чернівецька область), Льотна академія Національного авіаційного університету (м. Кропивницький), 3-ій окремих полк спеціального призначення імені князя Святослава Хороброго, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та інші)</p>

<p>попереднього їх приведення у відповідність із Законом України «Про засудження комуністичного та націонал- соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»</p>			
<p>п. 10 Проведення третього етапу підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово- патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>	<p>МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонс лужби Національна поліція Український інститут національної пам'яті</p>	<p>2020- 2025 роки</p>	<p>З метою патріотичного виховання учнівської молоді, підготовки до виконання Конституційного обов'язку – захисту Вітчизни, виховання поваги до національних цінностей українського народу, формування здорового способу життя, подальшого вдосконалення форм учнівського самоврядування, у 2021 році проведено підсумкові етапи гри «Джура» у трьох вікових групах: старшій, середній та молодшій. З 01 по 10 липня 2021 року на базі комунального закладу «Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді» проведено III (Всеукраїнський) етап Всеукраїнської дитячо-</p>

		<p>юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») – «Джура – 2021: Інгульська Січ».</p> <p>У III етапі гри «Джура» взяли участь 22 рої (176 дітей-учасників): по 1 рою від 21 областей України (крім Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської та Херсонської областей) і м. Києва, та 1 додатковий рій від Кіровоградської області, який, відповідно до рішення Головного штабу гри «Джура» (протокол засідання ГШ від 18 червня 2021 р. № 8) брав участь у змагальній частині етапу поза конкурсом.</p> <p>Значну організаційну роботу з проведення заходів за програмою III етапу гри виконали колективи Кіровоградської обласної державної адміністрації, Кіровоградської обласної ради, комунального закладу «Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді» та представники інших державних і громадських організацій.</p> <p>З 19 по 29 липня 2021 року у Чернівецькій області (м. Хотин – м. Вижниця – м. Чернівці), проведений III (Всеукраїнський) етап Всеукраїнської дитячо-</p>
--	--	---

		<p>юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») – «Джура – 2021: Буковинська Січ».</p> <p>У III етапі гри «Джура» взяли участь 24 рої: по 1 рою від 22 областей України (крім Харківської та Херсонської областей) і м. Києва, та 1 додатковий рій від Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, який, відповідно до рішення Головного штабу гри «Джура» (протокол засідання ГШ від 18 червня 2021 р. № 8) брав участь у змагальній частині етапу поза конкурсом. Це 192 дітей-учасників з різних куточків нашої держави.</p> <p>Значну організаційну роботу з проведення заходів за програмою III етапу гри виконали колективи Чернівецької обласної державної адміністрації, Чернівецької обласної ради, Хотинської міської ради, Вижницької районної державної адміністрації, Вижницької міської ради, комунального закладу «Чернівецький обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді» та представники інших</p>
--	--	--

		<p>державних установ і громадських організацій.</p> <p>Учасники цих заходів показали високий рівень військово-прикладної, туристсько-спортивної, фізичної, інтелектуальної, мистецької, морально-вольової підготовки, організації самоврядування та громадянської активності. Заходи проведено на високому організаційно-методичному рівні.</p> <p>З 17 по 25 серпня 2021 року на території філії «Центральний табір туристського активу учнів України (Закарпатська область) був проведений Збір активістів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») – «Котигорошко» (молодша вікова група).</p> <p>У зборі активістів взяли участь 13 роїв, які представляли 13 областей з різних регіонів України (Вінницька, Волинська, Житомирська, Закарпатська, Київська, Луганська, Львівська, Одеська, Полтавська, Сумська, Харківська, Хмельницька, Черкаська області). Усього 78 дітей-учасників. Захід проведено за підтримки та у співпраці</p>
--	--	---

			з колективами філії «Центральний табір туристського активу учнів України (далі – ЦТТАУУ), Іршавського міського Центру позашкільної освіти Іршавської міської ради, ТСОУ Закарпатської області, Закарпатського обласного громадського штабу Всеукраїнської гри «Сокіл» -«Джура».
п.11 Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО	Міноборони МВС МОН МКІП Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації і органи місцевого самоврядування (за згодою)	2020- 2025 роки	Проведено організаційно-інформаційний супровід Всеукраїнської військово-патріотичної гри «Вояцький дух» для молоді віком від 14 до 17 років з числа вихованців військово-патріотичних клубів, гуртків та військових ліцеїв з різних регіонів України.
п. 12 Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України	обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації і органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінветеранів Мінмолодьспорт МКІП Український інститут національної	2020- 2025 роки	З метою увічнення пам'яті героїв, полеглих під час антитерористичної операції на Сході країни, у закладах освіти встановлено меморіальні дошки, оформлені куточки пам'яті, меморіальні куточки, інформаційні стенди про героїв АТО, героїв Небесної Сотні тощо

	пам'яті Міноборони інститути громадянського суспільства (за згодою)		
п. 14 Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний	обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації і органи місцевого самоврядування (за згодою) МОН Мінветеранів Український інститут національної пам'яті Міноборони Адміністрація Держприкордонс лужби	2020-2025 роки	Проводиться методична робота щодо сприяння реекспозиції музеїв краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю. Особлива увага приділяється військово-історичним музеям, що висвітлюють події Другої світової війни. Зокрема, музеї закладів освіти Волинської області здійснюють просвітницьку роботу з формування національного світогляду та самосвідомості учнів, співпрацюють з державними та комунальними музеями з питань виховної роботи засобами музейної педагогіки. Керівники музеїв закладів освіти беруть активну участь в науково-практичних конференціях, організаторами яких є Волинський краєзнавчий музей, Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України, кафедра документознавства і музейної справи Волинського

<p>внесок у зміцнення обороноздатності держави</p>		<p>національного університету імені Лесі Українки.</p> <p>Особливої уваги заслуговує діяльність музею бойової слави Української армії Ковельського центру професійно-технічної освіти. Розділи експозиції музею оформлені згідно програми предмету «Захист Вітчизни» і охоплюють періоди історії України від війська княжої доби до нинішнього часу. На базі музею працює клуб «Майбутній воїн», який об'єднує педагогів і учнів, проводяться уроки предмету «Захист Вітчизни», зустрічі з учасниками бойових дій, випускниками ліцею, які служили в Збройних Силах України.</p> <p>Експозиції музеїв Закарпатської області побудовані на основі етнографічних та краєзнавчих матеріалів про історичні події на території Закарпаття, факти життя та побуту мешканців області, експонатів присвячених подіям Революції Гідності, війні на території Донецької і Луганської областей та їх учасникам – випускникам шкіл та училищ.</p>
--	--	---

		<p>У спеціалізованій школі I-III ст. імені А. Волошина м. Хуста, функціонує музей історії школи, в якому зібрано матеріали про життєвий шлях, педагогічну, наукову та громадсько-політичну діяльність президента Карпатської України Августина Волошина. Учні школи використовують зібрані в музеї матеріали для написання науково-дослідницьких робіт та участі у всеукраїнських конкурсах, зокрема у конкурсі «Край, в якому я живу».</p> <p>Активну просвітницьку роботу з учнівською молоддю, місцевими громадами, туристами з областей України та м. Києва здійснює Історико-краєзнавчий музей Іршавського міського Центру позашкільної освіти. У музеї представлені знаряддя праці кам'яного віку, монети, купюри, експонати часів двох світових війн, періоду Карпатської України. Цінними експонатами музею є спорядження учасників подій Революції Гідності, елементи зброї та державні прапори з автографами українських воїнів з</p>
--	--	---

		<p>території проведення АТО та ООС.</p> <p>Музей також активно пропагує історію рідного краю у соціальних інформаційних мережах.</p> <p>У змісті експозицій музеїв Рівненської області висвітлюються події боротьби українського народу проти нацистських окупантів під час Другої світової війни, тоталітарного комуністичного режиму в СРСР у 40-50 роках ХХ століття, Антитерористичної операції військових підрозділів України на території Донецької і Луганської областей.</p> <p>Так, на базі музею «Наш край в роки Другої світової війни» навчально-виховного комплексу «Оженинська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів (ліцей) – дошкільний навчальний заклад» імені Тараса Шевченка Острозької районної ради, проводиться інформаційно-просвітницька робота з органами учнівського та батьківського самоврядування щодо патріотичного та морально-етичного виховання учнів. Вихованці історико-</p>
--	--	---

		<p>краєзнавчого гуртка «Стежина», постійно здійснюють збір інформації про героїчні вчинки українських воїнів, які є випускниками школи для розширення експозиції музею «Вони захищають Україну».</p> <p>Протягом останніх років значно активізувалася діяльність освітянських музеїв Сумської області у розробці новітньої концепції діяльності музею як центру громадської активності та відкритого простору для суспільного діалогу.</p> <p>На базі музею «Мое місто, моя школа» спеціалізованої школи № 17 м. Суми проводяться вчителями історії уроки дослідження рідного краю за темами «Територіальне розташування та історія походження рідного міста» і «Наш край у ХІХ –ХХ століттях», тематичні виховні заходи: «100-річчя Української революції»; «Вони звільняли місто Суми»; «Україна пам'ятає мужність партизан». Для ознайомлення учнів з історією міста Суми в музеї проводяться театралізовані уроки «Моя земля – земля моїх батьків» до Дня міста Суми, «Козацькому роду нема переводу» до Дня</p>
--	--	--

		<p>українського козацтва, конкурс «Поповни скарбничку шкільного музею», тематичні екскурсії у рамках реалізації просвітницького проекту «Музейний простір – територія для душі».</p> <p>Виховання громадянина-патріота з активною життєвою позицією є одним з головних завдань діяльності музеїв при закладах освіти Черкаської області.</p> <p>Центром героїко-патріотичного виховання в навчально-виховному комплексі «Дошкільний навчальний заклад – спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 2» м. Чигирин є військово-історичний музей ім. І.П. Литвиненка. Рада музею співпрацює з Національним історико-культурним заповідником «Чигирин», районними спілками воїнів-афганців і учасників АТО, районними будинками дитячої та юнацької творчості і культури. На базі музею працює історико-краєзнавчий гурток «Скіф».</p> <p>Результати активної пошуково-дослідницької роботи юних краєзнавців висвітлені в основному тематичному розділі музею</p>
--	--	--

		<p>«Сини твої, Україно. Обов'язок, подвиг, трагедія», який поєднує військово-патріотичні експозиції: «Як вічний біль Афганістан»; «Герої не вмирають»; «Шикувалися воїни світла»; «Бережи себе татку»; «Революція Гідності».</p> <p>Центром пошуково-дослідницької роботи учнівської молоді є музей при навчально-виховному комплексі «Загальноосвітня школа І ступеня – гімназія ім. В. Т. Сенатора» м. Сміла.</p> <p>У процесі реалізації історико-краєзнавчих проектів «Шкільна газета – дім дитячих думок» і «Джерела інформації – погляд крізь віки» юними краєзнавцями оформлено музейні куточки «Історія шкільної газети «Дзвоник» і «Історія носіїв інформації». Робота за проектом «Дорогою гідності і свободи» надала можливість для комплектування експозиції кімнати Слави, у якій представлено матеріали про випускників школи, які стали учасниками Революції Гідності і антитерористичної операції у східних областях України.</p>
--	--	---

<p>п.17 Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність</p>	<p>МКІП МОН Український інститут національної пам'яті обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації і органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>2020-2025 роки</p>	<p>Проведений II тур конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби». Для участі у II турі Конкурсу подано 86 краєзнавчо-дослідницьких робіт, які за змістовними напрямками розподілені таким чином: «Українська революція - доба національного державотворення» – 22 роботи; «Боротьба українців проти більшовицької диктатури та військової агресії Росії» –16; «Український національний визвольний рух 1930-х років, періоду Другої світової війни та у повоєнні роки» – 16 ; «Дисидентський рух опору комуністичному тоталітарному режимові» – 18; «Українська державність: від Революції на граніті до Революції Гідності» –14</p>
---	---	-----------------------	---

<p>п. 28 Організація проектів і заходів з набуття компетентностей для осіб, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання або долучаються до впровадження державної політики у цій сфері</p>	<p>Мінмолодьспорт МОН Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція Державний інститут сімейної та молодіжної політики (за згодою)</p>	<p>2020-2025 роки</p>	<p>З метою підготовки організаторів гри «Сокіл» («Джура») у співпраці з інститутами громадянського суспільства започатковано проведення Всеукраїнських вишкোলів та семінарів-тренінгів «Школи виховників джур», на які запрошуються педагогічні працівники та представники громадських організацій. Такі заходи вже відбулись в Харківській, Кіровоградській, Київській, Тернопільській, Дніпропетровській, Черкаській, Чернігівській, Одеській, Закарпатській, Чернівецькій областях та місті Києві.</p>
<p>п. 30 Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби</p>	<p>МОН ДСНС Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації і інститути громадянського суспільства (за згодою)</p>	<p>2020-2025 роки</p>	<p>Проведено цикл навчальних вебінарів «Військовий терен – Джура- Оборонець» у співпраці із громадською спілкою «Всеукраїнське об'єднання військово-патріотичних організацій», Всеукраїнською громадською організацією «Український легіон» та тренінгового центру з першої домедичної допомоги «Aidbrothers».</p>

Інформація Міністерства у справах ветеранів України

Інформація про стан виконання Мінветеранів Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 932

№	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Стан виконання
1	<p>Передбачення під час розроблення Державних стандартів базової середньої та профільної середньої освіти, програм, підручників та навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій засад виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій.</p>	-“-	<p>МОН Міноборони Мінмолодьспорт Мінветеранів</p>	<p>Пропозиції щодо розроблення Державних стандартів базової середньої та профільної середньої освіти, програм, підручників та навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій засад виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій до Мінветеранів не надходили.</p>
2	<p>Розроблення та затвердження нормативно-правового акта щодо військово-патріотичного виховання молоді.</p>	до 2022 року	<p>Міноборони МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів</p>	<p>Представники Мінветеранів беруть участь у розробці проекту Закону України “Про основні засади державної політики утвердження громадянської</p>

				ідентичності”. Окремим розділом даного проєкту передбачено врегулювання військово-патріотичного виховання молоді.
3	<p>Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону</p>	-“-	<p>Міноборони МВС ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>Пропозиції щодо налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону</p>

	пропаганди їхньої символіки”.			пропаганди їхньої символіки” до Мінветеранів не надходили.
4	Надання організаційно-методичної допомоги інститутам громадянського суспільства військово-патріотичного спрямування у проведенні військово-історичних фестивалів, військово-патріотичних зборів, реконструкцій воєнно-історичних подій, військово-патріотичних ігор.	2020-2022 роки	Міноборони МВС ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів	Мінветеранів в межах власної компетенції надає організаційно-методичну допомогу інститутам громадянського суспільства військово-патріотичного спрямування у проведенні військово-історичних фестивалів, військово-патріотичних зборів, реконструкцій воєнно-історичних подій, військово-патріотичних ігор в разі їх звернення встановленим порядком
5	Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування.	-“-	Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська	Звернення щодо надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного

			міські держадміністрації	спрямування до Мінветеранів не надходили.
6	Проведення третього етапу підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”).	--	МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція Український інститут національної пам’яті	Відповідальні виконавці проведення третього етапу підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”) до Мінветеранів не зверталися.
7	Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО.	2020-2025 роки	Міноборони МВС МОН МКІП Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	Мінветеранів постійно в межах компетенції сприяє реалізації проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО.
8	Сприяння впорядкуванню історичних пам’яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об’єктів, які увічнюють пам’ять загиблих за незалежність і	--	обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінветеранів Мінмолодьспорт МКІП Український інститут національної пам’яті	Мінветеранів постійно в межах компетенції сприяє впорядкуванню історичних пам’яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об’єктів, які увічнюють пам’ять загиблих за

	територіальну цілісність України.		Міноборони інститути громадянського суспільства (за згодою)	незалежність і територіальну цілісність України.
9	Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок.	2020-2025 роки	обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою) Український інститут національної пам'яті Мінмолодьспорт Міноборони Мінветеранів	Мінветеранів постійно в межах компетенції сприяє увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок.
10	Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та	-"-	обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	Мінветеранів постійно в межах компетенції сприяє організації реекспозицій у музеях України та музеях

	історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави.		МОН Мінветеранів Український інститут національної пам'яті Міноборони Адміністрація Держприкордонслужби	краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави.
11	Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби,	-“-	МКП Мінмолодьспорт Міноборони Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція Мінветеранів	Мінветеранів в межах компетенції та плану роботи на 2021 рік сприяє поширенню соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства

	утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі.		Український інститут національної пам'яті обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі.
12	Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України.	-“-	Український інститут національної пам'яті Міноборони Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України буде передбачена у плані діяльності Мінветеранів на 2022-2025 роки.
13	Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-	-“-	Мінмолодьспорт Мінветеранів МОН Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби	Освітньо-виховні, інформаційно-просвітницькі, культурологічні, міжнародні заходи з національно-патріотичного виховання з метою

	патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”.		Національна поліція Мінсоцполітики Український інститут національної пам’яті обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою) центри національно-патріотичного виховання (за згодою) молодіжні центри, інші комунальні заклади, в положеннях яких передбачено сприяння розвитку національно-патріотичного виховання (за згодою)	реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”, проводяться у відповідності до Плану заходів залучення ветеранів до сфери національно-патріотичного виховання, затвердженого наказом Мінветеранів від 28.05.2021 № 110.
14	Проведення соціологічних досліджень щодо розвитку сфери національно-патріотичного виховання та стану сформованості громадянської ідентичності населення України.	-“-	Мінмолодьспорт МОН Мінветеранів Державний інститут сімейної та молодіжної політики (за згодою)	Проведення соціологічних досліджень щодо розвитку сфери національно-патріотичного виховання та стану сформованості громадянської ідентичності населення України буде включено до плану діяльності Мінветеранів на 2022-2025 роки.
15	Розроблення та затвердження	до 2021 року	Мінмолодьспорт МОН	Відповідно до п. 7 Плану заходів

	методичних рекомендацій для роботи центрів національно-патріотичного виховання та розвитку, напрямку національно-патріотичного виховання у молодіжних центрах.		Мінветеранів Міноборони	залучення ветеранів до сфери національно-патріотичного виховання, затвердженого наказом Мінветеранів від 28.05.2021 № 110, у жовтні 2021 року запланована розробка методичних рекомендацій для ветеранських просторів щодо проведення заходів з національно-патріотичного (військово-патріотичного) виховання.
16	Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби	-“-	МОН ДСНС Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації інституту громадянського суспільства (за згодою)	Мінветеранів постійно в межах компетенції сприяє проведенню у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби.
17	Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до	2020-2025 роки	Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації	Мінветеранів у 2020 році проведено конкурс з надання фінансової підтримки

<p>Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”.</p>		<p>органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>громадським об'єднанням ветеранів. Наказом від 01 жовтня 2019 року № 64 Про організацію та проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів) розроблених громадськими об'єднаннями ветеранів для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка у 2020 році одним з пріоритетних напрямків визначено: 5. Проведення заходів національно-патріотичного (зокрема, військово-патріотичного) виховання дітей та молоді. Серед проектів, визначених переможцями, 9 проектів подано за напрямком національно-патріотичного виховання.</p>
---	--	--	--

				<p>У 2021 році конкурс з надання фінансової підтримки громадським об'єднанням ветеранів проведено відповідно до наказу № 71 від 31 березня 2020 року. Серед пріоритетних напрямків, затверджених наказом № 71 від 31 березня 2021 року визначено: Підняття рівня національно-патріотичного виховання загалом та військово-патріотичного як його складника, зокрема, через залучення до виховного процесу ветеранів. Серед проєктів, визначених переможцями, 2 проєкти подано за напрямком національно-патріотичного виховання.</p>
--	--	--	--	--

Інформація Державної прикордонної служби України

Інформація про стан виконання Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 932

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Інформація про виконання
<p>6. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону</p>	<p>2020-2022 роки</p>	<p>Міноборони МВС ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації ї органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>Органами Державної прикордонної служби України в межах компетенції налагоджено співпрацю із закладами освіти, громадським об’єднанням у проведенні заходів військово-патріотичного спрямування. Зокрема, широко використовується практика проведення «Днів відкритих дверей», «Уроків мужності», екскурсій, презентаційних та спортивних заходів, зустрічей із ветеранами прикордонниками учасниками АТО/ООС тощо. У Центральному музеї Державної прикордонної служби України (м. Черкаси), музеях, кімнатах героїки органів Державної прикордонної служби України постійно здійснюється заходи щодо ознайомлення відвідувачів з історичним минулим та сьогоденням прикордонного відомства. Облаштування музеїв, кімнат героїки, територій військових містечок органів Державної прикордонної служби України приведено у відповідність із Законом України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».</p>

пропаганди їхньої символіки”			
<p>7. Надання організаційно-методичної допомоги інститутам громадянського суспільства військово-патріотичного спрямування у проведенні військово-історичних фестивалів, військово-патріотичних зборів, реконструкцій воєнно-історичних подій, військово-патріотичних ігор</p>	<p>2020-2022 роки</p>	<p>Міноборони МВС ДСНС Адміністрація Держприкордонс лужби Національна поліція МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів</p>	<p>Органи Державної прикордонної служби України в межах компетенції сприяють наданню організаційно-методичної допомоги громадським об'єднанням у проведенні заходів військово-патріотичного спрямування у разі їх звернення.</p> <p>У червні до Дня захисту дітей на Софійській площі м. Києва проведено заходи національно-патріотичного виховання для дітей та молоді та профорієнтаційної роботи із демонстрацією техніки, зразків екіпірування мобільних підрозділів Держприкордонслужби, роботи інструкторів-кінологів зі службовими собаками, процедур здійснення прикордонного контролю.</p> <p>Загальне охоплення учасників склало понад 1000 осіб.</p> <p>У липні 2021 року н.п. Роги, Уманського району, Черкаської області спільно представниками ветеранських та громадських організацій проведено заходи, присвячені вшануванню подвигу героїв – прикордонників 92 Перемишльського прикордонного загону, які загинули в роки Другої світової війни (80 річниця бою).</p> <p>Загальне охоплення учасників склало понад 200 осіб.</p> <p>У серпні 2021 року н.п. Легедзино Черкаської області</p>

			<p>спільно представниками ветеранських та громадських організацій проведено заходи з відзначення 80-ї річниці бою прикордонників окремої Коломийської прикордонної комендатури проти нацистських загарбників.</p> <p>Загальне охоплення учасників склало понад 200 осіб.</p> <p>У вересні 2021 року спільно з Благодійним фондом «Криївка Вільних» проведено VII військово-патріотичний захід «Патріотичний табір військового вишколу» для дітей та молоді Голосіївського району міста Києва.</p> <p>Загальне охоплення учасників склало понад 800 осіб.</p>
<p>8. Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування</p>	<p>2020-2022 роки</p>	<p>Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонс лужби Національна поліція МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністраці ї</p>	<p>Органи Державної прикордонної служби України в межах компетенції постійно сприяють наданню допомоги закладам освіти щодо організації проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у прикордонних регіонах, у тому числі за напрямом підготовки «Джура-Прикордонник».</p> <p>У відомстві налічується понад 250 гуртків «Юні друзі прикордонників» та «Джура-прикордонник».</p> <p>Заходи здійснюють із залученням ветеранів прикордонників, учасників АТО/ООС.</p>

<p>10. Проведення третього етапу підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”)</p>	<p>2020-2025 роки</p>	<p>МОН Мінмолодьспорт Мінветеранів Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонс лужби Національна поліція Український інститут національної пам’яті</p>	<p>Органи Державної прикордонної служби України у до проведення третього етапу підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”) не залучались.</p>
<p>11. Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО</p>	<p>2020-2025 роки</p>	<p>Міноборони МВС МОН МКІП Мінмолодьспорт Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністраці ї органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>У період з 12 по 17 вересня 2021 року Державною прикордонною службою України спільно з Міністерством молоді та спорту України, Львівською облдержадміністрацією на базі Кінологічного навчального центру Державної прикордонної служби України (м. Великі Мости) проведено Всеукраїнський вишкіл «Джура – Прикордонник». З учасниками вишколу проведено інформаційні заходи спрямовані на роз’яснення незворотного європейського та євроатлантичного курсу України. Загальне охоплення учасників склало 330 осіб.</p> <p>Протягом жовтня 2021 року в міжнародному аеропорту «Бориспіль» відбудеться фотовиставка «НАТО-Україна: спільні цінності, спільний шлях».</p> <p>Фото виставку організовано навколо п’яти спільних для України та НАТО цінностей: безпека, свобода, верховенство права, рівність та демократія.</p>

			<p>В межах експозиції представлені фото Державної прикордонної служби України, Збройних Сил України та Національної гвардії України, які демонструють впровадження фундаментальних цінностей НАТО на стратегічному та операційному рівнях для забезпечення безпеки та добробуту людини як ключового суб'єкта національної безпеки.</p> <p>У заході візьмуть участь представники НАТО, ДПСУ, НГУ, ЗСУ, а також представники напрямків євроатлантичної інтеграції агенцій сектору безпеки і оборони, міжнародні організації та преса.</p> <p>Інформація про реалізацію проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО постійно розміщується на офіційному веб-сайті Державної прикордонної служби України.</p>
<p>15. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за</p>	<p>2020-2025 роки</p>	<p>МКІП Мінмолодьспорт Міноборони Адміністрація Держприкордонс лужби Національна поліція Мінветеранів Український інститут національної пам'яті обласні, Київська</p>	<p>Інформацію спрямовану на популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль та місце Державної прикордонної служби України у забезпеченні незалежності і територіальної цілісності України, виконані завдань у складі Об'єднаних сил, постійно розміщується на офіційному веб-сайті та офіційних сторінках соціальних</p>

<p>незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі</p>		<p>та Севастопольська міські держадміністрації і органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>мереж органів Державної прикордонної служби України. Крім того, соціальна реклама розміщується у громадських місцях населених пунктів на інформаційних стендах (бігбордах) тощо.</p>
<p>19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”</p>	<p>2020-2025 роки</p>	<p>Мінмолодьспорт Мінветеранів МОН Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція Мінсоцполітики Український інститут національної пам'яті обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації і органи місцевого самоврядування (за згодою) центри національно-</p>	<p>Протягом 2021 року з особовим складом Державної прикордонної служби України проведено ряд інформаційно-просвітницьких та національно-патріотичних заходів до відзначення державних, професійних, культурних, історичних та інших пам'ятних дат: Дня Соборності України; Дня пам'яті Героїв Крут; Дня Героїв Небесної Сотні; Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав; Дня прикордонника України; Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; Дня Конституції України; Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні; Дня незалежності України; Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі</p>

		<p>патріотичного виховання (за згодою) молодіжні центри, інші комунальні заклади, в положеннях яких передбачено сприяння розвитку національно-патріотичного виховання (за згодою)</p>	<p>за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України; Дня пам'яті жертв Бабиного Яру; до річниць відзначення звільнення українських міст від нацистських загарбників та проросійських терористів; тощо.</p> <p>Протягом серпня–жовтня 2021 року в органах Державної прикордонної служби України організовано проведення фестивалю патріотичної пісні «Співучий кордон» серед особового складу, ветеранів АТО, членів сімей прикордонників.</p> <p>Фестиваль спрямований на популяризацію у суспільстві кращих зразків сучасної української патріотичної пісні, творів на прикордоннику тематику, української мови і культури, виховання поваги, шанобливого ставлення до української мови серед особового складу.</p> <p>Інформація про проведення заходів національно-патріотичного та профорієнтаційного спрямування постійно розміщується на офіційному веб-сайті та офіційних сторінках соціальних мереж органів Державної прикордонної служби України та використовується при проведенні відповідних заходів.</p>
28. Організація проектів і заходів з набуття	2020-2025 роки	Мінмолодьспорт МОН Міноборони	Адміністрація Держприкордонслужби протягом 2021 року до заходів з набуття

компетентностей для осіб, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання або долучаються до впровадження державної політики у цій сфері		ДСНС Адміністрація Держприкордонс лужби Національна поліція Державний інститут сімейної та молодіжної політики (за згодою)	компетентностей для осіб, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання або долучаються до впровадження державної політики у цій сфері не залучалась. Водночас Адміністрація Держприкордонслужби у 2021 році у долучилась до опрацювання проекту Закону України «Про основні засади державної політики утвердження громадянської ідентичності».
---	--	--	---

Інформація Національної поліції України

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання 2020 роки» інформуємо, що згідно з пунктом 6 пункту 2 Плану дій Національна поліція України бере участь у проведенні Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура), метою якої є формування загальнодержавної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

На виконання аїдпункту 9 пункту 3 Плану дій Управлінням ювенальної превенції Національної поліції України (далі – УЮП) організовано та проведено понад 95 освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, науково-методичних заходів у закладах освіти.

Зокрема до Дня захисника України організовано Всеукраїнський профілактичний захід «Шануй захисника України», участь у якому взяли учнінавчальних закладів та вихованці закладів соціального захисту.

Водночас з метою виховання юних патріотів України на засадах національної гідності, високої самосвідомості та активної громадської позиції поліцією в партнерстві з громадаою в Хмельницькій, Вінницькій, Донецькій, Черкаській, областях реалізуються молодіжні патріотично-правові рухи за участі учнів шкіл та молоді.

Зокрема, інформуємо, що УЮП спільно з Міністерством освіти і науки України, Міністерством молоді та спорту України взяло участь у засіданні Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання щодо актуальних питань національно-патріотичного виховання.

Заходи з національно-патріотичного виховання дітей тривають.

Інформація Українського інституту національної пам'яті

На виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки» (далі – План дій), а також листа Міністерства молоді та спорту України від 27 вересня 2021 року № 8299/15 стосовно щорічного інформування про стан виконання Плану дій, Український інститут національної пам'яті (далі – Інститут) у межах компетенцій повідомляє про таке.

Щодо пункту 10 Плану дій, то Інститут долучився до організації III (Всеукраїнського) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») – «Джура – 2021: Буковинська Січ» (старша вікова група), а також забезпечив інформаційну та методичну підтримку заходу. Зокрема, представниками Інституту було презентовано відео уроки «Діалоги про війну», а також проекти, спрямовані на формування національно-патріотичної свідомості молоді; проведено серед таборової старшини і усіх роїв джур історичний турнір на основі настільної гри «Українська революція»; організовано та проведено історико-патріотичний захід у формі дискусії із переглядом «Відеоісторій» Інституту.

На виконання **пункту 12** Інститут сприяв впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань, меморіалів і об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України. Зокрема, у вересні 2021 року на Тернопільщині відбулось урочисте перепоховання трьох вояків Української повстанської армії. Останки українських воїнів були віднайдені фахівцями Меморіально-пошукового центру «Доля» з ініціативи і коштом Українського інституту національної пам'яті. Церемонія перепоховання відбулась за участі почесної варти Збройних Сил України, керівництва Тернопільської обласної ради на чолі з Михайлом Головком, Кременецької райдержадміністрації, та Великодедеркальської ОТГ. Крім того, у червні 2021 року за сприяння Інституту відбулась ексгумація останків воїнів УПА та жертв НКВД на Тернопільщині та Рівненщині, а також перепоховання жертв каральних радянських органів на Черкащині. Серед перепохованих – останки дев'яти людей – військовослужбовці РСЧА, цивільні. Пошук та ексгумацію неподалік села Яворівка здійснювало приватне підприємство «Пам'ять і слава» на замовлення Інституту.

На виконання пункту 14 Плану дій Інститут підготував підручний посібник щодо оновлення змісту експозицій шкільних музеїв «Революція в музеї». Посібник містить методичні рекомендації, які стануть у пригоді під час оновлення експозицій відповідно до вимог українського законодавства, зокрема Закону України «Про засудження комуністичного і націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки». Збірка складається також із підбірки інформаційних і довідкових матеріалів про Українську революцію 1917–1921 років і пропозицій із прикладами їх застосування в музейній педагогіці.

Триває підготовка електронної версії посібника. Крім того, Українським інститутом національної пам'яті організовано та проведено дводенний семінар на базі Музею пропаганди (м. Шепетівка, Хмельницької області) на тему «Сучасний музей та його роль у суспільстві як інституції пам'яті». У семінарі взяло участь 40 учасників із 10 областей України. Крім того, готуються набір тематичних інфографік для оновлення музейних експозицій, в тому числі шкільних. Випуск запланований у листопаді поточного року.

Щодо пункту 17 інформуємо: Інститут активно сприяє проведенню культурно-мистецьких заходів і створенню проєктів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України.

Зокрема:

- організовано та проведено державний захід із відзначення Дня пам'яті жертв політичних репресій на території Меморіального заповідника «Биківнянські могили»;
- створено серію популяризаційних відеоматеріалів, присвячених пам'яті жінок-військових, які загинули в російсько-українській війні;
- виготовлено два популяризаційних відеоролика щодо історичних міфів Другу світову війну (міф «День перемоги», міф «Золотий вересень»);
- представники Інституту взяли участь у культурно-мистецьких фестивалях: «З країни в Україну», який проходив у містах Сходу – Щастя, Старобільськ, Станиця-Луганська, Маріуполь, Краматорськ, Слов'янськ, Бахмут, Дружківка, Добропілля, Мирноград, Херсон; «Фестиваль нескореної нації – Холодний яр», який проходив на Черкащині; «Бандерштат», що проходив на Волині.

В рамках цих заходів було презентовано проєкти Інституту, а саме: книги «Волонтери. Сила небайдужих», «Пам'ять роду», відеопроєкти: «Війна і міф», «Люди епохи», «Південь без міфів», проведено низку лекцій з історії України, круглі столи та ін.;

- виготовлено сучасний популяризаційний та методичний комплекс матеріалів про історію Голодомору для дітей дошкільного віку;
- розроблено та виготовлено графічний роман (комікс) «Оборона Замостя. Легенда про лопату», присвячений 100-річчю Української революції 1917–1921 років;
- створено популяризаційні відеоматеріали про історію Бабиного Яру та 100-річчя першого Всеукраїнського Собору УАПЦ;
- 23–24 вересня 2021 року Інститут надав методичну та інформаційну підтримку Всеукраїнській національно-патріотичній акції імені Левка Лук'яненка «Народжений бути вільним». Крім того, на заході презентовано проєкти Українського інституту національної пам'яті, спрямовані на формування національно-патріотичної свідомості, проведено історичний турнір для учасників заходу на основі настільної гри «Українська революція»;
- за сприяння Інституту, його територіальних представництв було підготовлено та проведено державні заходи та заходи інформаційного характеру до відзначення Дня пам'яті Героїв Небесної сотні, Дня пам'яті та примирення та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Дня пам'яті жертв політичних репресій.

Інститут у межах повноважень на виконання пункту 18 Плану дій організовує та долучається до організації стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України. Так, Інститут підготував та організував експонування таких інформаційно-просвітницькі тематичні стендів: «Українська революція 1917–1921: регіональний вимір»; «До світла Воскресіння крізь терни катакомб» до 75-ої річниці проведення Львівського псевдособору; «Мистецтво вільних: художня естетика Української революції 1917–1921», присвячена художній естетиці Української революції 1917–1921 років; «30 (к) років донезалежності по-харківськи» до 30-ї річниці проголошення незалежності України.

Інформація Державної служби України з надзвичайних ситуацій

Державна служба України з надзвичайних ситуацій на виконання доручення Міністра внутрішніх справ України у межах компетенції опрацювала розпорядження Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 р. № «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020 — 2025 роки» (далі — план) та повідомляє.

Заходи, визначені пунктами 6, 7, 8, 10, 19, 28, 30 плану, в системі ДСНС у 2021 році проводились у межах кошторисних призначень для ДСНС.

Інформація Вінницької обласної державної адміністрації

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки» надаємо інформацію про стан виконання зазначеного плану дій.

До пункту 6. «Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”»

Військово-шефську співпрацю щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування налагоджено з Томашпільським військовим комісаріатом, територіальним відділення поліції України, місцевою організацією Товариства сприяння обороні України (ТСОУ), Тульчинською ЗОШ I-III ступенів-ліцеєм з посиленою військово-фізичною підготовкою. В закладах освіти приведені у відповідність із Законом України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістського (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки» експозиції

діючих шкільних краєзнавчих, історичних музеїв та музейних кімнат, кімнат бойової слави.

За підтримки учасників бойових дій АТО/ООС оформлено патріотичні експозиції про учасників АТО/ООС «Слава Героям – синам України», біля яких систематично проводяться Уроки мужності.

Учнями Калинівської та Іванівської територіальних громад зібрано допомогу (продукти харчування, побутова хімія, тощо) для захисників України в Бахмуті, Світлодарську, Миронівському, Попасній, Авдіївці, Пісках (СЗШ I-II ст. с. Уладівка), налагоджено співпрацю з музеєм 48-го арсеналу (в/ч А1119) м. Калинівка.

До пункту 8 «Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування»

Військовослужбовцями ВЧ №3028 Калинівської територіальної громади та членами громадської організації «Студентська гвардія» КНУ імені Т.Г.Шевченка надана допомога у проведенні військово-польових зборів у СЗШ I-III ст. с. Уладівка. У рамках навчально-польових зборів надано допомогу в організації та проведенні екскурсійного походу на місце розташування партизанського табору в Чорному лісі для учнів 11 класів Літинської СЗШ I – III ст. №2.

До пункту 9 «Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)»

Обласним центром туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій проведено обласний етап Всеукраїнського онлайн-конкурсу військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

обласний етап Всеукраїнського онлайн-конкурсу ватр «Слава Героям!» військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

обласний етап Всеукраїнського онлайн-конкурсу ватр «Україна назавжди!» військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

обласний етап Всеукраїнського заочного конкурсу звітів про роботу роїв Всеукраїнської військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

обласний етап дитячо-юнацької військово-патріотичної

У III Всеукраїнському етапі дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») рій «Нащадки козаків» (м. Хмільник) посів III місце в інтелектуальній грі-вікторині «Відун» (середня вікова група);

Рій «Богунці» (м. Іллінці) посів I місце у конкурсі «Саперна підготовка» та III місце – у конкурсі «Тактична підготовка» (старша вікова група).

До пункту 11 «Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО»

Розпочинаючи з 2017 року на Вінниччині на виконання Обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання щорічно проходить військово-спортивний вишкіл «Щит і Меч».

Мета вишколу - збільшення чисельності молоді, готової до виконання

обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Програма вишколу сприяє всебічному розвитку молодого покоління та практичній підготовці молоді до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

В умовах тривалої збройної агресії супроти нашої держави стає першочерговим питання життєздатності країни. Одним з аспектів успішного функціонування будь-якої країни є здатність її громадян стати на захист власного суверенітету та незалежності, як передумови загальної безпеки та добробуту нації. Відповідно, збільшення чисельності молоді, психологічно і фізично готової до захисту незалежності та територіальної цілісності України, є особливо актуальним завданням для Української держави та суспільства.

Основні завдання заходу:

- проведення військово-професійної орієнтації та закріплення отриманих теоретичних знань, умінь та навичок на практиці;

- практичне ознайомлення та навчання загальновійськовим дисциплінам;

- згуртування колективів та обмін досвідом серед вихованців та керівників військово-патріотичних організацій, що представляють різні роди військ;

- удосконалення системи допризовної підготовки;

- надати молоді знання та навички з виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, із залученням представників Державної прикордонної служби України;

- надати молоді компетенції, які сприятимуть всебічному розвитку особистості, зміцнять громадсько-державницьку позицію, що сприятиме охороні державного кордону;

- фізично та морально загартувати молодь на засадах цінностей українського козацтва, героїки українських визвольних змагань;

- провести навчання для молоді із виживання та орієнтування на місцевості;

- відпрацювання молоддю основ військово-спортивної підготовки, тактичних занять на прикладі пейнтбольної гри.

У 2021 році Міністерство молоді та спорту України підтримало проведення Всеукраїнського військово-спортивного вишколу «Щит і Меч», що дало можливість взяти участь у заході 112 хлопцям та дівчатам з 14 областей України.

Також протягом року проводяться зустрічі з учасниками бойових дій, студентами військових закладів з метою профорієнтації учнівської молоді, а також воїнами-афганцями.

До пункту 12 «Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України»

У Вінницькій області проводяться заходи з впорядкування та утримання в належному стані меморіальних комплексів, пам'ятників і меморіальних дощок на честь захисників України, які брали участь у захисті України під час проведення АТО/ООС, здійснюється догляд за місцями поховання.

Упорядковано пам'ятники, обеліски, братські могили, меморіали воїнам,

загиблим в роки Другої світової війни (всі заклади освіти); могили в Трибухівському лісі на місці останнього бою сотні вояків УПА під командуванням Шуляка та місця в Кипоревім яру, де проходили повстанські бої проти порядків тоталітарного більшовицького режиму (СЗШ I-III ст. с. Уладівка); місце поховань єврейського населення в період Другої світової війни (ЗОШ I-III ст. №1 с. Пиків, ЗОШ I – III ст. с. Іванів).

Педагогічні колективи закладів загальної середньої освіти Томашпільської територіальної громади постійно працюють над увічненням в учнівській пам'яті героїчного історичного минулого українського народу в боротьбі за незалежність впродовж тисячоліть. Силами учнів здійснюється упорядкування могил та пам'ятників полеглим, покладання квітів до могил та пам'ятників у поминальні дні. В школах створені меморіальні куточки по вшануванню героїв-земляків, музейні кімнати. У Вапнярківській ЗОШ I-II ступенів відкрито пам'ятну дошку воїну-земляку Дубчаку А.А., який загинув у російсько-українській війні на сході, у Пилипи-Борівській школі – воїну-земляку Тарабанову В.О., полеглому в російсько-українській війні, в НВК «Томашпільська ЗОШ I-III ступенів – гімназія» - Гаврилюку І.В., в Яланецькій ЗОШ I-III ступенів – воїну-земляку, полеглому в боях за Україну, Саванчуку В.Ю.

До пункту 13 «Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок»

У закладах освіти проводиться пошукова робота з метою встановлення імен загиблих і тих, хто пропав безвісти. Проводиться безстрокова Всеукраїнська акція «Невідома могила жертв війни». Створено пам'ятні куточки «Твої герої, Україно», «Небесна сотня». Організовано патронат до місць поховань (могил) захисників України в роки Другої світової війни. Створено фоторепортажі про захисників – земляків років війни.

Іменами загиблих захисників України називають вулиці, алеї, площі, навчальні заклади населених пунктів області.

У Вінницькій області триває реалізація проєкту по виготовленню пам'ятного знаку Герою Небесної Сотні, Герою України, вінничанину Максиму Шимку, який віддав своє життя за свободу, демократичні принципи та незалежність українського народу.

До пункту 14 «Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення

обороздатності держави»

Новими матеріалами доповнено розділ експозиції «Лицарі світла» обласного краєзнавчого музею, присвяченого героям-вінничанам – учасникам Помаранчевої революції, Революції Гідності та російсько-української війни на сході України, а також презентовано відеовиставку «Героям слава!».

У військових частинах та біля установ міста організовано пересувні виставки автомузею «Час бурхливих змін», «Дух. Сила. Воля».

Проводяться тематичні екскурсії про відважних оборонців краю «Лицарі Поділля», вінничан – учасників російсько-української війни «Героям слава!»

Протягом навчального року музеї закладів освіти поповнюються експонатами та історичними документами, зокрема, від доби українських козаків до українського визвольного руху ХХ ст.(с. Пиків, с. Дружне, с. Велика Мочулка та ін.). Зокрема, у краєзнавчому музеї ЗОШ І-ІІІ ступенів с. Пиків оформлено стенд «Вони захищали Батьківщину», присвячений воїнам колишнього Калинівського району, які загинули в АТО та односельчанам, які брали участь в АТО/ООС.

У СЗШ І – ІІІ ст. с. Уладівка створено експозиції «Їх подвиг в пам'яті народній», «Герої не вмирають», «Від княжої доби до сьогодні», «100 років Української революції», кабінет з предмету «Захист Вітчизни», стенди «Є така професія: захищати Батьківщину», «Я живу на своїй, Богом даній, землі», «500 років Запорозького козацтва».

У ЗОШ І – ІІІ ст. №1 с. Іванів працює зал бойової слави, діюча фотовиставка «Фото із сивої давнини».

Створено діючі експозиції в НВК с. Шепіївка, НВК с. Жигалівка, ЗОШ І – ІІІ ст. с. Пиків з метою висвітлення героїчної боротьби українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності України.

До пункту 15 «Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі»

Відбулися зустрічі з учасником бойових дій Кривунцем Андрієм Вікторовичем (НВК с. Грушківці), майором ЗСУ Приліпком Сергієм Васильовичем (ЗОШ І – ІІ ст. с. Слобідка), військовослужбовцями в/ч А1445 (Гущинецька ЗОШ І – ІІІ ст.), в/ч 3028 м. Калинівка (СЗШ І – ІІІ ст. с. Уладівка), в/ч А1119 м. Калинівка (НВК с. Жигалівка).

У ЗОШ І – ІІІ ст. №1 с. Іванів та ЗОШ І – ІІ ст. с. Слобідка відбулися конкурси соціальної реклами на патріотичну тематику «Україна від краю до краю. Українці від серця до серця» та «Вірю в Україну». На сторінках ЗЗСО громади у соціальній мережі Facebook створювалися відеоролики, постери до Дня захисника України, Дня Соборності України, Дня Конституції України, Дня гідності та Свободи тощо.

До пункту 17 «Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність

України та її територіальну цілісність»

В області продовжується видання художньої, документальної та мемуарної літератури про героїзм воїнів, які брали участь у захисті України під час проведення АТО/ООС. Редакційною колегією «Книга пам'яті України» підготовлено матеріал щодо видання книги «Захисники незалежної України – герої АТО/ООС. Вінницька область», презентація якої запланована на грудень 2021 року.

Культурно-мистецькі заходи проводяться закладами культури області, а саме:

- книжково-ілюстративні виставки «Герої новітньої України», «Ті, що пройшли крізь вогонь», «Вінничани, які віддали життя за Україну»;

- віртуальний поіменний бібліографічний список «Їх подвигу не буде забуття...»;

- відеоогляд «Українці – нація героїв», виставка-пам'ять «Пройти і не зламатись»;

- онлайн інформування «Іловайськ 2014-го: час не лікує» та інші.

У закладах освіти проведено заходи з відзначення Дня українського козацтва, Дня захисника України, Дня волонтера, Дня Збройних Сил України, Дня Гідності і Свободи, Дня Героїв Небесної Сотні, Дня незалежності України.

До пункту 18 «Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України»

З метою сприяння поширенню та популяризації пам'яті героїв України, створено банерну версію пересувної виставки «Герої не вмирають», яка експонується на відкритих територіях у населених пунктах області та у військових частинах та містить інформацію про видатних постатей, які внесли великий вклад у розвиток Вінниччини та України в цілому, та збереження її цілісності.

До пункту 19 «Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»»

Департаментом соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації спільно з інститутами громадянського суспільства та військовими частинами області вперше заплановано проведення у 2021 році обласного молодіжного національно-патріотичного форуму. Головною ціллю форуму буде налагодження співпраці між усіма зацікавленими установами, що займаються розвитком сфери національно-патріотичного виховання на території Вінницької області.

Також на території Вінницької області триває реалізація загальношкільних проєктів національно-патріотичного спрямування «Збережемо пам'ять про подвиг!» (Джулинська територіальна громада); круглий стіл «Революція Гідності очима сучасника», «Герої нашого часу» (Гушинецька ЗОШ І-ІІІ ст.); «Ми - українці», «Україна – країна Європейська» (ЗОШ І-ІІІ ст. №1 с. Іванів); виставка літератури: «Зима, що нас змінила» (Гушинецька ЗОШ І-ІІІ ст.); конкурс читців "І слово твоє буде вічно з нами" «Героїзм та мужність ліквідаторів ЧАЕС», «9 травня – Перемоги світлий день» (Гушинецька ЗОШ І-ІІІ ст.); фотовиставка «Не загасити

пам'яті вогонь...» (Гуцинецька ЗОШ I-III ст.); акція-флешмоб «Україна назавжди» (НВК с. Грушківці); «Ми - за мир» (ЗОШ I-III ст. №1 с. Іванів).

До пункту 21 «Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї»

В друкованих та електронних засобах масової інформації висвітлена інформація про актуальні питання життя нинішніх захисників України, ветеранів, учасників АТО/ООС з приверненням уваги громадськості до їхніх проблем.

На офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації створено тематичний банер «Вони захищали Україну», у якому розміщена інформація про загиблих в АТО/ООС воїнів.

До пункту 23 «Вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання»

Задля того, аби подивитися на сферу національно-патріотичного виховання очима молоді та зацікавити більшу кількість молоді брати участь у заходах патріотичного спрямування, Департаментом соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації ініційовано проведення стратегічних сесій для суб'єктів у сфері національно-патріотичного виховання. Участь у сесіях взяли учнівська та студентська молодь, державні службовці, члени Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при облдержадміністрації, представники інститутів громадянського суспільства, що працюють у цій сфері. Результатом стратегування стане напрацювання методичних рекомендацій щодо нових підходів до організації та проведення заходів національно-патріотичного спрямування, для того, аби участь у таких заходах дійсно сприяла формуванню національної свідомості молодих людей.

До пункту 26 «Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”»

В області діє Обласна цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання на 2021 – 2025 роки, затверджена рішенням 4 сесії обласної Ради 8 скликання від 29 січня 2021 року № 29, метою якої є удосконалення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, національних і загальнолюдських цінностей, усвідомлення громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріота та громадянина України як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя в ній; формування свідомого громадянина-патріота Української держави, представника української національної еліти через набуття молодим

поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних цінностей.

Основними завданнями Програми є:

- формування української громадянської ідентичності – здійснення заходів, спрямованих на впровадження та утвердження суспільно-державних (національних) цінностей, розвитку громадянської ідентичності населення області
- військово-патріотичне виховання – здійснення заходів, спрямованих на формування у громадян готовності до захисту України, громадського сприяння безпеці та обороні України та підвищення престижу військової і спеціальної державної служби
- формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання – здійснення заходів, спрямованих на розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання
- підтримка та співпраця органів державної влади та місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання
- здійснення моніторингу у сфері національно-патріотичного виховання

До пункту 27 «Підтримка мистецьких проєктів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу»

За підтримки Голови обласної державної адміністрації Сергія Борзова, з метою національно-патріотичного виховання та формування ціннісних орієнтирів у молоді, щороку проводиться обласний фестиваль аматорського національно-патріотичного короткометражного фільму серед старшокласників «Погляд у майбутнє».

В День пам'яті захисників України, 29 серпня, в кінотеатрі «Родина» для членів родин загиблих учасників АТО/ООС, представників громадських організацій та волонтерів Вінниччини презентовано фільм-нарис «Забути заборонено! Пам'ятати!», яким розпочато цикл розповідей про українських вояків – уродженців Вінниччини, що поклали життя за свободу і незалежність України.

Учнівська молодь Вінниччини є учасниками Всеукраїнського конкурсу «Український борщ – бренд національної культури», авторами есе, творів-роздумів, творів-мініатюр «Шевченко в моєму серці».

До 150 річчя з дня народження Лесі Українки проведено бесіди на тему «Горить її душа поезії над краєм».

Школярі залучаються до пошуку, охорони та збереження народної культурної спадщини України (пісні, легенди, перекази) через участь у конкурсах з української мови, зокрема імені П. Яцика, мовно-літературному імені Т. Шевченка,

Проведено презентації, книжково-ілюстративні виставки, уроки «Свято рідної мови» «Мужай прекрасна наша мова», Шевченківське слово».

До пункту 29 «Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»

Для закладів оздоровлення та відпочинку представниками структурних підрозділів обласної державної адміністрації та інститутів громадянського суспільства патріотичного спрямування були розроблені методичні рекомендації з впровадження національно-патріотичного компонента у виховний процес в дитячих закладах оздоровлення і відпочинку. Методичні рекомендації розроблені для вихователів, вожатих змін у таборах та керівників спеціалізованих гуртків, що займаються національно-патріотичним вихованням.

Мета розробки методичних рекомендацій – сформулювати єдиний погляд на національно-патріотичне виховання, дати чіткі рекомендації щодо тез, змістів, які необхідно транслювати вихованцям під час акції із національно-патріотичного виховання. А також дати основні рекомендації щодо вибору механізму роботи із підлітками та дітьми у відпочинкових таборах.

Також під час літніх канікул працювали пришкольні табори з 01 до 26 червня за такими напрямками: національно-патріотичний, краєзнавчий, туристсько-краєзнавчий, еколого-натуралістичний, математичний, англійський, художньо-естетичний, спортивний, природознавчий та ін.: «Соколята», «Зоряний», «Барвінок», «Котигорошки», «Дивосвіт» та ін.

Для дітей у пришкольних таборах організовано цікаве та змістовне дозвілля, екскурсії, пізнавальні конкурси, конкурси малюнків, акції, флешмоби, уроки безпечної поведінки в мережі Інтернет: «Усе для тебе, Україно, країно щастя і добра», День олімпійця, День країни, День добровольця, День захисника, Свято мови, «Ми діти твої, Україно!»), виставки квітів, відвідування зоопарку, краєзнавчого, художнього музеїв, екскурсії містом теплоходом, тролейбусом, екскурсійним трамваєм, автобусом, а також заходи, присвячені Міжнародному дню захисту дітей, Дню Конституції України.

До пункту 30 «Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби»

Проведення шкільних, обласних етапів гри «Рятівник», конкурсу ватр «Майбутні захисники України», конкурсу військово-патріотичної пісні та строю «Захищати рідну землю, її волю, її честь!».

До пункту 31 «Забезпечення участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських та міжнародних заходах і проектах національно-патріотичного виховання»

Пунктом 1.2 розділу 1 Обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2021-2025 роки передбачено «Здійснення міжнародних та міжобласних обмінів, забезпечення участі обласних делегацій у всеукраїнських та міжнародних заходах національно-патріотичного виховання», за допомогою якого представники області можуть долучатись до усіх заходів що проводяться на території інших областей України. Так молодь Вінниччини змогла долучитись до

святкування 30-ї річниці Незалежності України у м.Київ. Також у вересні 2021 року представники громадської організації Відокремленого підрозділу Всеукраїнськоо громадського дитячого руху «Школа безпеки» візьмуть участь у Всеукраїнському спеціалізованому дитячо-юнацькому таборі «Рятувальник-2021» та гідно представити Вінницьку область на змаганнях.

До пункту 33 «Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”»

На виконання Обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2021-2025 роки було оголошено проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка. Для участі у конкурсі 4 громадські організації національно-патріотичного спрямування подали 7 конкурсних пропозицій на 2021 рік. На 2022 рік надійшло 17 конкурсних пропозицій від 5 громадських організацій. Наразі триває процедура проведення конкурсу.

Інформація Волинської обласної державної адміністрації

Найменування завдання	Стан виконання
1	2
1. Утворення міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечуватимуть викладання предмета «Захист України»	В умовах адміністративно-територіальної реформи питання створення відповідних ресурсних центрів вимагає вивчення.

2. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»

У 2021 навчальному році Волинським обласним центром національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді проведено I тур Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів військово-історичних, історичних (широкого змісту) музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу» (в режимі онлайн). Учасниками конкурсу за допомогою дистанційних технологій проведено віртуальні оглядові екскурсії експозиціями музеїв.

29 січня 2021 р. у День пам'яті Героїв Крут, у Волинському краєзнавчому музеї відбулось відкриття виставки «Українська революція 1917–1921: регіональний вимір». Захід розпочався хвилиною мовчання за полеглими українськими захисниками. Після ознайомлення з фотодокументальними матеріалами, всі бажаючи отримали змогу оглянути колекцію музейних предметів, які представлені на виставці «Волинь в Українській революції 1917–1921 років».

25 травня 2021 р. у Волинській обласній бібліотеці для юнацтва відкрилася фотовиставка про Віталія Марківа, українського нацгвардійця, звільненого з італійської тюрми. На виставці представлені фото бойових буднів, з побратимами, особистого архіву бійця. У вступному слові про нього розповів заступник командира по роботі з особовим складом військової частини №1141 Національної гвардії України майор Олександр Дрильчук. Також проведено навчально-тематичні оглядові екскурсії до міста Володимира-Волинського, сіл Затурці і Колодяжне Волинської області, міст Дубно, Львів, Тернопіль.

06 червня 2021 р. у Волинській державній обласній універсальній науковій бібліотеці імені Олени Пчілки відбулася зустріч з Володимиром Тимчуком. Володимир Тимчук – офіцер Збройних сил України, підполковник, учасник ООС, викладач військової топографії у Національній академії сухопутних військ імені

	<p>гетьмана Петра Сагайдачного і кандидат технічних наук, ще й відомий поет, прозаїк, перекладач і літературний критик. Лауреат премії ім. Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики в творах літератури та мистецтва (2016), співпереможець конкурсу прози про УПА від літературної агенції «Discursus» (2014), лауреат Львівської обласної премії в галузі культури, мистецтва, журналістики та архітектури в номінації «поезія» – імені Маркіяна Шашкевича (2020).</p>
<p>3. Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування</p>	<p>На базі навчально-оздоровчого комплексу Волинського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Небесної Сотні Волинським обласним відділенням (філією) КФВС МОН України спільно з Волинським інститутом післядипломної освіти проведено п'ятиденні практичні заняття з освоєння навичок військової справи.</p> <p>Вчителі предмету «Захист України» з закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, фахових коледжів удосконалили практичні навички за розділами навчальної Програми «Вогнева підготовка», «Практична підготовка», «Стройова підготовка», «Прикладна фізична підготовка», «Домедична допомога» та «Основи цивільного захисту».</p> <p>Волинським інститутом післядипломної педагогічної освіти було розроблено організаційно-змістову модель щодо розвитку громадянських компетентностей педагогів, в рамках якої:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовано постійно діючий семінар «Проектування виховної системи в умовах Нової української школи» для заступників директорів шкіл з виховної роботи, педагогів-організаторів, класних керівників, вихователів, вчителів початкових класів, яким охоплено понад 100 педагогів області;

- запроваджено два тридцятигодинні тематичні курси підвищення кваліфікації керівників освітніх закладів, заступників директорів з виховної роботи, педагогів-організаторів «Система національно-патріотичного виховання в освітніх закладах» та «Патріотичне виховання – пріоритетна складова гармонійного розвитку особистості», якими охоплено 60 педагогів області;

- проведено: круглий стіл «Сучасні форми та методи військово-патріотичного виховання учнівської молоді в позашкільній освіті. Військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»); семінар-практикум «Нові акценти музейництва: організація роботи шкільних музеїв в сучасних умовах» на базі Маневицького краєзнавчого музею для керівників шкільних музеїв Маневицької, Любешівської, Колківської, Прилісненської та Ківерцівської ОТГ; семінар-практикум «Волинезнавство в освітній та виховній практиці сучасної школи» для педагогічних працівників закладів освіти, якими охоплено понад 300 педагогів області;

- у навчально-тематичні плани курсів підвищення кваліфікації різних категорій педагогічних працівників введено лекційні, практичні, тренінгові заняття, презентації: «Історико-культурна спадщина Волині в контексті національно-патріотичного виховання учнівської молоді», «Роль молодіжних громадських організацій у національно-патріотичному вихованні дітей та молоді», «Відродження пластових традицій в Україні».

Здійснюється презентація досвіду роботи педагогічного колективу Луцького НВК «Гімназія № 14 імені Василя Сухомлинського» з питань національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді: форми, методи і прийоми реалізації авторської виховної системи з формування національної свідомості та самосвідомості учнів, використання

	<p>етнопедагогіки у навчанні і вихованні підростаючого покоління.</p> <p>Волинським центром національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства 16 квітня поточного року проведено обласний семінар з відповідальними за організацію національно-патріотичного виховання та гри «Сокіл» («Джура») у професійних (професійно-технічних) закладах освіти.</p>
<p>4. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>	<p>В селі Силовичі Турійської селищної ради Волинської області , 24-27 травня 2021 року проведено XV обласний Фестиваль фізичної культури та військово-патріотичного виховання учнівської молоді Волині. В програмі Фестивалю проведено обласний етап змагань за програмою Всеукраїнського фізкультурно-патріотичного фестивалю школярів України «Козацький гарт» та фінальний обласний етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). До Фестивалю долучились 32 команди закладів загальної середньої освіти області, у складі яких виступило 408 учасників. В цьому році було змінено форму проведення обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та враховуючи карантинні обмеження, проведено півфінали обласного етапу гри «Сокіл» («Джура») (4 локації), фінал обласного етапу гри з дотриманням законодавства України в частині запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. 32 команди (рої) (320 учасників) закладів загальної середньої освіти брали участь у півфіналах гри «Сокіл» («Джура»). Варто відмітити, незважаючи на карантинні обмеження, активізувалась робота щодо залучення дітей до гри «Сокіл» («Джура»).</p> <p>Проведено обласні змагання Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри</p>

	«Сокіл» («Джура») серед учнівської молоді закладів професійної (професійно-технічної) освіти у складі понад 200 учнів у складі 10 команд.
<p>5. Сприяння впорядкування історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України</p>	<p>Систематично територіальні громади області долучалися до впорядкування кладовищ, місць поховань та меморіалів що увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України.</p>
<p>6. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>	<p>В музеях історичного профілю (25–військово-історичні, 24 – широкого історичного профілю, 40– історії села) створено тематичні експозиції про земляків, які віддали життя, захищаючи територіальну цілісність України. Протягом навчального року музейні експозиції поповнено матеріалами про воїнів, які захищають Батьківщину від агресора.</p> <p>У Волинській ДОУНБ імені Олени Пчілки у відділі читальних залів оформлений куточок «Собою захистили Україну», який складається з 2-х розділів: «Собою захистили Україну» та «Лучани – герої АТО». У центрі композиції – Державний прапор України поряд із світлинами героїв. Означений куточок є локацією, на базі якої проводяться патріотичні, краєзнавчі години, презентації чергових випусків довідника «Волинський пантеон».</p> <p>Пройшов експертну оцінку Українського культурного фонду проект бібліотеки на створення хату для воїнів АТО та їх сімей «Творимо позитив разом із бібліотекою».</p>

<p>7. Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави</p>	<p>У закладах освіти області за матеріалами Українського інституту національної пам'яті проводяться виставки: «Воїни», «Українська революція 1917-1921».</p> <p>У військово-історичних музеях шкіль до 100-річчя Української революції проведено виставки артплакатів «Визначні діячі Української революції 1917-1921 років».</p>
<p>8. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових</p>	<p>В приміщенні Волинського фахового коледжу культури і мистецтв імені І. Ф. Стравінського було розміщено плакати пам'яті загиблих героїв АТО.</p>

<p>формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі.</p>	
<p>9. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність</p>	<p>18 лютого 2021 року у Волинській державній обласній універсальній науковій бібліотеці імені Олени Пчілки проведено літературно-мистецьке свято, приурочене до Міжнародного дня рідної мови «Мова – ДНК нації».</p> <p>18-19 лютого 2021 року у Волинській обласній бібліотеці для дітей відбулися заходи до дня вшанування Героїв Небесної Сотні. До бібліотеки завітали студенти Луцького центру професійно-технічної освіти – учасники студентського клубу «Патріот» та учні 9-В класу НВК №10 м. Луцька. Учасники патріотичної години «Патріотами не народжуються – ними стають» пригадали героїчні події лютого 2014 року, тих людей, що назавжди змінили нашу країну, підняли національний і патріотичний дух українців, хто загинув у Києві на Майдані, вулицях Грушевського та Інститутській за честь, за волю, за право бути народом.</p> <p>У закладах освіти проведено тематичні уроки, виховні години, круглі столи, науково-практичні конференції, конкурси, інші тематичні заходи, з нагоди пам'ятних дат і ювілеїв 2021 року</p>
<p>10. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України.</p>	<p>29 січня 2021 року у Волинському краєзнавчому музеї було організовано виставку Українського інституту Національної пам'яті «Українська революція 1917-1921 роки». До 103-річниці бою під Крутами була проведена історична година. 20 лютого 2021 року у музеї в експозиції «Герої не вмирають» відбулася історична година, присвячена вшануванню пам'яті Героїв Небесної Сотні. Для участі у спілкуванні були запрошені родини волинських Героїв, курсанти Волинського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою</p>

	<p>імені Героїв Небесної Сотні, та небайдужі лучани.</p> <p>12 березня 2021 року в рамках проєкту «Наші захисники» у Волинському краєзнавчому музеї відбулась зустріч учнівської та студентської молоді Луцька із військовими капеланами Волині. Була підготовлена тематична виставка.</p> <p>06 травня 2021 року у місті Вінниця було відкрито виставку «Український визвольний рух 40-50-их років ХХ років» яка була організована Вінницьким краєзнавчим музеєм спільно з Волинським краєзнавчим музеєм.</p> <p>20 серпня 2021 року в рамках проєкту «Наші захисники» у краєзнавчому музеї відбулась урочиста передача бойових знамен 14 окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого.</p> <p>Упродовж I півріччя 2021 року у Волинському краєзнавчому музеї діяла виставка «Герої не вмирають» присвячена волинянам – учасникам Революції Гідності. Також у музеї діє постійна виставка «Пам'ятаю Україно, героїв своїх», присвячена волинянам – учасникам АТО і ООС.</p>
<p>11. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>Управлінням у справах молоді та спорту відповідно до Указу Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання» було організовано та проведено низку заходів, з них було реалізовано молодіжну спортивно-патріотичну таборову гру «Звитяга» 07-10 травня 2021 року. Захід відбувається щороку з метою сприяння формуванню громадянської позиції учасників заходу та покращення рівня обізнаності зі знаковими історичними подіями, популяризації здорового способу життя та активного відпочинку. Участь в заході взяло 150 осіб.</p> <p>Спільно з молодіжною організацією «Станиця Луцьк Пласту – Національної скаутської організації України» 05-09 липня 2021 року було проведено пластовий табір «Велика гра» з</p>

метою надання навичок молодому поколінню з виживання в природі, лідерству, спортивні навички, самозарадності в побутовому житті та навчання основних принципів національно-патріотичного виховання. Участь у таборі взяло 40 осіб.

Також управлінням у справах молоді та спорту спільно з громадськими організаціями національно-патріотичного виховання було проведено літнє таборування, а саме табір «Рейнджер Кемп» з метою популяризації національно-патріотичного та військово-спортивного навчання серед дитячо-юнацького населення Волині, де надавали теоретичні навички майбутнім призовникам України. Також популяризували службу в Збройних силах України та інших силових відомствах; табір «Волинська січ» де в учасників формували високі моральні цінності, етнічну свідомість, любов до рідної землі, родини, народу, бажання сприяти історико-культурному розвитку України та виховували повагу до Конституції України, Законів України, державної символіки, поглиблено вивчали історичну спадщину України; табір «Доблесть віків» у якому молоді люди підвищували національну свідомість, обізнаність в історії України і рідного краю серед молоді, шляхом проведення майстер класів, квестів, тематичних лекцій та ігор. Роз'яснювали учасникам, що українці з прадавніх часів боролися за свою державу, боронили свої кордони, були мужні і завжди ставали на захист рідної землі, так і до сучасності на східному фронті українці героїчно тримають оборону кордонів. У квітні поточного року було проведено відкриті змагання з пішого мандрівництва «Шлях». У заході взяли участь понад 600 учасників.

24 травня 2021 року було проведено засідання координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при облдержадміністрації. На засіданні було

	<p>розглянуто актуальні питання щодо: організації та проведення дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в закладах загальної середньої освіти та в закладах професійної, професійно-технічної освіти; національно-патріотичного таборування у літній період у поточному році та національну свідомість та патріотизм як ознаку сучасного дитинства.</p> <p>30 червня 2021 року за участю наукових співробітників Волинського краєзнавчого музею відбувся онлайн круглий стіл «Акт відновлення Української держави 1941 р.: волинський шлях», присвячений 80 річниці від дня проголошення.</p>
<p>12. Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї</p>	<p>Протягом січня – березня 2021 року проведено XXVI обласну виставку дидактичних і методичних матеріалів «Творчі сходинки педагогів Волині». Подано 114 методичних розробок, в тому числі для педагогів області та керівників гуртків з національно-патріотичного виховання</p> <p>На сайтах Волинського краєзнавчого музею та Волинського центру національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді систематично публікуються дописи щодо збереження цінностей культурної спадщини в області.</p>
<p>13. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-</p>	<p>Рішенням Волинської обласної ради від 13 жовтня 2020 року № 32/17 було затверджено Обласну цільову програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки.</p> <p>Станом на 01 вересня 2021 року 14 територіальних громад забезпечені програмами національно-патріотичного виховання дітей та молоді. В переважній більшості територіальних громад відбувається процес розробки цільових програм.</p>

патріотичного виховання» пункт	
<p>14. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>	<p>В області протягом літнього оздоровчого сезону 2021 року функціонує та здійснює оздоровлення дітей 4 позаміські дитячі заклади оздоровлення та відпочинку різних форм власності та підпорядкування. Зокрема, 05 червня поточного року функціонує дитячий табір «Супутник», з 09 червня працює заклад «Ровесник», з 14 червня розпочалося оздоровлення дітей у таборі «Світязь» та з 18 червня - у закладі «Прикордонник».</p> <p>Також, запрацювали табори з денним перебуванням на базі загальноосвітніх навчальних закладах у Ковельській, Володимир-Волинській, Ратнівській територіальних громадах.</p> <p>Під час формування плану роботи у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, обов'язково в рамках проведення дозвілєвої роботи передбачаються заходи з національно-патріотичного спрямування (вікторини, концерти, спортивні змагання тощо).</p> <p>Зокрема, до Дня Конституції України табори провели вікторини: «Україна єдина», «Я і Конституція України»; конкурси малюнків: «Моя Батьківщина – Україна», «Конституція України в моєму житті»; концерти: «З Україною в серці», «Ми діти своєї Батьківщини».</p>
<p>15. Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби</p>	<p>Систематично проводяться інформаційно-просвітницькі та виховні заходи з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби, на які запрошуюються представники військових частин, волонтери, відбуваються спілкування учнів з учасниками бойових дій, майстер-класи з надання домедичної допомоги, поводження зі зброєю.</p>
<p>16. Забезпечення (сприяння) участі представників інститутів</p>	<p>Громадською організацією «Всеукраїнський молодіжний рух «Національний Альянс» спільно з управлінням у справах молоді та</p>

<p>громадянського суспільства у всеукраїнських та міжнародних заходах і проєктах національно-патріотичного виховання</p>	<p>спорту облдержадміністрації та Міністерством молоді та спорту України 14-20 серпня 2021 року було організовано та проведено Всеукраїнських табір «Хорунжий» з метою збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Участь у заходів взяло 70 осіб зі всієї України, з них 47 % – жінки, 53 % – чоловіки. У листопаді спільно з цією ж організацією заплановано проведення Всеукраїнського семінару-тренінгу «Вартові української держави».</p>
<p>17. Сприяння утворенню центрів національно-патріотичного виховання на базі діючої мережі закладів, зокрема шляхом їх реорганізації, перепрофілювання, з урахуванням потреб та фінансових можливостей регіонів</p>	<p>У Волинському регіоні успішно функціонує комунальний заклад «Волинський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Волинської обласної ради» (далі-Центр). Саме Центр відповідає за організацію та проведення обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура</p> <p>Варто відмітити також діяльність комунального закладу «Центр національно-патріотичного виховання дітей та молоді у місті Луцьк», що був створений рішенням Луцької міської ради 11 листопада 2016 року.</p> <p>Центр активно співпрацює з громадськими організаціями, надаючи їм підтримку. Також генерує власні заходи військово-патріотичного, освітнього, культурно-мистецького форматів. Основними завданнями Луцького центру національно-патріотичного виховання є: створення ефективної системи національно-патріотичного виховання молоді; формування у зростаючої особистості готовності до захисту Батьківщини, розвиток бажання здобувати військові професії та проходити службу у Збройних Силах України.</p>

<p>9. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборуваль Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>	<p>2020 - 2025 роки</p>	<p>обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою) інститути громадянського суспільства (за згодою)</p>	<p>У закладах освіти області створено 169 куренів, роїв «молодих козаків – 380, «джур» – 658, «новаків» – 340.</p> <p>У травні 2021 року проведено:</p> <p>I (регіональний/обласний) заочний етап Конкурсу звітів про роботу роїв Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (далі – Гра «Сокіл» («Джура») в молодшій віковій групі, роботи переможця (м. Кривий Ріг)) направлено для участі у всеукраїнському етапі;</p> <p>I (територіальний) етап Гри «Сокіл» («Джура»).</p> <p>II (обласний) етап Гри «Сокіл» («Джура») у 2020/2021 навчальному році серед здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти було проведено онлайн («джури» та «молоді козаки» з 10.06.2021 по 14.06.2021) та офлайн («джури» та «молоді козаки» з 17.06.2021 по 22.06.2021) на базі комунального закладу «Дитячий оздоровчий центр соціальної реабілітації санаторного типу «Перлина Придніпров'я»</p>
--	-------------------------	---	--

		<p>Дніпропетровської обласної ради”.</p> <p>В онлайн етапі взяли участь 24 рої з 17 територіальних громад області: Брагинівської, Межиріцької, Новолатівської, Лозуватської сільської рад, Губиниської, Іларіонівської, Межівської, Слобожанської селищних рад та Верхньодніпровської, Дніпровської, Жовтоводської, Кам’янської, Криворізької, Марганецької, Павлоградської, Синельниківської, Тернівської міських рад.</p> <p>В офлайн етапі (таборування) – 16 роїв із 14 територіальних громад: Межиріцької, Новолатівської сільських рад, Іларіонівської, Слобожанської, Губиниської, Межівської селищних рад, Дніпровської, Жовтоводської, Криворізької, Павлоградської, Синельниківської, Тернівської, Верхньодніпровської, Кам’янської міських рад.</p> <p>Впродовж 6-ти днів, в рамках II (обласного)</p>
--	--	---

		<p>етапу Гри «Сокіл» («Джура») було проведено 11 конкурсів, змагань для «джур», серед яких «Ватра», «Відун», «Впоряд», «Козацька кухня», «Перетягування линви», «Пластун», «Рятівник», «Смуга перешкод», «Стрільба з пневматичної зброї» «Таборування», «Теренова гра» із боротьбою за прапор з використанням системи лазерного вогню «Lazertag», «Український ярмарок»;</p> <p>14 конкурсів, змагань для «молодих козаків» – «Ватра», «Відун», «Військова смуга перешкод», «Впоряд», «Козацька кухня», «Козацький ярмарок», «Метання гранати», «Пластун», «Рятівник», «Саперна підготовка», «Стрільба», «Таборування», «Теренова гра» із боротьбою за прапор з використанням системи лазерного вогню «Lazertag», «Фізична підготовка».</p> <p>Перемогу у середній віковій групі («джури») II (обласного) етапу Гри «Сокіл» («Джура») здобув рій «Соколятко» комунального закладу освіти «Спеціалізована багатoproфільна школа</p>
--	--	--

		<p>№ 23</p> <p>з поглибленим вивченням англійської мови» Дніпровської міської ради;</p> <p>II місце – рій «Романків курган» комунального закладу освіти «Гімназія № 27» Кам’янської міської ради;</p> <p>III місце – рій «Характерники» імені Івана Сірка комунального закладу освіти «Новолатівська середня загальноосвітня школа – загальноосвітній навчальний заклад I – III ступенів» Новолатівської сільської ради.</p> <p>Перемогу у старшій віковій групі («молоді козаки») здобув рій «Ратоборець» комунального закладу освіти «Дніпровська середня загальноосвітня багатoproфільна школа I – III ступенів» Верхньодніпровської міської ради;</p> <p>II місце – рій «Фенікс» Павлоградської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 9 Павлоградської міської ради;</p> <p>III місце – рій «Січовики» Синельниківської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 2 Синельниківської міської ради.</p>
--	--	--

			<p>Рої-переможці («джури» та «молоді козаки») взяли участь у фінальному (всеукраїнському) етапі Гри «Сокіл» («Джура2) у липні 2021 року: «джури» – Кіровоградська область (01.07.2021 – 11.07.2021); «молоді козаки» – Чернівецька область (19.07.2021 – 30.07.2021).</p>
<p>13. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>	<p>2020 - 2025 роки</p>	<p>обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою) Український інститут національної пам'яті Мінмолодьспорт Міноборони Мінветеранів</p>	<p>Перебуває у стадії виконання. Щорічно 29 серпня відзначається День пам'яті захисників, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Також, щорічно проводяться такі заходи як вшанування пам'яті українських бійців, загиблих під Шахтарськом, вшанування пам'яті загиблих у боях за Іловайськ, вшанування пам'яті українських військових, які загинули у збитому бойовиками ІЛ-76, вшанування пам'яті загиблих за Дебальцеве та інші пам'ятні дні. З метою увічнення пам'яті випускників, загиблих (померлих) під час антитерористичної операції закладами освіти станом на 20.08.2021 встановлено 298 меморіальних дощок, створено 165 куточків</p>

			пам'яті, оновлено 99 музейних експозицій у багатoproфільних музеях закладів освіти, оформлено 167 тематичних стендів, які розміщені у вестибюлях закладів освіти.
15. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі	-“-	МКІП Мінмолодьспорт Міноборони Адміністрація Держприкордонслужб и Національна поліція Мінветеранів Український інститут національної пам'яті обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	Спільно з іншими структурними підрозділами облдержадміністрації та громадськими організаціями ветеранів управлінням з питань учасників АТО облдержадміністрації проводиться робота щодо популяризації військової служби у закладах освіти з залученням ветеранів АТО/ООС для донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України.
18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України	-“-	Український інститут національної пам'яті Міноборони Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого	Протягом року в облдержадміністрації презентовано 3 пересувні експозиції, присвячені подіям та ветеранам АТО/ООС. Експозиції надалі передані до навчальних закладів, громадських об'єднань,

<p>19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”</p>	<p>-“-</p>	<p>самоврядування (за згодою)</p> <p>Мінмолодьспорт Мінветеранів МОН Міноборони ДСНС Адміністрація Держприкордонслужб и Національна поліція Мінсоцполітики Український інститут національної пам’яті обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою) центри національно-патріотичного виховання (за згодою) молодіжні центри, інші комунальні заклади, в положеннях яких передбачено сприяння розвитку національно-патріотичного виховання (за згодою)</p>	<p>музеїв Дніпропетровської області.</p> <p>Управлінням з питань учасників АТО облдержадміністрації в межах своїх повноважень організована робота, спрямована на всебічне сприяння у вирішенні проблемних питань учасників АТО/ООС та членів їхніх сімей, що зареєстровані у Дніпропетровській області. Спільно з іншими структурними підрозділами облдержадміністрації та громадськими організаціями ветеранів постійно ведеться діяльність, направлена на національно-патріотичне та військово-патріотичне виховання дітей та молоді Дніпропетровщини. Ветерани АТО/ООС та члени родин загиблих воїнів активно долучаються до заходів з вищезазначених напрямів діяльності та спільно з працівниками відділу патріотичного виховання управління популяризують традиції боротьби за державну незалежність та територіальну цілісність України та на власному прикладі демонструють</p>
---	------------	--	---

		<p>дітям та молоді відданість українському народові.</p> <p>У закладах освіти області протягом 2021 року проведено освітньо-виховні та інформаційно-просвітницькі заходи національно-патріотичного спрямування, в тому числі із запрошенням учасників АТО/ООС, а саме:</p> <p>до Дня Соборності України (січень 2021 року) – тематичні уроки «На світі багато чудових країн, мені наймиліша, найкраща країна, яка піднялася, мов Фенікс, з руїн, безсмертна моя Україна»; години спілкування, історичної правди, народознавства «Україно! Ти для мене диво!», «День Соборності: мовою фактів і документів»; відеолекторії «Шлях до Соборності», «Соборність України – основа державності»; інформаційні калейдоскопи «Суверенній Україні нині слава і повік»; уроки-диспути та інтелектуальні ігри «Ти маєш жити – вільна Україно»; історичні перехрестя та акції патріотичного спрямування «Разом ми сила», «Ми єдині»; патріотичні Viber – квести «День Соборності»</p>
--	--	---

		<p>України², «Україна – єдина, неподільна держава»; флешмоби «Перлина – Україна», «Велична і свята, моя ти Україно»; відеоекскурсії до місцевих історико-краєзнавчих музеїв «Шляхом до незалежності», «Одна єдина навіки Соборна Україна»; онлайн презентації літератури «Подорож сторінками історії», «Соборна Україна: від ідеї до життя», «Книга єднає Україну». Організовано перегляди відеороликів «Знаменні місця нашої столиці», мультимедійних презентацій «Україна – це ти», фільмів та відеофільмів з подальшим обговоренням «Історичні монологи. День Соборності», «Злука. День Соборності України», «Разом з власної волі з 1919 року» з циклу «Перемоги України²; художнього фільму «Нескорені» та інші. до Дня пам'яті Героїв Крут (січень 2021 року) – тематичні уроки, уроки мужності, громадянськості, реквієм «Крути – символ українського патріотизму», «Герої України. Крути. Перша</p>
--	--	---

		<p>незалежність»; інтегровані уроки історії та української літератури «Навіки молоді – герої Крут»; години спілкування, пам'яті, історичної правди «Моральний ідеал і його місце в житті людини», «Битва під Крутами». Трагічні події 29 січня 1918 року», «Крути: і сум, і біль, і вічна слава»; інформаційні калейдоскопи «Заповіт юних стрільців, які впали під Крутами»; засідання історичних гуртків, історичні перехрестя «Станція Крути – подвиг української молоді»; вечори пам'яті «Дзвони народної пам'яті Героїв Крут»; «Крути: трагедія, подвиг, пам'ять»; брифінги, інформаційні дайджести «На шляху до свободи та незалежності», «Бій під Крутами: відомі і невідомі факти»; презентації «Герої Крут – герої українського народу»; конкурси малюнків, стіннівок «Народ мій є, народ мій вічно буде, ніхто не переможе мій народ»; віртуальні подорожі у часі «Понад Крутами вічність сурмить». Організовано перегляди документальних фільмів,</p>
--	--	---

		<p>відеороликів (в тому числі Українського інституту національної пам'яті) з подальшим обговоренням «Ключові військові операції армії УНР», «Справа №...Бій під Крутами: відомі та невідомі сторінки», «Герої Крут – взірць для нащадків» та історичної драми «Крути 1918».</p> <p>29.01.2021 педагогічні працівники та учнівська молодь закладів освіти долучились до церемоній покладання квітів до меморіальних дощок, відкритих на честь випускників закладів освіти, загиблих у зоні проведення АТО/ООС; до Дня Героїв Небесної Сотні (лютий 2021 року) – єдиний урок звитяги «Небесна сотня. Вони загинули за Україну», «Герої не вмирають»; виховні години, години спілкування «За Україну, за її волю», «Європейське майбутнє України: тернисті шляхи» з залученням волонтерів та переглядом відеоматеріалів (документальні та патріотичні фільми, презентації «Зима, що нас змінила», «Уже ніхто не знищить Україну», «Небесна сотня</p>
--	--	---

		<p>поіменно», «Пам'ятаємо героїв небесної сотні», «Майдан – Революція Гідності»); круглі столи, усні журнали «Ми – гідні сини і доньки своєї неньки-України», «Гідності хай промінь не згасає»; вечори пам'яті, акції «Вам, Герої, присвячується», «Стояли за правду, за віру, за наше майбутнє, за Україну»; літературно-музичні композиції, лінійки-реквієм, засідання історичних гуртків «Пам'ять єднає», «Революція Гідності. Причини та наслідки»; флешмоби «Слава Україні – Героям слава»; майстер-клас з виготовлення паперових янголів; виставки колажів, малюнків, фотовиставки «Герої нашого часу», «Вічна слава і пам'ять героям». У комунальному закладі освіти «Криворізький лицей-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою» Дніпропетровської обласної ради було проведено виховні години, години спілкування, лекторії про події тих років у військово-історичному музеї «Звитяга» (з переглядом</p>
--	--	--

		<p>документального фільму «Небесна сотня. Зима, що нас змінила»). Ліцеїсти та члени військово-історичного гуртка «Джура» зазначеного вище закладу відвідали Зразковий музей комунального закладу «Криворізька загальноосвітня школа № 15 ім. М. Решетняка»; до 150-річчя від дня народження Лесі Українки (березень 2021 року) – лекції «Леся Українка – зразок мужності, героїзму, безмежної відданості своєму народові», «Я жива! Я вічно буду жити»; літературні вечори «Місцями життя Лесі Українки», «Така знайома незнайомка Леся Українка»; святкові концерти «Я служила Україні», «Крізь біль розлук і радість стріч»; літературні конкурси читців за творами Лесі Українки «Перлина поезії Лесі Українки», «Поезія є всюди, хоч не всяк її бачить...»; конкурси малюнків «Дитинства світ чарівний і прекрасний», «Людина, народжена Україною», «Лесина творчість»; круглі столи «Обличчя української історії: Леся Українка»; тематичні уроки «Леся –</p>
--	--	--

		<p>славна донька України»; літературно-музичні композиції «Душею щира Українка»; турніри «Що я знаю про Лесю Українку»; науково-практичні конференції «Така знайома незнайома Леся Українка»; флешмоби «Поетична світлиця Лесі Українки», захисти проєктів «Життя Лесі Українки крізь призму сучасності», вікторини «Ти себе українкою звала»;</p> <p>до 35-х роковин Чорнобильської катастрофи (квітень 2021 року) – уроки та виховні години «35-й рік Чорнобильської катастрофи», «Пекельний вогонь Чорнобиля», «Твій біль, Україно, – Чорнобиль!»; лекції та семінарські заняття «Чорнобиль не має минулого!», «Чорнобильська полинь», «Чорнобиль: біль, трагедія, подвиг, пам'ять»; перегляд відеоматеріалів (зокрема документальних фільмів) «Чорнобиль сьогодні», «За годину до вибуху», «Відлуння Чорнобиля: наукові дослідження», «Чорнобиль. Як це було...»; конкурс рефератів «Чорнобиль не</p>
--	--	---

		<p>має минулого часу»; фотоконкурс «Заради життя на Землі!»; написання листів та відео звернень, адресовані ліквідаторам аварії на Чорнобильській АЕС «Дякуємо за життя» (за участю органів самоврядування здобувачів освіти); виставки дитячих малюнків «Чорнобильський вітер по душах мете...», «Крізь вогонь і воду», «Наша мрія – жити на чистій планеті», «Чорнобиль очима дітей»; онлайн-екскурсії до пам'ятних об'єктів «Зони відчуження», зокрема м. Прип'ять, Національного музею «Чорнобиль» (за допомогою онлайн-сервісів); висадки дерев та квітів на території закладів освіти та алеях (парках, скверах тощо) територіальних громад в рамках конкурсу «Природа. Чорнобиль. Відродження».</p> <p>до Дня пам'яті та примирення (травень 2021 року) – виховні години «Слава захисникам», «Герої України», «Наші славні земляки»; вікторини та конкурси «Сторінками Другої світової війни», «Слава</p>
--	--	--

		<p> синам України», «Найпопулярніше фото Другої світової війни»; перегляд документальних фільмів з тематики Другої світової війни та її наслідків, перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; урочисте покладання квітів до пам'ятників загиблим воїнам; участь у мітингу- реквієм біля обелісків та пам'ятників учасникам Другої світової війни; віртуальні та очні екскурсії до музеїв; до Дня Європи (травень 2021 року) – години спілкування, інформаційні марафони з висвітленням актуальних питань співробітництва України з країнами ЄС: «Український вибір «Євроінтеграція», «Україна і Європейський союз», «Молодь – за європейські цінності»; тематичні уроки історії та літератури «Видатні українці, знані в Європі та світі», «Подорожі країнами Європи», «ЄС: вчора, сьогодні, завтра», «Європейські письменники – дітям»; диспути, круглі столи «Європа починається з тебе», «Впровадження європейських цінностей у життя українців»; </p>
--	--	--

		<p>вікторини (євровікторина European Union Quiz від Представництва ЄС в Україні), квести для молоді, віртуальні екскурсії за допомогою Google Arts&Culture «Подорожуємо Європою», «Відгадай країну ЄС», «Що ми знаємо про Європу», «Тур столицями Європи», «Європа. Така близька і далека», «Вгадай країну за прапором»; інформаційні хвилини (географічна подорож) «Гарний сусід – найближчий родич: Україна – європейська держава»; хвилини інформаційного простору «Наш європейський дім»; дебати «Європейські цінності та стандарти щодо верховенства права та поваги до прав людини»; брейн-ринги «English speaking countries»; засідання історичних гуртків «Україна і Європейський союз»; тижні європейських мов (тематичні уроки англійською, німецькою, французькою та іншими європейськими мовами); засідання шкільних євроклубів «Світ відкриває Україну», «Що означає бути європейцем»; літературно-музичні свята «Європейський віночок»;</p>
--	--	---

			<p>музичні перерви «Єврохіти»; флеш-моб «Моя родина – європейська сім'я»; конкурси віртуальних екскурсійних відео маршрутів: «Мандруючи Європою»; відкриті красознавчі челенджі серед учнівської молоді «Міст дружби: міст побратимів та партнерів»; конкурси малюнків, стіннівок, рефератів: «Ми – громадяни Європи»; фотосушки «Вікно у світ Європи»; магістральна (не)конференція міні- EdCamp Kryvyi Rig School 114 – 2021 «Моделюємо майбутнє через «STEM – STEAM – STREAM» (м. Кривий Ріг); перегляд онлайн екскурсій, презентацій, відеофільмів, відеороликів за творами європейських письменників з подальшим обговоренням «Наша країна – серце Європи, або неймовірна Україна», «Європа починається з тебе», «Країни Європи». до Дня пам'яті жертв політичних репресій (травень 2021 року) – виховні години та уроки історії «Жертвам репресій присвячується...», «Минуле з гірким присмаком», «Історія</p>
--	--	--	--

			<p>репресій та тоталітаризму», «Трагедія незнищенної волі»; оформлено інформаційні стенди «Великий терор»; перегляд презентацій «Червоні жорна» та відеолекцій про проведення «Грецької операції» під час засідання обласного круглого столу «Формуємо національну ідентичність»;</p> <p>обговорення уривків документального історичного фільму «Десиденти»;</p> <p>до 25-ї річниці Конституції України (червень 2021 року) у таборах з денним перебуванням на базі закладів освіти протягом відпочинкової кампанії проведено інформаційно-просвітницькі заходи, спрямовані на роз'яснення норм Конституції України, її значення у становленні демократичної та правової держави, формування правової культури громадян, поваги до Основного Закону України (диспути, демократичні розмови, батли цікавих фактів, пізнавально-ігрові колажі, виставки-вікторини, бесіди-кросворди тощо);</p> <p>до 30-ї річниці Незалежності України</p>
--	--	--	--

		<p>(серпень 2021 року) – тематичні виховні години, уроки патріотизму, круглі столи «Україна: шлях у майбутнє», «Мій рідний край, моя Батьківщина – це все моя Україна»; інформаційні години, засідання круглих столів «Україна сьогодні, завтра, назавжди»; челенджі «З днем народження, моя Україно!», «Діти єднають Україну», 230 добрих справ рідній школі, рідому місту, Україні», «Кольори моєї Батьківщини»; заочні конкурси друкованої продукції «Медіакод мого міста»; гала-концерти, фестивалі дитячої творчості «Vivat талант!»; краєзнавчі експедиції «Мандруючи стежками рідного краю» (онлайн/офлайн); вікторини, флешмоби, фотоконкурси «З Україною в серці»; інтерактивні заходи «Сторінками історико-краєзнавчих музеїв Дніпропетровщини»; виставки декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва «Вінок України влітаю з талантів рідного краю», «Мереживне диво витинанки та вишиванки», «Моя Україна»; спортивні ігри, велопробіги</p>
--	--	---

		<p>«Козацькі розваги», «Козацькими стежками»; патріотичні марафони «Україна – це ми»; презентації проєктів «Моя Батьківщина»; майстер-класи «Україна – рідний край», «Моя квітуча Україна»; ай-стоппери (eye-stopper) «Я – українець і моє це право – любити землю горду й величаву»; естафети досягнень «Наші успіхи й таланти – тобі, Україно»; вітальні відео-листівки «З Днем народження, моя Україно!»; конкурси плакатів «Кольори, що дають надію»; конкурс науково-технічної творчої початкового технічного моделювання «Наш пошук і творчість – тобі, Україно»; створення анімаційних та мультиплікаційних фільмів відповідної тематики; робота юнацьких телестудій, молодих тележурналістів з висвітлення відзначення 30-ї річниці незалежності України; виставки у бібліотеках, музеях та музейних кімнатах закладів освіти художньої, наукової, історичної літератури, документів, фотографій, присвячених утвердженню незалежності України,</p>
--	--	---

		<p>державних символів України «Єдина мета – хай Україна процвіта» тощо. Здобувачі освіти взяли участь у всеукраїнській онлайн-грі «Дніпро єднає Україну» на платформі «KaHoot». У бібліотеках, музейних кімнатах, музеях закладів освіти розгорнуто книжково-ілюстративні виставки, викладки періодичних видань, оновлено та створено коментовані експозиції щодо висвітлення найважливіших подій в історії України: «Пам'ять – найцінніше, що є у людей, чиї долі опалені попелом Чорнобиля», «Європейські перспективи України», «Європейські автори в українських перекладах», «Біль наших сердець», «Забуттю не підлягають², «Сторінками трагічного літопису України».</p> <p>до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (серпень – вересень 2021 року) – уроки пам'яті, мужності «Героям слава – вписано в серця» з запрошенням учасників АТО/ООС (з використанням мультимедійних</p>
--	--	--

		<p>технологій) «Слава захисникам», «Мужність і відвага крізь покоління», перегляд з подальшим обговоренням документальних фільмів «Аеропорт Донецьк: точка болю і точка відліку», «Кіборги-герої», «Аеропорт – 2014», відеопрезентацій «Україна – нація героїв»; викладки літератури, копій архівних документів, фотоматеріалів, тематичні експозиції у музеях Бойової слави та бібліотеках «Мужність і відвага крізь покоління»; екскурсії до історико-краєзнавчих музеїв; розміщення на сторінках закладів позашкільної освіти Дніпропетровської обласної ради, в соціальних мережах Facebook та Instagram інформаційно-просвітницького відеоролика «День пам'яті захисників України». Педагогічні працівники закладів освіти взяли активну участь в територіальних заходах, присвячених Дню пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.</p>
--	--	---

			<p>Зазначеними вище заходами було охоплено понад 95% учасників освітнього процесу.</p> <p>Також передбачено проведення інформаційно-просвітницьких заходів у закладах освіти до:</p> <p>Дня захисника України (протягом жовтня 2021 року);</p> <p>77 річниці вигнання нацистів з України (протягом жовтня 2021 року);</p> <p>Дня Гідності та Свободи (протягом листопада 2021 року);</p> <p>Дня Збройних Сил України (протягом грудня 2021 року).</p> <p>За звітний період в області проведено заходи патріотичного спрямування:</p> <p>обласний конкурс науково-дослідницьких та творчих робіт для учнівської молоді “На крилах єдності” (заочний етап);</p> <p>I (обласний) тур Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби» (16 учасників/4 переможці);</p> <p>I тур Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музеїв закладів освіти</p>
--	--	--	--

		<p>«Край, в якому я живу» (4 учасники/2 переможці);</p> <p>обласні конкурси «Я, родина, Україна», «Вишиванка – серце України, зіткане з любові» з нагоди 30-ї річниці незалежності України;</p> <p>обласний конкурс до 165-ї річниці від дня народження Д. Яворницького;</p> <p>обласний конкурс творчих учнівських проєктів до 35-ї річниці з Дня Чорнобильської катастрофи «Зона відчуження – зона відродження»;</p> <p>конкурс «Земля – наш спільний дім»;</p> <p>виставка-конкурс з науково-технічної творчості учнівської молоді «Наш пошук і творчість – тобі, Україно»;</p> <p>заочний конкурс звітів про роботу роїв Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (молодша вікова група).</p> <p>Взято участь у всеукраїнських конкурсах творчих робіт «Збережемо спадщину – збережемо Україну», міжрегіональних обмінів у рамках Програми «Змінимо країну разом», дитячого плаката «Я –</p>
--	--	---

			Україна» та міжнародному культурно-соціальному проєкті «Таємниці України для тебе» та багато інших.
26. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»	2020 - 2021 роки	обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінмолодьспорт	В області діє регіональна цільова програма патріотичного виховання населення Дніпропетровщини на 2017 – 2021 роки, затверджена рішенням обласної ради від 02.12.2016 № 123-7/VII. Кошти для реалізації програми не затверджені бюджетом на 2021 рік. Станом на 10.09 відбувається процес обговорення проєкту обласної програми з національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки.
27. Підтримка мистецьких проєктів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною	2020 - 2025 роки	МКІП МОН обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	Департамент освіти і науки облдержадміністрації спільно з департаментом освіти і науки виконавчого комітету Криворізької міської ради, комунальним закладом позашкільної освіти «Центр позашкільної освіти» Дніпропетровської обласної ради» (далі – КЗПО «ЦПО» ДОР») започаткував у березні 2021 року проведення

<p>формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу</p>		<p>челенджу «Як Козак Ріг Дніпропетровщиною мандрував», присвяченого 30-річчю незалежності України (учасники челенджу – лідери учнівського самоврядування знімають відеоролик або створюють відео презентації про відвідування лялькою «Козак Ріг» визначних місць свого населеного пункту, його архітектурних, історичних пам'яток, розповідають про багатство корисних копалин, природні заповідники та заказники, видатних земляків тощо. Висвітлення заходу відбувається у соціальній мережі Facebook).</p> <p>У рамках реалізації проєкту «Інтерактивний освітній портал» («ТИ#ДЕНЬ») КЗПО «ЦПО» ДОР» проведено: години історії «Видатні постаті Дніпропетровщини², «Анексія Криму», «Тарас Шевченко: людина і міф», «Доба Івана Мазепи»; челендж «Топ 5 цікавих фактів про Тараса Григоровича Шевченка»; вікторину до 150-ти річчя від дня народження Лесі Українки «Ти себе українкою звала»;</p>
--	--	---

			круглий стіл «Євромайдан та Небесна Сотня» та інше.
<p>29. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>	<p>-“-</p>	<p>Мінсоцполітики Мінмолодьспорт МОН Міноборони обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації</p>	<p>З метою організації змістовного дозвілля для дітей та учнівської молоді, сприянню їх соціальної активності, поліпшення знань з історії державотворення України, знакових подій та видатних історичних постатей, формуванню поваги до державних символів України протягом літнього періоду 2021 у 289 таборах з денним перебуванням на базі закладів освіти було проведено тематичні інформаційно-просвітницькі та святкові (урочисті) заходи, приурочені до пам’ятних та знаменних дат (зокрема до Дня Конституції України, Дня Державного Прапора України та 30-ї річниці незалежності України): виховні години, уроки патріотизму, круглі столи «Україна: шлях у майбутнє», «Мій рідний край, моя Батьківщина – це все моя Україна», «Україна сьогодні, завтра, назавжди»; челенджі «З днем народження, моя Україно!», «Діти єднають Україну», «30 добрих справ рідній школі,</p>

		<p>рідому місту, Україні», «Кольори моєї Батьківщини»; краєзнавчі експедиції «Мандруючи стежками рідного краю»; спортивні ігри, велопробіги «Козацькі розваги», «Козацькими стежками»; створення вітальних відео-листівок «З Днем народження, моя Україно!»; виставки у бібліотеках, музеях та музейних кімнатах закладів освіти художньої, наукової, історичної літератури, документів, фотографій, присвячених утвердженню незалежності України, державних символів України «Єдина мета – хай Україна процвіта» тощо.</p> <p>Зазначеними вище тематичними заходами було охоплено понад 23 тис. вихованців таборів з денним перебуванням на базі закладів освіти.</p> <p>Протягом другої декади червня 2021 року було проведено II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (далі – Гра «Сокіл» («Джура») на базі</p>
--	--	---

		<p>комунального закладу «Дитячий оздоровчий центр соціальної реабілітації санаторного типу «Перлина Придніпров'я» Дніпропетровської обласної ради».</p> <p>Впродовж 6-ти днів для 16 роїв із 14 територіальних громад області (Межиріцької, Новолатівської сільських, Іларіонівської, Слобожанської, Губиниської, Межівської селищних, Дніпровської, Жовтоводської, Криворізької, Павлоградської, Синельниківської, Тернівської, Верхньодніпровської, Кам'янської міських територіальних громад) було організовано тематичні заходи, в рамках яких проходили різноманітні конкурси: «Ватра», «Відун», «Військова смуга перешкод», «Впоряд», «Козацька кухня», «Козацький ярмарок», «Метання гранати», «Пластун», «Рятівник», «Саперна підготовка», «Стрільба», «Таборування», «Теренова гра» із боротьбою за прапор з використанням системи лазерного вогню</p>
--	--	---

			<p>«Lazertag», «Фізична підготовка» тощо.</p> <p>Найкращі рої Дніпропетровщини – «Соколятко» комунального закладу освіти «Спеціалізована багатoproфільна школа № 23 з поглибленим вивченням англійської мови» Дніпровської міської ради (середня вікова група) та «Ратоборець» комунального закладу освіти «Дніпровська середня загальноосвітня багатoproфільна школа I – III ступенів» Верхньодніпровської міської ради (старша вікова група) представляли область у III (Всеукраїнських) етапах Гри «Сокіл» («Джура»), які відбулись у липні 2021 року.</p> <p>Впродовж літніх канікул продовжено реалізацію челенджу «Як Козак Ріг Дніпропетровщиною мандрував», присвячений 30-річчю незалежності України (учасники челенджу – лідери учнівського самоврядування знімають відеоролик або створюють відео презентації про відвідування лялькою «Козак Ріг» визначних місць свого населеного</p>
--	--	--	--

			<p>пункту, його архітектурних, історичних пам'яток, розповідають про багатство корисних копалин, природні заповідники та заказники, видатних земляків тощо. Висвітлення заходу відбувається у соціальній мережі Facebook).</p>
<p>30. Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби</p>	-“-	<p>МОН ДСНС Мінветеранів обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації інститути громадянського суспільства (за згодою)</p>	<p>Професійна орієнтація здобувачів освіти здійснюється закладами вищої освіти, зокрема Дніпропетровським державним університетом внутрішніх справ, Університетом митної справи та фінансів) та комунальним закладом освіти «Криворізький ліцей-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою» Дніпропетровської обласної ради” шляхом проведення днів відкритих дверей (популяризація та збільшення престижності здобуття освіти за військовими спеціальностями/військової служби). Здобувачами освіти закладів загальної середньої освіти (10 – 11 класи) вивчається курс предмету «Захист України» з метою освоєння життєво</p>

			необхідних знань, умінь і навичок щодо захисту України та дій в умовах надзвичайних ситуацій, а також системного уявлення про військово-патріотичне виховання.
32. Сприяння утворенню центрів національно-патріотичного виховання на базі діючої мережі закладів, зокрема шляхом їх реорганізації, перепрофілювання, з урахуванням потреб та фінансових можливостей регіонів	до 2025 року	-“-	Рішенням обласної ради від 07.12.2018 № 428 - 15/VII створено комунальний заклад «Дніпропетровський обласний центр військово-патріотичного виховання, відпочинку та туризму» Дніпропетровської обласної ради». Протягом 2021 року закладом реалізовано: - спільний збір-похід з нагоди Дня Соборності України, учасниками якого стали члени скаутських організацій, які є членами Національної організації скаутів України (НОСУ) у Дніпропетровській області; - у рамках співпраці з КП «Патріот» проведено тренінг з тактичної медицини та тактики, у рамках предмету «Захист України» для учнів 11-х класів середньої загальноосвітньої школи № 112 м. Дніпра; - в рамках співпраці з 99-м окремим батальйоном ТРО взяли участь в

		<p>проведенні Дня стрілка батальйонів територіальної оборони на полігоні у смт Черкаське;</p> <ul style="list-style-type: none"> - до дня Державного Герба України фахівці Центру провели змагання зі спортивного орієнтування - пізнавальний квест серед молоді; <p>проведено тренінг з домедичної допомоги для учнівської молоді скаутського об'єднання «Сокіл»;</p> <ul style="list-style-type: none"> - взято участь у онлайн-засіданні робочої групи з підготовки проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року»; патріотичний спортивно-пізнавальний захід «Будемо гідні слави героїв» який проводиться з нагоди Дня Українського добровольця; <ul style="list-style-type: none"> - проведено заняття з «Основ надання домедичної допомоги» для волонтерів Благодійного фонду «Добрі серця Новомосковськ»; <ul style="list-style-type: none"> - разом з головою громадської організації
--	--	--

		<p>команда «Не словом, а ділом» організувавши змістовне навчання та дозвілля молоді з тренінгом надання медичної допомоги;</p> <ul style="list-style-type: none"> - запуск онлайн челенджу для молоді «Обличчя незалежності», що присвячений тим, хто ціною свого життя відстояв наше право на свободу; - проведено патріотичний спортивно-пізнавальний захід з нагоди Міжнародного дня польоту людини у космос «Україна і космос — нероздільні»; - в рамках співпраці з 99-им окремим батальйоном територіальної оборони взяли участь в проведенні вишколу для резервістів батальйону у місті Кам'янське; - серія занять з тактичної медицини та вишколів для резервного особового складу батальйонів ТРО у місті Кам'янське ; - серія тренінгів з тактичної медицини для курсантів КЗО «Ліцей митно-податкової справи з посиленою військово-фізичною підготовкою при Університеті митної справи та фінансів ДМР; - тренінг з надання домедичної допомоги для
--	--	---

		<p>адміністрації закладу, керівників гуртків та вихованців КЗ «Будинок дитячої творчості» Кам'янської міської ради;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тренування команд закладів освіти Обухівської селищної ради для підготовки до Всеукраїнської військово-патріотичної гри «СОКІЛ» (ДЖУРА) та учасникам Всеукраїнської військово-патріотичної гри «СОКІЛ (ДЖУРА)» у розділ «Рятівник»; - практичні заняття з тактичної медицини та тактики для учнів закладу загальної середньої освіти №2 та закладу загальної середньої освіти №3 міста П'ятихатки; - тренінг з домедичної допомоги в рамках Всеукраїнської військово-патріотичної теренової гри «ЗВИТЯГА-2021» (Волинська область); - сіддівство I етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура) в смт Обухівка Дніпровського району; - серія тренінгів з домедичної допомоги для учнів Фахового коледжу ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного
--	--	---

			університету імені Олеся Гончара; - заняття з основ надання домедичної допомоги для майбутніх водіїв у автошколі м. Вільногірськ.
--	--	--	--

Інформація Донецької обласної державної адміністрації

Найменування заходу	Строки виконання	Стан виконання
6. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України «Про засудження	2020-2022 роки	Щомісяця затверджується план спільних дій Командування об'єднаних сил та Донецької обласної державної адміністрації щодо забезпечення державного суверенітету України на території Донецької області. У межах плану передбачено проведення заходів з: підвищення інформаційної безпеки; інформування населення, яке проживає на тимчасово окупованих територіях; гуманітарної допомоги постраждалому населенню; гуманітарного розмінування, цивільного захисту, відновлення інфраструктури, пошкодженої в результаті збройної агресії Російської Федерації; збільшення наповнення україномовним контентом теле- та радіо- ефіру регіональних телерадіокомпаній; національно-патріотичного виховання дітей та молоді; відзначення урочистих дат та важливих подій; сприяння забезпеченню правопорядку, безпеки і оборони; Об'єднаним центром цивільно-військового співробітництва штабу ОС; недопущення занесення і поширення випадків гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом 2019-nCoV (COVID-19).

<p>другого етапів підсумкових наметових таборуваль Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>		<p>посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».</p> <p>Починаючи з жовтня 2020 року по травень 2021 року у територіальних громадах області у змішаному форматі проводились перші етапи підсумкових наметових таборуваль Гри. Заходи передбачали онлайн-конкурси: творчомистецькі; надання першої домедичної допомоги; стройової підготовки; знання історії України. Усього охоплено 418 роїв (3344 учасники).</p> <p>З 11.06.2021 по 13.06.2021 у м. Краматорськ на базі 81-ої окремої аеромобільної бригади відбулося урочисте нагородження переможців II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (далі – Гра). Участь у нагородженні взяли 18 роїв (144 учасника) з Вугледарської, Лиманської, Покровської, Олександрівської, Селидівської, Кальчицької та Добропільської територіальних громад.</p> <p>За підсумками командного заліку, переможцями II (обласного) етапу Гри стали: рій «Варта» Вугледарського навчально-виховного комплексу «Політехнічний ліцей-ЗОШ I-II ступенів» Вугледарської міської ради (середня вікова група) та рій «Крилаті леви» Лиманського навчально-виховного комплексу «гімназія-ЗОШ I ступеня» Лиманської міської ради (старша вікова група), які представляють Донецьку область у III (Всеукраїнському) етапі Гри з 01.07.2021 по 10.07.2021 у Кіровоградській області (середня вікова група); з 19.07.2021 по 29.07.2021 у Чернівецькій області (старша вікова група).</p>
<p>11. Реалізація проектів та заходів, спрямованих на</p>	<p>03.07 – 06.07.2021</p>	<p>З нагоди відзначення 7-ї річниці звільнення Краматорська, Слов'янська та інших міст півночі Донецької області з 03 по 06 липня 2021 року на горі Карачун Краматорської територіальної</p>

<p>підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО</p>		<p>громади було проведено всеукраїнську акцію «Донеччина зустрічає своїх захисників!».</p> <p>Метою Акції є:</p> <ul style="list-style-type: none"> вшанування пам'яті сучасних борців за незалежність та територіальну цілісність України; виховання молоді на зразках героїчних вчинків захисників України, зокрема учасників АТО/ООС; збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності; популяризація військової служби. <p>Участь у заході взяли понад 800 представників ветеранських організацій учасників АТО/ООС, військовослужбовці Збройних Сил України, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України, представники громадських об'єднань військово-патріотичного спрямування, молодь, яка займається у військово-патріотичних клубах.</p> <p>У межах заходу працювали тематичні локації:</p> <ul style="list-style-type: none"> локація військових священників (капеланів) «Капличка АТО/ООС»; інсталяція Асоціації дослідників військово-історичної спадщини «Плацдарм»; інформаційна виставка з протимінної діяльності HALO Trust; виставка творчих робіт ГО «УРК «Файно»; презентація книги Лесі Шиденко «Передень життя»; інформаційна виставка «Українська добровольча армія»; презентація проекту «Віртуальний тур «Боротьба за Незалежність. Історія спротиву Донбасу російській агресії. Пантеон Героїв Донеччини»; інформаційна виставка громадської організації «АТО-МАЙДАН-КРЕМЕНЧУК» «Мапа України»; локація БФ «Зорі Надії» «Аеророзвідка»;
---	--	--

	<p>14.08 – 18.08.2021</p>	<p>виставка військової техніки та озброєння в\ч 3035 Національної гвардії України, Краматорського прикордонного загону Державної прикордонної служби України, 81-ої окремої аеромобільної бригади (81 ОАеМБр, в\ч А2120) профорієнтаційні локації територіального центру комплектування та соціальної підтримки м. Краматорська.</p> <p>Додатково за посиланнями: https://dn.gov.ua/news/na-karachuni-prohodit-vseukrayinska-akciya-donechchina-zustrichaye-svoyih-zahisnikiv https://www.youtube.com/watch?v=ENNNivyOmbc&t=19s https://www.youtube.com/watch?v=7ZCgiffinBB0&t=1s https://www.youtube.com/watch?v=sDtua0EhTuY</p> <p>З 14 по 18 серпня на базі пункту постійної дислокації №7 Окремого загону спеціального призначення «Азов» в\ч 3057 Національної гвардії України, що у с. Урзуф Мангушської селищної територіальної громади, проведено відкритий патріотичний вишкіл «Джура – Гвардієць Приазов'я». Захід організовано управлінням сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання облдержадміністрації у співпраці з громадською організацією «Юнацький корпус». Участь у заході взяли 100 молодих людей віком від 15 до 17 років та інструктори із Донецької (м. Часів Яр, м. Світлодарськ, смт. Нікольське, м. Курахово, м. Авдіївка), Запорізької (м. Запоріжжя, м. Гуляйполе, с. Новояковлівка Комишуваської територіальної громади), Дніпропетровської (м. Павлоград), Черкаської (м. Черкаси) областей та м. Київ. У межах заходу учасники відвідали пункт постійної дислокації окремого загону спеціального призначення «Азов» в\ч 3057 Національної гвардії України у м. Маріуполь,</p>
--	-------------------------------	--

	14.08 – 18.08.2021	<p>полігон, де відпрацювали навички з картографії, надання першої домедичної допомоги, вогневої та тактичної підготовки, які отримали під час теоретичних занять, ознайомилися із сучасними зразками бойового озброєння та військової техніки, дізналися про історію козацької зброї, специфіку підготовки військовослужбовців підрозділів спеціального призначення, зустрілися з військовослужбовцями та волонтерами Національної Гвардії України. https://cutt.ly/9WyBWRc, https://cutt.ly/CWyVjoq</p> <p>З 14 по 18 серпня поблизу геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Білокузьминівська скеля» проведено XXIV обласний скаутський табір. Організатори заходу - управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання облдержадміністрації та Донецький осередок Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Національна Організація Скаутів України». Участь у заході взяли 120 скаутів Донецької, Харківської, Запорізької областей та м. Києва. Протягом 5 днів для скаутів було організовано тематичні екскурсії у Регіональний ландшафтний парк «Краматорський», с. Іванград Бахмутської територіальної громади, регіональний ландшафтний парк «Клебан-Бик». Військовослужбовці 10-ої окремої гірсько-штурмової бригади військової частини А4267 провели заняття з надання першої домедичної допомоги та стрійової підготовки. Керівники скаутських осередків провели заняття з долаання перешкод Стежини Хорсів, мисливства, часів великих досліджень краю, прикладного стародавнього мистецтва, гончарства, розповіли про таємниці степових курганів, Мехенді Хорсів, а також про рудокопство часів великих геологічних досліджень, казки Дикого поля.</p>
13. Сприяння увічненню пам'яті борців за	Протягом 2020/2021	Згідно з розпорядженнями голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 23.11.2015

<p>незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичні й операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>	<p>навчально го року</p>	<p>№ 669 «Про заходи з увічнення пам'яті захисників України на період до 2020 року у Донецькій області» та від 06.07.2021</p> <p>№ 696/5-21 «Про підготовку та відзначення в Донецькій області у 2021 році Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України» педагоги та учні закладів освіти області здійснюють патронат над 11 пам'ятниками та пам'ятними знаками, 3 похованнями, 23 меморіальними дошками на честь загиблих воїнів, які виявили героїзм у захисті України під час проведення антитерористичної операції.</p> <p>Облдержадміністрацією, обласною військово-цивільною адміністрацією за сприянням Міністерства оборони України, Міністерства у справах ветеранів України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ у 2020 році до Дня захисника України було упорядковано та видано «Книгу пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Донецька область» (далі – Книга пам'яті 2014-2020). До неї увійшли імена понад 130 мешканців Донеччини, які народилися та/або мешкали на території регіону. Кожен з них став частиною історії свого міста, краю, країни. Книга пам'яті 2014-2020 була передана родинам загиблих захисників України, до військових частин, шкіл, музеїв та бібліотек області та України.</p> <p>Наступним етапом увічнення став проєкт «Місто Героїв», межах проєкту створюються портрети наших захисників з Книги пам'яті. На даний час написані роботи у різних техніках живопису, а також за допомогою комп'ютерних програм. Оригінали робіт та/або їх репродукції на холсті</p>
--	--------------------------	--

		передаються родинам загиблих героїв. Цифрові копії портретів захисників України розміщуються на постерах та плакатах в населених пунктах області. Першочергово портрети розміщені саме в тих населених пунктах, де вони народилися та/або мешкали.
17. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність	14.06.2021 14.02 - 25.02.2021	<p>Проведено обласну сінемалогію з нагоди відзначення 130-ї річниці із дня народження великого сина України - Євгена Коновальця. Участь у заході взяли понад 200 представників молодіжних центрів, 81-ої окремої аеромобільної бригади (81 ОАеМБр, в/ч А2120) https://cutt.ly/OmaYksa</p> <p>З нагоди відзначення 150-річчя із дня народження Лесі Українки (Лариса Косач-Квітка) (1871 – 1913) було проведено серію тематичних заходів (онлайн - вікторина про життя та творчість Лесі Українки «Мрії зламале крило», онлайн – конференція «Леся Українка та її творчість в музиці, малярстві, скульптурі, театрі, кіно», ART – марафон «Народжена Україною», Кінотренінг «Леся Українка. Дотик до...»)</p>
18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України	2020 – 2025 роки	<p>Презентовано «Книгу пам'яті захисників України, які загинули у боротьбі за незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Донецька область» та проєкт «Місто героїв». У книзі зібрана інформація про 137 захисників, які віддали своє життя за Україну. Книга вийшла накладом у 500 примірників. Книга вийшла на основі матеріалів Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Міністерства у справах ветеранів України, Служби безпеки України.</p> <p>Громадською організацією «Всеукраїнське об'єднання «Коло. Медіа» - «Труханівська Січ» 05.07.2021 презентовано проєкт віртуальний тур</p>

		<p>«Боротьба за Незалежність. Історія спротиву Донбасу російській агресії. Пантеон Героїв Донеччини»</p> <p>Облдержадміністрацією, обласною військово-цивільною адміністрацією спільно с Державним архівом Донецької області до 25- річниці прийняття Верховною Радою України Конституції України та 30-ї річниці незалежності України було підготовлено та презентовано тематичні виставки.</p>
<p>19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>21.01.2021</p> <p>18.02.2021</p>	<p>Проведено обласний круглий стіл «Формуємо національну ідентичність». Засідання № 1 «Чинники, виклики та перспективи консолідації українського суспільства». Участь взяли 64 особи.</p> <p>Проведено обласний круглий стіл «Формуємо національну ідентичність». Засідання № 2 «Події новітньої історії України як найвищої жертвовності заради свободи». Участь взяли 100 осіб.</p>
<p>26. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-</p>		<p>Розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 05.11.2020 № 1215/5-20 затверджено цільову соціальну Програму національно-патріотичного виховання в Донецькій області на 2021 – 2025 роки.</p>

<p>патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>Програму розроблено управлінням сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання облдержадміністрації у співпраці із департаментом освіти і науки, управлінням інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, управлінням культури і туризму, управлінням фізичної культури та спорту облдержадміністрації, інститутами громадянського суспільства.</p> <p>Метою Програми є створення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) і загальнолюдських цінностей, принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, усвідомлення громадянського обов'язку як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя в ній.</p> <p>Реалізація Програми відбуватиметься за такими пріоритетними напрямками:</p> <ul style="list-style-type: none"> формування української громадянської ідентичності; співпраця з інститутами громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання; військово-патріотичне виховання; організаційно-методична та інформаційно-просвітницька робота у сфері національно-патріотичного виховання. <p>Кожен з цих напрямів втілюється у низку заходів.</p> <p>Видатки на виконання Програми здійснюватимуться щорічно в межах затверджених бюджетних асигнувань місцевих бюджетів на відповідну галузь та інших джерел, не заборонених законодавством.</p>
--	--

		<p>Програму передбачається реалізувати протягом 2021-2025 років.</p> <p>Обсяг видатків, необхідний для виконання Програми, визначається щороку, виходячи з фінансової можливості обласного бюджету та бюджетів територіальних громад, військово-цивільних адміністрацій під час формування їх показників.</p>
<p>28. Організація проектів і заходів з набуття компетентностей для осіб, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання або долучаються до впровадження державної політики у цій сфері</p>	04.03.2021	<p>Академія класного керівника «Активні методи та інтерактивні технології національного виховання»</p> <p>Заняття 1. «Активні та інтерактивні методи національного виховання учнівської молоді».</p> <p>Участь взяли 20 осіб.</p>
<p>29. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>	12.08 - 24.08.2021	<p>З нагоди відзначення 30 річниці Незалежності України організовано та проведено святковий флешмоб «Ти у мене єдина!» серед дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Донецької області. Також було виготовлено святковий фільм, присвячений 30-річчю Незалежності України: https://youtu.be/0gzh5RwjZlA</p> <p>До участі у флешмобі долучилися заклади оздоровлення та відпочинку Донецької області: товариство з обмеженою відповідальністю «Позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Іскорка» (м. Святогірськ), комунальне підприємство «Обласний дитячо - молодіжний санаторно - оздоровчий комплекс «Перлина Донеччини» (м. Святогірськ), приватна установа «Позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Брусіно» (м. Лиман, селище Старий Караван), позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Яструбок» (м. Святогірськ), дитячий заклад</p>

		<p>оздоровлення та відпочинку «Юний моряк» (сmt. Урзуф), санаторно- оздоровчий центр соціальної реабілітації «Смарагдове місто» (Лиманський район, с. Соснове), приватна установа «Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Шоколад» (м. Святогірськ), дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Сонячний» (с. Юр'ївка) та дитячий оздоровчий центр «Дружба» (с. Нескучне).</p> <p>Близько 2000 дітей та молоді Донеччини привітали Україну та подарували святкові концертні номери та щирі вітання. Відеопривітання за посиланнями: https://youtu.be/x-qSdPqOq30 https://youtu.be/8zt0fmhiLZA https://youtu.be/CqFShgMArtE https://youtu.be/7-46K-OleJI https://youtu.be/1Gt7kdl7pd8 https://youtu.be/YDCcJJKUnKY https://youtu.be/jIrPO_oVZQ4 https://youtu.be/yynvdo4sXbo https://www.youtube.com/watch?v=nbLk1p9LqFg</p>
31. Забезпечення участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських та міжнародних заходах і проектах національно-патріотичного виховання	2020-2025 роки	Представники Молодіжної Ради Маріуполя молодіжної ради Маріуполя взяли участь у всеукраїнському національно-патріотичному форумі «Сіверська брама».
32. Сприяння утворенню центрів національно-патріотичного виховання на базі діючої мережі	До 2025 року	В Донецькій області створено та функціонує 128 молодіжних центрів, одним із напрямів роботи яких є національно-патріотичне виховання.

закладів, зокрема шляхом їх реорганізації, перепрофілювання, з урахуванням потреб та фінансових можливостей регіонів		
33. Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст.	2020 – 2025 роки	<p>Щорічно управлінням сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання облдержадміністрації проводиться конкурс з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка. Зокрема конкурс проводиться і за напрямками:</p> <p>Формування української громадянської ідентичності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - популяризація української мови; - сприяння виховання у громадян шанобливого ставлення до державних та національних символів України, елементів української національної ідентифікації, роз'яснення їх значення для розбудови держави; - підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення та героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України; - ушанування пам'яті жертв окупаційних режимів, зокрема Голодомору 1932-1933 років, масового голоду 1921-1923 і 1946-1947 років, депортації кримсько-татарського народу. <p>Військово-патріотичне виховання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підвищення престижу військової служби; - сприяння готовності громадян (зокрема молоді) до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України; - набуття молоддю практичних навичок з основ військової справи; - підтримка державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та зближення з НАТО

<p>919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>		<p>зі збереженням українських національних цінностей і традицій.</p>
---	--	--

Інформація Житомирської обласної державної адміністрації

Найменування заходу	Виконання
<p>6. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки</p>	<p>В області Організуються виїзди допризовної молоді у військові частини Збройних сил України для проведення навчальних стрільб та ознайомлення з життям солдат строкової служби.</p> <p>Юнаки та дівчата ЗЗСО відвідали військову частину А2192 на «День відкритих дверей».</p>

9. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

В усіх містах та районах області проведені районні етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Комунальним закладом позашкільної освіти «Обласний центр туризму, краєзнавства учнівської молоді» Житомирської обласної ради впродовж звітнього періоду організовані заходи з підготовки до проведення гри «Сокіл» («Джура»):

семінар-практикум національно-патріотичного спрямування вихівників гри «Сокіл» («Джура»);

обласний онлайн-конкурс «Впоряд» (стройова підготовка) гри «Сокіл» («Джура»);

обласний онлайн-конкурс «Відун» гри «Сокіл» («Джура»);

обласний онлайн-конкурс «Рятівник» гри «Сокіл» («Джура»);

конкурс Звітів роїв (Молодша вікова група);

Всеукраїнська акція учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії й боротьби»;

II обласний онлайн-етап гри «Сокіл» («Джура») (середня вікова група) 7 червня;

II обласний етап гри «Сокіл» («Джура») (старша вікова група) 22-26 червня;

міжрегіональний вишкіл Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») «Гірський Тікич-2021» (Черкаська обл., Уманський район, Буцька ТГ) 5-10 липня;

III етап гри «Сокіл» («Джура») (середня вікова група) м. Кропивницький, рій «Козацький гурт» Зарічанської ЗОШ I – II ст. 1-11 липня;

III етап гри «Сокіл» («Джура») (старша вікова група) Чернівецька обл., рій «Вільні козаки» Першотравенського ліцею Баранівської ТГ 19-29 липня;

	збір активістів гри «Джура» – «Школа джур козацьких» «Котигорошко» (молодша вікова група) 17-25 серпня.
12. Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України	Постійно проводиться впорядкування історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України.
13. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок	На даний час у Житомирі на майдані Соборному завершується встановлення пам'ятника загиблих на Сході України учасників АТО/ООС «Захисникам України у війні з російським агресором». Відкриття планується 14 жовтня на День Українського козацтва.
14. Сприяння організації ретроспектив у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху	У шкільних музеях та музейних кімнатах Бойової Слави створено та постійно оновлюються експозиції з матеріалами подій Революції Гідності та Антитерористичної операції. У багатьох навчальних закладах створено музеї воїнів-інтернаціоналістів та музейні кімнати воїнів, які брали участь у антитерористичній операції на Сході України. Проведено ретроспекцію залів періоду Української революції 1917-1922 роки та визвольної боротьби українців в середині ХХ століття.

<p>XX століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави</p>	
<p>15. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі</p>	<p>Департаментом культури, молоді та спорту облдержадміністрації, міськими, селищними, сільськими радами, які реалізують молодіжну політку та національно-патріотичне виховання в області систематично на сайтах у фейсбуці, через ЗМІ, розповсюджується соціальна реклама, спрямована на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби. З метою формування патріотичної свідомості, заохочення молоді до військової служби, виготовлялася та поширювалася тематична соціальна реклама (у вигляді буклетів, брошур, білбордів, сіті-лайтів та постерів) для допризовної молоді</p>
<p>17. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність</p>	<p>Формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у молоді повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, на прикладах мужності та героїзму борців за незалежність України та її територіальну цілісність. Департамент культури, молоді та спорту, та структурні підрозділи міських, селищних, сільських рад, які реалізують молодіжну політку та національно-патріотичне виховання в області приділяють особливу увагу таким проектам. Так впродовж року було проведено:</p> <p>спортивно-патріотична гра «Криївки отаманів Соколовських-2021»;</p>

	<p>історичний табір «Древлянська земля-Лесина Земля»;</p> <p>захід «Видатний Ольжич»;</p> <p>змагання з спортивного туризму «Трикутник – літній рейд» приурочений 130 –річчю з дня народження Євгена Коновальця;</p> <p>вебінари: «Життєвий шлях Степана Бандери. Міфи та реальність», «Герої Крут: пам’ять через віки»;</p> <p>історичний кінозал «Від Крут до Кіборгів-стежками героїв»;</p> <p>інформ- хвилинка «Пам’ятай про Крути»;</p> <p>квест для школярів «Повстанський рейд» приурочений до дня українського козацтва та Покрови;</p> <p>акція «Базар 21-го», вшанування пам’яті загиблих героїв Базарської трагедії;</p> <p>квест «День звитяги»;</p> <p>день першої пластової присяги. Виставка на вул. Михайлівській «Не зрадили своїх присяг»;</p> <p>Презентація книжки І. Сейка «Будемо жити! Я – Скіп...»</p> <p>В актовій залі ЖОУНБ імені О. Ольжича відбулось представлення книжки учасника російсько-української війни Ігоря Сейка «Будемо жити! Я – Скіп...». Детально про історію створення книжки, про пережите на війні, про бойових побратимів по батальйону «Київська Русь» розповів І. Сейко, а також зачитав декілька новел і відповів на запитання ведучого. До виступів і привітань долучились комбати – полковники О. Савич та В. Федченко, волонтерка Ю. Толмачова, учасник російсько-української війни, письменник Г. Цимбалюк.</p>
<p>18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених</p>	<p>Протягом січня-лютого 2021 року в обласній універсальній науковій бібліотеці імені Олега Ольжича експонувалась фотодокументальна виставка «УКРАЇНА В ПОЛУМ’Ї РЕВОЛЮЦІЇ 1917-1921 РОКИ»,</p>

<p>визначним постатям і подіям історії України</p>	<p>матеріали якої дають можливість глибше пізнати історію Української революції 1917-1921 років та етапи визвольної боротьби від минулих століть і до сьогодні.</p> <p>Матеріали виставки, розповідають про видатних діячів національно-визвольного руху, розкривають соціальні, політичні та культурні аспекти революційного часу, дають можливість глибше пізнати історію Української революції 1917-1921 років та етапи визвольної боротьби від минулих століть до сьогодення.</p>
<p>19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”</p>	<p>З метою формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, утвердження любові до Батьківщини, моральності, шанобливого ставлення до національних надбань Українського народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов’язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави, наслідування найкращих прикладів мужності та звитяги борців за свободу та незалежність України як з історичного минулого, так і захисників, які сьогодні відстоюють суверенітет та територіальну цілісність держави у боротьбі із зовнішньою агресією департаментом культури, молоді та спорту облдержадміністрації, структурними підрозділами райдержадміністрацій, міськими, селищними, сільськими радами, та громадськими організаціями впродовж звітного періоду проведено понад трьохсот заходів, а саме: вебінари: «В єдності сила!» (присвячений Дню Соборності України), «В серцях назавжди» зустріч молоді з письменником Ярославом Марищенком</p>

«Перша конституція Пилипа Орлика», «Створення Української Центральної Ради»; освітньо-виховні заходи: «На захисті найдорожчого», «Цікава та героїчна Житомирщина», захід «Біль втрати...», присвячений річниці виведення радянських військ з Афганістану, інформаційно-просвітницький семінар, присвячений історії українського державотворення «КРИН», обласний конкурс « Знаємо, пам'ятаємо, віримо», спортивно-патріотична гра «Коростенські козачки», обласний фестиваль-конкурс «Обрії душі», національно-патріотичний вишкіл «Джура-Вовкулака», етно-фестиваль «Житичі», вікторина «Незвідана Україна», освітньо-виховний туристичний похід «Слід», таборування «Свято весни», виховно-вишкільний табір «Соловейко», вишкільні табори для дівчаток та хлопців, військово-патріотичний табір «Повстанець ім. Івана Трейка» створення інсталяції «Герої не вмирають», віртуальна виставка «Час плине, а пам'ять залишається...», конкурс графіті «Крокуємо до Європи», патріотично-розважальна гра «Ми роду козацького діти», виставка малюнків «Ми діти вільної країни», інформаційна компанія #Свобода Це, виготовили артбук «Цікаво про Житомирщину» акції: «Ми-за мир!», «Засвіти свічку», «Народжені у вишиванках».

Проводились заходи на відзначення соціально-важливих дат:

До Дня Соборності:
ланцюг єдності « З Україною в серці»; об'єднані арт-ланцюжки єдності «Ми- нація єдина! Ми-діти твої, Україно»; брейрінг «Любіть Україну!»; історична година «Велика злука – великі сподівання».

До дня захисника України:

	<p>книжкова виставка «Лицарі булави»; година спілкування та малювання «Україна у моєму серці»; онлайн флешмоб #захисникичитають.</p> <p><u>До дня пам'яті Небесної Сотні:</u> поетичний марафон «Коли пам'ятники оживають»; вебінар «Ви пішли в небеса, виборюючи Свободу!».</p> <p><u>До Дня Державного Прапора України та Конституції України:</u> патріотичний айстопер «Прапор об'єднує серця»; патріотично-святковий онлайн мікрофон «Маленьким громадянам – великі права; флешмоб «Конституція як компас?».</p> <p><u>До Дня пам'яті жертв Голодомору:</u> година спогадів «Жнива скорботи»; документально-історичний екскурс «Колос пам'яті!»; онлайн-дискусія: «Стратегія виживання в умовах Голодомору 1932-33 років»; вебінар «Страшна трагедія Голокосту!».</p> <p><u>До Дня української мови та писемності:</u> подорож-вікенд «В країні рідної мови»; мовознавча гра «Мова-це віконця, через які людина бачить світ»; мовознавча вікторина «Бринить, співає наша мова...».</p> <p><u>Популяризація краєзнавчого контенту:</u> краєзнавча екскурсія «Перлини рідного міста»; героїчний патріот і великий гуманіст- лікар Олександр Федорович Гербачевський; Словечансько-Овруцький кряж- геологічна пам'ятка природи; екскурс поетичний «Гармонія природи: Житомирське Полісся на світлинах Віктора Одоміча та у віршах Володимира Шинкарука; Василь Скуратівський. Дослідник духовних скарбів Полісся.</p>
21. Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності	Департамент культури, молоді та спорту та управління інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю

культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї

облдержадміністрації активно долучаються до проведення всеукраїнських інформаційних кампаній, зокрема шляхом розміщення новин на офіційному вебсайті облдержадміністрації, які також поширено для публікації на сайтах місцевих органів влади Житомирської області, у засобах масової інформації, інтернет-виданнях та соціальних мережах. Зокрема, було розміщено публікації під такими заголовками:

«Віктор Градівський долучився до онлайн-засідання Колегії Мінмолодьспорту»;

«Ми повинні всебічно підтримувати та розвивати молодь Житомирщини, — Юрій Оханський»;

«Національно-патріотичне виховання та молодіжна політика Житомирщини – засідання координаційної ради»;

«Олександр Федько взяв участь у відкритті Всеукраїнського вишколу "Джура-Десантник". ФОТОРЕПОРТАЖ. ВІДЕО»;

«Юрій Оханський взяв участь у закритті "Джура-Десантник-2021" та XI обласної спартакіади. ФОТО»;

«У Житомирській ОДА відбулася робоча зустріч із підготовки Всеукраїнського вишколу "Джура – Десантник"»;

«У червні-липні 2021 року в Житомирській області проходитиме II етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура)»;

«Україна відзначатиме День молоді разом з усім світом – Указ Президента»;

«#КонституціяУкраїни: сьогодні останній день курсу вебінарів для молоді Житомирщини зі знання основного закону держави»;

	<p>«Департамент культури, молоді та спорту Житомирської облдержадміністрації оголошує конкурс на здобуття обласної літературно-мистецької премії імені Лесі Українки у 2021 році»;</p> <p>«Департамент культури, молоді та спорту Житомирської ОДА запрошує до громадського обговорення Комплексної обласної програми сприяння культурно-мистецькому розвитку у Житомирській області на 2021-2025 роки»;</p> <p>«Питання молодіжної політики є актуальними завжди, — Юрій Оханський»;</p> <p>«Віталій Бунечко створив обласну координаційну раду з питань національно-патріотичного виховання та молодіжної політики»;</p> <p>«До УВАГИ! Визначено переможців конкурсу у сфері національно-патріотичного виховання та молодіжної політики»;</p> <p>«Встигніть подати документи на присудження Премії за особливі досягнення молоді у розбудові України»;</p> <p>«Уряд схвалив Національну стратегію державної молодіжної політики до 2030 року»;</p> <p>«Запрошуємо громадськість до обговорення проекту обласної програми із розвитку молодіжної політики Житомирщини»;</p> <p>«Уроки мужності – вихованці політехнічного ліцею завітали до прикордонників»;</p> <p>«У Житомирі пластуни організували квест "День Звитяги" до річниці визволення міста від більшовиків»;</p> <p>«Школярі разом з пластунами відзначили у Житомирі "День звитяги"» (ФОТО)»;</p>
--	---

	<p>«У Житомирі молодь відзначила "День Звитяги" - звільнення від більшовицьких окупантів»;</p> <p>«Пластовий молодіжний центр організував наметовий табір "Свято весни"» (ФОТО)»;</p> <p>«В Житомирі розпочався Всеукраїнський вишкіл "Джура-Десантник-2021"»;</p> <p>«У Житомирі відбулося відкриття Всеукраїнського вишколу "Джура-Десантник"»;</p> <p>«У Житомирі на базі 95-ї бригади розпочали Всеукраїнський вишкіл "Джура-Десантник"»;</p> <p>«Житомирські соколята» - переможці зі стрільби обласних змагань "Джура-2021"»;</p> <p>«5 вересня у Житомирі відбудеться відкриття Пластового року»;</p>
<p>26. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>В області діє «Обласна програма з національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2018-2021 роки», затверджена рішенням Житомирської обласної ради від 31.05.2018 № 1021 (зі змінами). Розроблено проект обласної програми національно-патріотичного виховання на 2022-2025 роки. Наразі триває публічне обговорення програми</p>
<p>29. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>	<p>Впродовж липня-серпня 2021 року у дитячих закладах оздоровлення і відпочинку для дітей проводились заходи з національно-патріотичного виховання. Особливу увагу було звернуто на формування ціннісних орієнтирів, на прикладах мужності та героїзму наших українців, які боролись за відновлення української державності протягом 1917-1992 років, які захищають кордони держави на сході 2014-2021 роки,</p>

	на особистості українських державотворців, що народились або боролись за незалежність України на території Житомирщини Олег Штуль (Жданович) , Олег Кандиба (О.Ольжич). Проводились круглі столи, диспути, зустрічі з ветеранами АТО.
--	---

Інформація Закарпатської обласної державної адміністрації

Одним з пріоритетних напрямків роботи облдержадміністрації є патріотичне виховання молоді, формування національної свідомості та високих моральних якостей. Відповідно до календарного плану заходів з реалізації молодіжної політики та національно-патріотичного виховання департаментом освіти і науки, молоді та спорту у 2021 році протягом звітнього періоду було заплановано такі заходи: заходи, приурочені до вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні, заходи, приурочені до Дня Соборності України та 75-ї річниці утворення Закарпатської області у складі України, вшанування Дня пам'яті Героїв Крут, відзначення Дня вишиванки.

Протягом січня – серпня поточного року проведено ряд наступних заходів:

20 лютого 2021 року в м. Ужгород відбулося вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні. Разом з Ужгородським національним університетом було організовано покладання квітів до Пам'ятного знаку борцям за свободу і незалежність України.

22 січня 2021 року в м. Ужгород здійснено покладання квітів, приурочених до Дня Соборності України та 75-ї річниці утворення Закарпатської області у складі України.

28 січня 2021 року в честь відзначення Дня пам'яті Героїв Крут в українсько-угорському навчально-науковому інституті проведено виховні години та організовано перегляд документального фільму „Крути – молода кров” з проєкту „Україна – забута історія”.

21 лютого 2021 року на філологічному факультеті УжНУ в онлайн-формі організовано мовні конкурси та ігри. 24 лютого 2021 року у природничо-гуманітарному фаховому коледжі для студентів проведено онлайн-лекцію на тему „Мова – це доля нашого народу, і вона залежить від того, як ревно ми її плекаємо”.

26 лютого 2021 року у природничо-гуманітарному фаховому коледжі в рамках відзначення 150-річчя від дня народження Лесі Українки для студентів проведено онлайн-лекцію на тему „Лесині радощі й болі”.

У березні 2021 року відбулося відзначення 207-ї річниці від дня народження Т.Г. Шевченка. На факультеті суспільних наук УжНУ в онлайн-формі проведено студентську конференцію „Шевченківські дні”, а на філологічному факультеті організовано ряд заходів з нагоди Шевченківських днів. У природничо-гуманітарному фаховому коледжі проведено „Тижневик Т.Г.Шевченка”.

14 – 16 березня 2021 року в природничо-гуманітарному фаховому коледжі для студентів проведено онлайн-лекцію на тему „Пам'ять Карпатської України”.

20 травня 2021 року департамент освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації активно долучився до Всеукраїнських та загальноміських акцій, присвячених Дню вишиванки. Разом з Ужгородським національним університетом взяли участь в акції „Вдягни вишиванку – підтримай Україну!”.

9 – 15 серпня 2021 року (I зміна) та 17 – 23 серпня 2021 року (II зміна) в с.Вишка (г.Красія) Великоберезнянського району було забезпечено організацію та проведення національно-патріотичного табору „Рятівник”. Мета заходу – виховання в молоді почуття особистої та національної гідності.

Заходи з національно-патріотичного виховання висвітлюються на офіційних веб-сторінках райдержадміністрацій та міських рад області, а також на сторінці департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації в соціальній мережі „Фейсбук”.

Питання патріотичного виховання, формування національної свідомості та високих моральних якостей молоді перебуває на постійному контролі облдержадміністрації.

Інформація Запорізької обласної державної адміністрації

Захід	Виконання
<p>6. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування.</p>	<p>На протязі 2021 року обласним центром патріотичного виховання молоді було проведено низьку військово-патріотичних тренінгів для учнів навчальних закладів м.Запоріжжя з залученням військовослужбовців та ветеранів війни на Сході України: 24.01 - ЗОШ № 108 25.01 - КУ «Запорізький обласний центр молоді» ЗОР 26.03 відбулась онлайн-акція «Теплі вітання» до Дня Національної гвардії України На виконання розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації від 26.10.2017 № 570 «Про шефську допомогу військовим частинам ЗСУ, Національної</p>

	<p>гвардії України та Державної прикордонної служби України, які дислокуються на території області» в закладах освіти проводяться:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зустрічі із військовослужбовцями підшефних частин; - інформаційно-просвітницькі заходи з нагоди державних свят та пам'ятних дат, присвячених історії ЗСУ, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України, боротьбі українського народу за свободу та незалежність; благодійні акції «Допоможемо Українській армії», «Великодній кошик військовому» щодо виготовлення подарунків, малюнків та листівок для захисників України; - діти військовослужбовців, частини яких дислокуються на території територіальних громад, першочергово зараховуються до закладів дошкільної освіти та забезпечені безкоштовним харчуванням в закладах загальної середньої освіти. <p>Заклади загальної середньої освіти тісно співпрацюють з районними військовими комісаріатами Запорізької області, на базі яких проводять уроки мужності, екскурсії та майстер класи.</p>
<p>8. Організація та проведення навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування.</p>	<p>На виконання Плану заходів з підготовки та проведення навчально-польових зборів/занять в квітні 202] року в закладах загальної середньої освіти було визначено місце проведення навчально-польових зборів та навчально-тренувальних занять з</p>

	<p>випускниками 2021 року та проведені інструктивно-методичні наради з викладачами предмета «Захист України». У зв'язку з встановленням на території Запорізької області «червоного» рівня епідемічної небезпеки та веденням додаткових карантинних обмежень, на виконання протоколу засідання регіональної комісії з питань ТЕБ та НС від 12.04.2021 № 11, внесено зміни в частині умов проведення навчально-зборів. Було організовано і проведено навчально-польові збори, (далі НПЗ), з юнаками випускних класів в термін з 27 по 29 квітня 2021 року в дистанційному режимі у вигляді тестування з двох розділів НПЗ: «Тактична підготовка», «Домедична підготовка» (тести з цих розділів для проведення оцінювання знань учнів в дистанційному режимі були розроблені). Умови проведення навчально-польових зборів з юнаками випускних класів 2020/2021 н.р. затверджені рішеннями педагогічної ради закладів освіти.</p>
<p>9. Підготовка, проведення та участь у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура»).</p>	<p>На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 11.09.20 № 1132 «Про проведення у 2020/2021 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), наказу Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 30.09.2020 № 382 «Про організацію та проведення 1-11 етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у 2020/2021 навчальному році, з метою національно-патріотичного виховання дітей та молоді, з 14 по 18 червня 2021</p>

року проведено 11 (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), (далі - Гра).

У II (обласному) етапі Гри брали участь 12 команд-переможців I етапу (сільського, селищного, міського): з Комунарського, Хортицького, Шевченківського районів міста Запоріжжя: Дніпрорудненської міської ради; Кушугумської, Комишуваської, Чернігівської селищних рад; Матвіївської, Водянської, Чкалівської сільських рад;

комунального закладу «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Козацький ліцей» Запорізької обласної ради та комунального закладу «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січковий колегіум» Запорізької обласної рад. Загальна кількість учасників - 96 осіб. Гра проведена в умовах, наближених до польових шляхом таборування на території комунального закладу «Запорізький обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою «Захисник» Запорізької обласної ради. Протягом п'яти днів рої виборювали право на перемогу в численних конкурсах та змаганнях за програмою Гри: залікові військово-спортивні та туристсько-спортивні види (конкурси: «Впоряд», «Рятівник», «Ватра», «Стрільба», «Військова смуга перешкод» та «Туристична смуга перешкод»; гра «Відун»; змагання з фізичної підготовки, «Саперна підготовка» та «Метання гранат»; змагання, конкурси, що не входять до загального заліку («Брейн-ринг» та конкурс «Бівак»).

У м. Бердянськ на виконання наказу по відділу освіти 22.02.2021 № 73-аг «Про організацію і проведення міського етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»))» керівниками закладів загальної середньої, позашкільної освіти, педагогічним працівникам було розпочати підготовку збірної команди закладу до міського етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

У зв'язку з встановленням на території Запорізької області «червоного» рівня епідемічної небезпеки та веденням додаткових карантинних обмежень, на виконання наказу по відділу освіти від 25.03.2021 №112-аг «Про внесення змін та доповнень до наказу відділу освіти «Про організацію і проведення міського етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»))» було організовано і проведено в термін з 18 по 21 травня 2021 року міський етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)) (далі - Гра) з дотриманням законодавства України в частині запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби СОУГО-19, спричиненої коронавірусом БАЯБ-СоУ-2, а саме:

впоряд (стройова підготовка - оцінка зовнішнього вигляду, одностроїв, зорганізованості та якості виконання впорядових наказів: виконання маршової патріотичної пісні) -21.05 .20 21 на пришкольній території;
- «Рятівник» (змагання з надання першої долікарської допомоги та

	<p>елементи рятувальних робіт) - 21.05.2021 на пришкольній території;</p> <p>- гра «Відун» (інтелектуальні змагання з історії України, доби козаччини, українських військових формувань різних епох, сучасних збройних сил України) - 18.05.2021 14.00 год. (в онлайн режимі, перейшовши за посиланням);</p> <p>- Ватра («У колі друзів») - відео презентація команди - рою;</p> <p>- «Стрільба» - змагання зі стрільби з пневматичної гвинтівки по мішені на дистанції 10 метрів - 20.05.2021 на базі ТСОУ (вул. Довганюка, 78) за окремим графіком.</p> <p>У міському етапі Гри брали участь джури ЗЗСО №№ 3, 5, 7, гімназія № 1, БМЛ (40 учнів, 10 представників команд з числа вчителів закладів освіти). Суддівство здійснювали педагоги закладів загальної середньої освіти та ПДЮТ. Перемогу виборів рій ЗЗСО № 3 .</p>
<p>10. Проведення третього етапу підсумкових наметових таборів Гри «Сокіл» («Джура»).</p>	<p>На базі закладів освіти Запорізької області у 2020/2021 навчальному році за програмами Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), (далі - Гра), працюють 132 рої, 35 гуртків та 10 куренів. Комунальним закладом «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» Запорізької обласної ради створено Реєстр роїв, гуртків та куренів Гри.</p> <p>Відповідно до листів: Міністерства світи і науки України від 11.12.2020 №6/14 85-20 «Про проведення у 2021 році Всеукраїнського заочного конкурсу звітів роїв гри «Джура»; Департаменту освіти і науки</p>

облдержадміністрації від 15.12.2020 № 4084-03.2- 14 «Про проведення у 2021 році Всеукраїнського заочного конкурсу звітів роїв гри «Джура», комунальним закладом «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» Запорізької обласної ради, з метою національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, подальшого розвитку форм і методів виховної роботи в роях закладів освіти, удосконалення методологічних підходів до змісту роботи роїв, формування лідерських якостей та реального розвитку соціальної згуртованості суб'єктів освітнього процесу, обміну передовим педагогічним досвідом, протягом квітня 2021 року був проведений 1 етап Всеукраїнського заочного конкурсу звітів про роботу роїв Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») для роїв молодшої вікової групи у 2020/2021 навчальному році, (далі - Конкурс). До участі у Конкурсі долучився 31 рій від закладів освіти з 10 сільських, селищних та міських рад Запорізької області.

Активну та змістовну роботу з розвитку, систематизації виховної та національно-патріотичної діяльності представили рої закладів освіти: Хортицького району м. Запоріжжя, Гуляйпільської міської ради та Михайлівської селищної ради.

У загальному заліку переможцями обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») стали: рій «Яструб» Матвіївського загальноосвітнього

навчально-виховного комплексу «Всесвіт» Матвіївської сільської ради (старша вікова група) та рій «Патріот» комунального закладу «Навчально-виховний комплекс «Джерело» Комишуваської селищної ради (середня вікова група). Зазначені рої брали участь у всеукраїнських змаганнях Гри. Рій «Яструб» Матвіївського загальноосвітнього навчально-виховного комплексу «Всесвіт» Матвіївської сільської ради брав участь у Всеукраїнському етапі Всеукраїнської військово-патріотичної дитячо-юнацької гри «Сокіл» («Джура») - «Джура - 2021: Буковинська Січ», який відбувся з 19 по 29 липня 2021 року.

Програма III етапу передбачала відвідування багатьох видатних місць в містах Хотин, Вижниця та Чернівці. У Грі взяли участь майже 200 хлопців та дівчат віком від 15 до 17 років з усіх куточків України.

За 10 днів для юних джур було організовано безліч цікавих конкурсів, змагань, майстер-класів та екскурсій. Особливо нашим запорізьким джурам сподобалися екскурсії краєзнавчим музеєм міста Вижниця, відвідини Хотинської фортеці, похід у гори до урочища «Протяте каміння». Також запам'яталися майстер-класи з бойових мистецтв, користування зброєю та інше.

У подібних змаганнях велику роль відіграють творчі заходи, такі як вечірні ватри. На цьому святі творчості можна було продемонструвати свої здібності, і наші джури робили це з великим успіхом, а також мали змогу

	<p>подивитися на виступи професійних творчих колективів.</p> <p>У запорізьких джур є і результати в змаганнях. Вони посіли третє призове місце у конкурсі «Теренова гра». Всі учасники повернулися додому з великою кількістю вражень та бажанням ставати кращими і здобувати перемогу в наступних заходах.</p> <p>4 заклади загальної середньої освіти брали участь у Всеукраїнському онлайн-конкурсі ватр «Слава Героям» роїв середньої вікової групи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). 2 рої посіли треті місця на всеукраїнському рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рій «Вільні люди», комунального закладу «Гуляйпільська спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів» Гуляйпільської міської ради; рій «Дикі тарпани», комунального закладу «Гуляйпільський колегіум «Лідер» Гуляйпільської міської ради.
<p>12. Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, меморіалів та ін., які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України.</p>	<p>Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій, уповноважені в управлінні освітою територіальних громад, керівники закладів освіти сприяють патронату підпорядкованих закладів освіти над місцями поховань (могилами) захисників України в роки Другої світової війни та під час проведення Операції Об'єднаних Сил; організують відвідування та упорядкування Меморіалів, військових поховань і військових пам'ятників учнями (вихованцями) та педагогами закладів освіти Запорізької області.</p> <p>У м. Бердянськ педагогічний колектив та учні Бердянської гімназії № 3 вшановують пам'ять загиблого у роки</p>

	<p>Другої світової війни підполковника авіації Іванова Олександра на місті його загибелі та поховання. Учасники освітнього процесу ЗЗСО№ 7 увічнюють пам'ять на обеліску розстріляним у Мерліковій балці у 1941 р. 3 нагоди Дня Перемоги над нацизмом, до Дня міста Бердянська діти покладають квіти, проводяться хвилини пам'яті, патріотичні заходи.</p> <p>Протягом року здобувачами освіти закладів загальної середньої освіти Гуляйпільської міської ради проводиться впорядкування території біля братських могил старостинських округів Гуляйпільської міської територіальної громади.</p>
<p>13. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ ст., осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок.</p>	<p>На сьогодні у Запорізькій області встановлено 120 меморіальних дощок та 26 меморіалів та пам'ятників на честь учасників операції Об'єднаних сил, антитерористичної операції та учасників Революції Гідності.</p> <p>8 квітня в селі Переможне урочисто відкрили меморіальну дошку загиблому воїну АТО Володимиру Майбороді. В заході взяли участь голова Мелітопольської районної державної адміністрації Ігор Судаков, заступник Мелітопольського міського голови Михайло Семікін, депутат Запорізької обласної ради Лейла Ібрагімова, родина загиблого, його побратими, а також учні, вчителі та жителі села. Меморіальну дошку В'ячеславу Чорноволу встановили 06.02.2021 на фасаді будівлі міського будинку культури у Вільнянську, де 06.02.1999 року він виступав перед вільнянцями. Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій, уповноважені в</p>

	<p>управлінні освітою територіальних громад, керівники закладів освіти тримають на постійному контролі питання щодо увічнення пам'яті воїнів, які виявили героїзм у захисті України під час проведення Антитерористичної операції, Операції Об'єднаних Сил шляхом подальшого встановлення пам'ятних знаків (пам'ятників, меморіальних України; вшанування пам'яті Євгена Васильєва, який віддав своє життя за нашу гідність і свободу (покладання квітів до меморіальної дошки).</p> <p>З 2015 року в закладах освіти м. Бердянськ встановлено 7 меморіальних дошок загиблим військовим-бердянцям у зоні АТО і ООС. У закладах освіти Гуляйпільської міської ради заплановані та проводяться заходи до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перегляд документального фільму «Війна на нульовому кілометрі», «Два дні Іловайську»; - майстер-клас із виготовлення соняху, як символу Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України; вшанування пам'яті Євгена Васильєва, який віддав своє життя за нашу гідність і свободу (покладання квітів до меморіальної дошки).
<p>14. Сприяння організації респозицій (оновлення) у музеях закладів освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави.</p>	<p>У закладі загальної середньої освіти № 13 Бердянської міської ради понад 20 років функціонує музей історії Бердянської міліції. У музеї відбувся круглий стіл «Зустріч поколінь» з нагоди дня пам'яті випускника школи</p>

0 . Матвеева, який загинув при виконання службових обов'язків, на заході були присутні адміністрація школи, педагоги, співробітники та ветерани правоохоронних органів м. Бердянськ, учні, члени Ради музею. Відкрито нову експозицію «Музей виховує юних».

На організованій Запорізьким обласним художнім музеєм виставці «Під тим дубомкалина стояла» представлені твори українського народного декоративно-ужиткового мистецтва з фондів. В експозиції народні розписи М.Тимченко, І.Скицюка, Н.Рибак, І.Приходька, витинанки А.Пушкарьова, рушники С.Ігнатченко. Виставка знайомила відвідувачів з розвитком та сьогоdnішнім станом українського народного мистецтва. Під час виставки 19.08.2020 р. були проведені творча зустріч у часником виставки А.Пушкарьовим та вечір-спогад із заслуженим діячем мистецтв України запорізьким художником Г.Мацегорою. На виконання розпорядження голови Запорізької обласної державної адміністрації від 26.10.2017 № 570 «Про шефську допомогу військовим частинам ЗСУ, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України, які дислокуються на території області» в ЗОУНБ та на території підшефних частин ЗОУНБ проводяться: зустрічі із військовослужбовцями військових частин 3029 та 3033 НГ України та 55-ої окремої артилерійської бригади «Запорізька Січ» з нагоди державних свят, історичні години, книжкові виставки, презентації книг, огляди літератури, тощо.

	<p>01.03.2020 р. - свято «Колодій» для військових 55 арт-бригади «Запорізька січ», які виконували завдання в зоні ООС в Донецькій області.</p> <p>Бібліотекарі в складі команди волонтерів руху « Запорізькі вареники Ер» влаштували традиційне українське свято для захисників України.</p>
<p>15. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі.</p>	<p>З метою відзначення загальнонаціонального свята — Дня Соборності України в області були розповсюджені тематичні плакати та постери за сприяння Українського інституту національної пам'яті.</p> <p>З метою відзначення Дня Героїв Небесної Сотні (20 лютого) в області розміщено зовнішню соціальну рекламу у вигляді біл-бордів та сіті-лайтів.</p> <p>Крім цього, на Інтернет ресурсах під час розміщення тематичних повідомлень використовувалися хеш-теги #ЦеПроСвободу та #бути гідним, які є частиною соціальної кампанії у соціальних мережах Ба сеБоокта Instagram.</p> <p>З метою відзначення Дня кримського спротиву російській окупації (26 лютого) в області була розміщена тематична соціальна реклама у вигляді білбордів та сітілайтів до цієї дати.</p> <p>З метою формування позитивного іміджу Національної гвардії України, популяризації військової служби за контрактом в окремому загоні спеціального призначення «Азов» військової частини 3057 Східного оперативно-територіального об'єднання Національної гвардії України, в області було розміщено зовнішню соціальну рекламу у вигляді</p>

	<p>білбордів та сітілайтів у період до 30 квітня 2021 року.</p> <p>З метою створення позитивного іміджу та об'єктивного інформування суспільства щодо діяльності морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, підрозділи якої знаходяться в межах Запорізької області, у березні 2021 року було розміщено зовнішню соціальну рекламу у вигляді білбордів, інформаційних дощок.</p>
<p>17. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам за незалежність України.</p>	<p>Обласний центр патріотичного виховання молоді провів заходи:</p> <p>29.01.2020 - перегляд фільму «Крути 1918» до Дня пам'яті Героїв Круг на протязі березня-квітня 2020 - Обласний конкурс творчості патріотичного спрямування «Спадщина»</p> <p>15-19.05.2020 - онлайн акція до Дня вишиванки</p> <p>3-24.08.2020 - конкурс флешмобів «Молоді та незалежні»</p> <p>Закладами освіти Запорізької області забезпечено: проведення тематичних уроків, бесід, інформаційних і виховних годин, вікторин, присвячених героїзму захисників України; оформлення тематичних викладок книжок та літератури, творів, документів, фотографій і плакатів, присвячених пам'яті воїнів, які брали участь у захисті України в роки Другої світової війни, під час проведення Операції Об'єднаних Сил; встановлення до Дня Соборності України, Дня Конституції України, Дня Захисника України, Дня Гідності та Свободи стендів із фотографіями жителів області, які загинули під час проведення Операції</p>

Об'єднаних Сил; розміщення на сайтах закладів освіти інформації, спрямованої на підтримку Української армії, популяризацію героїчних вчинків бійців та самовідданості волонтерів. Департаментом освіти і науки облдержадміністрації, комунальним закладом «Запорізький обласний центр художньо-естетичного виховання учнівської молоді» Запорізької обласної ради, закладами освіти області забезпечено проведення обласних заходів: обласний етап конкурсу авторської дитячої та юнацької поезії та прози «Я – за єдину Україну»; Обласна виставка-конкурс дитячого малюнка «Шляхами мужності славетних козаків»; Обласний конкурс дитячої та юнацької творчості «Збережемо Україну разом»; Обласна виставка-конкурс дитячої творчості «Берегиня роду українського»; Обласна виставка-конкурс з історико-технічного стендового моделювання «Щит Батьківщини» до Дня захисників України та привітання представників військових частин; Благодійна патріотична акція «Алея пам'яті» (висадка дерев на території закладів освіти на честь загиблих земляків); презентація збірки дитячої поезії «Збережемо Україну разом» до Дня Захисників Вітчизни; тематичні екскурсії до Музею бойової слави на території військової частини А 1978 55 окремої артилерійської частини; інформаційні бесіди «Захисники України - учасники АТО», «Україна — це територія гідності й свободи»; Обласна патріотична благодійна акція «З любов'ю до Героя».

	<p>У закладах загальної середньої освіти проводяться культурно-мистецькі заходи, присвячені українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виставки-панорами «Україна. Становлення Незалежності»; - прес-репортажі « Історія. України в обличчях і фактах»; - дискусії «Від революції на граніті до революції гідності»; - онлайн-вікторини « 3 люб о в 'ю до України»; - концертна програма «Квітуй у пісні Україно моя!»; - години спілкування «Пам'яті трагічних днів», «Хай палають свічки пам'яті загиблих Героїв Небесної Сотні», «На варті наших душ - Небесна Сотня»; - інформаційно-тематичні виставки «Пам'яті Героїв Небесної Сотні»; - історичні години «Хто за свободу вийшов проти смерті, тому немає смерті на землі»; - години пам'яті «Небесна Сотня ангелів»; - перегляд документального фільму «Небесна Сотня. Зима, що нас змінила»;_ - віночок пісень присвячених Небесній Сотні; - презентація книги «Майдану віщий грім» Кості Оверченка; - дискусії «Українська армія сьогодні: проблеми та перспективи»; - лінійки до Дня збройних Сил України «На захисті України»; - ток-шоу «Моя батьківщина — Україна»;
--	---

	<p>- тематичний захід «Крути - символ героїзму українського юнацтва» з оглядом експозиції «Події Української революції 1917-1920»;</p> <p>- засідання круглого столу «Крути - героїчної боротьби української молоді».</p> <p>Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації на виконання листа</p> <p>Офісу Президента України від 23.07.2021 № 43-01/197 «Про заходи з відзначення Дня Незалежності України та Дня Державного прапора України» забезпечено проведення відповідних інформаційно-просвітницьких заходів з відзначення Дня Незалежності України та Дня Державного прапора України у закладах загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти Запорізької області,</p> <p>На виконання Указу Президента України від 21.10.2020 № 459 «Про відзначення 30-ї річниці Незалежності України», Програми розвитку Запорізької області на 2018-2022 роки, затвердженої рішенням Запорізької обласної ради від 30.1 1.2017 № 54, з метою виховання патріотизму, любові до рідного краю, активізації творчих здібностей та ініціативи лідерів органів учнівського самоврядування закладів освіти Запорізької області, Департаментом освіти і науки облдержадміністрації та комунальним закладом «Запорізька спеціалізована школа-інтернат 11-111 ступенів «Січовий колегіум» Запорізької обласної ради з 01 грудня 2020 року до 12 липня 2021 року проведено обласний</p>
--	--

	<p>конкурс відеороликів «Моя сучасна Україна. Запорізький край», (далі — Конкурс).</p> <p>До участі у Конкурсі були запрошені учні (вихованці) та педагоги закладів загальної середньої, позашкільної освіти, закладів загальної середньої освіти із інтернатами (пансіонами). На Конкурс надсилалися роботи (відеоролики), створені членами органів учнівського самоврядування, в яких демонструються позитивні досягнення та зміни в Запорізькій області за 30 років Незалежності України.</p> <p>Оргкомітетом Конкурсу буде надіслано на всеукраїнський етап Конкурсу «Моя сучасна Україна» роботу переможця, яка набрала найбільшу кількість балів – відеоролик «30 років у майбутнє» комунального закладу «Гуляйпільський колегіум «Лідер» Гуляйпільської міської ради Запорізької області.</p> <p>Обласними центрами позашкільної освіти до 30-ї річниці Незалежності України на виконання Указу Президента України від 21.10.2020 № 459 «Про відзначення 30-ї річниці Незалежності України» організовано та проводиться Обласний творчий марафон позашкільля Запорізького краю «Наша творчість тобі, Україно!». молоді» Запорізької обласної ради, з метою відзначення 30-ї річниці Незалежності України, з квітня до вересня 2021 року поводяться такі заходи, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обласний конкурс відеороликів «Країна сонячних мрій»; - Регіональний конкурс-виставка дитячого малюнка «Шляхами мужності славетних
--	--

	<p>козаків»;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обласний заочний конкурс флешмобів «Я люблю свою країну»; - Обласний конкурс фотоаматорів «Країна моя - Україна». <p>З 20 липня до 15 серпня 2021 року проведено Обласний конкурс дитячих малюнків «Я малюю Україну - я малюю рідний край!», присвячений 30-й річниці Незалежності України.</p> <p>Комунальним закладом «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості «Грані» Запорізької обласної ради організовано проведення тематичних заходів до 30-річчя Незалежності України: обласний відкритий конкурс з інформаційних технологій для учнівської молоді «ІТ ТЕЕГІ 2Р»; обласний відкритий онлайн-конкурс з початкового технічного моделювання «Козацькими стежками»; обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» за темою «Україна моїми очима»; обласний конкурс-змагання з пневмо-, гідро- ракет «Україна на орбіті». Комунальним закладом «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» Запорізької обласної ради проводить такі заходи до 30-річчя Незалежності України:</p> <ul style="list-style-type: none"> - XXXII обласний зліт-змагання зі спортивного туризму серед працівників освіти 16-18.09.2021; - Відкритий Запорізький обласний фестиваль патріотичних справ учнівської та студентської молоді «Барви степу» 23-25.09.2021;
--	--

	<p>- Обласна краєзнавча конференція учнівської молоді «Краєзнавчі нариси Запорізького краю» присвячена 30-річчю Незалежності України 17-18.11.2021;</p> <p>- Польові пересувні експедиції юних краєзнавців «Мандруємо Запорізьким краєм» червень-вересень 2021.</p> <p>Комунальний заклад «Запорізький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Запорізької обласної ради продовжує проведення заходів:</p> <p>- обласний Екомарафон «Довкілля-2021»;</p> <p>- Дитячо-юнацька еколого-патріотична гра «Паросток» (за планом).</p> <p>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного поінформував про заплановані та проведені заходи: тематична онлайн бесіда «Сторінками української Конституції»; стендова виставка «Україна 30: літопис Незалежності»; віртуальна виставка «Моя країна — Україна»; експрес-виставка: «25-річчя прийняття Конституції України»; відео-презентації та медіа огляди на теми: «Українські династії. Сімейний альбом», «11 столиць України», «50 винаходів, які Україна подарувала світу», «Люди нового часу», «Народжені в Україні», «Еліта нації (видатні особистості України)», «Апостол української ідеї (М. Грушевський)», «Люди свободи».</p> <p>Запорізький національний університет поінформував щодо проведення заходів:</p>
--	--

	<p>- з 19.03.2021 по 01.07.2021 арт-виставка студентів ОП «Графічний дизайн»</p> <p>«Шевченко — художник із душою поета» у Науковій бібліотеці ЗНУ;</p> <p>- в червні 2021 року відбулися круглі столи: «Здобутки, проблеми і перспективи у вищій школі за 30 років Незалежності України», «Політична незалежність України як умова інтеграції до ЄС: академічна мобільність у сфері вищої освіти», «Тарас Шевченко — символ свободи і незалежності».</p> <p>Заплановані(з вересня по листопад 2021 року) наступні заходи:</p> <p>- круглі столи: «Взаємозв'язок цінностей Революції Гідності і національної ідентичності українців в юнацькому віці», «Інтеграція освіти, науки і бізнесу», «Мовна ситуація на Запоріжжі: тридцятиліття Незалежності»;</p> <p>- науковий семінар «Література як культурне картографування: художні проєкції образу України»;</p> <p>- семінар «Повернені постаті української літератури (Іван Низовий)»;</p> <p>- I Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти, аспірантів та молодих вчених «Актуальні питання сталого науково-технічного та соціально-економічного розвитку регіонів України»;</p> <p>- Всеукраїнський науково-практичний круглий стіл «Інформаційно-комунікаційна справа. Документально-інформаційні комунікації як «свідки», «учасники», «творці» незалежності України та індикатори становлення інформаційного суспільства» з нагоди</p>
--	---

	<p>30-ї річниці Незалежності України та 25-ї річниці журналістської освіти в Запорізькому національному університеті;</p> <p>Всеукраїнська науково-практична конференція «Соціальні комунікації у становленні та розвитку української державності та громадянського суспільства.</p> <p>Стратегеми, наративи, технології та смисли»;</p> <p>- Всеукраїнська науково-практична конференція «Теоретичні та практичні засади розвитку економіки, обліку, фінансів, менеджменту та права».</p> <p>У Запорізькому державному медичному університеті протягом 2020-2021 навчального року було проведено низку заходів: Єдиний день інформування «Історичне значення Всеукраїнського референдуму 1-го грудня 1991 року» (грудень 2020 року), проведення тематичних семінарів і бесід у академічних групах перших та других курсів на тему: «Значення референдуму про підтвердження Акта Незалежності України» (грудень 2020 року), засідання круглого столу історичного дискусійного клубу «Сію» на тему «Соборність України — єдність у різноманітності її проблем і перспектив» (січень 2021 року); виховні кураторські години в академічних групах студентів перших та других курсів на тему «Єдина і неподільна Україна» (січень 2021 року), радіопередача університетського радіо «Єдність народу - запорука благополуччя і добробуту держави» (лютий 2021 року), виховні кураторські години щодо вшанування пам'яті видатних діячів українського</p>
--	---

	<p>державотворення, борців за незалежність України у ХХ столітті (березень 2021 року), засідання круглого столу на тему «Основний закон незалежної України» (червень 2021 року).</p> <p>На початку 2021/2022 навчального року (у вересні місяці), університетом заплановано проведення декількох заходів із відзначення 30-ї річниці незалежності України:</p> <p>прочитати лекції на першому та другому курсі усіх факультетів присвячені відзначенню річниці незалежності; провести розширене засідання філософського клубу «Логос» за темою: «Філософія незалежної України як соціокультурний феномен»; провести засідання круглого столу на базі роботи історичного клубу «Сію» за темою «Наукові проблеми державотворення України», бібліотекою Запорізького державного медичного університету організувати книжкову виставку присвячену 30-ї річниці незалежності України.</p> <p>До Дня українського козацтва проведений майстер-клас “Козак Мамай” для відвідувачів Запорізького обласного художнього музею. Всім охочім було запропоновано створити власний образ легендарного козака за допомогою фарб і кольорового паперу, за розробленою науковими співробітниками музею ексклюзивною методикою.</p> <p>Бібліотечний проект ЗОУНБ з патріотичного виховання «В єднанні сила й міць держави» реалізовувався в онлайн форматі, переважно у формі відео майстер-клас і в на патріотичну тематику. Офлайн проведено</p>
--	--

етнографічно-патріотичну годину «Будуємо країну разом» - до Дня Соборності України (Зустріч з представниками ГО «Запорізький ромський центр «Лачо-Дром»), відбулась зустріч із ст. науковим співробітником відділу історії краю Запорізького краєзнавчого музею Козиряцькою Світланою (до 250-річчя заснування міста). Читачі бібліотеки зустрілись із учасником АТО Михайлом Преображенцевим та волонтером Андрієм Іванюком.

Запорізькою обласною філармонією проведено концертні програми до пам'ятних та державних свят: - Дня Соборності України «Україно моя чарівна»; - Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні; - Дня Конституції України; - Дня Незалежності України: «Заспіваю про тебе, моя Україно» - презентація музичної програми академічного козацького ансамблю пісні і танцю «Запорожці», де блискуче поєдналися український фольклор і сучасні пісні, класичні композиції, джазові хіти та яскраві хореографічні сюжети; Презентація святкового концерту «Свята, квітуча Україно» академічного симфонічного оркестру у супроводі світлового шоу на оглядовому майданчику музею запорозького козацтва Національного заповідника «Хортиця». Пряма трансляція концерту набрала рекордну кількість переглядів - до 40 тисяч користувачів водночас!

Результат переглядів онлайн програм досяг майже 150 тисяч.

До 250-річчя міста Запоріжжя- «Ми-Запоріжжя. Ми-Україна».

	<p>Мистецький проект «Мій Шевченко». У програмі академічного козацького ансамблю пісні і танцю «Запорозці», присвяченій Кобзарю, поєдналися поезія, пісні в сучасних аранжуваннях, козацькі танці, спогади однодумців, літературні композиції на вірші Т.Шевченка, що підсилюються мультимедійними засобами. Концертна програма пам'яті видатного композитора, Героя України Мирослава Скорика.</p>
<p>18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України.</p>	<p>У закладах освіти протягом 2020/2021 навчального року організовано стаціонарні та пересувні тематичні виставки «Як творилася держава», книжкові виставки «Героїчні шляхи українських синів», виставки літератури «Душа народу бринить у слові», «До мови серцем доторкнись», «Історія рідної землі», тематичні полиці «Свічка пам'яті бринить сльозами».</p> <p>У ЦДЮТ Бердянської міської ради до Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні функціонувала фотодокументальна експозиція для вихованців та їх батьків «Євгенія Руднева - Жінка, Пісня, Зірка». В бібліотеках закладів освіти проходили фотодокументальні експозиції присвячені пам'яті жертвам Голодомору, Голокосту, захисникам України тощо.</p> <p>Бердянський державний педагогічний університет поінформував, що з 23 по 30 серпня 2021 року заплановано віртуальну виставку «Україна незалежна: тридцять кроків до себе», присвячену 30-й річниці Незалежності України.</p> <p>До ювілею видатної української поетеси Лесі Українки на офіційному</p>

	<p>сайті Запорізького обласного художнього музею і в соціальних мережах була презентована віртуальна виставка та серія відеосюжетів “До тебе, Україно,... струна моя перша озветься...”. З використанням музейних предметів наукові співробітники розповіли про життя та творчий шлях Лесі Українки. На основі цього матеріалу було створено лекцію та пересувна виставка.</p> <p>Музей провів серію пересувних виставок в навчальних закладах Запоріжжя, які розповідають про славетну історію краю, українське мистецтво та видатних майстрів народної творчості.</p> <p>2020 року ЗОУНБ організовано понад 200 документних виставок, в тому числі 174 присвячених визначним постатям і подіям історії України.</p> <p>Протягом року у КЗ «Запорізька обласна бібліотека для дітей «Юний читач» були оформлені книжкові виставки, інформаційні зони, присвячені визначним постатям і подіям історії України:</p> <ul style="list-style-type: none"> - літературно-патріотична експозиція «Ми діти твої, Україно!» (до 250-річчя від дня народження М.М. Вербицького); - виставка-пам'ять «Трагедія Крут. Відроджена історія»; - виставка-вшанування «Не переболить і не забудеться» (до Дня Героїв Небесної Сотні»; - виставка-присвята «Соборна Україна - одна на всіх, як оберіг» (до Дня Соборності); - виставка-огляд «Мистецька Україна» (до Дня незалежності України);
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - виставка-пам'ять «Перегортає пам'ять сторінки» (до Дня пам'яті та примирення); - виставка-гордість «Гідна армія гідної держави» (до Дня Збройних сил України); - персональна виставка малюнків вихованця бібліостудії «Уроки різноколірного чарівництва» Гюдшиваліна Арсенія - «Гетьмани України».
<p>19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно- просвітницьких заходів з національно-патріотичного виховання.</p>	<p>22.01.2020 - Урок мужності на відзначення Дня Соборності України 1 -8.05.2020 - онлайн акція до Дня Пам'яті та Примирення 26.06.2020 - лекція для молоді «Основні засади Конституції України 7-14.10.2020 - акція «Мій Захисник» до Дня Захисника України Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.11.2020 № 1452 «Про затвердження Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2021 рік (за основними напрямками позашкільної освіти)», плану роботи Департаменту освіти і науки облдержадміністрації на 2021 рік, плану роботи комунального закладу «Запорізький обласний центр художньо-естетичної творчості учнівської молоді» Запорізької обласної ради на 2021 рік, комунальним закладом «Запорізький обласний центр художньо-естетичної творчості учнівської молоді» Запорізької обласної ради з лютого до червня 2021 року було проведено обласний етап конкурсу авторської дитячої і юнацької поезії та прози « Я - за єдину Україну!» в рамках Всеукраїнського конкурсу творчості</p>

дітей та учнівської молоді «За нашу свободу, (далі - Конкурс).

Конкурс сприяв вихованню у підростаючого покоління високих моральних цінностей, патріотизму, громадянських почуттів та відповідальності за долю України; збереженню і популяризації здобутків українського народу у боротьбі за свободу та незалежність; приверненню уваги молодого покоління до подальшого розвитку літературного мистецтва та глибокої пошани до рідного слова, тощо.

У Конкурсі брали участь учні та студенти закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти; вихованці закладів загальної середньої освіти із інтернатами (пансіонами) віком від 7 до 18 років. На конкурс надіслано понад 300 авторських робіт.

У закладах освіти проведені освітньо-виховні інформаційно-просвітницькі, культурологічні заходи:

- виховні години до Дня партизанської слави «Подвиг народних месників безсмертний» (5-9 класи);
- перегляд відеофільмів, презентацій, присвячених Дню захисника Вітчизни;
- виховні години «У ріднім слові - цілий світ», вікторини «Чистота мови – чистота душі» (1-9 класи);
- виховні години, присвячені річниці Голодомору в Україні «Хліб — усьому голова» (1-4 класи), година-реквієм «Голодний рік, як чорна птиця, над краєм змореним літав» (5-9 класи);
- історико-публіцистичний альманах «Рани, які не загоюються» (до Дня

вшанування учасників бойових дій на території інших держав (9 клас);

- виховна година «Ми виховуємо патріотів» (1-6 класи);
- історична година «Україна є, була і буде» (1-4 класи);
- виховна година «Захід, схід - одна країна! Це соборна Україна!» (5-8 класи);
- перегляд фільму «Свято Злуки. Політика пам'яті» (9 клас);
- виховна година «Крути - бій за майбутнє» (5-7 класи);
- година спілкування «Що спільного між героями Крут та «кіборгами» Донецького аеропорту?» (8 клас);
- круглий стіл «Бій під Крутами: як відрізнити історичну правду від міфу» (9 клас);
- позакласний захід «Краща мова єднання - це українська!» (до Міжнародного дня рідної мови, 5-7 класи);
- у рамках відзначення 150-річчя з дня народження Лесі Українки у бібліотеці пройшла літературно-музична композиція «На шлях я вийшла ранньою весною» (5-9 класи);
- виховні години, присвячені вшануванню постаті Т.Г.Шевченка «Велич і безсмертя Великого Кобзаря» (1-9 класи);
- години спілкування «Чорнобильська трагедія — тяжкий злочин людства» (1-9 класи).

Учні закладів освіти беруть активну участь у акціях: «Милосердя», «Від серця до серця», «Великодній кошик солдату».

У закладах освіти проводилися заходи національно-патріотичного виховання з

метою підвищення ролі української мови: відзначення Шевченківських днів, 150-річчя Л. Українки, В. Стефаника 300-річчя Г. Сковороди, Дня рідної мови тощо.

Забезпечена взаємодія з громадськими, волонтерськими, благодійними організаціями щодо організації та проведенні тематичних годин, «Уроку звитяги».

Проведення ЗОУНБ інформаційно-просвітницьких масових заходів, в тому числі і національно-патріотичного спрямування, є одним з важливих складових діяльності бібліотеки. Більша частина цих заходів направлена на підвищення ролі української мови як національної цінності та невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання, здійснення заходів з її популяризації та спрямовані на виховання молодого покоління в дусі патріотизму, поваги до історичного минулого та духовної й культурної спадщини, популяризацію читання.

Протягом 2020 року працівниками бібліотеки було проведено понад 80 масових заходів, присвячених знаменним і пам'ятним датам та визначним діячам України та Запоріжжя з метою вшанування традицій боротьби за незалежність і соборність України та військової звитяги захисників рідної землі, серед яких: презентація п'ятого випуску книги «Усна історія російсько-української війни», книжкові виставки «Український патріот із династії Габсбургів», «Славні воїни землі Запорозької», історичні години: «Пам'ять про героїзм Дебальцевської операції» (до 5-ї річниці з дня

виведення українського угруповання з Дебальцевого), учасниками якої стали учні Запорізького ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою «Захисник», які під час заходу поспілкувались з ветераном АТО Михайлом Пирогом, послушали патріотичні вірші Ольги Костенко та переглянули документальний фільм «Дебальцеве»; «Народжена бути єдиною» (до Дня Соборності України), під час цієї історичної години учні Запорізького академічного ліцею дізнались про урочисте підписання Акту Злуки УНР та ЗУНР, стали учасниками цікавої вікторини та завершили зустріч створенням ланцюга єдності.

Підготовлено інформаційно-бібліографічні покажчики: «Знаменні та пам'ятні дати Запоріжжя на 2021 рік»; «Люди з великим серцем» (волонтери АТО). Надруковано ретроспективні тематичні списки: «В. К. Винниченко: життя та діяльність (1965-2009)», «Історія зовнішньої політики України (1970-2010)», «Історія національних меншин в Україні (1990-2010)», «Історія українського козацтва (1978-2010)», «Маріанна Кіяновська - лауреат Шевченківської премії-2020»; «Тарас Прохасько - лауреат Шевченківської премії-2020». У 2020 році продовжена публікація рекомендаційних списків літератури із серії «З Україною в серці»: «Поетеса епохи Ліна Костенко» (До 90-річчя від дня народження); «Поет розстріляного відродження Микола Зеров» (До 130-річчя від дня народження); «Василь Вишиваний» (До 125-річчя від дня народження); «Поет із генерації дисидентів Микола Руденко»

(До 100-річчя від дня народження). Серед абонентів бібліографічного інформування - КЗ «Запорізький обласний центр патріотичного виховання молоді» ЗОР та Запорізький обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою «Захисник». Інформаційними матеріалами публікуються на сайті Запорізької ОУНБ (<https://zounb.zp.ua/>); підготовлений буктрейлер «Три секунди» на аудіо-вірші львівського поета, письменника, перекладача учасника АТО/ООС Володимира Тимчука, який проходив у рамках проекту «Схід та Захід разом!», тощо.

На виконання Плану заходів КЗ «ЗОБЮ» ЗОР за 2020 рік і в рамках реалізації проекту «Мобільна школа молодого патріота «Я так думаю» працівниками комунального закладу «Запорізької обласної бібліотеки для юнацтва» було організовано та проведено: 20.02.2020 р. концерт учнів і викладачів ЗДМШ №3 «Пам'ять небесної сотні» для студентів металургійного коледжу ЗНУ

6.03.2020р. зустріч з Вячеславом Зайцевим, ветераном АТО, кіборгом, який захищав Донецький аеропорт, депутатом міськради, екскурсоводом Національного заповідника о. Хортиця та головним героєм документальної стрічки «Січ» зі студентами металургійного коледжу ЗНУ. Під час зустрічі студенти змогли поставити багато питань Герою АТО і разом з ним подивились та обговорили стрічку «Січ».

5.10.2020 р. концерт викладачів ЗДМШ №3 «Свято патріотів» на Книжковому

подвір'ї для читачів бібліотеки, під час якого артисти виконали багато українських народних і сучасних патріотичних пісень

10.03.2020 р. Літературно-музичне привітання до 206-річчя Кобзаря від фольклорної групи «Калинонька» с.Відрадне Широківської громади Запорізького району для учнів

37 30Ш 8.10.2020 р. Моновистава «Причинна» за твором Т.Г. Шевченка у виконанні актора обласної філармонії Євгена Ковалевського для студентів Запорізького будівельного коледжу.

23.12.2020р. бібліотечним кіноклубом Оосіккуя ГІА «Долоні» з прав людини проведені 2 покази з обговоренням стрічки «Боротьба Джамали» (про депортацію кримських татар у 1944 році, про історичні події та сучасну політичну ситуацію) для молоді міста.

27.12.2020 р. проведено правоосвітню гру «Два козаки - три гетьмани» (від ГО «ТИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ») для громадських активістів, волонтерів та молоді Запоріжжя. Гравці успішно приміряли на собі ролі посадовців органів місцевої влади, прем'єр-міністра, Верховної Ради, Президента та вирішували питання, пов'язані з повноваженнями різних гілок влади. Серед цілей гри - допомогти учасникам отримати правові знання відносно повноважень різних виборчих органів, посад в Україні та на місцевому рівні.

Акторами бібліотечного форум-театру «Я тебе чую» підготовлена вистава «Дембель» для допризивників.

На базі бібліотеки майстринями ініціативної групи «Жінки-Берегині» проведено безкоштовні курси крайки (4 групи) та річні курси 20 20/2 021р.

	української вишивки «Вишивка з нуля» для жінок міста.
<p>21. Забезпечення наповнення інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї</p>	<p>Впродовж 2020 року на сторінка Обласного центру патріотичного виховання молоді у соціальних мережах постійно діяли інформаційні рубрики «Цікаві питання цікавих людей», «Цікаві факти з історії України», «Видатні українці», «Військова справа», «Національна ідентичність». Протягом 2020/2021 навчального року інтернет-ресурси закладів освіти і відділів освіти наповнюються перебігом заходів, які проводились онлайн: конкурс флешмобів «Я люблю свою країну», участь в обласному конкурсі творчості патріотичного спрямування «Спадщина», пошукова онлайн експедиція «Ветерани - люди-легенди».</p> <p>Здійснюється розміщення на сайті закладів освіти інформаційних матеріалів до Дня Соборності України-2021 та до Дня пам'яті Героїв Крут - 2021.</p> <p>Перебіг подій також висвітлювався на сторінках у Фейсбуці та на сайтах закладів освіти та відділів освіти.</p>
<p>23. Вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання.</p>	<p>На методичних об'єднаннях заступників директорів з виховної роботи розглядалося питання — «Теорія і практика патріотичного виховання у школах України». Під час семінару проаналізовано внесок авторських шкіл (В. Сухомлинського, О. Захаренка, І. Ткаченка) у розвиток теорії і практики патріотичного виховання.</p> <p>Педагоги закладів освіти протягом навчального року підвищували кваліфікацію через участь у онлайн:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - семінарі з духовно-морального виховання дітей, організованим Благодійним фондом «Живи Україно!»; - Всеукраїнському форумі «Освіта, базована на цінностях», який ініціювали Громадська рада з питань співпраці з церквами та релігійними організаціями МОН України, громадська організація «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»; - тренінгу «Школа подружнього життя» організованого Громадською організацією «Мое покоління» з метою впровадження однойменної програми в освітній процес.
<p>26. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання».</p>	<p>В Запорізькій області діє Обласна цільова програма національно-патріотичного виховання на 2017-2021 роки, затверджена рішенням обласної ради від 06.04.2017 р. № 64. Станом на вересень 2021 року розроблено проект обласної цільової програми національно патріотичного виховання на 2022-2025 роки, який буде винесено на голосування найближчої сесії Запорізької обласної ради.</p>
<p>27. Підтримка мистецьких проектів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності українською культурою.</p>	<p>Протягом 2020/2021 навчального року реалізовано проекти «3 Україною в серці», «Плекаємо патріотів України». Здобувачі освіти комунального закладу «Опорний заклад загальної середньої освіти «Престиж» Гуляйпільської міської ради брали участь у Всеукраїнському фестивалі патріотичних дій.</p> <p>Відділ та заклади освіти Бердянської міської ради підтримали проект громадських організацій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Переселенці та громада разом» в партнерстві з благодійною організацією

	<p>«Благодійний фонд «Посмішка ЮА» за програмою ООН «Комплексна програма взаємодії поліції, органів місцевої влади та населення на засадах партнерства в Запорізькій області»;</p> <p>- «Маріупольська спілка молоді» за фінансової підтримки USAID провела проект «Розширення працевлаштування молоді та жінок в Азовському регіоні». Участь у міському проекті популяризації української мови серед молоді м. Мелітополь та Мелітопольського району - міський молодіжний літературний конкурс за підтримки управління культури та молоді Мелітопольської міської ради Запорізької області.</p> <p>участь (онлайн) в круглому столі «Національно-патріотичне виховання та формування локальної ідентичності: що може сучасна бібліотека?», який проводився на базі Херсонської обласної бібліотеки для дітей ім. Дніпрової Чайки в рамках «Ігри патріотів Херсонщини» (за підтримки УКФ) і та підготувала відеоролик з досвіду роботи бібліотеки з патріотичного виховання.</p> <p>До ювілеїв запорізьких художників О.Кошеля, Ю.Смирнова, А.Фоміна, Б.Єгорова, П.Ізольського, В.Луценка в експозиції Запорізького обласного художнього музею були представлені твори художників з фондів музею. їхня творчість стала підґрунтям для розвитку мистецтва незалежної України. Під час виставки були проведені кураторські</p>
--	--

	<p>екскурсії, зустрічі художників та їх нащадків з творчою молоддю Запоріжжя.</p> <p>Музей взяв участь у проєкті Національного заповідника «Хортиця» «Де є бої - там є герої» В експозиції виставки розміщені твори запорізьких художників, присвячені українському козацтву.</p> <p>Протягом 2020 року Запорізькою обласною філармонією проводилась активна робота щодо обслуговування військовослужбовців, учасників АТО, школярів. Творчі колективи та артисти обласної філармонії здійснили виїзди до військових частин Національної гвардії України 3033, 3029, А2176. Концертні програми пройшли у м. Северодонецьк, м. Дніпро, м. Мелітополь, містах та районах Запорізької області. «Голос, що підкорює світ» — прем'єра від академічного козацького ансамблю пісні і танцю «Запорожці». У виконанні артистів прозвучали відомі українські пісні, поезія та сучасна українська музика.</p> <p>Мистецький проєкт «Філармонія-дітям» за участі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - академічного козацького ансамблю пісні і танцю «Запорожці»: казка – мюзікл «Пригоди Крутивуса», музична програма «Будьмо козаками», родинне фольклорне свято «До нашого дому Миколай іде»; - ансамблю бандуристів: музично-пізнавальні програми «7 чудес світу. 7 чудес України», «Відкриваю світ»;
--	--

	<p>- артистів філармонії: музично-пізнавальні програми «Козацька сила», «Музичний чемодан».</p> <p>У 2020 році започатковано новий мистецький проект «Філармонія - online!». На онлайн платформах та офіційній сторінці у мережі «Фейсбук» особливим попитом користувались проекти:</p> <p>- «Симфонія єднання». Спільний проект «Від Львова до Запоріжжя». На запорізькій сцені об'єдналися Львівський Галицький академічний камерний хор, керівник — народний артист України Василь Яциняк та колективи Запорізької обласної філармонії: академічний козацький ансамбль пісні і танцю «Запорожці», художній керівник - заслужений діяч мистецтв України Лілія Гринь й академічний симфонічний оркестр, головний диригент — народний артист України В'ячеслав Редя.</p> <p>- ландшафтне театралізоване дійство за мотивами опери С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм» академічного козацького ансамблю пісні і танцю «Запорожці»;</p> <p>- концерти до Дня Європи, Дня вишиванки, Дня захисту дітей.</p>
<p>29. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочитку.</p>	<p>Сумісно з ГО «Юнацікий Корпус - Запоріжжя» 10-16 серпня у с. Строганівка проведено національно-патріотичний табір «Січовик».</p> <p>Під час функціонування Центрів дозвілля у закладах освіти в червні 2021 р. забезпечено відзначення державних свят та пам'ятних дат, а також заходів з навчання правилам безпеки життєдіяльності та правилам дорожнього руху.</p>

30. Проведення інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби.

Цикл уроків мужності з залученням фахівців:

23.03 - «Основи домедичної допомоги»

6.04 - «Критична кровотеча»

13.04 - Домедична допомога. «Цікаві факти з історії»

У закладах загальної середньої, дошкільної, позашкільної освіти створені та постійно оновлюються куточки з охорони праці, які постійно укомплектовуються необхідною нормативно-правовою документацією з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

На виконання Кодексу Цивільного захисту України, законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», з метою створення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці та профілактики травматизму учасників освітнього процесу в квітні 2021 року в закладах освіти проведено Тиждень з охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, електробезпеки, техніки безпеки, присвячений Всесвітньому дню охорони праці.

У рамках проведення Тижня з охорони праці в закладах освіти були проведені:

- тематичні уроки, виховні години: «28 квітня - День охорони праці»;
- консультації для здобувачів в освіті, працівників;
- здійснено перевірку стану дотримання відповідних інструкцій, ведення журналів реєстрації інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності зі здобувачами освіти, працівниками; наявність куточків з охорони праці та безпеки життєдіяльності; наявність

планів евакуації на кожному поверсі;

- конкурс дитячих малюнків «Охорона праці - очима дітей», в якому брали участь учні закладів загальної середньої освіти та вихованці закладів позашкільної освіти за трьома віковими категоріями: 1-4 класи, 5-8 класи, 9-11 класи.

У закладах освіти протягом навчального року проводилися інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної допомоги, підвищення престижу військової служби:

- уроки з попередження ДТП, пожежної безпеки «Безпечна країна» (1 - 9 класи);
- вікторина «Правила безпеки життєдіяльності» (4 клас);
- конкурс малюнків «Моя безпека» (1-4 класи);
- перегляд фільмів та роликів соціального спрямування «Торгівля людьми - це може трапитись з кожним» (1-9 класи);
- виховна година «Обережно! Незнайомець!» (1-4 класи), «Як не стати жертвою работоргівлі» (5-9 класи);
- участь у Всеукраїнській акції «16 днів проти насильства»;
- поновлення куточків, стендів цивільного захисту, підготовка наочної агітації, плакатів, схем (1-9 класи);
- евакуація у разі виникнення пожежі, радіаційної та хімічної небезпеки;
- вікторини, конкурси на знання правил безпечної поведінки «Надзвичайні ситуації», «Знай і вмій», «Людина в екстремальних ситуаціях»;
- навчання дітей з метою набуття практичних навичок під час виникнення НС;

- перегляд тематичних, мультфільмів (1-4 класи), фільмів (5-9 класи) із цивільного захисту населення, охорони праці (1-9 класи);

- тренінг «Сам удома» (1 клас), рольова гра «Квітка вогню» (2-4 класи), тренінг «Безпека велосипедиста» (5-6 класи), усний журнал «Сказ - надзвичайно небезпечна хвороба» (7-9 класи).

Відділи освіти та заклади освіти підтримали у травні-червні 2021 р. проект Запорізького відділення Товариства Червоного Хреста України з пропаганди здорового

життя «Безпечне літо!», учні брали участь у конкурсі плакатів, малюнків.

З метою популяризації військової служби було організовано та відзначено День пам'яті Захисників України, проведено заходи з увічнення пам'яті захисників України, а саме: тематичні уроки Мужності, бесіди присвячені героїзму захисників України.

Проводились національно-патріотичні заходи, інформаційні виставки присвячені вшануванню подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.

У закладах загальної середньої освіти проведені заходи, присвячені відзначенню 35-х роковин Чорнобильської катастрофи: тематичні виховні години, перегляд кінофільмів, фото-виставки, конкурс дитячих малюнків, тощо.

З метою здійснення військово-професійної орієнтації учнів 10-11 класів було проведено зустрічі з представниками Національної Академії сухопутних військ ім. Гетьмана Петра Сагайдачного, військової Академії м.

	Одеса, Харківського військового інституту.
<p>33. Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в основних напрямках та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання” .</p>	<p>Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації не проводив конкурс проектів, розроблених інститутами громадянського суспільства.</p>

Інформація Івано-Франківської обласної державної адміністрації

До п. 6. В області діє Регіональна цільова програма надання шефської допомоги військовим частинам Збройних Сил України, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України, військово-патріотичного виховання молоді на 2021-2025 роки.

Впродовж першого півріччя 2021 року на виконання заходів програми частину вільного залишку коштів загального фонду обласного бюджету в сумі 300 000 гривень було спрямовано управлінню Івано-Франківської обласної державної адміністрації з питань ресурсного забезпечення для військової частини 1241 Національної гвардії України (розпорядження обласної державної адміністрації та обласної ради від 18.06.2021 229/457-р).

Також в області налагоджено військово-шефську співпрацю закладів освіти з військовими частинами. Зокрема, співпраця шкіл м. Коломиї із 10 ОГДШБ.

Проводяться спільні заходи із 50-м полком (50 П, в/ч 1241) – підрозділ у складі Західного оперативно-територіального об'єднання Національної гвардії України.

Прикарпатським військово-спортивним ліцеєм-інтернатом налагоджено шефські зв'язки з військовими частинами Івано-Франківського гарнізону та територіальними центрами комплектування і соціальної допомоги.

До п. п. 7, 11. Спільно з громадською спілкою «Івано-Франківська обласна асоціація учасників та ветеранів АТО» було проведено військово-патріотичний захід - пригодницькі перегони «IF Race». Також спільно з громадською організацією «Краєзнавчо-туристичний спортивний центр «Аркан Стихій» та громадською організацією «УНСО» проведено молодіжний військово-патріотичний табір «Карпатський легіон». В якості учасників та інструкторів табору були залучені учасники антитерористичної операції на Сході України. Спільно з громадською організацією «Молодіжний Націоналістичний Конгрес – Івано-Франківськ» проведено молодіжний вишкільний табір «Месники» ім. Олексія Химинця – 2021». Також було реалізовано проект-переможець обласного конкурсу проектів та програм інститутів громадянського суспільства з молодіжної проблематики та національно-патріотичного виховання «Повстанець» ім. Ярослава «Роберта» Мельника» (громадська організація «Молодіжна Організація «Сонячна Січ»). Всі заходи були спрямовані на популяризацію та підвищення престижу військової служби серед молоді та ознайомлення учасників з стандартами НАТО.

До п. п. 8, 19, 23. Надається допомога закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування.

У системі курсової підготовки Івано-Франківським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти розроблено модулі для дистанційного навчання: «Національно-патріотичне виховання», «Методика краєзнавчої роботи», «Виховні технології», «Громадянська освіта і виховання». Працівниками кафедр та лабораторії національного виховання розроблено тематику лекційно-практичних занять.

Зокрема, це: «Методика національно-патріотичного виховання», «Формування громадянина-патріота за програмою «З Україною у серці», «Ступенева підготовка молоді до захисту Батьківщини в ході військово-спортивної патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та інші. У системі курсової підготовки Івано-Франківським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти проведено педагогічні читання й педагогічні практики, присвячені відзначенню в Україні Дня захисника України, Покрови Пресвятої Богородиці та Дня українського козацтва. Протягом звітного періоду відбулася методична майстерня працівників місцевих органів управління освітою, відповідальних за виховну роботу, педагогів-організаторів на тему: «Національно-патріотичне виховання в Новій українській школі». Також методистами лабораторій національного виховання надається науково-методичний супровід щодо активізації нових форм, методів національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в закладах освіти області.

До п. 9. На базі Спортивно-оздоровчого туристичного центру міжнародного співробітництва дітей та юнацтва Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді в с. Рибне Івано-Франківського району був проведений II (обласний) етап Всеукраїнської гри «Сокіл» («Джура») (наказ департаменту освіти, науки та молодіжної політики облдержадміністрації від 28.04.2021 № 131 «Про проведення II етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). У грі взяли участь 9 команд. Медичний супровід здійснювався лікарем-викладачем Івано-Франківського базового медичного коледжу. З метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2, обласний етап був проведений без таборування.

До п. п. 12, 13. На теренах області щорічно здійснюється впорядкування історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України.

Здійснюється сприяння з увічнення пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування, чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок.

У рамках реалізації проекту Івано-Франківської міської ради «Івано-Франківськ – місто героїв», з метою збереження історичної пам'яті про випускників закладів освіти, які у наш час стали на захист незалежності, суверенітету та цілісності України й загинули в зоні проведення АТО/ООС, на фасадах 13-ти закладів загальної середньої освіти та 5-ти закладів професійно-технічної освіти встановлено 25 меморіальних та анотаційних дощок.

Колективи закладів освіти здійснюють постійний догляд за впорядкуванням та утриманням в належному стані меморіальних комплексів, пам'ятників та пам'ятних дощок на честь захисників України, розташованих поблизу закладів освіти. Працівники Івано-Франківської міської дитячої екологічної станції надають постійну волонтерську допомогу щодо впорядкування та озеленення території Меморіального комплексу «Дем'янів лаз» та обласного музею визвольних змагань імені Степана Бандери (саджанці дерев, кущів, квіти тощо).

До п. 14. Здійснюється сприяння в організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави.

Також 10 березня 2021 року Івано-Франківським обласним державним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді спільно з Обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти в онлайн режимі було проведено обласний семінар керівників пошуково-експедиційних загонів та керівників шкільних музеїв на тему «Ефективність інноваційних форм і методів під час пошуково-експедиційної діяльності та в роботі музеїв закладів освіти», на якому розглядалися актуальні питання реекспозиції музеїв закладів освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави.

До п. п. 15, 21. Інформація, спрямована на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, збереження української культурної спадщини постійно публікується на офіційному вебсайті обласної державної адміністрації та розповсюджується в соціальних мережах.

До п. 18. З нагоди святкування Дня незалежності України та Дня Державного Прапора України було організовано виставку «Два століття – одна війна».

До п. 19. Щорічно здійснюється проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18.05.2019 № [286](#) «Про Стратегію національно-патріотичного виховання».

З нагоди відзначення Дня Соборності України організовано проведення тематичних заходів виховного та освітнього характеру. Також учні та педагогічні працівники області взяли участь в урочистостях щодо відзначення Дня злуки «Всеукраїнська естафета єднання».

У закладах освіти області 20 лютого проведено загальношкільні тематичні уроки пам'яті «Герої не вмирають!» з підняттям Державного Прапора України, виконанням Державного Гімну та хвилиною мовчання. Також організовано проведення тематичних лекцій, бесід, годин класного керівника, виставок фотографій, присвячених героям Майдану, перегляд документальних фільмів, проведення урочистих та меморіальних заходів з метою вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні.

Педагоги та старшокласники закладів освіти області взяли участь в урочистостях з покладанням квітів та лампадок до пам'ятників та пам'ятних знаків, присвячених Героям Небесної Сотні. Крім цього, у закладах освіти організовано зустрічі учнівської молоді з учасниками Майдану та учасниками АТО.

З метою відзначення Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні протягом травня проведено онлайн лекції, бесіди, тематичні

виховні години, а також організовано перегляд фільмів для учнів закладів загальної середньої освіти.

З метою відзначення Дня пам'яті жертв політичних репресій зусиллями керівництва й працівників закладів освіти організовано перегляд фільмів «Хайтарма» та «Чужа молитва», присвячених трагічним подіям, пов'язаним із геноцидом кримськотатарського народу та осіб інших національностей.

До відзначення Дня Конституції, з ініціативи Командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 03.06.2020 № 116/3/6123, оголошено про проведення Всеукраїнського конкурсу дитячого плаката «Я – Україна».

- тематичні уроки «Державні символи України», «Вірність історичній правді: значення Української революції 1917-1921 років», «Хай буде Україна вільною»;
- конференції: «Українська революція 1917-1921 років. Крізь призму історії», «Ці люди в огні на сталь перекуті: борці за національну ідею 1917-1921»;
- години класного керівника: «Класова боротьба 1917-1921 років в Україні», «Українська революція: головні події, постаті», «Історичне значення Української революції 1917-1921 років», «Універсали УНР»;
- бесіди: «Патріотизм у моєму житті», «Незламною остануся навіки»;
- перегляд тематичних документальних фільмів: «Калейдоскоп визначних подій»;
- в шкільних бібліотеках організовано виставки тематичної літератури, архівних документів та фотоматеріалів, спрямованих на донесення інформації про події Української революції 1917-1921 років.

До п. п. 26, 27. В області діє обласна цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки, затверджена рішенням Івано-Франківської обласної ради від 23.12. 2020 № 37-2/2020. Програма покликана сприяти інститутам громадянського суспільства у реалізації культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України та української культури.

До п. 30. У закладах освіти постійно проводяться інформаційно-просвітницькі та виховні заходи з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби. Зокрема, це:

- інформаційний дайджест для учнів 11-12 класів «Особливості служби в Збройних Силах України»;
- інформаційні бесіди: «Військова служба за контрактом», «Переваги служби за контрактом»;
- створені кутки призовника та контрактника, де розміщено інформаційні матеріали про проходження військової служби за контрактом та умови вступу у вищі військові заклади освіти.

Ведеться робота з популяризації навчання у військових навчальних закладах та служби за контрактом. Для покращення методичної підготовки вчителів та запровадження бойового досвіду учасників АТО на уроках предмету «Захист Вітчизни» департаментом освіти, науки та молодіжної політики

облдержадміністрації спільно з обласним військовим комісаріатом були проведені дводенні семінари на тему: «Здійснення національно-патріотичного виховання учнівської, студентської молоді у ході вивчення розділів навчальної програми «Захист Вітчизни».

До п. 31. В рамках обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки була забезпечена участі представників Прикарпаття у Всеукраїнському вишколі «Джура-десантник», який відбувався 24 - 28.05.2021 року у м. Житомирі. Також інформація про всеукраїнські та міжнародні заходи і проекти національно-патріотичного спрямування публікується на офіційному вебсайті обласної державної адміністрації та поширюється в соціальних мережах.

До п. 32. В області діють такі центри національно-патріотичного виховання:

- Обласний дитячо-юнацький пластовий центр (м. Івано-Франківськ);
- Міський дитячо-юнацький пластовий центр (м. Івано-Франківськ);
- Центр патріотичного виховання учнівської молоді ім. С. Бандери (м. Івано-Франківськ);
- Центр громадських ініціатив «Вільний простір» (м. Калуш);
- Молодіжний центр «СІЧ» (с. Витвиця, Витвицька ТГ).

До п. 33. В рамках обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки в області проводиться обласний конкурс проектів та програм інститутів громадянського суспільства з молодіжної проблематики та національно-патріотичного виховання. В 2021 році переможцями конкурсу в частині національно-патріотичного виховання стали:

- ГО «Молодіжна організація «СОНЯЧНА СІЧ», проект «Повстанець» ім. Ярослава «Роберта» Мельника»;
- ГО «Батьківщина молода», проект «Великі українці».

Інформація Кіровоградської обласної державної адміністрації

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 "Про затвердження плану дій стосовно реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки" та відповідно до листа Міністерства молоді та спорту України від 31 серпня 2021 року № 7453/15 обласна державна адміністрація повідомляє наступне.

Оформлено нову музейну експозицію, присвячену учасникам національно-визвольного руху, активним борцям за незалежність України початку ХХ століття – українським повстанцям на чолі з отаманом Миколою Скляром (Чорним Вороном) у філії "Музей історії села Розумівка" комунальної установи "Олександрівський краєзнавчий музей" Олександрівської селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області.

08 травня 2021 року відбулися заходи із відзначення Дня пам'яті та примирення, 09 травня 2021 року – з відзначення Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні;

22 травня 2021 року відбулися урочистості з нагоди відзначення перепоховання українського поета, художника, мислителя Т.Г.Шевченка на Чернечій горі поблизу Канева у 1861 році;

24 серпня 2021 року відбулися урочисті заходи, присвячені відзначенню 30-ї річниці незалежності України.

Музейними та бібліотечними закладами області проводяться виставки, фотовиставки, бесіди, флешмоби, літературно-музичні вечори, присвячені українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність, а саме:

обласним краєзнавчим музеєм презентовано виставки агітаційних плакатів Українського інституту національної пам'яті "Визначні діячі Української революції 1917-1921 років", "Від Конституції Пилипа Орлика до Основного закону України", а також у рамках дискусійного клубу "Кліо" проведено обговорення серії книг "Роки боротьби 1917-1922 рр. на Єлисаветчині. Український погляд";

комунальним закладом "Музей мистецтв Кіровоградської обласної ради презентовано віртуальну виставку "Графічний код українців", фотовиставку "Сильні духом. Мама", експозицію творів "Сором – хилитися і долі коритися» до 150-річчя від дня народження поетеси, драматурга, публіциста, громадської діячки Лесі Українки.

Музеєм також проведено літературно-музичний вечір "Шевченкові музи" до 207-ї річниці з Дня народження Т.Г.Шевченка та серію бесід на тему "Події української революції 1917-1921 років на теренах нашого краю" для студентської молоді міста Кропивницького та відвідувачів з міст Києва, Полтави, Дніпра та Нікополя.

На території області продовжують експонуватися виставки Українського інституту національної пам'яті історичної та національно-патріотичної тематики: "Символ твоєї свободи. 100 років Державного Герба України", "Проти Голіафа", "Донбас: переPROчитання образу", інформаційно-просвітницької виставки "Фактор свободи", "Воїни. Історія українського війська" та "Українське військо: 1917 – 1921".

Також, Кіровоградським академічним обласним українським музично-драматичним театром імені М.Л. Кропивницького здійснено показ прем'єрних вистав "На полі крові" за твором Лесі Українки та "Іду за Вас".

Учні мистецьких шкіл області та студенти Кропивницького музичного фахового коледжу 16 травня 2021 року взяли участь в інноваційному проєкті хорової школи "Співаймо разом: від ідеї до втілення" у рамках Свята хорової музики на підтримку миру "Молитва вустами дітей". Зокрема, під час заходу відбулася презентація пісні Марини Долгих на вірші Галини Берізки "Моя Вкраїна".

24 серпня 2021 року на Театральній площі міста Кропивницького відбулося наймасовіше онлайн виконання Державного Гімну України аматорськими колективами області.

У комунальному закладі "Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського" до навчально-тематичних планів підвищення кваліфікації (навчання за програмами) педагогічних працівників усіх категорій включено лекції та практичні заняття відповідної тематики, а саме: - "Сучасні підходи до організації патріотичного виховання в закладах загальної середньої освіти"; - "Правовійна": витоки та ознаки"; "Україна в контексті сучасних інтеграційних та геополітичних стратегій"; «Українська революція 1917 – 1921 рр.: причини, наслідки, історичні уроки»; "Сучасний український історичний роман в контексті патріотичного виховання»; "Методика застосування візуальних джерел на уроках історії для розвитку критичного мислення учнів»; "Використання краєзнавчого матеріалу на уроках образотворчого мистецтва»; "Наукові підходи до вивчення суспільних рухів в історії України»; "Екскурсія пам'ятними місцями рідного краю для розвитку патріотичних почуттів учнівської молоді»; "Методика викладання теми геноцидів під час вивчення історії та суспільствознавчих дисциплін: історико-психологічний аспект»; "Організація дослідницької діяльності гуртка з формування патріотичних почуттів».

Комунальним закладом "Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського" створено віртуальну онлайн-експозицію "Освітяни – учасники ООС (АТО)" (<https://docs.google.com/presentation/d/1yvO4HPdDCqZcxSCLuuJk7RAC11AHtRc8/edit#slide=id.p1>), підготовлено інформаційно-методичні матеріали для проведення Дня знань та Першого уроку у 2021/2022 навчальному році "30 років – 30 уроків", оформлено тематичну рубрику "Наша незалежність – Марафон - 30", що висвітлює відповідні історичні матеріали (<http://susp-koippo.edukit.kr.ua/>).

Комунальним закладом "Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді» спільно з комунальним закладом "Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського" започатковано практику проведення обласного семінару-практикуму для вчителів предмета "Захист Вітчизни".

З 05 по 07 жовтня 2020 року відбувся обласний семінар-практикум для вчителів предмету "Захист України" та організаторів патріотичної роботи на місцях у форматі онлайн. У заході взяли участь 40 учасників з області.

З 11 по 12 листопада 2020 року на базі комунального закладу "Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді» спільно з комунальним закладом "Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського" було проведено в режимі онлайн обласний семінар-практикум з національно-патріотичного виховання для відповідальних за проведення районних (міських, ТГ) етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" (Джура) з проблеми "Всеукраїнська

дитячо-юнацька військово-патріотична гра "Сокіл" (Джура): основні аспекти її організації та проведення".

Під час семінару було розглянуто стан та перспективи розвитку національно-патріотичного виховання у закладах освіти Кіровоградської області, форми організації та впровадження гри "Сокіл" (Джура) в закладах освіти області, особливості проведення I, II етапів гри для середньої, старшої вікової групи та головні аспекти заочного конкурсу звітів про роботу роїв для молодшої вікової групи учасників гри.

У роботі онлайн семінару-практикуму взяли участь 75 представників органів управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад територіальних громад, керівники закладів освіти, керівники гуртків "Сокіл" ("Джура"), виховники роїв, вчителі закладів освіти області.

З 13 по 14 квітня 2021 року комунальний заклад "Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді" спільно з комунальним закладом "Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського" провели семінар-практикум з національно-патріотичного виховання для відповідальних за проведення етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" (Джура) (в територіальних громадах) з проблеми "Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра "Сокіл" (Джура): основні аспекти її організації та проведення". До проведення семінару долучилися військовослужбовці 3-го Полку спеціального призначення імені Святослава Хороброго, які висвітлювати конкурси "Тактична підготовка – дії підрозділу в бою" та конкурс "Рятівник" (надання домедичної допомоги та транспортування потерпілого). Також долучилися до семінару голова громадської організації "Центр оперативної тактичної підготовки "Цитадель" та голова осередку національної скаутської організації України "Пласт" в м. Кропивницькому, які висвітлювали нову тему Гри "Теренова гра".

Забезпечено підготовку виховників роїв Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") у закладах освіти. Керівники роїв беруть участь у всеукраїнських вишколах старшин Гри.

З 30 червня по 09 липня 2021 року на Кіровоградщині, в рамках проведення III Всеукраїнського етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") – "Джура 2021: Інгульська Січ", спільно з департаментом освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації, управлінням молоді та спорту Кіровоградської облдержадміністрації, Українським державним центром національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді проведено Всеукраїнський вишкіл, спрямований на підготовку фахівців з національно-патріотичного виховання.

У 2020/2021 навчальному році у закладах освіти області організовано роботу щодо проведення всіх етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") (101 гурток військово-патріотичного напрямку та козацько-лицарського виховання "Джура" у закладах освіти області, що об'єднують близько 2500 гуртківців).

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 23 березня 2021 року № 227-р "Про новий склад обласного штабу з організації проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура")" було затверджено постійно діючий обласний штаб з організації проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура").

Протягом квітня-травня 2021 року в 24 територіальних громадах Кіровоградської області проведено I етапи підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" («Джура»)» (далі – Гра), що об'єднали близько 1328 учасників.

З 20 по 25 травня 2021 року проведено дистанційно II (обласний) етап Гри для середньої та старшої вікових груп з таких видів: інтелектуальна гра-вікторина "Відун»; змагання з надання першої долікарської допомоги "Рятівник"; змагання "Фізична підготовка"; змагання "Розбирання та складання АК", конкурс "Впоряд". В обласному етапі Гри взяли участь 67 роїв (близько 540 учасників із яких 42 рої - старша вікова група ("молоді козаки" 15-17 років), 25 роїв - середня вікова група ("джури" 11-14 років).

З 01 по 10 липня 2021 року у м. Кропивницькому на території комунального закладу "Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді" проведено III Всеукраїнський етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") – "Джура 2021: Інгульська Січ" в середній віковій групі (далі – Гра). У Грі, що проводилася у формі наметового таборування. У Грі взяли участь 22 команди (рої) з областей України та м. Києва, близько 200 дітей.

З метою формування почуття патріотизму, виховання національної самосвідомості й гідності, дбайливого ставлення до рідної мови, культури, традицій протягом 2020-2021 навчального року в закладах освіти проведено години спілкування, уроки-реквієм, засідання за круглим столом, диспути, презентації, бесіди, уроки мужності, науково-популярна лекції, конкурси малюнків, віртуальні фоторепортажі, перегляд тематичних художніх та документальних фільмів, організовано інформаційно-просвітницькі та практичні заходи на теми безпеки життєдіяльності та надання першої домедичної допомоги.

Здійснено комплекс заходів із налагодження військово-шефської співпраці із військовими частинами області, зокрема, комунальним закладом "Центральноукраїнський ліцей-інтернат спортивного профілю Кіровоградської обласної ради" укладено меморандум про співпрацю з військовою частиною 2269 м. Олександрії та проведено триденні навчально-польові збори із залученням військовослужбовців.

З метою пропагування військової служби за контрактом у Збройних Силах України в закладах освіти проведено інформаційно-агітаційну роботу під час занять з предмету "Захист Вітчизни" з питань військово-професійної орієнтації молоді, з відбору на військову службу за контрактом у Збройні Сили України, зустрічі з волонтерами, організовано конкурси малюнків, оберегів, написання листів бійцям АТО (ООС), військово-спортивні змагання "Сила і міць держави", виготовлення

інформаційних стіннівок "Збройні сили України", спортивні ігри до Дня захисника України "Сильні, сміливі, спритні", виховні години "У єдності – сила народу» із залученням воїнів АТО; організовано діяльність загонів волонтерів для надання посильної допомоги ветеранам праці, пенсіонерам, самотнім людям, членам сімей АТО, оновлення інформаційних стендів, які відображають діяльність Збройних Сил України, участь громадян України в антитерористичній операції та Операції Об'єднаних Сил.

У музеях та музейних куточках закладів освіти області створені експозиції, які висвітлюють героїчну боротьбу українського народу.

У будівлі Головного управління ДСНС України в області розміщена пожежно-технічна виставка-музей. На її базі для школярів міста та області проводяться екскурсії, лекції, зустрічі з ветеранами. З початку 2021 року організовано та проведено 24 екскурсії.

Протягом звітного періоду, під керівництвом Кіровоградського обласного відділення Всеукраїнського громадського дитячого руху "Школа безпеки", в територіальних громадах здійснювались заняття гуртків юних рятувальників.

Протягом липня – серпня 2021 року здійснювалась підготовка трьох команд Онуфріївського районного осередку юних рятувальників до участі у Всеукраїнському спеціалізованому дитячо-юнацькому таборі "Рятувальник -2021", який відбудеться з 19 по 26 вересня 2021 року на базі Дитячого центру "Росинка" Жовківської міської ради Львівської області.

Навчально-методичним центром безпеки життєдіяльності Кіровоградської області підготовлено Примірний порядок позакласної та гурткової роботи з учнями 5 - 10 класів загальноосвітніх та професійно-технічних закладів з напрямку "Цивільний захист та безпека життєдіяльності", як пілотний проєкт роботи з дітьми в напрямку рятувальної справи.

Проведено майстер-класи та громадську акцію "Запобігти. Врятувати. Допомогти", під час якої з дітьми проведено розважально-пізнавальні конкурси і роз'яснювальну роботу щодо дотримання правил безпеки життєдіяльності.

Загалом, протягом звітного періоду організовано та проведено серед населення 30 акцій "Запобігти. Врятувати. Допомогти".

09-10 лютого 2021 року у м. Кропивницький на базі Громадського офісу облдержадміністрації проведено обласний тренінг стратегічного планування з національно-патріотичного виховання.

24 лютого 2021 року спільно з Кіровоградським обласним територіальним центром комплектування та соціальної підтримки, Управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій України в Кіровоградській області, Головним управлінням Національної поліції в Кіровоградській області та Кіровоградським обласним центром зайнятості проведено профорієнтаційну акцію "Відповідальна молодь обирає відповідальну професію" у м. Кропивницький на базі освітньо-культурного простору "Гончаренко Центр" та учасниками відвідано Тренінговий центр поліції Кіровоградської області.

27 квітня 2021 року у м. Кропивницький проведено профорієнтаційну акцію для молоді "Українська революція: 100 років надії і боротьби".

21 травня 2021 року у м. Кропивницький організовано національно-патріотичний круглий стіл "Чому важливо взаємодІЯТИ?".

27 травня 2021 року проведено відбіркові змагання з кульової стрільби в рамках підготовки до літнього військово-патріотичного табору "Юний доброволець".

З 14 червня 2021 року по 15 червня 2021 року команда від області взяла участь у Чемпіонаті України з футболу серед команд "Ліги учасників АТО" у м. Кам'янець-Подільський.

З 27 серпня 2021 року по 29 серпня 2021 року у м. Запоріжжя проведено національно-патріотичну акцію з популяризації національних видів бойового мистецтва.

У жовтні 2021 року заплановано проведення обласного національно-патріотичного проєкту "Захисник Кіровоградщини".

У листопаді 2021 року заплановано проведення обласного конкурсу для молоді "Sniper-21".

Питання національно-патріотичного виховання дітей та молоді перебуває на постійному контролі обласної державної адміністрації.

Інформація Київської обласної державної адміністрації

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 932 управління молоді та спорту Київської облдержадміністрації надає інформацію про виконання плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки станом на 01 вересня 2021 року.

В Київській області діє Програма національно-патріотичного виховання в Київській області на 2017-2021 роки (зі змінами), затверджена рішенням Київської обласної ради від 19.05.2017 № 316-14-VII.

Протягом січня-серпня 2021 року на виконання основних завдань та напрямів роботи у сфері національно-патріотичного виховання було проведено 74 заходи, 67 із них офлайн.

Постійно здійснюється організація та координація інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання для молоді та представників територіальних громад Київської області, які працюють з молоддю.

З метою сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України задля підвищення рівня знань та загального рівня свідомості молоді, освіченого, відповідального та духовно багатого громадянина – патріота України було проведено Меморіальний захід до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні

У липні-серпні проведено три стратегічні сесії з питань розвитку національно-патріотичного виховання молоді в територіальних громадах в умовах децентралізації для осіб з числа активних громадян, представників інститутів

громадянського суспільства, спеціалістів структурних підрозділів, які реалізують або будуть реалізовувати напрям національно-патріотичного виховання в територіальних громадах з метою активізації роботи, налагодження ефективної співпраці та створення єдиної мережі та спільноти практиків щодо розвитку національно-патріотичного виховання на місцях.

У березні-квітні – спільно з патрульною поліцією реалізовується проект «ТОП: Твої Обов'язки і Права» для молоді Київської області з метою підвищення рівня правових знань, правової культури та правової поведінки молоді.

На платформі ZOOM проведено онлайн-вебінари в рамках проєкту «Патріотичні екскурсії Київщини» та «Моя безпека» для молодих інструкторів, керівників та членів молодіжних клубів і організацій з метою формування у молоді свідомої позиції щодо власної безпеки і можливості попередження небезпеки, підвищення рівня знань, умінь та навичок, взято участь у VII Всеукраїнській форум взаємодії та розвитку, ініційований молодіжною громадською організацією «Let's do it, Ukraine» з метою залучення молоді до волонтерської діяльності, пошуку оптимальних рішень щодо створення дієвого механізму взаємодії органів державної влади та громадськості у реалізації суспільно значущих проєктів, розвитку волонтерського руху та обміну досвідом щодо кращих практик залучення волонтерів до вирішення соціальних питань.

Липень-серпень – взято участь у військовому, історико-просвітницькому фестивалі «Під Покровом Тризуба», присвяченому вшануванню пам'яті борців за Незалежність України минулого і сьогодення, який відбудеться у м. Боярка Бучанського р-ну Київської області з метою формування у молоді поваги, гідності, пошани до героїчних вчинків українського народу та участь у Всеукраїнському національно-патріотичному форумі «Сіверська брама» (сmt Седнів Чернігівського району Чернігівської області) з метою організації інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання

Третій рік поспіль взято участь у Марафоні відповідальності від фонду Богдана Гаврилишина на території Київської області з метою розвитку і реалізації власного потенціалу, підвищення рівня активності та прояву активної громадянської позиції молоді.

Здійснюється інформування молоді на сторінках соцмереж Facebook та Instagram у сфері національно-патріотичного виховання через онлайн-проєкти: «Своя. Рідна.» з метою формування ціннісних орієнтирів молоді, сприяння популяризації української мови і культури та розвитку національно-патріотичного виховання; «Школа виживання» з метою підвищення рівня громадянської освіти молоді; «ОК (Осьо Київщина)» з метою активізації туристично-екскурсійної, краєзнавчої діяльності з вивчення духовно-історичної спадщини України та області; онлайн презентація маршрутів проєкту «Патріотичні екскурсії Київщини» та «Історія одного об'єкту» з метою активізації туристично-екскурсійної, краєзнавчої діяльності з вивчення духовно-історичної спадщини України та області, розширення кола знань з історії рідного краю; «Успішні практики національно-патріотичного виховання молоді Київщини»; «Цикл документальних

фільмів «АнТОшники Київщини» з метою формування поваги, гідності, пошани до героїчних вчинків українського народу; «Пластовий співанник»; «Ідеї для сходин»; «Світовий пласт».

В рамках проекту «Патріотичні екскурсії Київщини» у січні і травні пройшли апробації чотирьох авторських екскурсійних маршрутів з метою активізації туристично-екскурсійної, краєзнавчої діяльності з вивчення духовно-історичної спадщини України та області, розширення кола знань з історії рідного краю – «Фастівщина козацька», «Фастів – місто єднання», «Історія про Бернадоса», «Дорогами до волі»

Участь у Всеукраїнському онлайн-флешмобі до Дня Соборності України у соцмережах Facebook та Instagram з метою привернення уваги відзначенню видатних державних дат, подій пов'язаних зі становленням української державності

Квітень – Молодіжна акція щодо вшанування героїчного подвигу, приуроченої 35-им роковинам Чорнобильської катастрофи; Kahoot «Молодь пам'ятає» приурочений 35-им роковинам Чорнобильської катастрофи у соцмережах Facebook та Instagram

Травень – проведено в Київській області Всеукраїнський семінар-тренінг «Співпраця – 2021»

З квітня з метою формування у молоді свідомої позиції щодо власної безпеки і можливості попередження небезпеки, підвищення рівня знань, умінь та навичок підвищення рівня з першої домедичної допомоги у малих громадах Київської області реалізується проект «Вміти, щоб врятувати» як у онлайн, так і офлайн форматі. Травень-серпень – семінари-тренінги «Вміти, щоб врятувати» та спеціалізовані тренінги «Контроль критичних кровотеч»

Червень – наметова таборівка «Школа виживання» з метою розвитку громадянської неформальної освіти молоді, освоєння навичок виживання в особливих умовах; спортивно-патріотична теренова гра «Директорія УНР-2021» з метою забезпечення усвідомлення особистої відповідальності громадянами України, посилення спроможності протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам та викликам, усвідомлення громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріота України як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни на території Циблівської сільської територіальної громади Бориспільського району Київської області

Семінар-практикум на тему «Національно-патріотичне виховання в об'єднаних територіальних громадах» на базі КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр» з метою підвищення активності та рівня зацікавленості молодих людей до саморозвитку

Управління налагодило ефективну співпрацю з інститутами громадського суспільства області в сферах молодіжної роботи, національно-патріотичного виховання, зокрема пластового руху. Здійснювали заходи щодо розширення мережі молодіжних центрів (просторів, хабів), клубів військово-патріотичного і національно-патріотичного спрямування.

КЗ КОР «Київський обласний молодіжний центр» спільно з управлінням у I півріччі 2021 року

Проводяться безстрокові онлайн-проекти «Дайджест можливостей для молоді», «ТОПчик: Твої Обов'язки і Права», «Мисли глобально, дій локально!», «Своя. Рідна» на сторінках Facebook та Instagram «Київський обласний молодіжний центр».

КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр» у 2021 році продовжує активну роботу щодо підтримки та розвитку пластового руху на Київщині.

Так, крім постійно діючих гуртків для пластунів різних вікових категорій, Центром було проведено триденний тренінг для майбутніх лідерок «Скобине крило»; навчальний семінар з самозахисту для пластових волонтерів та молоді зі всієї Київщини, з метою ознайомлення учасників з базовими аспектами самозахисту за допомогою підручних предметів, практичного відпрацювання стійки, пересування, акробатичних елементів, ознайомлення з основами психологічних реакцій; семінар-тренінг для підготовки тренерів «Крайовий вишкіл провідників вишколів» з метою підготовки тренерів пластових центрів для організації і проведення національно-патріотичних і пластових тренінгів місцевого, регіонального та національного рівнів; творчий вечір, присвячений Тарасу Шевченку.

В структурі управління діють два комунальні заклади: Комунальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний молодіжний центр» та Комунальний заклад Київської обласної ради «Пластовий вишкільний Центр», у діяльності яких одним з пріоритетних напрямків є здійснення заходів у сфері національно-патріотичного виховання на території Київської області і спільно з якими управління молоді та спорту Київської облдержадміністрації здійснює системну роботу з молоддю у пріоритетних напрямках сфери національно-патріотичного виховання (набуття молодими людьми знань, навичок та інших компетентностей поза системою освіти, підвищення рівня поінформованості щодо існуючих можливостей реалізації власного потенціалу, підвищення рівня активності та прояву активної громадянської позиції) шляхом проведення стратегічних сесій, семінарів, тренінгів для молоді та молодіжних працівників територіальних громад.

Для забезпечення співпраці між громадськістю області та структурними підрозділами облдержадміністрації, готується проект розпорядження про створення Координаційна рада з питань національно-патріотичного виховання при Київській обласній державній адміністрації.

Наразі проходить підготовка до проведення спеціалізованого навчання «Школа виховників Джур» з метою формування у виховників свідомої позиції щодо власної безпеки і можливості попередження небезпеки, підвищення та набуття первинних знань, умінь та навичок з першої домедичної допомоги.

Інформація Луганської обласної державної адміністрації

До п. 9 Протягом 2020-2021 навчального року продовжується робота із впровадження Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у закладах освіти області.

У зв'язку з епідемічною ситуацією підсумкові наметові таборування на II (обласному) етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у 2021 році не проводилися. За рішенням штабу, обласний етап гри проведено у дистанційному форматі.

З 24 по 28 травня 2021 року було проведено II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в дистанційному форматі для середньої та старшої вікових груп.

В II (обласному) етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») взяли участь 13 роїв (104 учасники) у середній віковій групі та 12 роїв (96 учасників) у старшій віковій групі з 18 територіальних громад Луганської області.

Переможці обласного етапу гри взяли участь у III (Всеукраїнському) етапі гри.

З 30 червня по 11 липня 2021 року у м. Кропивницький Кіровоградської області на базі Комунального закладу «Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді» пройшов III (Всеукраїнський) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») - Інгульська Січ (середня вікова група, 11-14 років).

У заході взяв участь рій «Молода Січ» Комишуваського навчально-виховного комплексу «загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів - дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)» Попаснянської міської ради.

За підсумками основної програми III етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») рій «Молода Січ» Луганської області посів I місце у конкурсі «Рятівник» і був відзначений грамотою та кубком.

З 19 по 29 липня 2021 року у Чернівецькій області пройшов III (Всеукраїнський) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») - Буковинська Січ (старша вікова група, 15-17 років).

Луганщину представляв рій «Соколи» Комунального навчально-виховного комплексу «Рубіжанський ліцей» Рубіжанської міської ради.

За підсумками III (Всеукраїнського) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») - Буковинська Січ (старша вікова група, 15-17 років) старші джури Луганщини посіли:

I місце – у конкурсі «Впоряд»;

I місце – у конкурсі «Тактична підготовка»;

II місце – у конкурсі «Стрільба з АК-74»;

II місце – у конкурсі «Метання гранати»;

II місце – у конкурсі «Теренова гра» зі змаганням у грі з Лазертагу.

До п.12 Учнівська молодь Луганщини активно залучена до волонтерської діяльності, так в закладах освіти створено волонтерські загони. Волонтерський рух є невід'ємною складовою роботи учнівського самоврядування. Щороку членами учнівського самоврядування закладів освіти проводиться акція «Від серця до

серця», акція «Скрина доброти» (збір канцелярії та одягу для дітей родин, які опинилися в складних життєвих обставинах), місячники практичної допомоги, операції «Благоустрій», концерти для ветеранів, новорічні ранки для дітей-інвалідів. Окрім цього учні Луганщини опікуються впорядкуванням історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увіковічують пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України, історичних пам'яток.

До п.14 З метою популяризації національної духовно-культурної спадщини українського народу в закладах освіти Луганської області створено 73 музеї, в яких оформлено куточки та експозиції, що відображають події збройної боротьби українського народу за територіальну цілісність нашої країни з інформацією про учасників АТО, ООС, про волонтерів, стенди про героїв Небесної Сотні, куточки присвячені колишнім випускникам закладів освіти ветеранам АТО, які постійно оновлюються та поповнюються новими пошуковими матеріалами. В музеях систематично проводяться тематичні екскурсії, надається допомога педагогічним працівникам під час організації та проведення позакласних заходів та уроків, пов'язаних з історією рідного краю. Проведення обласного конкурсу «Герої пам'ятаємо імена» активізувало залучення учнівської молоді до дослідницької роботи та сприяло формуванню нових експозицій. Так, в закладах освіти Кременського району оновлені експозиції 10 шкільних музеїв, музейних кімнат, проводиться науково-дослідницька робота зазначеної тематики на базі Кременської ЗОШ № 1, Кременської школи-гімназії, Варварівської ЗЗСО, НВК «Булгаківська ЗОШ-ДНЗ», Кудряшівської ЗОШ І-ІІ ст, НВК «Новокраснянська ЗОШ І-ІІ ступенів-ДНЗ», НВК «Новоастраханська ЗОШ І-ІІІ ступенів-ДНЗ». В вересні 2019 року на фасаді будівлі Северодонецького колегіуму встановлено меморіальну дошку випускнику минулих років Літовку Миколі Валентиновичу - солдату, який загинув при виконанні бойового завдання в зоні АТО в с. Майорськ Донецької області. Шкільний музей Старобільської ЗОШ ІІ-ІІІ ст. у вересні 2020 року поповнив експозицією «З майданом у серці крізь життя», у ОНЗ «Половинкинська ЗОШ І-ІІІ ст.» поповнено теку «Наші земляки – учасники АТО», у Байдівській філії Половинкинської ЗОШ І-ІІІ ст. у жовтні 2020 року оновлено експозицію «Герої Небесної Сотні», у Орловській ЗОШ І-ІІ ст. оновлено куточок «Герої Небесної Сотні» і проводиться робота зі збору інформацію про загиблого односельця, учасника АТО Рупенка М., у Підгорівській ЗОШ І-ІІІ ст. оновлено експозицію «Героям Небесної Сотні присвячується...», на якій розміщено статуетку Матері Божої, переданої волонтерами ГО «Воля» з Івано-Франківщини.

Педагогами комунальної установи «Рубіжанський міський Центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» оформлено залу, присвячену героям революційних подій в Україні 2004, 2013-2014 років, розроблено і проводяться екскурсії для учнів закладів загальної середньої освіти.

В багатьох закладах освіти створено постійні книжкової виставки «Це моя Україна», «Дзвони нашої пам'яті», «Пам'ятаймо Героїв».

До п. 15 27 серпня 2021 року відбулась презентація проєкту місцевої владі та Старобільської громади «Закарбований Схід» до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

До п. 17.

Організовано та проведено урочисті заходи до Дня захисника України, до Дня Гідності та Свободи, до Дня Соборності України, Дня Пам'яті Героїв Небесної Сотні, інтернет-акції, присвячені Дню пам'яті та примирення, Пам'яті жертв Другої світової війни, 76-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та Дню Перемоги, урочисті та святкові заходи до Дня Державного Прапора України та 30-ї річниці незалежності України.

У музеях області зберігаються майже 120,0 тис. музейних предметів (із них 83,4 тис. належать до державної частини Музейного фонду України). Співробітниками музеїв проведено 1946 тематичних та оглядових екскурсій, підготовлено 109 наукових праць та статей, відкрито 282 виставки. Музеї прийняли понад 52,0 тис. відвідувачів.

Всі заходи, що проводяться у музеях області, мають національно-патріотичну спрямованість.

Основна увага протягом звітного періоду приділялася темам: вшанування подій Української Революції 1917–1921 років; 30-й річниці проголошення Незалежності України, 76-й річниці визволення України від нацистських загарбників.

Провідними заходами з науково-просвітницької діяльності музеїв були: вшанування героїв Небесної Сотні, українських воїнів та добровольців – учасників АТО / ООС на Сході України, волонтерів та громадян, які здійснили важливий внесок у зміцнення обороноздатності України, учасників локальних війн, виховання дітей та молоді в дусі поваги до Українського Війська.

Луганським обласним краєзнавчим музеєм було підготовлено та розміщено на сторінці музею Facebook: режим доступу <https://www.facebook.com/museumstar>), на сайті – <http://lokm.lg.ua/> цикл відеолекцій: «Дисиденти – уродженці Луганщини», «Луганщина в роки Першої світової війни», «Луганщина та жіночі долі в подіях Другої світової війни».

КЗ «МІСЬКИЙ МУЗЕЙ» м. Рубіжне – презентовано відеонарис до дня початку Кримського спротиву «Крим – це Україна» в рамках музейного кінозалу, відеонарис «Душа волонтера» (документальний фільм, інтерв'ю ветерана АТО А. Потурайка).

З метою популяризації пам'яткоохоронної роботи в регіоні, Луганським обласним краєзнавчим музеєм було взято участь у фотоконкурсі об'єктів культурної спадщини «Вікі любить пам'ятки» (завантажено 44 об'єкти культурної спадщини, які є пам'ятками історії – Новопокровський та Старобільський райони).

Музеями області продовжено співпрацю з Українським інститутом національної пам'яті, з Державним архівом Луганської області, з громадською

організацією «Не будь байдужим!», з громадською організацією «Славетні епохи України».

КУ «Луганський обласний центр навчально-методичної роботи, культурних ініціатив і кіномистецтва» розроблено:

методичні рекомендації (електронне видання) «Шевченківські дні: онлайн та офлайн» для структурних підрозділів сфери культури міст обласного значення, райдержадміністрацій та ОТГ з організації і проведення Шевченківських днів (лютий 2021);

тиху акцію «Ангели пам'яті» до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні (лютий 2021);

методичні рекомендації (електронне видання) для структурних підрозділів сфери культури міст обласного значення, райдержадміністрацій та ОТГ «Відзначення Дня пам'яті та примирення (8 травня) та Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (9 травня)».

Луганською обласною універсальною науковою бібліотекою у м. Старобільськ (далі – ЛОУНБ) проведено наступні заходи:

31.01.2021 зустріч з письменниками Вахтангом Кіпіані та Сергієм Жаданом;

22.05.2021 майданчик «Відкрита бібліотека та написання листів бранцям Кремля» у межах рокфестивалу «Зі сходу - до заходу» 22.05.2021;

27.04.2021 «пам'ЯТати»: презентація фільму від мистецької агенції АртПоле;

22.05.2021 Літ майданчик «Дике поле» у межаї рокфестивалу «Зі сходу до заходу» – дискусійна панель;

25.05.2021 зустріч з істориком В. В'ятровичем – дискусійний майданчик;

23.06.2021 презентація книги «Червоне, чорне і знову червоне: анархічний вестерн» Олександра Набоки;

07.07.2021 та 9.07.2021 книжкова виставка «До Дня українського миротворця»; літня резиденція, інформаційно - книжкова виставка до Дня українських миротворців;

08.07.2021 Книжкова виставка «До 31 річниці прийняття декларації про державний суверенітет»;

16.07.2021 Літня резиденція, інформаційно-книжкова виставка до Дня визволення Рубіжного, Попасної, Северодонецька та Лисичанська;

13.08.2021 Книжкова виставка «Повернути своє» до Дня визволення Станиці-Луганської.

До п.18. У музеях області були відкриті стаціонарні і пересувні фотодокументальні експозиції, присвячені актуальним питанням сучасності, до:

дня Соборності України;

до Дня пам'яті полеглих під Крутами;

до Дня Героїв Небесної сотні;

до Дня кримського спротиву російській окупації;

до вшанування 35-х роковин Чорнобильської трагедії;

дня пам'яті жертв політичних репресій;

до Дня пам'яті та примирення та Дня Перемоги у Другій світовій війні;

до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні;
 дня 25-ї річниці Конституції України;
 до 30-річчя проголошення Незалежності України.

На базі зазначених виставок проведено ряд заходів: оглядові, тематичні, віртуальні екскурсії; історичні уроки, відео уроки, круглі столи, відеопрезентації, інтерактивні ігри, відеоконференції (IV Всеукраїнська Науково-практична конференція «Луганщина: краєзнавчі розвідки» / ДЗ «Луганський національний університет імені Т. Шевченка»), методичні заняття, зустрічі з військовослужбовцями, ветеранами АТО/ООС, науково-практичні семінари, на яких фахівці обмінювалися досвідом, обговорювали нагальні проблеми тощо.

До 60-ї річниці освоєння людиною космосу Луганським обласним краєзнавчим музеєм розроблено та презентовано виставку «Луганщина космічна».

Генеральним консульством Республіки Польща у Харкові до Луганського обласного краєзнавчого музею передано банерну виставку «Катинський злочин 1940. Знищення польських еліт» (квітень 2021 р.), вересень 2021 р. – виставку презентовано.

До п. 19.

ЛОУНБ організовано та проведено:

розмовний клуб української мови: «Без пострілу?» до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь 25.02.2021;

«Право та держава» – бесіда з дітьми 8- 13 років 11.04.2021 в рамках соціального проєкту LOFT: Книжкова виставка «Скарби рідної культури» 12.04.2021;

«Моя європейська родина» – інформаційна година до Дня Європи в Україні 15.05.2021;

«Літня резиденція ЛОУНБ»: борець за незалежність України до 130 річниці від дня народження Є. Коновальця та «Щастя є» до Дня визволення м. Щастя 11.06.2021;

«Ми живі, а вони...» до Дня вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України – книжкова виставка 15.06.2021;

участь у міжнародному фестивалю «Книжковий арсенал» 26.06.2021;

«Дивовижна Україна» до Дня незалежності України – онлайн-вікторина 19.08.2021;

книжкова виставка «ТОП борців за незалежність України» до Дня Незалежності України, квест для дітей «Мафія» та «Майнкрафт» 20.08.2021;

розважально-пізнавальна програма до Дня Державного Прапора та до Дня Незалежності України 21.08.2021;

книжкова виставка «Роман про батьківщину», квест для дітей «Прапор, що пройшов через віки» та майстер клас з виготовлення прапорців «Мій прапор синьожовтий».

До п. 20. ЛОУНБ проведено презентацію журналу про сучасну культуру і мистецтво «ПлюсМінусНескінченість» від Слави Бондаренка 12.03.2021 та «Територія книги» у межах фестивалю «Ти у мене єдина» у м.Севєродонецьку 23.08.2021 р.

До п. 21 На офіційній сторінці Управління на сайті ОДА розміщено нормативну базу у сфері охорони культурної спадщини, переліки пам'яток, розташованих на підконтрольній українській владі території області та занесених до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Щороку Управлінням надається сприяння участі фотохудожників Луганщини в українській частині міжнародного конкурсу «Вікі любить пам'ятки».

Всі сторінки закладів та установ культури постійно оновлюються новою інформацією.

Луганський обласний центр народної творчості (далі – ЛОЦНТ) сторінка facebook ЛОЦНТ <https://www.facebook.com/narodna.tvorchist/> Групи facebook:

1) Клубна вітальна «Щедра хата»

<https://www.facebook.com/groups/824065334746559>

2) Нематеріальна культурна спадщина

<https://www.facebook.com/groups/132850667370557>

3) Обласний народний клуб "Золоте Руно"

<https://www.facebook.com/klubzoloteruno>

Канал youtube ЛОЦНТ

<https://www.youtube.com/channel/UCx1woW8PkNa1i3vCPzSva2g>

До п. 26 Розпорядженням голови обласної держадміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 15 січня 2021 року № 8 затверджена Регіональна цільова програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021 – 2025 роки.

Програмою передбачено реалізацію заходів за напрямками:

- формування української громадянської ідентичності;
- військово-патріотичне виховання;
- формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання;
- підтримка та співпраця органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання.

Відповідно до Програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021 рік проведено наступні заходи: патріотична акція до Дня Луганської області «With love from Lugansk Region», кінопоказ стрічок українських режисерів на відкритому повітрі #ЄдинеКіноПовітря, патріотична акція «Символ України біля мене», фестиваль «Я-націЯ» до Дня українського козацтва, талант-шоу «Битва каверів», акції «Пізнаємо Україну разом», вишкол, присвячений пам'яті Героя України Сергія Губанова.

До п. 27 ЛОУНБ проведено:

«Тиха вечірка і робота VetOnArt» у межах всеукраїнського форуму взаємодії та розвитку 25.03.2021;

Всеукраїнська тиха радіовечірка Good Silent Party 28.08.2021;

«Ми – українці. Я і ти» – міжнародний проєкт за підтримки польської спільноти просвітян (популяризація української літератури та мови серед української діаспори) зустрічі проводились протягом року.

ЛОЦНТ протягом звітнього періоду проведено наступні заходи:

1. Інтернет-акція «Весела Маланка». Взяло участь 30 аматорських колективів області. Акція проводиться з метою розвитку аматорського фольклорного, вокального та театрального мистецтва; відтворення, популяризація та збереження народних звичаїв, свят, традицій та обрядів; сприяння розширенню мистецько-художнього світогляду учасників та глядачів, збагачення їх духовності.

2. Інтернет-акція «Єднаймо душі словом Кобзаря». Взяли участь понад 120 майстрів декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва 19 територій України. Акція проводилась з метою виховання любові до рідної мови, скарбів поетичного слова України; вшанування пам'яті видатного художника слова; формування культури мовлення через красу й багатство рідної мови; підвищення ідейного та художнього рівня виконавської майстерності; задоволення естетичних та духовних потреб населення за допомогою української культури.

3. Інтернет-акція «Герени Лесиноного спадку». Взяли участь 11 театральних колективів області. Акція проводилась з метою вшанування пам'яті видатної української письменниці, громадської діячки Лесі Українки, популяризації її творчості.

4. Інтернет-конкурс дитячих робіт «Барвіста писанка». Взяли участь 302 учасника. Метою конкурсу є пошук і підтримка обдарованих дітей та молоді, народних умільців Луганщини; збереження, розвиток та популяризація народного мистецтва.

5. Інтернет-виставка дитячих робіт клубних формувань закладів культури області «Майбутнє за нами» до Дня захисту дітей. Взяло участь 140 дітей. Метою виставки є пошук і підтримка обдарованих дітей та молоді; виховання молоді та гармонійного розвитку особистості; збереження, розвиток та популяризація народного мистецтва.

6. Інтернет-акція «Жива мова-живий народ» обласна творча Інтернет-акція «Жива мова – живий народ» вже 5 років поспіль об'єднує учасників літературних (поетичних) об'єднань, клубів за інтересами, письменників та літераторів, митців, початківців, школярів Луганської області, які висловлюють найщиріші та найпоетичніші думки про рідну мову та свою Батьківщину!

З кожним роком охочих долучитися до акції та дозволити торкнутися краси своєї душі стає все більше. На нашій сторінці facebook висвітлено 120 творів, з них найкращі ввійшли до однойменної збірки «Жива мова — живий народ» (третє видання). У 2021 році участь в акції взяли 66 учасників від 10 до 84 років.

7. Щорічний відкритий обласний фестиваль «Луганщина – це Україна». Взяли 12 аматорських колективи та 130 майстрів декоративно-ужиткового мистецтва

області. Метою фестивалю є активізація роботи з патріотичного виховання молодого покоління, формування високої національної свідомості та активної громадської позиції, прославлення рідного краю, пошук і підтримка обдарованих виконавців патріотичного напрямку, популяризація вокальних творів українських композиторів та української народної пісні.

8. Фестиваль української народної іграшки та гри у 2021 році на березі річки «Красна» Кременської об'єднаної територіальної громади, відбулось свято поціновувачів української культури, традицій, фольклору, народних ігор та розваг – фестиваль української народної іграшки та гри! Вже шість років поспіль фестиваль об'єднує близько 3000 мешканців та 400 творчих колективів, об'єднать працівників закладів культури, майстрів декоративно-прикладного мистецтва Луганської області в єдину, дружню родину, відкриває простір для творчого спілкування, пізнання народних традицій. Доторкнутися до невичерпного джерела народної мудрості, приєднатися до казкового світу веселих, жартівливих, кмітливих народних ігор та іграшок у 2021 році приїхали гості з 22 об'єднаних територіальних громад області.

9. Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної творчості аматорських колективів та виконавців «Слобожанський Спас». Взяли 198 аматорських колективи та сольних виконавців з 11 областей України. Метою фестивалю-конкурсу є збереження та популяризації української культури, фольклорної спадщини, розвитку аматорського мистецтва, розширення культурних зв'язків, виявлення та підтримки обдарованої творчої молоді.

10. Виставка-ярмарок «Україна – очима митців». Взяли участь 133 народних умільців. Виставка проводиться з метою розвитку декоративно-ужиткового образотворчого та фотомистецтва; підвищення рівня аматорського мистецтва; сприяння патріотичному вихованню молоді.

КУ «Луганський обласний центр навчально-методичної роботи, культурних ініціатив і кіномистецтва» реалізовано проєкт Барви LAND у червні та серпні 2021 року, це мандрівна культурно-розважальна акція для всієї родини, яка створена за підтримки наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), в рамках проєкту «Демократичне врядування у Східній Україні» та ГО «Будуємо Україну Разом».

До п. 33 В рамках регіональної програми, з метою підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій Управління молоді та спорту облдержадміністрації спільно з ОКУ «Луганським обласним центром підтримки молодіжних ініціатив та соціальних досліджень» щороку проводить конкурс проєктів (програм) у сфері національно-патріотичного виховання.

12.05.2021 було проведено засідання конкурсного комітету, в рамках якого було відібрано 8 проєктів молодіжних громадських організацій в сфері національно-патріотичного виховання дітей та молоді, які будуть реалізовані протягом 2021 року.

Відповідно до Календарного плану заходів щодо реалізації державної політики з питань молоді та національно-патріотичного виховання Мінмолодьспорту на 2021

рік з 15 по 25 липня на території області проведено Всеукраїнський військово-патріотичний вишкіл «Україна Єдина», спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, «Україна Єдина» в м.Кремінна.

Участь у вишколі взяли 40 учасників з переважної більшості регіонів України які здобули теоретичні та практичні військові навички шляхом ознайомлення з базовими поняттями тактичної оборони, основними правилами поведження на місцевості забрудненій вибухонебезпечними предметами, оволоділи вміннями надання першої медичної допомоги, засвоїли знання із тактичної медицини та культури безпечної життєдіяльності, набули навиків зі штурмового альпінізму і орієнтування на місцевості, навчились безпечному поведженню зі зброєю та поширять отриману інформацію серед однолітків в своїх регіонах.

Інформація Львівської обласної державної адміністрації

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно -патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки» повідомляємо.

1. Управління молоді та спорту співпрацює в напрямку національно-патріотичного виховання молоді із Комунальним закладом Львівської обласної ради «Будинок Воїна», Національною академією сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Львівським державним ліцеєм з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Крут та Кінологічним навчальним центром Держаної прикордонної служби України.

2. Задля підвищення престижу військової служби у Львівській області відбуваються профорієнтаційні екскурсії у військові частини та підприємства оборонної галузі, зокрема у 2021 році уже відбулось 49 таких екскурсій, участь у яких взяло 1127 молодих людей.

3. Серед культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність у 2021 році відбулись наступні заходи: Всеукраїнський фестиваль Зашків (до дня народження Євгена Коновальця), наметовий табір – «Військова школа ім. Героя України Тараса Матвіїва» та вишкільний табір «Кіндратів здвиг» ім. Василя Кіндрацького.

4. Цільова обласна програма національно-патріотичного виховання перебуває на стадії розробки.

5. Управлінням молоді та спорту Львівської облдержадміністрації спільно з громадською організацією «Курси першої домедичної допомоги «САВ» провели понад 24 виїзди у заклади освіти громад Львівщини. Також докінця року триває проєкт по сертифікованому навчанні для учнів від громадської організації «Патріот». Заплановано виїзди у 10 громад.

6. Представники інститутів громадянського суспільства активно беруть участь у всеукраїнських та міжнародних проєктах національно-патріотичного

виховання, зокрема наймасовіші делегації з Львівщини взяли участь у «Гурбах Антонівцях» та «Говерляні 2021».

7. Робота щодо розвитку напрямку національно-патріотичного виховання ведеться із молодіжними центрами та просторами у громадах. Цьогоріч на Львівщині працює понад 30 таких просторів.

8. В межах програми «Молодь Львівщини» у 2021 році відбувся конкурс молодіжних проєктів на загальну суму 1 200 000 грн. Підтримку на конкурсних засадах отримали 33 громадські організації, 16 з яких національно-патріотичного спрямування. Загальна бюджетна підтримка напрямку в межах конкурсу - понад 500,0 тис. грн.

Інформація Миколаївської обласної державної адміністрації

Найменування заходу	Стан виконання
<p>9. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборуваль</p> <p>Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>	<p>В рамках пункту 8 Календарного плану заходів по реалізації Обласної програми підтримки та реалізації проєктів на виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» - проведення конкурсів з визначення програм (проєктів, заходів) з питань національно-патріотичного виховання молоді, розроблених інститутами громадянського суспільства було проведено 2 заходи: 3 08 по 13 червня 2021 року пройшов обласний етап дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), за участі представників Асоціації учасників та інвалідів АТО. Козацької громади міста Миколаєва, Товариства сприяння обороні України та 36-ої окремої бригади морської піхоти. Протягом п'яти днів рої змагалися між собою та мали змогу взяти участь у майстер-класах, показах військової техніки і озброєння, фестивалі «Пісні, народжені в АТО».</p> <p>Кількість учасників 150</p>
<p>13. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України,</p>	<p>Організація забігу «Шаную воїнів – біжу за Героїв України» - всеукраїнська щорічна патріотична традиція вшанування пам'яті воїнів, які загинули на неоголошеній російсько-українській війні.</p>

<p>зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>	<p>28 серпня 2021 рік. Адреса – м. Миколаїв, Соборна площа. Мета проєкту – вшанувати пам'ять загиблих воїнів АТО; виявити подяку військовослужбовцям та їхнім сім'ям за внесок у збереження територіальної цілісності та національної гідності країни Кількість учасників – 150, загальне охоплення– 2000 осіб.</p>
<p>18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України</p>	<p>Організація фотовиставки «Мужність в об'єктиві» за адресою м Миколаїв, вул. Адміральська, 25 Миколаївський академічний художній драматичний театр. Загальне охоплення – 1500 осіб</p>
<p>19.Проведення освітньо-виховних, інформаційно- просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації</p>	<p>Сприяння у проведенні демонстрації військової драми «Мати Апостолів» Довідково. Фільм має патріотичну спрямованість та присвячений матерям, які втратили дітей підчас війни на Сході України. В основу фільму покладені події збиття військового літака АН-26 у 2014 році. Кількість учасників -70 осіб</p>
<p>26. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента</p>	<p>Розроблено та затверджено цільову обласну програму з національно-патріотичного виховання молоді Миколаївської області на 2021-2023 роки рішенням обласної ради 23 грудня 2020 року № 31</p>
<p>28. Організація проєктів і заходів з набуття компетентностей для осіб, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання або долучаються до впровадження державної політики у цій сфері</p>	<p>Назва проєкту, заходу XVI Всеукраїнський пленер з питань активного громадянства, студентського самоврядування, фізичного виховання та здоров'я студентської молоді 2. Рівень проведення: Назва проєкту, заходу XVI Всеукраїнський пленер з питань активного громадянства, студентського самоврядування, фізичного виховання та здоров'я студентської молоді 2. Рівень проведення:</p>

	<p>міжнародний, всеукраїнський, місцевий (потрібне підкреслити).</p> <p>3. Зміст проекту, заходу: освітньо-виховний, інформаційно-просвітницький, експертно-аналітичний, культурологічний (потрібне підкреслити).</p> <p>4. Підстава для розроблення проекту, заходу: Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021 – 2025 роки, постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2016 року № 116 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій» (зі змінами), наказ Міністерства молоді та спорту України від 03 березня 2016 року № 808 «Про затвердження Порядку реалізації програм, проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 березня 2016 року за № 453/28583 (зі змінами).</p> <p>5. Строк реалізації проекту, проведення заходу: початок 23 серпня 2021 року закінчення 29 серпня 2021 року</p> <p>6. Місце реалізації проекту, проведення заходу: навчально-оздоровчий табір «Політехнік-3» Національного університету «Львівська політехніка», селище Коблеве, Березанського району, Миколаївської області</p> <p>7. Мета та обґрунтування актуальності реалізації проекту, проведення заходу Успішна самореалізація молоді, зокрема студентської, потребує створення та формування міцних соціальних зв'язків. Водночас, поширення пандемії COVID-19</p>
--	---

в Україні впродовж 2020 - 2021 року, а також карантин, встановлений з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, фактично унеможливили проведення дійсно масових студентських та молодіжних офлайн-заходів. "Молодіжний" локдаун та заміна реальної на віртуальну взаємодію призвели до ослаблення соціальних зв'язків, спричинивши, в свою чергу, більш часту появу у молодіжному середовищі різноманітних стресів та психічних розладів, зумовлених карантинними обмеженнями, які діяли до червня 2021 року.

Молодіжний пленер ставить за мету відновити взаємодію молоді, забезпечити святкування 30-ти річчя Незалежності України. Пленер має освітньо-виховне та консолідує значення для української молоді, а також соціальну та фізкультурно-оздоровчу спрямованість, ставлячи за мету забезпечення відновлення молодіжної активності у пост-пандемічний період 2021 року. Завдання заходу передбачають сприяння розвитку лідерських вмінь і навичок учасників як лідерів організацій, які вони представляють, формування активної громадянської позиції та організаційних здібностей, а також забезпечення подолання психологічно-фізіологічних наслідків карантину шляхом залучення до безпосередньої комунікації та різноманітних форм фізичної і рухової активності. Набуті досвід, знання і навички під час Пленеру учасники заходу використовуватимуть у молодіжних об'єднаннях та навчальних закладах, які вони представляють.

міжнародний, всеукраїнський, місцевий (потрібне підкреслити).

	<p>3. Зміст проекту, заходу: освітньо-виховний, інформаційно-просвітницький, експертно-аналітичний, культурологічний (потрібне підкреслити).</p> <p>4. Підстава для розроблення проекту, заходу: Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021 – 2025 роки, постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2016 року № 116 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій» (зі змінами), наказ Міністерства молоді та спорту України від 03 березня 2016 року № 808 «Про затвердження Порядку реалізації програм, проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 березня 2016 року за № 453/28583 (зі змінами).</p> <p>5. Строк реалізації проекту, проведення заходу: початок 23 серпня 2021 року закінчення 29 серпня 2021 року</p> <p>6. Місце реалізації проекту, проведення заходу: навчально-оздоровчий табір «Політехнік-3» Національного університету «Львівська політехніка», селище Коблеве, Березанського району, Миколаївської області</p> <p>7. Мета та обґрунтування актуальності реалізації проекту, проведення заходу Успішна самореалізація молоді, зокрема студентської, потребує створення та формування міцних соціальних зв'язків. Водночас, поширення пандемії COVID-19 в Україні впродовж 2020 - 2021 року, а також карантин, встановлений з метою</p>
--	--

	<p>запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, фактично унеможливили проведення дійсно масових студентських та молодіжних офлайн-заходів. "Молодіжний" локдаун та заміна реальної на віртуальну взаємодію призвели до ослаблення соціальних зв'язків, спричинивши, в свою чергу, більш часту появу у молодіжному середовищі різноманітних стресів та психічних розладів, зумовлених карантинними обмеженнями, які діяли до червня 2021 року.</p> <p>Молодіжний пленер ставить за мету відновити взаємодію молоді, забезпечити святкування 30-ти річчя Незалежності України. Пленер має освітньо-виховне та консолідує значення для української молоді, а також соціальну та фізкультурно-оздоровчу спрямованість, ставлячи за мету забезпечення відновлення молодіжної активності у пост-пандемічний період 2021 року. Завдання заходу передбачають сприяння розвитку лідерських вмінь і навичок учасників як лідерів організацій, які вони представляють, формування активної громадянської позиції та організаційних здібностей, а також забезпечення подолання психологічно-фізіологічних наслідків карантину шляхом залучення до безпосередньої комунікації та різноманітних форм фізичної і рухової активності. Набуті досвід, знання і навички під час Пленеру учасники заходу використовуватимуть у молодіжних об'єднаннях та навчальних закладах, які вони представляють.</p>
<p>29. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно - патріотичного</p>	<p>Надано фінансову підтримку для проведення наметового навчально-тренувального військово-патріотичного молодіжного табору «Спарта»</p>

<p>спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>	<p>Громадська організація «Асоціація інвалідів-ветеранів Антитерористичної операції» початок – 23 червня 2021 року; закінчення – 28 червня 2021 року. 3. Місце реалізації проекту, проведення заходу: Урочище Мар'їн Гай Інгульської сільської ради Баштанського району. 4. Рівень реалізації проекту, проведення заходу, місцевий. 5. Зміст проекту, заходу (потрібне підкреслити): освітньо-виховний. підвищено мотиваційний рівень національно-патріотичної свідомості учасників заходу; - сформовано у молоді високі морально-психологічні якості: добродійності, мужності, сміливості, рішучості, відваги, стійкості, наполегливості, дисциплінованості та ініціативності; - учасники навчилися основам першочергових заходів протидії ворожим діям проти України; - учасники оволоділи основними принципами і навичками, необхідними для оцінки та першочергових дій в екстремальних умовах агресії до моменту прибуття професійних військових сил оборони; - виховано у дітей та молоді культуру безпечної життєдіяльності; - засвоєно знання із цивільної та військової тактичної медицини; - отримано інформації про формування оборонної свідомості та правил поведіння із зброєю; - набуті стійкі навички координації зусиль із мобілізації, само- та взаємодопомоги під час надзвичайних подій, зумовлених зовнішньою або внутрішньою агресією проти держави та суспільства.</p>
--	--

30. Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби

1. Назва заходу: Всеукраїнський вишкіл, спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, «Нащадки вільних» імені князя К. І. Острозького.

2. Найменування структурного підрозділу, яким проводиться захід: управління молоді та спорту Миколаївської обласної державної адміністрації, 54001, Миколаїв, вул. Адміральська, 20, каб. 521, тел.: (0512) 37-23-32, e-mail: tourism-nik@ukr.net.

3. Інформація про кількість учасників заходу та повнота охоплення цільової аудиторії: усього – 150 осіб, у тому числі: жінки – 66 осіб, чоловіки – 84 особи.

4. Поліграфічна продукція та роздатковий матеріал: подяка за участь (формат А4, 4+0, 250 гр/м²) – 2 шт.; футболки з логотипом заходу (щільність тканини – 165 г/м²) – 2 шт.;

5. Досягнення метилі завдань в результаті проведення заходу:

- підвищено мотиваційний рівень національно-патріотичної свідомості учасників заходу;
- сформовано у молоді високі морально-психологічні якості: добротності, мужності, сміливості, рішучості, відваги, стійкості, наполегливості, дисциплінованості та ініціативності;
- учасники навчились основам першочергових заходів протидії ворожим діям проти України;
- учасники оволоділи основними принципами і навичками, необхідними для оцінки та першочергових дій в екстремальних умовах агресії до моменту прибуття професійних військових сил оборони;
- виховано у дітей та молоді культуру безпечної життєдіяльності;

	<p>- засвоєно знання із цивільної та військової тактичної медицини;</p> <p>- отримано інформації про формування оборонної свідомості та правил поводження із зброєю;</p> <p>- набуті стійкі навички координації зусиль із мобілізації, само- та взаємодопомоги під час надзвичайних подій, зумовлених зовнішньою або внутрішньою агресією проти держави та суспільства.</p> <p>. Відповідність результативних показників проведення заходу запланованим результативним показникам: результативні показники відповідають запланованим на 100%.</p> <p>Молодь із різних регіонів України ознайомила з базовими поняттями тактичної оборони та першочергових дій, освоїть основні психологічні прийоми поведінки в критичних ситуаціях, навчиться правильно оцінювати ситуацію в стресових обставинах на прикладі сучасних країн. Учасники засвоїли знання із цивільної та військової тактичної медицини, отримали інформацію про формування оборонної свідомості, а також ознайомилися з правилами поводження із зброєю.</p> <p>Програму роботи вишколу було побудовано таким чином, що хлопці й дівчата працювали у рівних умовах, отримували та відпрацьовували однакові завдання та навички. Цим забезпечується гендерна рівність. Склад учасників становив усього – 150 осіб, у тому числі: жінки – 66 осіб, чоловіки – 84 особи.</p>
<p>31. Забезпечення участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських та міжнародних</p>	<p>Представники Миколаївської ОДА взяли участь у заходах:</p> <p>1. Всеукраїнському семінарі-тренінгу «Співпраця - 2021», який відбудеться 19-21 травня 2021 року у місті Вишгороді,</p>

<p>заходах і проектах національно-патріотичного виховання</p>	<p>Київської області (вул. Спаська, 25, замок-готель «Вишеград»).</p> <p>2. участь у Всеукраїнській історично-просвітницькій акції «Стежками наших героїв», яка відбулася 7-11 липня 2021 року у Рівенській області</p>
<p>33. Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямами та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”</p>	<p>Надано фінансову підтримку для проведення наметового навчально-тренувального військово-патріотичного молодіжного табору «Спарта» Громадська організація «Асоціація інвалідів-ветеранів Антитерористичної операції»</p> <p>початок – 23 червня 2021 року; закінчення – 28 червня 2021 року.</p> <p>3. Місце реалізації проекту, проведення заходу: Урочище Мар'їн Гай Інгульської сільської ради Баштанського району.</p> <p>4. Рівень реалізації проекту, проведення заходу (потрібне підкреслити): міжнародний, всеукраїнський, місцевий.</p> <p>5. Зміст проекту, заходу (потрібне підкреслити): освітньо-виховний підвищено мотиваційний рівень національно-патріотичної свідомості учасників заходу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформовано у молоді високі морально-психологічні якості: добротності, мужності, сміливості, рішучості, відваги, стійкості, наполегливості, дисциплінованості та ініціативності; - учасники навчилися основам першочергових заходів протидії ворожим діям проти України; - учасники оволоділи основними принципами і навичками, необхідними для оцінки та першочергових дій в екстремальних умовах агресії до моменту прибуття професійних військових сил оборони;

	<ul style="list-style-type: none"> - виховано у дітей та молоді культуру безпечної життєдіяльності; - засвоєно знання із цивільної та військової тактичної медицини; - отримано інформації про формування оборонної свідомості та правил поводження із зброєю; - набуті стійкі навички координації зусиль із мобілізації, само - та взаємодопомоги під час надзвичайних подій, зумовлених зовнішньою або внутрішньою агресією проти держави та суспільства.
--	---

Інформація Одеської обласної державної адміністрації

Найменування заходу Стратегії	Строк виконання	Проведена робота
<p>6. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону</p>	2021 рік	<p>Обласна державна адміністрація активно сприяє налагодженню військово-шефської співпраці органів управління освітою територіальних громад, закладів освіти області з військовими частинами, вищими військовими закладами освіти, громадськими ветеранськими об'єднаннями щодо надання допомоги в організації та проведенні заходів національно-патріотичного спрямування. Зокрема налагоджено ефективну співпрацю з Оперативним командуванням «Південь» (ОК «Південь», в/ч А2393 — оперативне об'єднання Сухопутних військ Збройних Сил України у південній частині України на території 5 областей. Штаб знаходиться в місті Одеса); Одеським обласним центром комплектування та соціальної підтримки та районними (міськими) аналогічними центрами; громадськими ветеранськими</p>

пропаганди їхньої символіки”		об'єднаннями, зокрема Veterans HUB ODESA (Старопортофранківська, 26, м. Одеса); Військовою Академією (м. Одеса).
8. Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування		Комунальною установою «Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання», КУ «Одеський обласний центр національно-патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді» системно здійснюється методичний супровід та допомога в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування. Крім того, до зазначеної діяльності активно долучаються фахівці відділення «Південь» Українського інституту національної пам'яті та громадські ветеранські об'єднання.
9. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)		В Одеській області на належному рівні відбулись початковий, перший та другий етапи підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Етапи реалізовано у змішаній формі (онлайн та офлайн форми проведення). На виконання наказу Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації від 07.06.2021 №101/ОД «Про проведення фіналу II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в Одеській області у 2021 році» (зі змінами наказ від 14.06.2021 №106/ОД), відповідно до Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку

	<p>військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура»), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2018 року №845, з 22 по 25 червня 2021 року на базі комунального закладу «Саратський дитячий оздоровчий заклад «Сонячний» на території Білгород-Дністровського району Одеської області проведено фінал II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)-2021.</p> <p>У заході взяли участь 20 роїв середньої та старшої вікових груп, за результатами районного онлайн етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в Одеській області. Під час фінальних змагань, конкурсів учасники показали свої здібності в інтелектуально-мистецькому, військово-прикладному, туристсько-військовому та медично-рятувальному комплексах гри, виявили згуртованість та вміння діяти в екстремальних ситуаціях. Програма Гри складалася із залікових видів змагань, конкурсів: «Впоряд» (огляд строю та пісні), «Стрільба» (з пневматичної гвинтівки), «Туристсько-спортивна смуга перешкод» – подолання перешкод на пересіченій місцевості, «Рятівник»: (надання першої долікарської допомоги та елементи рятувальних робіт) – середня вікова група; (надання першої долікарської допомоги, в т.ч. надання допомоги в зоні обстрілу та транспортування потерпілого) – старша вікова група,</p>
--	---

		<p>«Таборування», «Саперні роботи», «Метання гранати», змагання «Пластун».</p> <p>На підставі протоколу фіналу II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)-2021 нагороджено переможців:</p> <p>у старшій віковій групі</p> <p>I місце - рій «Соколи» Арцизького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 5 Арцизької міської ради Болградського району;</p> <p>II місце - рій «Меч Арея» Михайлівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Саратської селищної ради Білгород-Дністровського району;</p> <p>III місце - рій «Отаман» комунального закладу «Загнітківський заклад загальної середньої освіти» Кодимської міської ради Подільського району;</p> <p>у середній віковій групі:</p> <p>I місце - рій «Патріот» Тарутинського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів - ліцей – дошкільний навчальний заклад» Тарутинської селищної ради Болградського району;</p> <p>II місце – рій «Нащадки козаків» Бочманівського закладу загальної середньої освіти I - II ступенів - філії опорного навчального закладу</p>
--	--	---

		<p>«Новоселівський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів» Куяльницької сільської ради Подільського району; III місце – рій «Козацька воля» опорного закладу освіти «Знам'янський заклад загальної середньої освіти I - III ступенів» Знам'янської сільської ради Березівського району.</p> <p>У молодшій віковій групі представляли Одеську область на Всеукраїнському етапі (серпень 2021 року) буде рій «Усатівці» закладу освіти Усатівської територіальної громади.</p> <p>На Всеукраїнських етапах Гри наші переможці показали гарні результати та отримали призові місця.</p>
<p>11. Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО</p>		<p>Одеська обласна державна адміністрація системно тримає на контролі питання щодо реалізації проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО. Зокрема, Департаментом освіти і науки облдержадміністрації спільно з тренерами освітнього проекту «Партнерство як ресурс, який внесено до Стратегії розвитку Одеської області на 2021-2023 роки, протягом звітнього періоду проводилась активна робота з утворення самоврядних осередків – куренів (на базі закладів загальної середньої освіти) з питань національно-патріотичного, зокрема військового виховання учнівської молоді (як первинна ланка гри «Сокіл» («Джура»). Утворено, офіційно</p>

		<p>zareєстровано в Українському державному центрі національно-патріотичного виховання (м. Київ) та функціонує в Одеській області 56 куренів. У зазначених самоврядних осередках, в тому числі, системно проводяться заходи, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО.</p>
<p>12. Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України</p>		<p>Проводиться постійна робота щодо впорядкування історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України. Зокрема до Дня пам'яті захисників України, 29 серпня, у всіх територіальних громадах області проведено відповідні заходи, з широким залученням представників молоді.</p> <p>В тому числі, у Любашівській селищній територіальній громаді Подільського району впорядковано місця поховань та покладено квіти до меморіальних дошок, присвячених пам'яті наших земляків, учасників Операції Об'єднаних Сил Чалапка Віктора та Друзя Олександра, до їхніх могил на кладовищі в селі Троїцьке та в селищі Любашівка.</p> <p>У кожному закладі освіти області організовано патронат місць поховань(могил) захисників України в роки Другої світової війни та під час проведення антитерористичної операції.</p>
<p>13. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ</p>		<p>З метою вшанування пам'яті випускників, які загинули за незалежність і територіальну</p>

<p>столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>		<p>цілісність України було встановлено 42 меморіальні дошки військовослужбовцям на фасаді корпусів закладів освіти області.</p> <p>Також, в Одеській області протягом року проводився випуск та погашення поштових марок із серії «Герої не вмирають» на честь загиблих воїнів - захисників України.</p> <p>Іменем командира Окремого Корпусу кордонної охорони Української Народної Республіки полковника Олександра Жуковського названо Ізмаїльський прикордонний загін.</p>
<p>14. Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у</p>		<p>Системно проходить осучаснення експозицій, організація реекспозицій у музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави.</p> <p>В закладах освіти області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - продовжується робота у напрямі створення Куточків скорботи; - проведено волонтерські акції «Учасники АТО мого двору (міста, села)», з метою оновлення новими матеріалами учнівської пошукової роботи фондів, експозицій музеїв;

<p>зміцнення обороноздатності держави</p>		<p>- розроблено та постійно оновлюються тематичні стенди, зміст яких включає завдання національно-патріотичного виховання та військової підготовки, знайомить з героїзмом та мужністю захисників незалежності України - учасників АТО.</p>
<p>15. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі</p>		<p>Системно відбувається в Одеській області поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі. Зокрема, широко популяризуються відео, презентації, методичні рекомендації тощо Українського інституту національної пам'яті.</p> <p>Також, Одеська обласна державна телерадіокомпанія популяризує приклади проявлення військовослужбовцями мужності та героїзму – транслює фільми, телесюжети, соціальну рекламу про військовослужбовців – героїв. Постійно розміщуються білборди та плакати військово-патріотичного змісту.</p>
<p>17. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за</p>		<p>У звітній період в Одеській області активно проводились культурно-мистецькі заходи, присвячені українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність</p>

<p>незалежність України та її територіальну цілісність</p>		<p>України та її територіальну цілісність, та взагалі українським традиціям і символам, розвитку української ідентичності, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - акція «Мегамарш у вишиванках – Україна 3.0»; - «Вишиванковий фестиваль»; - обласний етап Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси», тематично присвячений 30-річчю незалежності України; - обласний інтелектуально-пізнавальний захід «Україна – морська держава»; - регіональний культурницько – мистецький проєкт «30 письменників Незалежності»; - регіональний історичний проєкт «Україна 3.0: літопис Незалежності» - збори ініціативної молоді, відкриті дискусії, години спілкування - «Молодь Одещини з Україною в серці!» тощо.
<p>18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України</p>		<p>У музеях області, музеях закладів освіти системно організується демонстрація фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України, зокрема, відзначенню 25-річчя Дня Конституції України, 30-річчя незалежності України; 100 – річчя Ніни Онілової, захисниці України, що народилась на Одещині. Наприклад, в центральній бібліотеці Куяльницької сільської територіальної громади Подільського району розгорнута виставка-інсталяція, присвячена Є.Чикаленку «Повернення із забуття»; презентація мобільної планшетної виставки «Українолюб із Перешор» на урочистостях до 30-ти річчя</p>

		<p>незалежності України; відеопрезентація пам'яті Б.Сушинського «Лицар пера» .</p>
<p>19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”</p>		<p>З метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України, військових традицій Українського народу протягом звітного періоду в закладах освіти області, молодіжних центрах та центрах національно-патріотичного виховання проведено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - урочисті заходи, виховні години, тематичні уроки, години спілкування, «круглі столи», конференції, присвячені історичним сторінкам Українського визвольного руху; - тематичні виставки художньої літератури, фото - матеріалів та відео-презентації, оформлено тематичні стенди, присвячені мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України; - інформаційні вісники, усні журнали; - конкурси дитячих малюнків; - літературні конкурси, літературно-музичні вечори; - віртуальні виставки; - фестивалі української пісні; - спортивні змагання; - туристичні зльоти; - тематичні тижні, присвячені мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України. <p>Організовано демонстрацію документальних фільмів про історичні події, пов'язані з героїзмом та</p>

	<p>мужністю учасників антитерористичної операції.</p> <p>З метою вшанування традицій боротьби за незалежність і соборність України та військової звитяги захисників рідної землі, творців національної державності, у закладах освіти області проведено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виховні години – бесіди, години спілкування, бібліотечні уроки, тематичні уроки, «круглі столи», відкриті уроки з історії, усні журнали, диспути, інформаційні вісники, які висвітлюють історичні сторінки Української революції 1917-1921 років та її роль у європейській і світовій історії. - у бібліотеках закладів освіти області оформлено тематичні експозиції, виставки книг та історичних документів, фотоматеріалів на теми, присвячені подіям Української революції 1917-1921 років, її ролі в історії України та Європи, а також життю і діяльності учасників українського визвольного руху початку ХХ століття. <p>З метою належного відзначення мужності та героїзму переможців нацизму у Другій світовій війні, видатного внеску українського народу у перемогу Антигітлерівської коаліції, вшанування пам'яті жертв Другої світової війни, жертв нацистських переслідувань, а також виховання у молоді почуття патріотизму, національної гідності, готовності до захисту своєї держави, шанобливого ставлення до ветеранів війни та старшого покоління у закладах освіти області проведено:</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - акції: «Хвилина пам'яті» під час заходів з нагоди Дня пам'яті та примирення і річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; «Дякуємо за життя», «Доброго ранку, ветеране!» - привітання учасників бойових дій, партизанського руху, ветеранів зі святом Перемоги, вручення квітів, вітальних листівок, сувенірів; - лінійки-реквієми «Уклін живим – загиблим слава!»; урочисті лінійки на теми: «1939 – 1945. Пам'ятаємо! Перемагаємо!», «Я пам'ятаю, я пишаюсь!» із вшануванням пам'яті загиблих воїнів Другої світової війни; - уроки мужності «Пам'ятники героям розповідають...», літературні світлиці, вечори патріотичної лірики на теми: «Їх імена на фронтівному обеліску», «Війна у спогадах учасників бойових дій», «Я хочу жити без війни!» тощо; - зустрічі з ветеранами Другої світової війни, дітьми війни та представниками Всеукраїнських громадських організацій ветеранів на теми: «Оборона, визволення рідного краю: скрижалі пам'яті», «По сторінкам історії», «Партизанський рух в Україні у спогадах учасників, мовою документів нових досліджень», «І пам'ятає світ врятований...», «Війна в долях багатьох», «Мужність і відвага крізь покоління», «Збережемо пам'ять про подвиг»; - круглі столи на теми: «Концепція національної пам'яті українського народу про Другу світову війну», «Зі сплавом героїзму і мертвих, і живих писалось ім'я - Перемога!» тощо;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - години–бесіди, години спілкування, уроки патріотичного виховання, тематичні читання, бібліотечні уроки, літературно-музичні композиції на теми: «Легендарні партизани», «Друга світова війна у спогадах її учасників», «Волю не дають, а здобувають»; - тематичні експозиції, виставки книг та історичних документів: «Мужні визволителі мого отчого краю», «Фронтowa пісня», «Герої не вмирають», «Подвиг не має забуття»; - перегляд художніх, документальних та науково-популярних фільмів, фотоматеріалів документів, присвячених героїчному минулому учасників бойових дій; - спортивно-масові та фізкультурно-оздоровчі заходи, присвячені Дню пам'яті та примирення і річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; - акції учнівських загонів шефської допомоги: «Ветеранське подвір'я», «Ветеран живе поруч»; - флешмоби на тему «Жити хочу без війни!»; - конкурси малюнків на тему "Життя заради України: нам є чим пишатися. 1939–1945 роки"; <p style="text-align: center;">Заходи було проведено в онлайн та офлайн форматі.</p>
<p>21. Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї</p>	<p>Протягом звітнього періоду забезпечено наповнення інтернет-ресурсів (вебсайтів структурних підрозділів Одеської обласної державної адміністрації, органів управління освітою територіальних громад тощо) контентом щодо цінності культурної спадщини, виховання поваги до українських цінностей.</p>

		<p>Також, відбувається системна робота щодо поповнення рубрики «Національно-патріотичне виховання» веб-сайтів закладів освіти області інформаційними матеріалами щодо проведених заходів національно-патріотичного спрямування.</p>
<p>23. Вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання</p>		<p>З метою вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання в Одеській області утворено Одеську обласну школу виховників джур. Координує роботу Одеської школи виховників джур Координаційна рада з питань національно-патріотичного виховання при Одеській обласній державній адміністрації за сприяння Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації, Українського інституту національної пам'яті (Південь) та Чорноморського науково-методичного ресурсного центру ГО «Чорноморське гайдамацьке з'єднання».</p> <p>Науково-методичним забезпеченням для проведення заходів є освітня регіональна програма з підвищення кваліфікації фахівців з національно-патріотичного виховання (педагогічних працівників, громадських діячів, волонтерів). Розробник зазначеної програми Чорноморський науково-методичний ресурсний центр ГО «Чорноморське гайдамацьке з'єднання» (укладач Дмитрук З.А.).</p> <p>Більш детальну інформацію щодо діяльності Одеської обласної школи виховників джур розміщено на</p>

		<p>сайті ГО «Чорноморське гайдамацьке з'єднання» за посиланням https://cutt.ly/Vy1gjG9 та на сторінці Одеської обласної школи виховників джур у фейсбуці https://cutt.ly/2y1a1QL</p> <p>За звітній період проведено в онлайн форматі заходи Одеської обласної школи виховників джур, зокрема в Юженській міській територіальній громаді.</p>
<p>26. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”</p>		<p>В Одеській області розроблено та затверджено відповідні цільові обласні програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обласна цільова комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки (рішення обласної ради від 19 лютого 2021 року № 67-VIII) - обласна цільова соціальна програма "Молодь Одещини" на 2021-2025 роки (рішення обласної ради від 19 лютого 2021 року № 66-VIII).
<p>27. Підтримка мистецьких проектів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу</p>		<p>В Одеській області постійно реалізуються культурно-мистецькі, освітні проекти національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу. Зокрема, проведено у серпні 2021 року Вишиванковий фестиваль в центрі міста Одеси. У рамках проведення фестивалю одесити та гості міста написали диктант з української мови.</p>

		<p>З метою патріотичного виховання дітей та молоді засобами українського мистецтва, підтримки талановитих і обдарованих дітей та молоді у різних видах і жанрах мистецтва та сприяння подальшому розвитку їх обдарувань, залучення до активної участі у мистецькому житті країни та формування творчої еліти рідного краю, на виконання наказу Департаменту освіти і науки ОДА від 26.05.2021 року № 93/ОД «Про проведення гала-концерту переможців обласного етапу Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси», відповідно до плану роботи Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання, наказу від 27 травня 2021 року № 98–ОД «Про підготовку та проведення гала-концерту переможців обласного етапу Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси», 9 червня 2021 року в Одеському академічному театрі музичної комедії ім. Михайла Водяного відбувся феєричний Гала-концерт переможців обласного етапу Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси».</p> <p>Наразі реалізується проект у закладах позашкільної освіти області щодо створення учнівських творчих робіт та новорічних прикрас для привітання військових у зоні АТО.</p>
<p>29. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного</p>		<p>В Одеській області системно проводиться робота щодо створення умов для проведення в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку профільних, тематичних змін для талановитих, обдарованих дітей,</p>

<p>спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>		<p>лідерів учнівського самоврядування та проведення заходів з національно-патріотичного виховання, з широким залученням волонтерів, громадських діячів, представників ветеранських об'єднань.</p> <p>Департамент освіти і науки облдержадміністрації, комунальний заклад вищої освіти «Академія неперервної освіти Одеської обласної ради» забезпечують органи управління освітою та заклади освіти необхідними методичними матеріалами щодо організації змістовного дозвілля у відпочинкових та оздоровчих таборах, розміщують відповідні матеріали на офіційному веб-сайті.</p>
<p>30. Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби</p>		<p>У межах роботи Одеської обласної школи виховників джур, в системі виховної діяльності у закладах освіти області, з широким залученням представників ветеранських спільнот, зокрема Veterans HUB ODESA, проводяться заходи з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби. В регіональну освітню програму Одеської обласної школи виховників джур включено відповідний блок (12 годин), що присвячено зазначеним вище питанням.</p> <p>Крім того, виховниками куренів, керівниками гуртків «Сокіл» («Джура») системно проводиться зазначена робота з учнівською молоддю Одещини.</p>
<p>31. Забезпечення участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських та</p>		<p>В Одеській області широко долучаються до проведення всеукраїнських, регіональних тощо заходів національно-патріотичного</p>

<p>міжнародних заходах і проектах національно-патріотичного виховання</p>		<p>виховання представники інститутів громадянського суспільства.</p> <p>Наприклад, всеукраїнський захід «Молодіжний табір «Будуємо Україну разом» об'єднав велику кількість представників громадських організацій з 16 регіонів України (захід відбувся з 28.08-05.09.2021 у місті Ананьїв).</p> <p>Обласний етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») об'єднав у складі таборової старшини та суддівської колегії представників більше ніж 12 громадських організацій та об'єднань.</p> <p>До проведення дискусій та годин спілкування з молоддю, інших заходів широко долучаються представники інститутів громадянського суспільства.</p> <p>У територіальних громадах області робота з питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді формується із обов'язковим залученням представників інститутів громадянського суспільства.</p> <p>Наприклад, цей принцип використовується при формування місцевих координаційних рад з питань національно-патріотичного виховання та штабів гри «Сокіл» («Джура») всіх рівнів.</p>
---	--	--

Інформація Полтавської обласної державної адміністрації

На виконання листа Міністерства Молоді та спорту України від 31.08.2021 № 7453/15 щодо надання інформації Управління молоді та спорту облдержадміністрації у межах своїх повноважень надає наступну інформацію.

Робота у відповідному напрямі в минулому році велася з певними обмеженнями, спричиненими запровадженням карантинних заходів, у тому числі кількох «локдаунів», що значно скорочувало можливості проведення культурно-мистецьких заходів національно-патріотичного спрямування. До п.5. У м.

Кременчуці створено міжшкільний ресурсний центр, діяльність якого спрямовано в тому числі на поглиблене вивчення предмета „Захист України”.

До п. 6. На плацу Полтавського обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки 23 липня 2021 року було проведено урочисту видачу навчальної зброї закладам середньої освіти області.

На заході були присутні представники 29 закладів загальної середньої освіти з 13 територіальних громад. До кожного навчального закладу передали по 10 одиниць автоматів АК-74 та по 3 пістолети ПМ.

До п. 8, 9, 10. Вихованці клубу юних археологів „Земляни” (керівники Бровко Н. Д., Рябуха Ю. А., Павелко Г. Г.) провели майже тиждень в оздоровчому таборі „Ромашка”, де працювала літня археологічна польова школа. Програма школи була доволі насиченою і водночас цікавою для дітей різних вікових категорій. Це і лекції педагогів-керівників груп, зустріч з науковцями та красзнавцями.

Із 1 до 10 липня 2021 р. у м. Кропивницькому відбувся III (Всеукраїнський) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”) середньої вікової групи “Джура – 2021: Інгульська Січ”.

Честь представляти Полтавщину на цьому заході було надано переможцю II (обласного) заочного етапу гри – рою “Сагайдачники” Опорного закладу “Зіньківська спеціалізована школа I-III ступенів № 1” Зіньківської міської ради Полтавської області.

19–28 липня 2021 року у м. Хотині Чернівецької області відбувся III, (фінальний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-спортивної гри “Сокіл” (“Джура”) старшої вікової групи “Джура – 2021: Буковинська Січ”. Козаки традиційно продемонстрували високий рівень вишколу, здобувши I місце у виді “Пластун (Орієнтування та цілевказання)” та III місце у конкурсі “Відун”. У виді “Тактична підготовка (Дії підрозділу на полі бою)” вони лише трішки поступилися сильним суперникам і посіли 4 місце. В інших видах програми представники Полтавщини також увійшли до десятки найсильніших.

До п. 11, 12. У закладах освіти області проведено ряд виховних, інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на військово-патріотичне виховання дітей та молоді.

З 11.05 до 15.05.2021 на військових стрільбищах в/ч А3990 в м. Полтаві (с. Вакуленці), в/ч А1356 (ВПС ЗС України) в м. Миргороді та в/ч А0563 в м. Охтирка відбулися стрільби з автомата АК-74 (початкова вправа, згідно з КС-1.01.1.1 бойовими патронами) для учнів 11-х класів закладів загальної середньої освіти, яких залучено до навчально-польових зборів.

Навчальні стрільби було організовано і проведено Департаментом освіти і науки облдержадміністрації та Полтавським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського спільно з Полтавським обласним територіальним центром комплектування та соціальної підтримки й Військовим коледжем сержантського складу Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.11.2000 № 1770 “Про затвердження положень про

допризовну підготовку і про підготовку призовників з військово-технічних спеціальностей” та на виконання навчальної програми предмета “Захист України”.

Учні 11-х класів закладів загальної середньої освіти всієї області протягом тижня вдосконалювали знання з будови автомата, закріплювали прийоми стрільби з автомата під час приготування до стрільби, отримали консультацію щодо індивідуальних дій бійця (позиції, переміщення) та тактики дій малих груп, засвоювали навички з надання домедичної допомоги, виконували початкову вправу стрільби з автомата бойовими патронами.

23 серпня 2021 року вихованці гуртків велосипедного туризму Полтавського обласного центру національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства (керівник Сергій Масло) взяли участь у велопробігу, присвяченому Дню Державного прапора та 30-й річниці Незалежності України, за маршрутом Сенча - Вирішальне - Корсунівка. Вшанували борців за Україну та вклонилися пам'яті тих, хто загинув, її захищаючи.

Організовано покладання квітів до пам'ятників і пам'ятних знаків, місць поховань видатних діячів українського державотворення, борців за незалежність України, загиблих учасників Революції Гідності, учасників операції об'єднаних сил, антитерористичної операції.

До п. 13, 14. У закладах освіти організовано реекспозиції у музеях та доповнення матеріалів з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету держави, ідеалів свободи, соборності.

Зокрема, в Полтавському державному медичному університеті оновлено експозиції музею історії розвитку академії та створення персонального музейного стенду „Сто років життя у боротьбі”, присвяченого професору, доктору медичних наук, почесному академіку, полковнику медичної служби, учаснику бойових дій Другої світової війни, ветерану праці Дудченко Максиму Абрамовичу.

До п. 17, 18 та 19. У 2020 році з метою військово-патріотичного виховання молоді було проведено 6 шефських концертів для військовослужбовців. В рамках культурно-мистецького обслуговування військових частин, воїнів, які несуть службу з охорони суверенітету та територіальної цілісності України у зоні проведення ООС, а саме, у місті Слов'янськ та Слов'янському районі Донецької області з нагоди 6-ї річниці визволення Слов'янська від проросійських бойовиків проведено 4 концерти камерного оркестру та солістів. У складі численної делегації Полтавщини артисти долучилися до вшанування загиблих воїнів України. У військовій частині А0312, що у с. Селещині Машівського району Полтавської області, проведено два шефських концерти.

Артисти КЗ «Полтавська обласна філармонія» брали участь у заходах до державних свят та пам'ятних дат, основні з яких: День Соборності, День вшанування Героїв Небесної Сотні, День Державного Прапора України, День Конституції України, міні-флешмоб «Ми заспіваємо разом пісню «України моя» з нагоди 29-ї річниці незалежності України у рамках проєкту «Голос жінки має силу», День Гідності і Свободи, відкриття Стіни пам'яті з нагоди Дня захисника України, День Гідності та Свободи, День пам'яті жертв голодоморів та інш.

360 осіб з числа учасників АТО/ООС та членів їхніх родин 2020 року відвідали концерти Полтавського академічного симфонічного оркестру, де для них презентували концертну програму, укладену з творів полтавських, луганських та інших українських композиторів. Музеї пропонували відвідувачам тематичні екскурсії, проводили культурологічні, мистецькі та просвітницькі заходи. У Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського діяла Комплексна програма «Музей – школі». Полтавським академічним обласним театром ляльок у минулому році було показано 137 вистав української класики для дошкільнят та учнівської молоді як на стаціонарній сцені, так і в навчальних закладах області – 11 579 юних глядачів бувших Полтавського, Кобеляцького, Чутівського, Карлівського, Зіньківського, Кременчуцького, Миргородського Козельщинського, Диканського районів, м. Гадяча, встигли переглянути вистави театру ляльок до впровадження «помаранчевої» та «червоної» карантинних зон. Також до полтавського театру ляльок завітали глядачі з м. Краснограда Харківської області.

Основними творчими подіями року Полтавської обласної філармонії стали: участь в обласному фестивалі театралізованого вертепного дійства «Різдвяна феєрія». Різдвяно-новорічний цикл концертів артисти філармонії продовжили виступами для дітей в гімназіях, школах та дитячих садках з програмою «День народження Ялинки». У лютому відбувся концерт із назвою «Шедеври української та європейської музики». У концерті українського народного оркестру (керівник художній і диригент – заслужений працівник культури України Микола Жорновий) звучали твори українських композиторів Г. Майбороди, О. Білаша, А. Кос-Анатольського, Р. Глієра. Для молодшого покоління артистами було створено нову патріотичну пізнавально-розважальну програму «Коли маленький був Тарас».

У закладах освіти області проведено ряд виховних, інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на військово-патріотичне виховання дітей та молоді у формі лекцій, бесід, тематичних виховних годин, розповідей, екскурсій, змагань, конкурсів, вікторин, гурткової роботи, зустрічей з ветеранами війни, праці та військової служби, пошукової роботи. У зв'язку з карантинними обмеженнями більшість заходів було проведено в онлайн-режимі.

Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського провів тренінг з метою впровадження в освітній процес інноваційних технологій навчання 14.06.2021 відбудеться тренінг “Використання квест-технологій у національно-патріотичному вихованні” для учителів предмета “Захист України” та керівників гуртків військово-патріотичного напрямку закладів загальної середньої освіти області. Захід провів Бариш Олег Миколайович, учитель предмета “Захист України” Полтавського міського багатoproфільного ліцею № 1 ім. І.П. Котляревського, керівник Полтавської обласної дитячої громадської організації “Військово-спортивний центр “Воїн” та його вихованці Щербина Микита, Носенко Владислав, Казакова Анастасія, Бережна Прасковія, Абрамова Анастасія, Кривчун-Діжевська Крістіна, Мох Катерина.

Під час тренінгу учасники відпрацювали командну роботу в малих групах, закріпили навички спортивного орієнтування на місцевості та вдосконалили

професійну майстерність щодо практичного використання інтерактивних технологій. Також дізналися цікаві про факти про Полтаву в період козацької доби та отримали позитивні емоції.

28 серпня 2021 було проведено всеукраїнський забіг з легкої атлетики в пам'ять про загиблих воїнів „Шаную воїнів, біжу за героїв України”.

У закладах освіти області проведено інформаційно-просвітницькі заходи:

– тематичні уроки та лекції „Справжній Захисник України. Який він має бути?”, „Україна – слашний край козацький”, „Пам'ять єднає”, „Ми Вас пам'ятаємо”;

– виставки творчих робіт студентів національно-патріотичного змісту, книжкову виставку на тему „Пам'ятаємо їх подвиг”, „Герої незалежної України”, газетно-журнальну виставку „На варті Вітчизни”;

– тематичні бесіди щодо запобігання актам вандалізму та руйнуванню меморіальних комплексів, пам'ятників та меморіальних дощок на честь захисників України.

У закладах освіти області проведено тематичні заходи, присвячені подіям та постатям Української революції 1917-1921 років: „Сторінками українського державотворення”, „Це нашої історії рядки: Українська революція 1917-1921 років”, „Привід до Української революції 1917 року”. Також організовано тематичні літературні виставки „Події Української революції 1917-1921 років в літературі”.

18 лютого Комунальний заклад “Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради” спільно з МГО “Клуб юних десантників “Гвардія” та ГО “Учасники бойових дій Шевченківського району м. Полтави” провели змагання “Нащадки шурави”, присвячені загиблим в Афганістані десантникам. Захід було приурочено до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав та 32-й річниці виведення радянських військ із Афганістану.

Учасників заходу, що відбувся на базі ДНЗ “Полтавський центр професійно-технічної освіти”, привітали організатори та гості. Хвилиною мовчання вшанували пам'ять полеглих на Сході захисників України. А далі 8 команд із м. Полтави та Розсошенської гімназії змагалися за нагороди з військово-прикладних видів: метання гранати на точність, збирання автомата АК-74, спорядження магазину до автомата, тактичної підготовки (гра “лазертаг”).

У напруженій боротьбі переможцями змагань у загальному заліку стали:

I місце – команда “Воїн” Військово-спортивного центру “Воїн” та гуртка “Захисник України” КЗ “Полтавський міський багатопрофільний ліцей № 1 імені І.П. Котляревського Полтавської міської ради Полтавської області” (керівник Баріш О. М.);

II місце – команда “Гвардія” КЗ “Полтавського обласного центру національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради” (керівник Курган В. С.);

III місце – команда “Барс” КЗ “Полтавського обласного центру національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради” (керівник Яковенко Ю. О.).

До п. 26. У зв’язку із завершенням дії Обласної цільової програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017-2020 роки в області розроблено і затверджено рішенням другого пленарного засідання четвертої сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 09 квітня 2021 року за № 136 Обласну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки.

За новою Обласною програмою продовжують реалізовуватися (з 2018 року) унікальні для області заходи з національно-патріотичного виховання:

- щорічний конкурс на отримання Стипендії імені Героя Небесної Сотні – Героя України Ігоря Сердюка для учнів, студентів та молодих учених, які своєю активною громадянською позицією відстоюють ідеали та цінності Революції Гідності, демократичні свободи отримують щомісячну стипендію;

- обласна військово-патріотична гра „Петлюрівський вишкіл”;

- обласний військово-патріотичний табір „Юний десантник” та інші.

Засновано новий щорічний конкурс на отримання стипендії імені Героя України – Андрія Конопльова для учнів, студентів закладів освіти Полтавщини, які мають вагомні результати успішності з предмета „Захист України” та з основних дисциплін бойової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, досягнення в оволодінні військово-прикладними навичками, що слугують прикладом героїзму та самопожертви, посіли призові місця в обласних етапах всеукраїнських військово-патріотичних ігор, змагань, конкурсів.

Наразі рішенням пленарного засідання п’ятої сесії восьмого скликання від 06 липня 2021 року внесено зміни до Обласної програми стосовно збільшення на 828 тис. грн. коштів на проведення заходів за напрямками: Формування української громадянської ідентичності, ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації; Військово-патріотичне виховання дітей та молоді, формування у зростаючої особистості готовності до захисту України, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби.

Упродовж жовтня-листопада 2020 року відповідно до наказу Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 07.12.2020 № 376 “Про підсумки проведення обласного конкурсу серед закладів освіти області на кращу матеріальну базу військово-патріотичного та фізичного виховання та використання коштів для нагородження переможців у 2020 році ”Полтавським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського було проведено Обласний конкурс серед закладів освіти області на кращу матеріальну базу військово-патріотичного та фізичного виховання та використання коштів для нагородження переможців у 2020 році.

У обласному конкурсі серед закладів освіти області на кращу матеріальну базу військово-патріотичного та фізичного виховання взяли участь 28 закладів освіти

області, серед яких 15 закладів загальної середньої освіти та 13 закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Переможцями конкурсу стали:

I місце: Терешківський ліцей Терешківської сільської ради Полтавського району. II місце: Міжрегіональний центр професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців м. Хорол Полтавської області. III місце: Опорний заклад „Зіньківська спеціалізована школа I-III ступенів № 1 Зіньківської районної ради”.

Переможців конкурсу нагороджено винагородою у вигляді цільових коштів на придбання обладнання і предметів довгострокового користування для оновлення власної матеріально-технічної бази військово-патріотичного та фізичного виховання: за I місце – 150 тис. грн., за II місце – 75 тис. грн., за III місце – 25 тис. грн.

Учасники конкурсу будуть відзначені Дипломами Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського.

Реалізація Обласної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021–2025 роки передбачає спільну та скоординовану діяльність органів державної влади з інститутами громадянського суспільства, установами та закладами, що працюють з дітьми та молоддю.

У більшості новоутворених територіальних громад проводиться активна робота із залучення дітей до позашкільної освіти, заходів національно-патріотичного спрямування, але проблемним питанням залишається недофінансування та реорганізація закладів позашкільної освіти в умовах адміністративно-територіальної реформи. Громадам необхідно впроваджувати: спільне фінансування закладів позашкільної освіти, додаткове уведення ставок керівників гуртків спрямованих на національно-патріотичну роботу при закладах загальної середньої освіти, створення власних структур позашкільної освіти.

Програма забезпечить формування національно свідомої, активної, всебічно розвиненої, патріотично налаштованої української молоді.

До п. 27, 29. З 12 до 15 липня 2021 року на базі Всеукраїнського профільного табору „Юннат” Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді у місті Києві відбувся Всеукраїнський фестиваль патріотичних дій. Від Полтавської області була представлена команда у складі вихованців центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Миргородської міської ради та обласного дитячо-юнацького оздоровчого табору „Еколог”, а саме: Волощенко Сніжани, Дрожжи Таїси, Корсун Олександр, Тузенко Анастасії.

Організаторами було підготовлено насичену програму: ознайомлено з історичними місцями столиці, зустрічі з відомими волонтерами, наукові квести, майстер-класи та пізнавально-розважальні заходи.

Команду області було нагороджено грамотами Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді за II місце за досягнення у сфері національно-патріотичної діяльності, глибокі знання свого краю, творчий підхід, креативність та оригінальність презентації в рамках проведення Всеукраїнського фестивалю патріотичних дій.

До п. 30. Під час вивчення предмета „Захист України”, в частині розділу „Основи медичних знань” центральне місце відводиться засвоєнню базових теоретичних положень та практичних навичок з надання домедичної допомоги потерпілим.

Також, в Обласній програмі національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки в розділі IV „Напрями діяльності і заходи Програми” у підпункті 3.1.1 пункту 3 „Військово-патріотичне виховання дітей та молоді, формування у зростаючої особистості готовності до захисту України, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби” передбачено проведення заходів, до складу яких входить й навчання домедичній допомозі. Зокрема, це такі заходи, як Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра „Сокіл” („Джура”), військово-патріотична гра „Петлюрівський вишкіл” та робота військово-патріотичного табору „Юний десантник”.

У вересні 2021 року, відповідно до Регламенту, затвердженого Головою Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України, планується проведення обласного етапу Всеукраїнського фізкультурно-патріотичного фестивалю „Козацький гарт”, в рамках якого буде проведено конкурс з надання домедичної допомоги.

Інформація Рівненської обласної державної адміністрації

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» повідомляємо наступне.

Пункт 6

КЗ «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської обласної ради підписано Меморандум про співпрацю між оперативним командуванням «Захід». Співпраця передбачає відвідування військових частин з нагоди державних і військових професійних свят; запрошення вихованців КЗ «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської обласної ради на проведення тактичних навчань; зустрічей з особовим складом військових частин, сім'ями військовослужбовців та учасників АТО/ООС; організація змагань з військово-прикладних видів спорту; ознайомлення батьків з основними методами військово-патріотичного виховання дітей.

У Володимирецькому ліцеї «Колегіум» функціонує військово-спортивний профіль та налагоджена співпраця з вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного виховання та вступу випускників ліцею у вищі військові заклади освіти.

У військовому параді до 30-річчя Незалежності України взяли участь випускники Володимирецького ліцею «Колегіум»: Слободянюк Іван, який проходить службу в Президентському полку імені Богдана Хмельницького, та Новак Богдан, курсант II

курсу Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова, випускник військово-спортивного профілю 2020 року.

Пункт 7

16 травня 2021 року, в Рівному, на території козацького табору «Гайдамаки» відбувся X фестиваль традиційної козацької культури «Курган Леля». Була відкрита експозиція зразків козацької зброї та побуту. Крім екскурсій та розповідей у музеї, найбільше захоплення викликав турнір з лазертагу. Учасники були розбиті на три вікові категорії, в яких проходили змагання - діти, підлітки і дорослі. Лазертаг - це безпечно, в порівнянні з пейнтболом, страйкболом чи хардболом, гра. А облік результатів гри здійснює вбудована комп'ютерна програма. Це, у свою чергу, зменшує імовірність неточного суддівства. Саме тому, в якості козацьких забав була обрана ця гра. Всього, у турнірі з лазертагу прийняло участь 23 команди.

Пункти 8, 9

У січні 2021 року КЗ «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської обласної ради проведено семінар-нараду «Національно-патріотичне виховання засобами туризму і краєзнавства» для працівників органів управління освітою райдержадміністрацій, об'єднаних територіальних громад.

У травні 2021 року в урочищі Гнильче пройшли навчально-польові збори для юнаків 11 класу (Крупецький ліцей).

У Ситненському ліцеї проведено військово - патріотичні дебати «Використання засобів військового кросфіту на заняттях з предмета «Захист України».

Закладами загальної середньої освіти Вирівської територіальної громади налагоджено співпрацю із військової частиною, що знаходиться у м. Сарни щодо сприяння в організації і проведенні у 2021 році навчально-польових зборів.

З 08 по 12 червня 2021 року на території лісового масиву поблизу села Олександрія Рівненського району та Рівненського загальновійськового полігону відбувся II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Участь у заході взяли 10 роїв старшої вікової групи та 4 рої середньої вікової групи. Збірна команда школярів м. Рівного виборола призові місця: у старшій віковій групі - III місце (РУГ), у середній віковій групі - I місце (Квасилівський НВК «школа-ліцей»), у молодшій віковій групі - I місце (РАЛ «Престиж»).

Сприяння в проведенні II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») надали ОК «Захід» та товариство сприяння обороні України (ТСОУ).

На вересень 2021 року заплановано проведення «Школи виховників Джура» на базі комунального закладу «Рівненській обласним молодіжний пластовий центр» Рівненської обласної ради.

Пункт 11

У заклади загальної середньої освіти області постійно надсилаються інформаційні матеріали щодо військової служби у вищих військових закладах освіти. Наприклад, до заходів військово-патріотичного напрямку, які проходять у

Здолбунівській територіальній громаді, залучаються представники Четвертого відділу Рівненського РТЦК та СП, учасники антитерористичної операції, ветерани. У системі освіти Рівненської області функціонує КЗ «Острозький обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Костянтина Івановича Острозького» Рівненської обласної ради, у якому навчається більше 140 ліцеїстів.

Пункт 12, 13

З 7 по 11 липня 2021 року на території Рівненської області за підтримки Міністерства молоді та спорту України була проведена Всеукраїнська історично-просвітницька акція «Стежками наших героїв». Акція спрямована на утвердження історичної пам'яті в молодіжному середовищі в різні періоди національно-визвольних змагань українського народу за незалежність, а саме періоду козаччини. Української народної республіки та збройної боротьби Української повстанської армії на теренах Рівненської області.

Захід відбувся у формі сплаву річкою Случ, що пролягав місцями історично пов'язаними з визвольними змаганнями часів козаччини, а також діяльністю УПА та УПА «Поліська січ».

Учасники подорожі пізнали історію Рівненщини, зокрема територію Надслучанщини - відвідали слов'янські городища, музей Тараса Боровця (Бульби) в селі Биетричі, козацькі поховання, руїни Губківського замку, цікаві природничі об'єкти, а також набули та вдосконалили своє вміння вправлятися в греблі на спортивних катамаранах. Крім того на учасники повправлялись в туристичних та спортивних активітетах: пейнтбол, скелелазіння, спортивне орієнтування.

Пункт 14

З метою проведення заходів щодо відзначення і 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років у Володимирецькому історичному музеї з 3 по 14 травня 2021 року експонувалася виставка «Українська революція 1917-1921: регіональний вимір».

До 30-ї річниці Дня незалежності України у музеях закладів освіти організовано виставкові заходи, інсталяцій, фотовиставки, присвячені подіям українського державотворення.

У всіх закладах загальної середньої освіти області облаштовано сучасні куточки воїнам АТО «Герої не вмирають».

Створено стріт-арт об'єкт «Крила незалежності» та промовідео «Ніч у музеї» - відеоекскурсії Здолбунівським краєзнавчим музеєм.

Пункт 17

Щорічно на майдані Незалежності у місті Рівному проводиться огляд-конкурс військово-патріотичної пісні та строю «Червона калина» серед команд учнів закладів загальної середньої освіти, у якому бере участь понад 500 старшокласників із 33 закладів освіти міста Рівного.

У комунальному закладі «Острозький обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Костянтина Івановича Острозького» Рівненської обласної ради щорічно у жовтні проводиться посвята в ліцеїсти та відкрито новий мультимедійний тир, який став базою вогневої підготовки курсантів та замінив

виїзди на польові навчання. Після інавгурації ліцеїсти вшановують пам'ять і покладають квіти до пам'ятного знаку випускникам, які загинули в АТО, - Володимиру Чепелюку і Владиславу Рильському.

У закладах загальної середньої освіти області проводилися зустрічі з учасниками бойових дій під гаслом «Хорообрі серця», проводились уроки мужності за участю військовослужбовців в/ч 1446 та 3045, бійців-добровольців; організовувались перегляди відеофільмів про «кіборгів» Донецького аеропорту «Добровольці Божої Чоти» та інші.

Із метою формування ціннісного ставлення особистості до історичних, культурних і духовних надбань рідного краю у закладах освіти учні ознайомлюються на уроках та гурткових заняттях з історією та традиціями рідного краю, народними звичаями, традиціями, пісенною творчістю, переказами, з архітектурою та культурою краю; відвідують туристичні місця, історичні пам'ятки. У закладах освіти області проводяться патріотичні акції на допомогу воїнам АТО (ООС): «Збір коштів захиснику України», «Великодній дарунок», «Мій вклад у справу миру», плетіння маскувальних сіток, виготовлення оберегів, сувенірів та малюнків.

Учні закладів освіти області відвідували туристичні місця, історичні пам'ятки: замки Острожчини, Дубенщини, Дерманя, урочище Гурби, організували експедиції у Гурбенський ліс з метою проведення спортивно-масових заходів, турнірів, кветів тощо.

Пункт 19

Із метою якісного проведення I (районного) та II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») при Рівненському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти створено курси для підвищення кваліфікації керівників гуртків військово-патріотичного спрямування. До організації та проведення II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») залучаються представники громадських організацій, воїни АТО та волонтери.

Пункт 26

На виконання листа Міністерства освіти і науки України від 16.07.2021 № 1/9-362 «Деякі питання організації виховного процесу у 2021-2022 навчальному році щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок» управлінням освіти і науки облдержадміністрації направлено відповідний лист керівникам органів управління освітою райдержадміністрацій, територіальних громад сіл, селищ, міст, закладів освіти (лист від 27.07.2021 №вих-3162-10/01-09/21) у якому зазначено, що національно-патріотичне виховання є одним із головних векторів діяльності всього українського суспільства. У всіх закладах освіти розроблено плани заходів з національно-патріотичного виховання відповідно до ціннісних орієнтирів.

Прийнято Обласну цільову соціальну програму національно-патріотичного виховання у Рівненській області на 2021-2025 роки (розпорядження голови облдержадміністрації від 13 травня 2021 року №365).

Пункт 27

Управління соціально-культурної сфери Володимирецької селищної ради, ВП ГО «Ветеранська спілка учасників АТО та захисників Вітчизни», ДКТВ «Пагін», відокремлений підрозділ молодіжної організації «ПЛАСТ- Станиця Володимирець» підтримують проведення у громаді пісенного фестивалю «За Україну, за народ!» (відповідно до цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання у Володимирецькій селищній територіальній громаді на 2021-2025 роки).

Пункт 29

Гуртківці комунального закладу «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської обласної ради взяли участь у ряді вишколів, семінарів, заходів, таборів з метою популяризації знань з національно-патріотичного виховання, поглиблення знань з героїчного минулого українського народу та пластового руху на Рівненщині

Пункт 30

Відповідно до цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання у Володимирецькій селищній територіальній громаді на 2021-2025 роки у закладах загальної середньої освіти передбачено проведення тренінгів із надання першої медичної допомоги, в тому числі за методикою мальтійської служби, спільно з ВП ГО «Ветеранська спілка учасників АТО та захисників Вітчизни» та благодійним фондом «Пагін милосердя».

Управління освіти виконавчого комітету Рівненської міської ради з 2016 року системно співпрацює з ГО «Рівне - Такмед» із впровадження сучасних стандартів тактичної медицини відповідно до протоколів ТССС в усіх закладах загальної середньої освіти м. Рівного

У березні 2021 року комунальним закладом «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської обласної ради були проведені семінари для керівників команд обласних змагань зі спортивного туризму та орієнтування, зльоту юних туристів-краєзнавців, керівників гуртків туристсько-краєзнавчого, туристсько-спортивного та військово-патріотичного напрямів з питань безпеки, домедичної підготовки.

Пункт 31

З 24 по 28 травня 2021 року у місто Житомир була направлена делегація для участі у Всеукраїнському вишколі «Джура-Десантник», Рівненську область представляла команда Комунального закладу «Острозький обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Костянтина Івановича Острозького» Рівненської обласної ради. У програмі вишколу військово- спортивна підготовка, тактичні знання, відвідування музеїв міста Житомир та домедична підготовка.

З 22 по 25 червня 2021 року делегація від Рівненської області у складі 10 чоловік була направлена в с. Коблеве Березанського р-ну Миколаївської області для участі у Всеукраїнському вишколі «Нащадки вільних». Нашу область представляла команда «Дубравці» (учні Дубенської ЗОНІ № 6) під керівництвом Миколи Тирика. Програма вишколу складалась із занять з цивільної та військової тактичної

медицини, правил поведження зі зброєю, виживання в природних умовах, орієнтування на місцевості.

Пункт 32

З січня 2020 року розпочав функціонування комунальний заклад «Рівненський обласний молодіжний пластовий вишкільний центр» Рівненської обласної ради.

Пункт 33

У вересні 2021 року оголошено обласний конкурс з визначення програм (проектів, заходів), національно-патріотичного спрямування, розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка у 2021 році.

Інформація Сумської обласної державної адміністрації

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки» повідомляємо.

З метою створення сприятливих умов для розвитку і самореалізації молоді Сумщини, формування її громадянської позиції та національно-патріотичної свідомості в області триває робота над проектом Обласної програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2022-2026 роки. Зазначена Програма передбачає концентрацію зусиль органів влади, педагогів, громадськості та всіх зацікавлених осіб за декількома пріоритетами: формування української громадянської ідентичності – здійснення заходів, спрямованих на впровадження та утвердження суспільно-державних (національних) цінностей, розвитку громадянської ідентичності населення України; військово-патріотичне виховання – здійснення заходів, спрямованих на формування у громадян готовності до захисту України, громадського сприяння безпеці та обороні України та підвищення престижу військової і спеціальної державної служби; формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання – здійснення заходів, спрямованих на розвиток цілісної системи національно-патріотичного виховання, формування моделі історичної пам'яті, забезпечення інформаційного супроводу та формування якісного контенту національно-патріотичної спрямованості; підтримка та співпраця органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання.

Упродовж 2021 року в області проведено заходи патріотичного спрямування. На базі Сумського міського центру дозвілля молоді 13-14.03.2021 у співпраці відокремленого підрозділу Станиця Суми Молодіжної організації «ПЛАСТ – Національної скаутської організації України» та управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації проведено Кваліфікаційний вишкіл дійсного членства в Пласті. Учасниками заходу стали молоді люди з Сум, Ворожби, Конотопа, Лебедина, Недригайлова, Кролевця та Білопілья. Метою вишколу стало

підвищення рівня обізнаності молоді області про діяльність Молодіжної організації «ПЛАСТ – Національна Скаутська Організація України», створення нових пластових осередків в області, залучення до виховництва, як основної діяльності організації, розвиток волонтерства шляхом розвитку адміністративної чи інструкторської ділянки, а також формування у потенційних кандидатів чіткого уявлення про роль і можливості праці дорослої особи в Пласті.

Забезпечено підтримку волонтерської ініціативи, спрямованої на надання допомоги військовослужбовцям Сумщини шляхом організації виїздів у місця дислокації військових в Донецькій та Луганській областях та доставкою їм гуманітарної допомоги. Виїзди «Волонтер 2021» були здійснені 02.04.2021 у с. Широкіно Донецької області та 16.04.2021 у смт Станиця Луганська Луганської області.

На базі дитячого оздоровчого табору «Восход» комунального закладу – центру позашкільної роботи Путивльської міської ради 14-19.06.2021 відбулися обласні етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») для старшої та середньої вікових груп. Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») є системною формою виховної роботи з військово-патріотичного та морально-етичного виховання учнівської молоді, важливим засобом громадянської освіти, формування національно-патріотичної свідомості. Програмою заходів передбачені змагання та конкурси військово-прикладного, інтелектуального, фізкультурно-спортивного, туристсько-спортивного комплексів. Цьогоріч в обласних етапах гри участь взяло 216 виховників з усієї області.

У м. Конотоп 14-21.06.2021 працював Міжокружний пластовий табір «Вільні землі – 2021». Вихованцями табору стали 40 новаків та юнаків Сумщини, що протягом 6 днів мали можливість зануритися у виховні, ігрові, змістовні форми роботи за пластовою методикою.

Розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації від 12.05.2021 № 295-ОД «Про внесення змін до розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 24.03.2017 № 162-ОД» до складу координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при Сумській обласній державній адміністрації» внесено зміни. Перше засідання оновленого складу координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при Сумській обласній державній адміністрації відбулося 01.07.2021.

З нагоди 30-ї річниці Незалежності України автори Сумського історичного порталу, експерти у галузі історії, краєзнавства та національно-патріотичного виховання розробили та презентували чергову вікторину «Українська незалежність (Сумський вимір)». Вікторина представляє собою 30 цікавих питань, пов'язаних з історією уродженців Сумщини, які відстоювали та відстоюють волю та незалежність України а також подіями, які відбувалися на території нашої області.

За ініціативи громадськості в Сумській області, як і в багатьох областях України, з метою вшанування пам'яті загиблих героїв України 28.08.2021 відбувся вже традиційний забіг в пам'ять про загиблих героїв України «Шаную воїнів, біжу за героїв України!». Цей символічний захід є проявом глибокої поваги, вдячності,

гордості за тих гідних доньок та синів України, які ціною власного життя захистили нашу країну, наші родини. Всього у забігу, що проходив у м. Суми, взяло участь близько 300 осіб, серед яких велика кількість молоді. Окрім обласного центру, аналогічні акції було проведено в Роменській та Липоводолинській громадах. Значну роботу у напрямку військово-патріотичного виховання здійснює Комунальна установа Сумської обласної ради «Сумський обласний центр відпочинку, оздоровлення, туризму та військово-патріотичного виховання». Упродовж 2021 року установою було проведено 53 заходи з військово-патріотичного та національно-патріотичного напрямку, які спрямовані на відпрацювання навичок тактичної медицини, поводження зі зброєю, роботу в групах, надання домедичної допомоги. Забезпечено співпрацю з навчальними закладами м. Суми та Сумської області, Сумським міським об'єднаним військовим комісаріатом м. Суми, Кадетським корпусом імені І.Г. Харитоненка.

Також у 2020 році в області в с. Хухра Чернечинської громади утворено «Молодіжний центр «Простір». Відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (зі змінами) управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації щороку організовує та проводить конкурси проектів розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка. Так, 31.03.2021 оголошено обласні конкурси з визначення проектів, розроблених інститутами громадянського суспільства у сфері роботи з дітьми та молоддю, для реалізації яких надається фінансова підтримка на 2022 рік, а саме – Конкурс проектів за загальними пріоритетами молодіжної політики та Конкурс проектів у напрямку національно-патріотичного виховання.

З метою увічнення пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних на сході України, на території області встановлено 129 меморіальних дошок на честь учасників Революції Гідності, АТО/ООС, переважна більшість з них – на навчальних закладах, 10 навчальним закладам присвоєно імена героїв – учасників АТО та одному – Героя Небесної Сотні Олексія Братушки. Також на території області встановлено 30 пам'ятників та пам'ятних знаків на честь учасників Революції Гідності, АТО/ООС.

На честь загиблих учасників АТО найменовано 25 топонімічних назв (вулиці, провулки та площа). Ім'я Героя Небесної Сотні Олексія Братушки носять вулиця та сквер у місті Суми та вулиця у місті Тростянець Охтирського району, також у місті Конотоп перейменовано провулок на честь Сергія Нігояна.

У с. Сінне Миропільської територіальної громади Сумського району 01.08.2021 на Сіннівській філії Миропільського навчально-виховного комплексу відкрито меморіальну дошку Коростельову Є.В., полковнику Збройних сил України, командиру 128-ї окремої гірсько-штурмової бригади, який загинув,

захищаючи державний суверенітет та територіальну цілісність України. Звання Почесного громадянина міста Суми, присвоєно 23 учасникам АТО, а звання почесного громадянина міста Конотоп присвоєно 5 учасникам АТО. В області забезпечено інформування молоді, представників громадських об'єднань про всеукраїнські і міжнародні заходи національно-патріотичного виховання, які здійснюються Міністерством молоді та спорту України та всеукраїнськими громадськими об'єднаннями відповідного спрямування.

Питання активізації, упровадження та ефективної реалізації напрямку національно-патріотичного виховання знаходиться на постійному контролі керівництва Сумської обласної державної адміністрації.

Інформація Тернопільської обласної державної адміністрації

№п	Найменування заходу	Строк виконання	Стан виконання
1	5. Утворення міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечуватимуть викладання предмета “Захист України”	2020-2022 роки	В області функціонує Тернопільський міжшкільний ресурсний центр Тернопільської міської ради, що забезпечує викладання предмета „Захист України”. Іншими територіальними громадами області, протягом 2021-2022 років планується утворення міжшкільних ресурсних центрів, що здійснюватимуть ресурсне забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
2	6. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного	2020-2022 роки	Тернопільською обласною державною адміністрацією видане розпорядження „Про здійснення шефства над військовими частинами та місцевими органами військового управління області” від 16квітня 2021 року № 279/01.02-01. З військовими частинами Збройних Сил України і Національної гвардії України, місцевими органами військового управління укладені договори про шефство і співробітництво, розроблені плани здійснення шефства і співробітництва.

	<p>спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”</p>	<p>Проведено організаційні заходи та оформлено відповідну документацію для проведення навчально-польових зборів (навчально-тренувальних занять) для учнів 11 класів і зроблено замовлення навчальних набоїв для виконання навчальних стрільб з автомата АК під час проведення 3-денних навчально-польових зборів. Навчально-польові збори (навчально-тренувальні заняття) було проведено у визначені терміни –травень 2021 року, хоча навчальні стрільби через COVID-19 провели тільки Тернопільська ОТГ та Коропецький ліцей з посиленою військовою і фізичною підготовкою, а в одному класі Бережанської школи-гімназії (Бережанська ОТГ) через коронавірус проходили навчальні заняття дистанційно у формі тестування матеріалу з вогневої, тактичної підготовки та домедичної допомоги (тематичний план №1) і основ медичних знань і тактичної медицини (тематичний план №2). Завдяки співпраці освітян, військоматів, військових частин, центрів сприяння тероборони здобувачі середньої освіти змогли познайомитися з військовою технікою, потренуватися в розбиранні і збиранні АК, пістолета ПМ, ознайомитися з чатовою службою, службою за контрактом (Бережанська, Великобerezовицька, Нараївська, Саранчуківська ОТГ), відбулися спільні заходи військомату і освітян у Монастириському, Збаразькому районах, міжшкільна взаємодія Монастириського району і Коропецького ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, закладів освіти області (Борщівська,</p>
--	--	--

			Більче-Золотецька, Збаразька ОТГ) і ДНЗ "Тернопільський професійний коледж з посиленою військово-фізичною підготовкою".
3	8. Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування	2020-2022 роки	Підписані спільні накази управління освіти і науки ТОДА №143/01-07/ та Тернопільського обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки №281агд від 20.08.2021 р. "Про підсумки викладання предмета "Захисту України" у ЗЗСО області у 2020/2021 н.р. та завдання на 2021/2022 н.р." та від 04.01.2021р. № 01/01-07 "Про проведення у 2020/2021 н.р. навчально-польових зборів (навчально-тренувальних занять) із предмета "Захист України" у ЗЗСО області. Проведені дистанційно на базі ТОКІШПО інструктивно-методичне заняття з відповідальними за вивчення предмета "Захист України" у ОТГ 18.03.2021р. з організації та проведення навчально-польових зборів (навчально-тренувальних занять) та серпневі методичні студії з навчального предмета "Захист України" на тему "Організаційно-методичні засади викладання предмета "Захист України" у 2021/2022 навчальному році в контексті вимог сьогодення" 18.08.2021 р. В ОТГ були направлені листи "Про День Героїв Небесної Сотні", "Про виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 січня 2021 р. №37-р", "Про проведення у закладах освіти заходів, присвячених 35-им роковинам аварії на Чорнобильській атомній електростанції", "Про матеріально-технічне забезпечення викладання предмета

			<p>"Захист України", "Про проведення заходів "Уроки звитяги", "Щодо журналу "Оборонний вісник" і спеціальної довідкової вкладки "Захист України", "Щодо відзначення Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України" 27.08.2021р..</p> <p>Методичні рекомендації з предмета "Захист України" та рекомендації з виховної роботи доведені до учасників серпневих студій на висвітлені на сайті ТОКІППО. На цьому сайті висвітлюються методичні рекомендації з вшанування пам'ятних дат патріотичного календаря українця.</p> <p>Систематично працює обласна школа педагогічної майстерності керівників гуртків та курсів за вибором військово-патріотичного профілю "Військово-патріотичне виховання – сучасний погляд".</p> <p>Управлінням молоді, спорту та іміджевих проєктів обласної державної адміністрації забезпечено видання та урочисту презентацію 350 методичних посібників для навчальних закладів і громадських об'єднань «Пластові теренові ігри».</p>
4	<p>9. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборуваль Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура")</p>	2022-2025 роки	<p>З метою удосконалення роботи у закладах освіти області з національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання проведено I та II етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура").</p> <p>12.06.2021 серед роїв старшої вікової групи, 13.06.2021 серед роїв середньої вікової групи на території Тернопільської</p>

			загальноосвітньої школи I-III ст. № 20 ім. Руслана Муляра проведено II етап гри. Переможці середньої вікової групи рій „Почапинська Січ” та старшої вікової групи рій „Збаразькі козаки” взяли участь у III етапі гри
5	11. Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО	2022-2025 роки	З метою підготовки молоді до служби у Збройних силах України, посилення військово-патріотичного характеру навчання і виховання молоді управлінням молоді, спорту та іміджевих проектів обласної державної адміністрації забезпечено: організацію та проведення Всеукраїнської теренової гри, «Гурби – Антонівці – 2021», яка відбулась з 6 по 10 травня 2021 року у с. Антонівці Шумського району Тернопільській області за участі 250 молодих людей з 14 областей України; проведення військово-патріотичного вишколу «Булава - 2021», який відбувся 21-22 травня 2021 року в м.Зборів. Тернопільським обласним молодіжним методичним центром організовано проведення: військово – патріотичного вишколу у м. Тернопіль, який відбувся 05 січня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у м. Борщів, який відбувся 12 січня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у смт. Ланівці, який відбувся 24 лютого 2021 року; військово – патріотичного вишколу у м. Тернопіль, який відбувся 26 лютого 2021 року; військово – патріотичного вишколу у м. Тернопіль, який відбувся 05 березня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у м. Тернопіль, який відбувся 06 березня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у м.

			<p>Тернопіль, який відбувся 12 березня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у смт. Вишнівець, який відбувся 12 березня 2021 року;</p> <p>військово – патріотичного вишколу у м. Збараж, який відбувся 18 березня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у м. Тернопіль, який відбувся 20 березня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у м. Тернопіль, який відбувся 25 березня 2021 року; військово – патріотичного вишколу у с. Зарваниця, який відбувся 26-28 березня 2021 року.</p>
6	<p>12. Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України</p>	2020-2025 роки	<p>У рамках проведення всеукраїнської теренової гри „Гурби- Антонівці-2021”, спрямованої на вшанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України, яка відбулась з 6 по 10 травня 2021 року у с. Антонівці Шумського району Тернопільській області, учасниками впорядковано цвинтар воїнів УПА та територію музею під відкритим небом «Музей Штаб ВО УПА-Південь».</p> <p>Упродовж навчального року закладами освіти області проводиться впорядкування історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України, зокрема:</p> <p>учнями Травневської, Збараської № 2, № 3, Зарудянської, Залісецької, шкіл впорядковуються могили та пам'ятні знаки Героїв Небесної Сотні – Назарія Войтовича, Устима Голоднюка та учасників антитерористичної операції Андрія Чабана, Сергія Долгих, Тараса</p>

		<p>Михальського, Юрія Горайського, у Почапинській ЗОШ І-ІІІ ст. проведено акцію „Пам’ятаймо героїв” з покладанням квітів до могил загиблих воїнів АТО Андрія Капчура та Дмитра Заплітного, а педагогічними працівниками та учнями НВК „Мишковицька ЗОШ І-ІІІ ст.- ДНЗ” покладання квітів на могилу героя-кіборга Івана Вітишина та до пам’ятної дошки. Здійснено щорічні волонтерські акції з упорядкування місць пов’язаних з історією приурочених до пам’ятних дат національно-визвольної боротьби, зокрема: могили Січових Стрільців, поховань воїнів української Повстанської Армії, меморіалу полеглих у ІІ Світовій війні – Бережанська ЗОШ І-ІІІ ст. №1, трудовий десант (прибирання могили воїнів УПА на міському цвинтарі), догляд за пам’ятником С. Бандери – Бережанська ЗОШ І-ІІІ ст. № 2, систематичне впорядкування могил родини Старухів та Ковшевича до відзначення календарних пам’ятних дат – Бережанська ЗОШ І-ІІІ ст. № 3, впорядкування місць поховань колишніх гімназистів, могили Г. Дидик – Бережанська школа- гімназія ім. Б. Лепкого, Впорядкування могили та Пам’ятного Хреста жертвам розстрілів в 1941 році в’язнів Бережанської тюрми – Жуківська ЗОШ І-ІІІ ступенів ім. Б. Лепкого, впорядкування могил на Польському цвинтарі – Бережанський МНВК, впорядкування пам’ятника Г.Дидик, Невідомому Солдату, символічної могили у лісі Старківка (с.Шибалин), де загинули воїни УПА, могили загиблих Жертв політичних</p>
--	--	---

			<p>репресій – Шибалинська ЗОШ І-ІІ ст., впорядкування могили борцям за волю України та могили Яромира Олесницького (повстанського лікаря) на цвинтарі с. Поручин, могили воїнам УПА в урочищі Жибче с. Поручин, могили жертвам сталінізму біля цвинтаря с. Біще – "Біщівський НВК "ЗНЗ І-ІІ ступенів- ДНЗ", впорядкування пам'ятного знаку на місці загибелі генерала ОУН М.Арсенича (ур. Вертеби, біля с.Жуків), могили повстанця ОУН "Максима" (ур. Діброва, біля с.Жуків), виготовлення меморіальної таблиці на місці загибелі трьох повстанців ОУН (ур. Лісок, с.Жуків), акція "Пам'ятати. Відродити, зберегти" – посадка калинової алеї у с. Рай, впорядкування могили звязкової УПА І.Легети, символічної могили на місці загибелі повстанця ОУН "Цигана" (ур. Капітанська, біля с.Лапшин), могили члена ОУН М.Пришляка (ур. Горбата Полянка, біля с.Жуків) – позашкільний комунальний навчальний заклад "Центр дитячої та юнацької творчості" Бережанської міської ради (Бережанська ОТГ), шефство і упорядження пам'ятників, пам'ятних знаків, місць поховань захисників України (Зборівська, Залозецька, Озернянська, Підгороднянська ОТГ), акція "Запали свічку" біля Меморіалу загиблих на майдані та місці пам'яті воїна – кіборга Володі Труха в с. Жабинці (Васильковецька ОТГ).</p>
7	13. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які	2020-2025 роки	<p>Закладам освіти області присвоєно імена борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України зокрема антитерористичній операції та</p>

	<p>брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>		<p>операції Об'єднаних сил на сході України. Серед них: Галицький коледж ім.В'ячеслава Чорновола; заклад загальної середньої освіти „Травневська гімназія ім. Назара Войтовича”; Дунаївська ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Героя України Олександра Капіноса; Тернопільська ЗОШ І-ІІІ ст. № 20 ім. Руслана Муляра; Тернопільська ЗОШ І-ІІІ ст. №13 імені Андрія Юркевича; Тернопільська ЗОШ І-ІІІ ст.№27 імені Віктора Гурняка 23 серпня 2021 року в гідропарку „Топільче” у м. Тернопіль проведено церемонію урочистого підняття найбільшого в області Державного Прапора України і покладання квітів до пам'ятників, пам'ятних знаків та місць поховання видатних діячів українського державотворення, борців за незалежність України у ХХ столітті, загиблих учасників Революції гідності, антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил.</p> <p>З нагоди Дня Державного Прапора України та 30-ї річниці незалежності України впродовж третьої декади серпня 2021 року на сторінках в соціальних мережах організовано показ відеопроєкту „Прапор незалежності” та відеотриптиху „Вертеба їм прихисток дала”, присвяченого історичним подіям, що відбувалися у печері „Вертеба”. Управлінням молоді, спорту та іміджевих проєктів обласної державної адміністрації організовано проведення обласного етапу велопробігу ветеранів війни “Шануємо пам'ять захисників України”, який відбулась 28 червня 2021 року в м.Тернопіль.</p>
8	14. Сприяння організації	2020-2025 роки	Упродовж начального року в музеях закладів освіти проведено оновлення

	<p>реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної</p>		<p>вітрин, куточків та експозицій з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави. 23 серпня 2021 року Тернопільським обласним краєзнавчим музеєм та комунальною установою Тернопільської обласної ради „Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини” організовано виїзну тематичну виставку прапорів „Відроджена святиня – знамена України”, присвячену Дню Державного Прапора України.</p> <p>20 серпня 2021 року у приміщенні Тернопільської обласної державної адміністрації відбулась презентація книги „Боротьба за українську державність на Тернопільщині у 1917-1921 рр. Місця пам'яті”.</p> <p>Тернопільським обласним комунальним підприємством „Фірма „Кінодністер” організовано показ тематичних фільмів, про події і персоналії багатовікової історії українського державотворення, державні символи України в рамках проведення Всеукраїнського культурно-освітнього марафону „Наша незалежність”.</p>
9	15. Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства	2022-2025 роки	У місцевих засобах масової інформації проводяться заходи щодо популяризації військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення

	<p>навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі</p>		<p>достовірної інформації про роль Збройних Сил, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України. Управлінням молоді, спорту та іміджевих проєктів обласної державної адміністрації забезпечено організацію інформаційно просвітницької акції «Конституція України. 25», яка проведена з 28 червня по 10 липня 2021 року в м. Тернопіль та районах області.</p>
10	<p>17. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність</p>	2022-2025 роки	<p>Управлінням молоді, спорту та іміджевих проєктів обласної державної адміністрації організовано: проведення акції спрямованої на підвищення рівня знань у дітей і молоді про видатних особистостей українського державотворення «Крутянська ватра», яка відбулась 29-30 січня 2021 року в м. Тернопіль за участі 50 членів молодіжних та дитячих громадських організацій; проведення акції спрямованої на підвищення рівня знань у дітей і молоді про видатних особистостей українського державотворення, «Що?Де?Коли?», яка відбулась 10-11 березня 2021 року в м. Тернопіль за участі 30 членів молодіжних та дитячих громадських організацій;</p>

			<p>проведення акції, спрямованої на вшанування героїв боротьби українського народу за незалежність та територіальну цілісність України, «Чортківська офензива», яка відбулась 26 червня 2021 року в м. Чортків. В Тернопільському обласному академічному українському драматичному театр ім. Т.Г.Шевченка 24 серпня 2021 року відбувся показ вистави П.Ар'є „Слава героям”; 29 серпня – дитячої патріотичної казки Л.Костишина та Б.Мальничука „Пастка для орла”.</p>
11	18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України	2022-2025 роки	В музеях закладів освіти організовано експозиції, присвячені визначним постатям і подіям історії Тернопільщини та України.
12	19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію	2022-2025 роки	Управлінням молоді, спорту та іміджевих проєктів обласної державної адміністрації організовано: проведення акції, спрямованої на популяризацію молодіжного туризму «Десяті змагання із зимового мандрівництва «Снігохід», який відбулася 6 лютого 2021 року у лісовому масиві біля с.Саранчуки Тернопільського району за участі 200 представників 14 областей України; проведення акції, спрямованої на формування шанобливого ставлення до народних традицій, «Школа писанкарства 2021», яка відбулась 15-30 квітня 2021 року в м.Тернопіль та громадах області за участі 500 дітей. Місцевими територіальними громадами постійно проводяться

	національно-патріотичного виховання”		заходи щодо національно-патріотичного виховання. У бібліотеках територіальних громад Чортківського району оформлено тематичні полицки «Шлях до Незалежності», «Героїв Слава жива» проведено урочистості та святкові концерти з нагоди відзначення 30-ї річниці Незалежності України «Україно незборима з роду, ти душа великого народу». Проведено історичний екскурси «За честь, за волю, за Українську долю».
13	21. Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї	2022-2025 роки	З метою інформування громадян та молоді щодо заходів з охорони культурної спадщини на офіційному сайті та офіційній сторінці у соціальній мережі Фейсбук Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини створено 2 нових онлайн проєкти: „Археологія та археологи Тернопільщини” і „Загинув, щоб жити”, присвячений загиблим захисникам України – учасникам АТО/ООС, похованих у Тернопільській області. Методичні рекомендації з предмета "Захист України" та рекомендації з виховної роботи доведені до учасників серпневих студій на висвітлені на сайті ТОКІШПО. На цьому сайті висвітлюються методичні рекомендації з вшанування пам'яток дат патріотичного календаря українця. Проводиться висвітлення інформації у соціальній мережі ФБ на сторінці центру виховної роботи, захисту прав дитини та громадянської освіти.
14	23. Вивчення вітчизняних та зарубіжних	2022-2025 роки	З метою вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого

	сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання		<p>досвіду з національно-патріотичного виховання управлінням молоді, спорту та іміджевих проєктів обласної державної адміністрації організовано проведення семінару «Проблеми та перспективи реалізації в області державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання», який відбувся 25-26 лютого 2021 року в м.Тернопіль.</p> <p>Педагоги закладів позашкільної освіти області брали участь у конкурсі педагогічної майстерності „Джерело творчості” в номінації керівник гуртка військово-патріотичного напрямку та конкурсі рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів.</p> <p>Центр виховної роботи, захисту прав дитини та громадянської освіти ТОКІППО працює над вивченням досвіду вітчизняних виховних систем, його узагальнення, поширення і використання найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання.</p> <p>Досвід роботи вчителя "Захисту України" НВК "Довжанківська ЗОШ І-ІІІ ступенів-ДНЗ» Підгороднянської ОТГ Терлецького В. М. занесено в картотеку обласного передового досвіду.</p>
15	26. Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки	2022-2025 роки	Обласною державною адміністрацією розроблено обласну цільову програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки, яку затверджено рішенням Тернопільської обласної ради від 23 грудня 2020 року № 40.

	відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”		
16	27. Підтримка мистецьких проєктів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу	2022-2025 роки	Управлінням молоді, спорту та іміджевих проєктів обласної державної адміністрації організовано проведення акції, спрямованої на збереження культурної спадщини українського народу «Міжнародний конкурс молодих трубачів та валторністів ім.Мирона Старовецького», яка відбулася 18-22 травня 2021 року в м.Тернопіль. Проведено: 22 січня 2021 року в смт Скала-Подільська Чортківського району – міжобласне театралізоване свято „Збруч – ріка єднання”, присвячене 102-річчю з дня проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки; 26 лютого 2021 року в приміщенні Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка – літературно-мистецький захід „Я в серці маю те, що не вмирає”, присвячений 150-річчю від дня народження письменниці Лесі Українки; 9 березня 2021 року в м. Тернопіль біля пам’ятника Тарасу Григоровичу Шевченку – культурно- мистецький захід, присвячений 207-й річниці від дня народження Великого Кобзаря; 8 травня

			2021 року в м.Тернопіль біля скульптурної композиції „Материнський поклик” – мітинг-реквієм, присвячений Дню пам’яті та примирення, Дню перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; 16 травня 2021 року біля пам’ятної стели жертвам політичних репресій в м. Тернопіль – мітинг-реквієм та організовано тематичну банерну виставку в історико- меморіальному музеї політичних в’язнів, присвячені Дню пам’яті жертв політичних репресій.
17	29. Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	2022-2025 роки	У рамках проведення літнього оздоровлення та відпочинку дітей у липні-серпні 2021 року за кошти обласного бюджету проводитимуться оздоровчі зміни національно-патріотичного спрямування «Я Українець і я гордий» для 200 дітей області та дітей з тимчасово окупованих територій у разі надходження відповідних звернень.
18	30. Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби	2022-2025 роки	В закладах освіти області систематично педагогами проводяться інформаційно-просвітницькі та виховні заходи з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби, оформлюються кабінети з предмету „Захист України”, куточки цивільного захисту населення. З метою підвищення престижу військової служби та проведення інформаційно-просвітницьких заходів проводиться комплексна системна і цілеспрямована робота органів державної влади, органів місцевого самоврядування, освітніх закладів, і громадських організацій, сім’ї та інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління

			високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації.
19	31. Забезпечення участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських та міжнародних заходах і проектах національно-патріотичного виховання	2022-2025 роки	<p>Забезпечення участі представників області у всеукраїнських та міжнародних заходах з національно-патріотичного виховання передбачено обласною цільовою програмою національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки, яку затверджено рішенням Тернопільської обласної ради від 23 грудня 2020 року № 40.</p> <p>Управлінням молоді, спорту та іміджевих проектів обласної державної адміністрації забезпечено: участь представників області в конференції з питань територіальної оборони та національно-патріотичного виховання дітей та молоді, яка відбулась 30 січня 2021 року у м.Київ; участь у Всеукраїнському семінарі-тренінгу „Співпраця - 2021”, який відбувся 19-21 травня 2021 року у місті Вишгород Київської області.</p>
20	32. Сприяння утворенню центрів національно-патріотичного виховання на базі діючої мережі	2022-2025 роки	Управлінням молоді, спорту та іміджевих проектів обласної державної адміністрації постійно забезпечується системна і цілеспрямована діяльності комунальних установ місцевих рад

	закладів, зокрема шляхом їх реорганізації, перепрофілювання, з урахуванням потреб та фінансових можливостей регіонів		щодо національно-патріотичного виховання. Проведено засідання координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при обласній державній адміністрації за участю 25 осіб, яке присвячено розвитку мережі центрів національно-патріотичного виховання.
21	33. Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів,	2022-2025 роки	Проведення електронного конкурсу проектів (заходів) та збільшення кількості населення, залученого до проектів (заходів) національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка заплановано на жовтень 2021 року.

	заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”		
--	--	--	--

Інформація Харківської обласної державної адміністрації

До п. 6. Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»

Налагоджена система оформлення договорів про співпрацю між закладами загальної середньої освіти, районними військовими комісаріатами та вищими військовими навчальними закладами. Так, з метою проведення заходів військово-професійної орієнтації, третій рік поспіль на початку навчального року Департаментом освіти і науки спільно з Харківським обласним військовим комісаріатом проводиться військово-професійна орієнтація старшокласників щодо їх вступу до вищих військових навчальних закладів Сухопутних військ Збройних Сил України, а саме: Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Заклади освіти плідно співпрацюють з Харківською міською організацією ветеранів та учасників АТО, військовими частинами 3005 та 3017 Національної гвардії України, громадською організацією Всеукраїнською федерацією з військово-спортивного багатоборства, представники якої через проведення гурткової роботи у закладах освіти надають можливість старшокласникам ознайомитися з елементами військової справи та рукопашного бою.

До п. 8. Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування

В області у сфері освіти систематично надається допомога закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування. З учнями 11-х класів проводяться навчально-польові збори. Щорічно організуються огляди-конкурси на визначення кращого закладу освіти з військово-патріотичного виховання.

До п. 9. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

Рої-переможці I етапу (районного) Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») взяли участь у змаганнях в онлайн-режимі II (обласного) відбіркового етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Переможець обласного етапу гри – рій «Безстрашні мурахи» (Нововодолазька територіальна громада) посів призові місце на Всеукраїнському етапі гри, що проводився у місті Кропивницький (середня вікова група) та у Закарпатській області (молодша вікова група).

Окрім цього, у поточному році на Харківщині спільно з представниками інститутів громадянського суспільства проведено:

- обласний вишкіл для підготовки тренерів-вихователів з організації національно-патріотичних ігор для молоді, із числа громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

- Всеукраїнський семінар-тренінг «Школа виховниківДжур – V». Метою заходу є навчання та підготовка фахівців національно-патріотичного виховання - тренерів-вихователів, громадських активістів із різних областей України для організації та проведення на місцях національно-патріотичних ігор для молоді, у тому числі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), що, своєю чергою, сприятиме активному залученню молоді до процесу національно-патріотичного виховання, формуванню ціннісних орієнтирів і громадянської свідомості молоді, її фізичному загартуванню.

До п. 11. Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО

Заклади освіти міста Харкова беруть активну участь у всеукраїнському проекті «Школа миру», який проводиться під егідою Асоціації ветеранів миротворчих місій ООН в Україні (м. Київ), Харківської обласної громадської організації миротворців ООН, учасників міжнародних операцій та інвалідів війни і реалізується при підтримці Інформаційного центру ООН в м. Києві. За підсумками роботи Сертифікат «Школа миру-2021» отримали 56 закладів.

Відбулось підписання Меморандумів про співпрацю та взаємодію у галузі культури та мистецтв між обласною державною адміністрацією, Східним оперативно-територіальним об'єднанням Національної гвардії України,

Національною академією Національної гвардії України та директорами державного, комунальних та приватних театрів, музеїв, видавництв, бібліотек, установ культури м. Харкова та області, Державним цирком ім. Ф.Д. Яшинова та Харківською обласною філармонією.

До п. 12. Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України

У м. Харків та області під охороною держави перебуває 1115 пам'ятників, 955 братських могил, 7 військових кладовищ, 2 меморіальні військові кладовища та 11 меморіалів. Усі вищевказані об'єкти знаходяться у належному стані та постійно перебувають під контролем районних державних адміністрацій та територіальних громад.

В закладах освіти області визначено відповідальних осіб та проведено заходи щодо впорядкування братських і одиноких могил, обелісків (операція «Забуті могили», акції «Чистий обеліск», «Пам'ять»).

До п. 13. Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок

У Харківській області знаходиться 97 меморіальних дощок та 16 пам'ятників та пам'ятних знаків на честь учасників операцій Об'єднаних сил, антитерористичної операції та учасників Революції Гідності. Усі вищевказані об'єкти знаходяться у належному стані та постійно перебувають під контролем районних державних адміністрацій та територіальних громад.

У закладах освіти області проведено заходи щодо вшанування пам'яті 161 воїна-земляка, який загинув на території антитерористичної операції на сході України, а саме: на фасадах закладів освіти, де навчалися воїни, які загинули на території АТО, встановлено 73 меморіальні дошки (вшанування пам'яті 75 осіб); у приміщеннях 30 закладів освіти – 32 пам'ятних стенди (вшанування пам'яті 32 осіб), у приміщеннях 54 закладів освіти встановлені пам'ятні знаки щодо вшанування пам'яті 54 воїнів. Лукашівській загальноосвітній школі I-III ступенів Близнюківської районної ради присвоєно ім'я випускника, вчителя інформатики закладу, який героїчно загинув на території АТО, Олега Чепеленка.

Комунальним закладом «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради до 30-ї річниці Незалежності України видано збірку «Вони захищали незалежність України» (про воїнів-земляків – захисників України, які загинули у боротьбі за незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України у період з 2014 по 2021 рік. До збірки увійшли відомості обставин загибелі героїв, особисті фото, інформація про вшанування їхньої пам'яті).

До п. 14. Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою

висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави

З метою гідного вшанування подвигу учасників Революції Гідності, увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні у закладах освіти області у лютому 2021 року проведені тематичні заходи:

- години спілкування, уроки мужності за темами: «Герої нашого краю – патріоти України, єдиної суверенної держави», «Герої сьогодення», «Подвиг, що невідкладний часу», «Недопустимість порушення прав людини та громадянина України», «Хто вони Герої Небесної Сотні?», «Небесна сотня – то в душі вогонь», «Небесна Сотня у вирій відлетіла», «Янголи не вмирають», «Вічна пам'ять синам України, що стали героями в наших очах», «Революція гідності: ідеали демократії, європейське майбутнє України», спрямовані на висвітлення патріотизму громадян, які в лютому 2014 року на Майдані (м. Київ) постали на захист демократичних цінностей, прав і свобод людини;

- уроки-реквієми, присвячені захисникам рідної землі, їхньому бойовому подвигу, за темами: «Героям слава», «Лиш тільки той достойний слави і свободи, хто кожен день за них іде у бій», «З Україною в серці», «Ніхто крім нас...»;

- засідання у форматі «круглих столів», семінари за темами: «Причини початку Революції гідності в Україні», «Події в Україні в лютому 2014 року очима дітей», «Герої не вмирають», «Часи не обирають...», «Герої Небесної Сотні – борці за Незалежність України»;

- у музеях (бібліотеках) оформлені тематичні виставки художньої літератури, фотовиставки експозицій за темами: «Україна в боротьбі за державність», «В єдності сила українського народу», «І пам'ять серця, і вічний смуток», «Революція гідності», «Герої не вмирають... Просто йдуть...»;

- перегляд документально-біографічних фільмів про події на Майдані: «Зима, що нас змінила», «Майдан», «Герої не вмирають».

У Харківському національному університеті радіоелектроніки відбулося покладання квітів до меморіальної дошки Євгена Котляра – учасника Революції гідності, Героя України, Героя Небесної Сотні, випускника закладу. Учасники заходу, науково-педагогічні працівники та студентська молодь, відвідали тематичну виставку в музеї закладу, присвячену Євгену Котляру.

Церемонія покладання квітів до пам'ятного знаку Герою України Владиславу Зубенку відбулася в Українському державному університеті залізничного транспорту.

З метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, виховання учнівської та студентської молоді в дусі військових традицій Українського народу, формування патріотично зрілої

особистості в закладах освіти, закладах оздоровлення та відпочинку у серпні 2021 року проведено тематичні заходи:

- засідання у форматі «круглих столів» за темами: «Герої нашого краю – патріоти України, єдиної суверенної держави», «Герої сьогодення», «Подвиг, що невідкладний часу», «Мій тато – захисник України», «Земляки – учасники АТО на сході України», «Вони безсмертним смертю перемогли», «Тільки тим історія належить, хто за неї бореться й живе»;

- тематичні виставки художньої літератури, фотовиставки, експозиції за темами: «Україна в боротьбі за державність», «В єдності сила народу», «Герої не вмирають», «Дякуємо за сонячний ранок», «Малюю сонце – малюю мир», «Без права на забуття»;

- перегляд фільмів, що присвячені вшануванню пам'яті захисників України: «Герої України», «Сильніше, ніж зброя».

У приміщенні КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ІМ. М.Ф. СУМЦОВА» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ діє виставка «Присягу двічі не дають», у ОКЗ «Харківська обласна бібліотека для дітей» працює музей ООС «Блокпост пам'яті. Харків».

До п. 17. Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність

З метою висвітлення проблеми становлення нероздільної самостійної української держави на початку ХХ століття у навчальних закладах області та м. Харкова проведено тематичні уроки історії, семінари за темами: «Україна – Соборна держава», «Бо є держава наша, бо є невтрачений народ», «Славетне минуле», години спілкування «Державність, соборність, стабільність», «Шлях до незалежності», читацькі конференції «22 січня-акт злуки, символ консолідації суспільства, територіальної єдності нації», «Єднаймося, браття, Заходу і Сходу», конкурси творчих робіт за темою «Українці, єднаймося!», засідання «круглих столів» за темами: «Історія державності України», «Моя Україна – єдина і неподільна», «Ідея соборності в історії України», «Історичні етапи становлення українського державотворення».

У закладах області пройшли конкурси-виставки стіннівок «Історичне значення проголошення об'єднання українських земель 22 січня 1919 року», конкурси фотолюбителів «Моя Україна», виставки малюнків для учнів 1-5 кл. «Моя слава Україна!».

На базі бібліотек закладів освіти Харківщини оформлено тематичні виставки літератури «Соборна Україна: від ідеї до життя», «Україна: історія і сьогодення», «Самостійна, вільна, незалежна», «Я – громадянин України», художньо-ілюстративні виставки «22 січня – День Соборності України», «Гідні пам'яті нащадки», «За Україну, за її волю».

Заклади освіти області активно долучилися до всеукраїнського конкурсу фоторобіт, що присвячений Дню Соборності України за темою «Україна – це ми!». На обласний етап фотовиставки надійшло близько 100 робіт, які представили

педагогічні та учнівські колективи закладів освіти Харківщини. Журі фотовиставки з представлених матеріалів визначили кращі роботи, які направлені Комунальним закладом «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради на всеукраїнський етап конкурсу.

25 лютого 2021 року традиційно в Харківській області відбулася XV Всеукраїнська філософська історико-краєзнавча конференція учнівської молоді «Пізнай себе, свій рід, свій нарід...». Організатори заходу: Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді Міністерства освіти і науки України спільно з КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради, філософським факультетом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Національним літературно-меморіальним музеєм Г.С. Сковороди за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації. Конференція відбулася в онлайн-режимі та присвячена видатним датам: 150-річчю від дня народження видатної української поетеси Лесі Українки та 134-річчю від дня народження видатного українського режисера, актора, драматурга, публіциста Леся Курбаса. На 6 секцій конференції подано 243 роботи від юних пошуковців із 18 областей України, а також – понад 90 відео презентацій.

на виконання Указу Президента України на Меморіальному комплексі загиблим у Афганістані (м. Харків, вул. Культури, 24) Департаментом культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації організована та проведена урочиста церемонія покладання квітів з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав та 32-ї річниці виведення військ з Демократичної Республіки Афганістан за участю керівництва Харківської області та м. Харкова, учасників бойових дій на території інших держав, ветеранів-афганців, представників громадських ветеранських об'єднань Харківської області та міста Харкова, командування Харківського гарнізону. Крім того, того ж дня в КЗ «ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ТЕАТРАЛЬНО-КОНЦЕРТНИЙ ЦЕНТР» відбувся концерт до дня пам'яті учасників бойових дій у Афганістані за участю військових Харківського гарнізону та провідних артистів області.

У КЗ «ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ВИЩИЙ ХУДОЖНІЙ КОЛЕДЖ» ХОР у квітні 2021 року серед студентів коледжу проведений конкурс на кращу художню роботу, присвячений історії боротьби українського народу за державний суверенітет та територіальну цілісність України.

08.05. 2021 до відзначення Дня пам'яті та примирення та 76-ї річниці Перемоги на нацизмом у Другій світовій війні на Меморіалі Слави у Лісопарку, 09.05.2021 на території Національного меморіального комплексу «Висота маршала І.С. Конєва», відбулись урочисті покладання квітів за участю керівництва Харківської області та м. Харкова, представників громадських ветеранських об'єднань Харківської області та міста Харкова, командування Харківського гарнізону. Крім того, за участю представників ветеранських організацій та учнівської молоді: в обласних бібліотеках облаштовані тематичні книжкові та інформаційні виставки, медіапрезентації, проведені літературні вечори; в підпорядкованих фахових

передвищих закладах мистецької освіти проведені тематичні виховні години; у КЗ «Харківському історичному музеї ім. М.Ф. Сумцова» ХОР тематичними експозиціями архівних матеріалів проведені екскурсії; в театральних-концертних установах – святкові концерти.

22.06.2021 на Меморіалі Слави у Лісопарку відбулась церемонія покладання квітів до Дня скорботи та вшанування пам'яті жертв війни в Україні до 80-тих роковин початку Другої світової війни. У церемонії взяли участь керівництво Харківської області та м. Харкова, представники громадських ветеранських об'єднань Харківської області та міста Харкова та командування Харківського гарнізону.

У серпні 2021 року представники КЗ «ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА» долучились до Всеукраїнської акції «Сонях пам'яті», під час якої виготовлені 300 соняхів.

29.08.2021 в області відбулись мітинги до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Покладання квітів та загальноукраїнська Хвилина мовчання проведені на Майдані Захисників України та міському цвинтарі № 18.

У вересні 2021 року за участю керівництва Харківської області та м. Харкова, представників Харківського гарнізону заплановані проведення урочистих церемоній покладання квітів та низка тематичних заходів до 78-ї річниці визволення Харківської області від фашистських загарбників та до Дня партизанської слави; у жовтні 2021 року – до Дня захисників України та 77-ї річниці вигнання нацистів з України.

У закладах позашкільної освіти обласного підпорядкування проведені тематичні заходи, присвячені 150-річчю від дня народження Лесі Українки, а саме у КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»: обласна виставка дитячих творчих робіт за темою «Лесин дивосвіт» (25.02.2021-05.03.2021); літературні читання за творами Лесі Українки «Лісова пісня», «Давня казка», «Камінний господар», «Адвокат Мартіан», «У пущі», «Одержима», «Досвітні вогні» (25 лютого 2021 року); мистецький вечір «Моя душа ніколи не забуде того дарунку, що весна дала» (25 лютого 2021 року).

У КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради» 27 лютого 2021 року проведено засідання у форматі «круглого столу», присвячене життю та діяльності відомої української поетеси, письменниці Лесі Українки, за темою: «У майстерні драматурга та поетеси Лесі Українки».

До п. 18. Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України

У КЗ «Харківський історичний музей імені М.Ф. Сумцова» Харківської обласної ради відбулось відкриття виставок «Українська революція 1917-1921: регіональний вимір» та «Нью-Йорк – Іловайськ: вибір. Пам'яті Маркіяна Паславського».

До п. 19. Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з

метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»

Здійснюється робота у сфері національно-патріотичного виховання, метою якого є формування української громадянської ідентичності на українських традиційних суспільно-державницьких цінностях: самобутності, соборності, волі і гідності Українського народу. Заходи проводяться у формі семінарів, тренінгів, форумів, вишколів, наметових таборуваль, акцій, фестивалів тощо та сприяють дієвому переживанню молоддю українських суспільнодержавницьких цінностей, а також їх громадянській активності.

Протягом звітнього періоду спільно з представниками інститутів громадянського суспільства та членами Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при Харківській обласній державній адміністрації в області проводились відповідні заходи:

- обласний вишкіл «Пласт від витоків до сучасності. Крайові зв'язкові», з метою об'єднання зусиль громадських організацій та державних установ спрямованих на підвищення поінформованості молоді щодо мети, цілей та завдань найбільшої та найстарішої скаутської організації України; формування навичок здорового способу життя на прикладі діяльності пластового руху; заохочення дорослих та молоді до вивчення краєзнавства на прикладі Харківського регіону;

- акцію «Нащадки вільних» для студентів закладів вищої освіти Харківської області;

- обласний вишкіл для підготовки тренерів-вихователів з організації національно-патріотичних ігор для молоді, із числа громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

- Пластовий етнографічний фестиваль. Захід проведено спільно з Відокремленим підрозділом молодіжної організації «Пласт – Національна скаутська організація України» в Харківській області «Харківська округа». В заході взяли участь 60 осіб. Мета заходу - формування навичок здорового способу життя на прикладі діяльності пластового руху; заохочення дорослих та молоді до вивчення етнографії та краєзнавства на прикладі Харківського регіону.

- акцію «Патріот», з метою розвитку патріотичного руху на Харківщини шляхом удосконалення військово-патріотичного виховання молоді, підвищення рівня знань, умінь та навичок у цьому напрямку, втіленню в життя молодими активістами громадських ідей, об'єднуючи навколо себе інших патріотів.

- фестиваль «Козацька Слобожанщина», з метою об'єднання зусиль громадських організацій та державних установ спрямованих на становлення та розвиток патріотичного руху на Харківщини.

- за підтримки Міністерства у справах молоді та спорту України, Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді Всеукраїнський семінар-тренінг «Школа виховниківДжур – V». Метою заходу є навчання та підготовка фахівців

національно-патріотичного виховання - тренерів-вихователів, громадських активістів із різних областей України для організації та проведення на місцях національно-патріотичних ігор для молоді, у тому числі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), що, своєю чергою, сприятиме активному залученню молоді до процесу національно-патріотичного виховання, формуванню ціннісних орієнтирів і громадянської свідомості молоді, її фізичному загартуванню.

На базі он-лайн платформи «ZOOM» проведено вебінари для студентської молоді та громадських молодіжних організацій за участі представників Харківського історичного музею ім. М. Ф. Сумцова на тему: з нагоди відзначення Дня Соборності України; Дня пам'яті Героїв Крут та презентація студентам фільму «Крути 1918»; з нагоди відзначення Міжнародного Дня рідної мови; з нагоди відзначення 150 років із дня народження Лесі Українки; з нагоди відзначення Дня Героїв Небесної Сотні; вебінар на тему : «Жінки в історії України ХІХ – початок ХХ століття»; з нагоди Дня народження Тараса Шевченка; з нагоди відзначення Дня Державного Гімну України; з нагоди відзначення Дня Українського добровольця; з нагоди 311-ї річниці Конституції Пилипа Орлика; вебінар з нагоди Дня космонавтики на тему : «Харків – місто космічної слави»; вебінари з нагоди Дня Чорнобильської трагедії і Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій та катастроф; з нагоди Дня пам'яті та примирення і 76-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; з нагоди Дня пам'яті жертв політичних репресій; з нагоди Дня слов'янської писемності і культури; з нагоди 130-ї річниці з дня народження Євгена Коновальця; з нагоди Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні; з нагоди відзначення Дня Конституції України тощо.

Всі заходи з напряму національно патріотичного виховання проводилось органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування із суворим дотриманням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року №641 «Про встановлення карантину та запровадження посиленіх протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19 спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами).

Всі заходи з національно – патріотичного виховання широко висвітлювалася на сторінках соціальних мереж районних державних адміністрацій, об'єднаних територіальних громад області, міст обласного значення та офіційних сайтах.

До п. 21. Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї

Створено перший подібного типу в Україні інформаційний ресурс «Пам'ятки культурної спадщини Харківщини» («база даних») пам'яток Харківщини продовжує активно наповнюватись новою інформацією про пам'ятки культурної спадщини регіону.

Унікальний інформаційний ресурс «Пам'ятки культурної спадщини

Харківщини» дозволяє отримувати необхідну інформацію для написання наукових робіт, допомагає в наукових дослідженнях, під час розроблення містобудівної та земельпорядної документації, туристам під час подорожі регіоном, а також тим, хто цікавиться історією свого краю 2021 року видано збірку «Звід пам'яток історії та культури. Харківська область: м. Люботин. м. Первомайський і Первомайський район», яка була підготовлена фахівцями ОКЗ «Харківський науково-методичний центр охорони культурної спадщини» за підтримки Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації та у співпраці з краєзнавчими музеями міст Люботин та Первомайський.

До п. 27. Підтримка мистецьких проектів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу

У контексті підвищення рівня патріотичного виховання учнів важливою ланкою є розвиток діяльності музеїв при закладах освіти. У закладах освіти функціонує 348 паспортизованих музеїв, з них: 124 – музеїв широкого історичного профілю, 85 – військово-історичного, 47 – історії закладу освіти, 52 – етнографічного. У тому числі, в музеях широкого історичного та військово-історичного профілів існують розділи, присвячені різним сторінкам історії Другої світової війни, бойовим подіям на території інших держав та антитерористичної операції на сході України, оформлені фотовиставки «У житті завжди є місце подвигу», «Забуттю не підлягає», «Часи не обирають...». У музеї колишніх в'язнів нацистських концтаборів «Пам'ять» Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 160 Харківської міської ради проводяться уроки пам'яті, зустрічі з колишніми в'язнями нацистських концтаборів, ветеранами Немишлянського району м. Харкова, учасниками локальних воєнних конфліктів.

40 музеїв області носять почесне звання «Зразковий музей». Музеї зберігають безцінну історико-культурну та етнографічну спадщину українського народу, яка має колосальний потенціал для освітньої діяльності. Засобами музейної педагогіки у дітей виховується активна громадянська позиція, відповідальність за свою державу, за світле майбутнє.

В онлайн форматі (ZOOM та Skype) проходила XXV Міжнародна наукова конференція «Слобожанські читання» з нагоди Міжнародного дня пам'яток і визначних місць та Дня пам'яток історії та культури; в КЗ «Харківський історичний музей імені М.Ф. Сумцова», рамках XXVII Сумцовських читань, відбулась наукова конференція «Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій», присвячена 30-річчю Незалежності України.

У межах відзначення 30-ї річниці Незалежності України, за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України у Харківській області 30 червня 2021 року підтримано Всеукраїнську мистецьку акцію «Музика Просто Неба»: на території Шарівського палацово-паркового комплексу «Садиба»

(Богодухівський р-н, смт Шарівка, вул. Санаторна, 8) відбувся концерт Харківської обласної філармонії просто неба;

Проведено концерт Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю на туристичному об'єкті «Співочі тераси» (Богодухівський район) та інсталяцію «Вишиванка з людей» (захід проведено до Дня Конституції України)

До п. 30. Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби

Протягом 2020/2021 навчального року у закладах освіти проведено інформаційно-просвітницькі та виховні заходи з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби із залученням представників військових вищих навчальних закладів, зокрема «Харківського національного університету повітряних сил ім. Івана Кожедуба», районних військових комісаріатів, Національної академії Національної гвардії України, Національного університету цивільного захисту України, Військового інституту танкових військ імені Верховної Ради України Національного технічного університету «ХПІ», лікувально-оздоровчих закладів. Представниками Червоного Хреста, співробітниками ДСНС проводилися майстер-класи з надання першої домедичної допомоги.

Проведені Дні безпеки життєдіяльності, Дні цивільного захисту, об'єктові та протипожежні тренування, Тижні знань з основ безпеки життєдіяльності.

З метою формування в учнів свідомого ставлення до свого життя та здоров'я, оволодіння життєвими навичками безпечної поведінки при виникненні надзвичайних ситуацій у місті Харкові проведено щорічний науково-практичний конкурс серед закладів загальної середньої освіти «Основи безпеки життєдіяльності».

Інформація Херсонської обласної державної адміністрації

№ п	Найменування заходу	Стан виконання
п.5	Утворення міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечуватимуть викладання предмета “Захист України”	Виконується. На базі опорних загальноосвітніх закладів області забезпечується викладання предмета “Захист України”
п.9	Підготовка та проведення початкового, першого та	Виконується. Управлінням освіти та науки обласної державної адміністрації забезпечується проведення початкового,

	<p>другого етапів підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>	<p>першого та другого етапів підсумкових наметових таборувань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>
п.12	<p>Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України</p>	<p>Виконується. Обласною інспекцією по охороні пам'яток історії та культури здійснюється постійний монітор за станом пам'яток історії та культури, надаються рекомендації та методична допомога відповідними структурним підрозділам місцевих органів влади та місцевого самоврядування щодо здійснення обстеження технічного стану пам'яток історії та мистецтва, пов'язаних з подіями Другої світової війни та антитерористичної операції, вжиття заходів щодо запобігання актам наруги над пам'ятками, проведення ремонту пам'ятників, пам'ятних знаків.</p>
п.13	<p>Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил</p>	<p>Виконується В 2021 ККЗ «Ювілейний» роходив безкоштовний показ документального фільму «Крути. Пишемо Історію». До Дня пам'яті Героїв небесної сотні – проведено всесвітню тиху акцію «Ангели пам'яті» на Алеї Героїв Незалежної України. У ККЗ «Ювілейний» відбувся патріотично-виховний захід для учнівської та студентської молоді з показом документального фільму «Майдан. Перезавантаження», створеного на основі відеоархівів військового репортера Руслана Ганущака. До Дня Державного Прапора України та 30-ї річниці незалежності України 23 серпня 2021 року в обласному центрі пройшла церемонія урочистого підняття Державного Прапора України за участю учасників АТО/ООС, громадськості, представників влади із врученням почесних грамот і подяк жителям області.</p>

	<p>на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>	<p>Всім нагородженим також вручили Державний Прапор як символ боротьби і перемоги</p>
п.14	<p>Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного</p>	<p>Виконується.</p> <p>До 30-річчя від дня проголошення Незалежності і 25-річчя Конституції України в Херсонському обласному краєзнавчому музеї презентовано новий виставковий проєкт «30 років Незалежності. Херсонський хронограф». Виставка надає можливість відвідувачам відчутти відлуння епох, коли відбувалось становлення України. Виставка присвячена витокам державності, становленню патріотичного суспільства та всім громадянам, які і є Україною. Херсонщина є невід'ємною частиною Великої країни і саме на історії нашого краю, на херсонцях зроблено особливий акцент.</p> <p>Відкриття виставки відбулося 23 серпня 2021 року.</p>

	<p>руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави</p>	
п.1 5	<p>Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до</p>	<p>Виконується. Обласною державною адміністрацією забезпечено виготовлення та розміщення в області соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі. 2020 рік: • до 6-ї річниці окупації АР Крим забезпечено виготовлення та розміщення на КПВВ «Чонгар» 1 постера розміром 3 х 6 м «Шість років тимчасової окупації АР Крим»; • до Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні забезпечено виготовлення та розміщення в м.Херсоні та області 28 постерів розміром 3 х 6 м «1939 – 1945. Ніколи знову»; • до Дня Гідності та Свободи забезпечено виготовлення та розміщення в м.Херсоні та області 23 постерів розміром 3 х 6 м та 10 сітілайтів «Вільні творити добро»; • до Дня захисника України забезпечено виготовлення та розміщення в м.Херсоні 1 постера розміром 3 х 6 м та 3 сітілайтів; • до Дня Конституції України забезпечено виготовлення та розміщення в м.Херсоні 6 тематичних постерів розміром 3 х 6 м та 6 сітілайтів; • до Дня Незалежності України забезпечено виготовлення та</p>

	законів України, у забезпеченні миру	розміщення в м.Херсоні 3 тематичних постерів розміром 3 x 6 м.
п.18	Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України	<p>Виконується.</p> <p>В закладах культури області постійно проводяться низка інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на отримання знань про історію становлення та розвитку нашої держави, видатних особистостей та їх роль в українському державотворенні.</p> <p>Зокрема, працівниками музейних закладів області проведено ряд тематичних екскурсій, годин пам'яті з історії та краєзнавства «Що таке Українська революція 1917 – 1921 років», історичні он-лайн години «Визначні діячі Української революції 1917 – 1921 років», «Вірні історичній правді: значення Української революції 1917 – 1921 років». Також, розміщено тематичні відеоролики на офіційних сторінках закладів культури у соціальній мережі Facebook.</p> <p>У бібліотечних закладах області оформлено відповідні тематичні книжкові виставки та полиці «Возз'єднались в ті роки наші предки на віки, «Моя єдина Україна»; проводяться історико-літературні композиції, диспути, уроки патріотичного виховання «Наш край у період 1917 – 1921 років», «В єднанні сила й міць держави», «Україна навіки соборна», «Історична спадщина М.С.Грушевського»; бесіди «Здобутки та прорахунки Української революції», «Із спогадів про Українську революцію 1917 – 1921 років».</p> <p>В обласній універсальній науковій бібліотеці ім.О.Гончара продовжує працювати розділ «Україніка» на сайті «Музей книги», у якому розміщена інформація щодо документального спадку з фонду бібліотеки відносно всіх аспектів життя України та українського народу, у тому числі за період Української революції 1917 – 1921 років. По мірі дослідження та опрацювання документів, підрозділи Музею постійно оновлюються за результатами історичних розвідок.</p>
п.21	Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів	<p>Виконується.</p> <p>На офіційному сайті облдержадміністрації постійно висвітлюється інформація щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження:02.02.2021 На</p>

<p>інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї</p>	<p>Херсонщині взяли на облік нові пам'ятки містобудування та архітектури місцевого значення https://khoda.gov.ua/uprav1%D1%96nnjam%D1%96stobuduvannja-ta-arh%D1%96tekturi-vzjalo-na-obl%D1%96k-75-pam%E2%80%99jatok-arh%D1%96tekturi-m%D1%96scevogo-znachennjahersonshhini 04.02.2021 Кабінет Міністрів України затвердив План заходів щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрія та туризму https://khoda.gov.ua/kab%D1%96netm%D1%96n%D1%96str%D1%96v-ukra%D1%97ni-zatverdiv-planzahod%D1%96v-shhodo-p%D1%96dtrimki-sferi-kulturi--ohoronikulturno%D1%97spadshhini--rozvitku-kreativnih-%D1%96ndustr%D1%96j-taturizmu 17.02.2021 На Херсонщині розробляється проєкт програми збереження об'єктів культурної спадщини https://khoda.gov.ua/nahersonshhin%D1%96-rozroblja%D1%94tsja-pro%D1%94kt-programi-zberezhennjaob%E2%80%99%D1%94kt%D1%96v-kulturno%D1%97spadshhini 10.03.2021 Основна мета «Великої реставрації» – збереження культурної спадщини, що важливо для держави й особисто для Президента https://khoda.gov.ua/kirilo-timoshenko%3A-osnovna-meta-veliko%D1%97-restavrac%D1%96%D1%97-%E2%80%93-zberezhennja-kulturno%D1%97spadshhini--shho-vazhlivo-dlja-derzhavi-j-osobisto-dlja-prezidenta 10.03.2021 «Велика реставрація» включатиме культурні об'єкти Херсонщини https://khoda.gov.ua/do-perel%D1%96ku-ob%D1%94kt%D1%96v--veliko%D1%97-restavrac%D1%96%D1%97--budevkljucheno-kulturn%D1%96sporudi-hersonshhini 02.04.2021 На Херсонщині з'явиться нова туристична локація</p>
---	--

		<p>https://khoda.gov.ua/na-hersonshhin%D1%96-z%E2%80%99javitsja-novaturistichna-lokas%D1%96ja 02.04.2021 Світлана Фоменко: Спадщина є дуже важливою для держави – це фундамент і основа для всіх інших сфер життя суспільства</p> <p>https://khoda.gov.ua/sv%D1%96tlana-fomenko:-spadshhina-%D1%94-duzhevazhlivoju-dlja-derzhavi-%E2%80%93-ce-fundament-%D1%96-osnova-dljavs%D1%96h-%D1%96nshih-sfer-zhittja-susp%D1%96lstva</p> <p>Усі матеріали поширювалися у засобах масової інформації, на офіційних сайтах, сторінках РДА, ОТГ та у соціальних мережах.</p>
п.23	Вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання	<p>Виконується.</p> <p>Спеціалісти управління фізичної культури, молоді та спорту за можливості постійно приймають участь у семінарах та навчаннях для здобуття найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання</p>
п.26	Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності,	<p>Виконується.</p> <p>В області діє обласна комплексна програма з національно-патріотичного виховання «Дитина - громадянин – патріот Батьківщини» на 2016 – 2021 роки (рішення сесії Херсонської обласної ради від 09 вересня 2016 року № 226).</p>

	визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»	
п.27	Підтримка мистецьких проєктів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу	<p>Виконується.</p> <p>Департаментом реалізації гуманітарної політики обласної державної адміністрації (далі – Департамент) та закладами культури області здійснюється ряд заходів з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу.</p> <p>Проводяться цикли тематичних заходів, присвячені Дню рідної мови, Шевченківським дням, конкурси читців, фольклорні свята, українські вечорниці, культурно-мистецькі конкурси, фестивалі тощо.</p> <p>В обласних закладах культури організовується та проводиться цикли тематичних заходів до Шевченківських днів (літературно-мистецькі вечори «Уклін Тобі, Тарасе!», музичні години «Сучасний Шевченко для сучасної молоді», віртуальні виставки «Тарасові музи», літературні кав'ярні «На струнах Кобзарєвої душі», книжково-ілюстративні виставки «На вічному шляху до Шевченка», виставки «Кобзар - святиня українського народу», вечори української музики та поезії по творчості Великого Кобзаря тощо).</p> <p>Щороку в березні проводиться обласний конкурс читців «Світлиця Кобзарєвих дум», присвячений пам'яті Т.Г.Шевченка за участю читців та поетичних театрів з різних населених пунктів області.</p> <p>В бібліотечних закладах області проводяться цикли тематичних заходів, спрямовані на підтримку і популяризацію української мови (мовленнєве дозвілля «Ерудований грамотій», мовна путанка «Говоримо без суржика», мовознавчий екскурс «Українська мова давня</p>

		<p>й молода», українська грамота «Мовні смаколики для всіх і кожного», «Прикрась життя українською», приборкання помилок мови «Як сказати українською» та ін.).</p> <p>Департаментом та обласною бібліотекою для дітей ім. Дніпрової Чайки започатковано проведення щорічного обласного інтелектуального турніру «Ігри патріотів Херсонщини». Завдання щорічного турніру «Ігри патріотів Херсонщини»: - сприяння патріотичному вихованню школярів; - поширення історико-краєзнавчих знань про Херсонську область; - формування та розвиток краєзнавчих інформаційних потреб у дітей шкільного віку; - підвищення рівня особистісного культурного розвитку, компетентності учнів, заохочення їх до систематичного читання, зокрема літератури про рідний край та творів письменників Херсонщини. Участь у турнірі беруть учні 4-9 класів закладів загальної середньої освіти Херсонської області.</p>
п.29	<p>Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>	<p>Виконується.</p> <p>з 02 по 14 серпня відбувся спортивний пішохідний похід 3 ступеню складності українськими Карпатами по території Закарпатської та Івано-Франківської областей протяжністю 75 км, кількість учасників – 10 осіб;</p> <p>з 14 по 26 серпня - спортивний пішохідний похід I категорії складності українськими Карпатами по території Закарпатської та Івано-Франківської областей протяжністю 130 км. Кількість учасників – 15 осіб зі сходженням на найвищі вершини України з виконанням гімну України;</p> <p>з 14 по 16 серпня - пішохідний навчально-тренувальний похід по Херсонській області протяжністю 35 км. Залучено 10 учасників заходу;</p> <p>з 17 по 22 серпня - спортивний водний похід 3 ступеню складності по Нижньодніпровським плавням протяжністю 70 км. Кількість учасників – 13 осіб;</p> <p>з 21 по 29 серпня року - спортивний пішохідний похід 3 ступеню складності українськими Карпатами по території Закарпатської та Івано-Франківської областей протяжністю 75 км. Участь у сходженні на найвищу точку України г. Говерла з відеопривітанням Херсонщини до Дня незалежності України взяли 10 учасників закладу;</p>

		на базі Центру 20 та 21 серпня проведено навчально-тренувальний вишкіл (стройова підготовка, стрільба з пневматичної гвинтівки, перетягування линви, проходження воєнізованої смуги перешкод) для вихованців гуртків «Джура» Центру з використанням символіки й гасла святкування 30-річчя Незалежності України.
п.30	Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби	Виконується. Професійна орієнтація здобувачів освіти здійснюється закладами вищої освіти, зокрема шляхом проведення днів відкритих дверей (популяризація та збільшення престижності здобуття освіти за військовими спеціальностями/військової служби). Здобувачами освіти закладів загальної середньої освіти (10 – 11 класи) вивчається курс предмету “Захист України” з метою освоєння життєво необхідних знань, умінь і навичок щодо захисту України та дій в умовах надзвичайних ситуацій, а також системного уявлення про військово-патріотичне виховання.
п.32	Сприяння утворенню центрів національно-патріотичного виховання на базі діючої мережі закладів, зокрема шляхом їх реорганізації, перепрофілювання, з урахуванням потреб та фінансових можливостей регіонів	Виконується. На базі комунального закладу «Центр туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради діє відділ національно-патріотичного та національно-військового виховання
п.33	Надання фінансової підтримки інститутам	Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається

<p>громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами</p>	<p>фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання” 2020—2025 роки Виконується.</p> <p>На виконання обласної цільової програми сприяння розвитку громадянського суспільства на 2017 – 2020 роки (далі – Програма), затвердженої рішенням обласної ради від 23 грудня 2016 року № 303 (зі змінами) у межах конкурсу проектів громадських організацій, спрямованих на соціальний розвиток суспільства та підтримку молоді Херсонської області у 2020 році профінансовано 10 проектів, розроблених інститутами громадянського суспільства на загальну суму 277,5 тис грн. (Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю «Велід, проект «Благодійний фото-проект «Ті, що надихають»»; Херсонська обласна організація Добровільного пожежного товариства України, проект «Юні рятувальники Херсонщини змагаються»; Херсонське обласне бібліотечне товариство, проект «тиждень креативної терапії «У гармонії з собою»; Спортивний клуб «Суворовець», проект «Україна кубок суворовця»; Херсонська обласна організація підтримки дітей з синдромом Дауна та їх сімей «Сонячні діти Херсонщини», проект «Спортивний фестиваль «Кожен зможе»; Херсонська обласна організація підтримки дітей з синдромом Дауна та їх сімей «Сонячні діти Херсонщини», проект «Перфоманс-зустрічі «Світло в тобі»; Херсонська обласна громадська організація інвалідів «За рівні можливості», проект «Тепло твоєї посмішки»; Федерація футболу м.Нова Каховка «Футбольні канікули 2020»; Каховський військово-патріотичний клуб «Сокіл», проект «Дитячо-юнацьке військово-патріотичне таборування «Школа виживання – 2020», Військово-патріотичний клуб «Каховка», проект</p>
---	--

<p>ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”</p>	<p>«Всеукраїнська пошукова військово-меморіальна експедиція «Нікопольський плацдарм»). В рамках заходів Програми було проведено конкурс з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів обласного бюджету. За результатами конкурсу у 2020 році тримали фінансову підтримку 3 проекти громадських організацій на суму 150 тис грн (Херсонське міське товариство молодих ромів проект «Діалог культур»; Херсонська обласна організація підтримки дітей з синдромом Дауна та їх сімей «Сонячні діти Херсонщини» проект «Всеукраїнський квест-фестиваль «Щасливі разом»; Міжнародна громадська організація ромів «КЕТАНЕ» проект «Виставка та концерт-реквієм приурочені до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту»).</p>
--	--

Інформація Хмельницької обласної державної адміністрації

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09.10. 2020 року №932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» надаємо інформацію про виконання заходів.

До п.5-6. Протягом звітнього періоду проведено ряд заходів національно-патріотичного спрямування, спільно з представниками військових частин, ГУНП, ГУДСУНС, НАДПС, зокрема:

ігри клубу веселих і найкмітливіших та обласний конкурс «Руханка від ХОМІ» серед осередків молодіжного патріотично-правового руху «ХОМА»;

організовано зустріч ветеранів військової служби, учасників ООС, з молоддю «Ми боремося за українську землю»;

вчителі предмета «Захист Вітчизни» спільно з бригадою територіальної самооборони під час проведення Днів самооборони брали участь у вишколах на полігоні військових частин;

залучено до проведення уроків мужності та виховних бесід, зустрічей, тематичних заходів представників Національної академії ДПСУ імені Богдана Хмельницького, волонтерських організацій, учасників бойових дій, ветеранів, учасників Революції Гідності, бійців АТО.

В області проводиться системна робота щодо підвищення інноваційного потенціалу військово-патріотичного виховання, науково-методичного

забезпечення викладання предмета «Захист України», допризовної підготовки старшокласників. З метою популяризації та підвищення престижу військової служби налагоджена тісна співпраця з вищими навчальними закладами військового профілю.

Для надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування Хмельницьким обласним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді щорічно проводяться семінари для спеціалістів структурних підрозділів з питань освіти, органів місцевого самоврядування, що відповідають за організацію та проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") на усіх рівнях.

До п.8. В області велика увага зосереджується на роботі щодо підготовки та проведення навчально-польових зборів. Організаційна робота до зборів розпочинається на початку навчального року, а саме:

впорядковуються списки випускників, які займаються за програмою для юнаків, для подачі заявки на замовлення набоїв (Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласний військомат, оперативне командування «ЗАХІД»);

визначаються полігони для проведення стрільб;

визначаються дати проведення навчально – польових зборів;

складається план підготовки НПЗ;

в закладах загальної середньої освіти видаються накази про проведення НПЗ;

готується навчально-матеріальна база для проведення НПЗ;

проводяться заняття по заходах безпеки під час проведення навчально-польових зборів.

До п.9. Організацією та проведенням початкового етапу підсумкових наметових таборувань Гри на місцях керують відповідні органи місцевого самоврядування у тісній взаємодії з відповідними штабами Гри.

Згідно пункту 37 Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура») початковий етап гри відбувся у квітні-травні.

Організацію та проведення II (обласного) етапу гри для середньої та старшої вікових груп покладено на Хмельницький обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді.

II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») для середньої вікової групи проведено з 02 по 06 червня 2021 року у с. Самчики Старокостянтинівської територіальної громади.

II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») для старшої вікової групи проведено з 16 по 21 червня 2021 року у м. Шепетівка.

До п.10. У Всеукраїнському етапі дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») – «Джура» – 2021: Буковинська Січ», який відбувся з 19 по 29 липня 2021 року у Хотині. Хмельниччину представляв рій «Несамовиті орли» (Шепетівська територіальна громада).

У підсумку рій Хмельницької області «Несамовиті орли» показав такі результати:

III місце у змаганнях «Стрільба» (стрільба із АК-74);

III місце у конкурсі «Таборування» (бівак);

V місце у конкурсі «Пластун» (орієнтування і цілевказання);

VI місце посіли у конкурсі «Впоряд» (стройова підготовка).

До п.12. Щорічно учасники освітнього процесу беруть участь у благоустрої Меморіальних комплексів міст, селищ чи сіл:

ведеться патронаж за пам'ятними об'єктами (виготовлення та покладання вінків, гірлянд, фарбування огорожі, знищення бур'янів);

береться активна участь у реставрації пам'ятників, місць поховань (могил) захисників України в роки Другої світової війни;

організується догляд за могилами учасників АТО/ООС;

організується патронат за меморіальними комплексами, які розміщені на фасадах закладів освіти.

До п.13. З метою вшанування традицій боротьби за незалежність і соборність України, військової звитяги захисників рідної землі, творців національної державності, тисячолітньої історії державотворення нашого народу, визнання історичного значення подій, пов'язаних із визвольною боротьбою початку ХХ століття та утвердження української державності і консолідації суспільства, у закладах освіти області здійснюється управлінський та науково-методичний супровід діяльності закладів освіти Хмельниччини.

Почесні імена учасників боротьби за незалежність України сьогодення присвоєні 24 закладам області, встановлено меморіальні дошки і пам'ятні знаки та проведено тематичні заходи із їх відкриття у більше 200-х закладах освіти, де навчалися або проживали Герої Небесної Сотні, учасники проведення АТО, які загинули під час виконання бойового завдання на Сході України.

До п. 14. В музеях області організовано та проведено лекції, інформаційні години, бесіди, виставки: «За Україну, за її долю, за честь і волю, за народ», «Героям слава», «Ми завжди будемо пам'ятати», «Україна - єдина країна», «Хоробрі серця», «Герої не вмирають» «Назавжди в пам'яті народній», «Війна не має забуття», «Пагони на плечі лягли, щоб люди не знали біди», «Наші захисники-наша гордість», «Мужність, приречена на безсмертя» «Наші земляки-захисники України»; урок мужності «Гірко плаче Україна за своїми синами», «Борімося-поборемо!» за участю волонтерів, учасників АТО; меморіальний вечір «Знаємо. Шануємо. Пам'ятаємо», «Вони живуть в серцях народу». Година патріотизму «У їхніх серцях була Україна», години-реквієми «Небесна Сотня воїнів Майдану», «Пам'ять про героїв стукає в наші серця», урок пам'яті «Реквієм Небесній Сотні», тематичні години «Біль мого народу». В музеях освітніх закладів постійно організовуються фотовиставки літератури, фотоматеріалів за темами: «Добро заради майбутнього», «Минуле заради майбутнього», «Милосердя-перемагає».

У Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї прочитано лекцію «Мир боронити на рідній землі їх призвала Україна», протягом року експонуються

тимчасові виставки «Уклін живим, загиблим слава» та «Майдан: шлях гідності та свободи», /вшанування героїв АТО/ у приміщенні музею, в експозиції стаціонарної виставки «У полум'ї Великої війни», де представлено розділ, що розкриває сучасні події у зоні АТО, продовжено роботу щодо збору матеріалів, особистих речей воїнів АТО, документів, фотоматеріалів тощо з метою подальшого використання під час проведення заходів та експонування на виставках.

З метою героїзації осіб, які віддали життя за незалежність України, приймали безпосередню участь в бойових діях, вшанування їх пам'яті продовжують діяти експозиції, стенди в районних історико-краєзнавчих музеях.

Створено кімнати бойової слави, виставки про героїв АТО Хмельницької області, які загинули на території бойових дій, альбоми та стенди із розміщеними біографіями та фото.

Методистами Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти у співпраці із працівниками обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді, туристсько-краєзнавчими центрами здійснюються науково-методичні супроводи пошукових досліджень учнівських та педагогічних колективів. Матеріали цих досліджень поповнюють фонди краєзнавчих музеїв закладів освіти, оновлюють експозиції про козацьку добу, Голодомор, про подвиги захисників України Другої світової війни, Героїв Майдану, Героїв АТО, бійців операцій Об'єднаних сил на сході України.

Керівники гуртків відділення історії активно використовують у роботі з вихованцями елементи музейної педагогіки, залучають вихованців до архівної та пошукової роботи.

З метою розширення мережі шкільних краєзнавчих музеїв впродовж 2020/2021 навчального року проведено вебінари, творчі майстерні, тренінгові заняття з учителями історії, педагогами-організаторами, керівниками краєзнавчих гуртків, студій та клубів. Вивчено і поширено досвід музейної інноваційної роботи Лісовогринівецького НВК, закладів освіти міст Кам'янця-Подільського, Нетішина, Шепетівки, Старокостянтинова, Хмельницького щодо висвітлення боротьби українського народу за ідеали свободи, утвердження суверенітету власної держави.

До п. 15. З метою консолідації суспільства навколо захисту України, популяризації військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України Департаментом забезпечено проведення відповідної інформаційної кампанії через офіційні вебсайти органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, їх сторінки у соціальних мережах та місцеві засоби масової інформації.

В рамках зазначеної інформаційної кампанії забезпечується поширення соціальної реклами, розміщення інформаційних матеріалів, фоторепортажів, відеосюжетів, що висвітлюють питання протидії російській агресії, здобутки окремих військовослужбовців та військових частин, заходи, що вживаються органами державної влади усіх рівнів з метою вшанування пам'яті борців за

незалежність України та забезпечення належного соціального захисту учасників бойових дій.

Окрім того, забезпечується широке висвітлення заходів, що спрямовані на національно-патріотичне виховання дітей та молоді.

До п.17-18. Національно-патріотичне виховання є одним із напрямків діяльності закладів культури області. Щорічно реалізується комплекс інформаційно-просвітницьких заходів, зустрічей, обговорень, дискусій спрямованих на формування почуття патріотизму, гідності та відданості державі.

У звітному періоді обласними бібліотеками проведено:

онлайн-міст єднання «У єдності наша сила» спільно з Тернопільською обласною універсальною науковою бібліотекою (до Дня Соборності України);

мотиваційну дискусію «Народжені незалежними» (до 30-ї річниці незалежності України);

вуличну акцію «Моя земля – це незалежна Україна» просто неба на майданчику перед бібліотекою (до 30-ї річниці Незалежності України);

зустріч-інтерв'ю «Вони були першими...» (до Дня українського добровольця);

патріотичну зустріч «Хай пам'ять про війну нас всіх єднає» (до Дня пам'яті та примирення і 76-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні;

вечір вшанування «В серцях і книгах пам'ять про війну» за участі ветеранів війни, дітей війни та членів обласної організації спілки ветеранів (до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні);

в рамках засідання кіноклубу Docudays UA «Право проведено перегляд та обговорення документального фільму режисера Сергія Лисенка «Автомайдан» (до 30-ї річниці Незалежності України) з колекції Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

Підготовлено ряд книжково-ілюстративних та он-лайн виставок в бібліотеках області за темами: «242 дні мужності» (до Дня пам'яті кіборгів); «Соборність. Єдність. Неподільність» (до Дня Соборності України);

«Вічно молоді Герої Крут» (до Дня пам'яті Героїв Крут); «Чужа війна» (до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав); «Уроки пам'яті людської» (до Міжнародного дня визволення в'язнів нацистських концтаборів); «Конституція – правова основа України» (до 25-ї річниці з дня ухвалення Верховною Радою України Конституції України).

З метою підвищення громадського престижу книги, її популяризації та читання, популяризації української мови, творчості українських класиків, сучасних українських та подільських авторів бібліотеками організовано низку заходів: зустрічі з письменниками, авторські презентації нових книг, обговорення тощо.

Проведено обговорення проєкту Стратегії розвитку читання на 2021-2025 роки «Читання як життєва стратегія». До обговорення проблем читання, важливості крос секторальних проєктів долучилися понад сто бібліотекарів Хмельниччини: обласних, міських, сільських публічних та наукових бібліотек закладів вищої освіти області.

З нагоди Всесвітнього дня книги та авторського права на Хмельниччині відбувся XV Обласний форум «Книжкова весна на Хмельниччині». В рамках форуму проведено низку заходів з промоції читання та популяризації сучасної української та краєзнавчої книги: презентації книг, авторські зустрічі з лауреатами книжкових премій, обговорення у форматі круглого столу, підведення підсумків обласного дослідження та рейтингу «Краща книга Хмельниччини – 2020». У зв'язку з карантинними обмеженнями заходи відбулись на платформах Zoom та GoogleMeet у публічних бібліотеках області.

Презентовано книги відомих земляків з питань охорони здоров'я, мистецтва, поезію та прозу, наукові видання, книги, що надійшли від Українського інституту книги, видання обласних універсальної наукової бібліотеки, бібліотеки для юнацтва та бібліотеки для дітей ім. Т. Шевченка.

Підведено підсумки щорічного обласного дослідження та рейтингу «Краща книга Хмельниччини» та оголошено переможців. На обласному Шевченківському святі «Музична сповідь Кобзареві», яке відбулося у Хмельницькій обласній філармонії, презентовано книжкову виставку з фондів обласних бібліотек «Єднаймо душі словом Кобзаря» за розділами: «Тарасовими шляхами», «Нетлінне слово Кобзаря», «Мистецька спадщина».

До Дня знань, в рамках засідання кіноклубу Docudays UA «Право проведено дискусію «Українська мова як код нації» перегляд та обговорення документального фільму режисера С. Лисенка «Мова» з колекції Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

Підготовлено ряд віртуальних виставок за темами: «Джерела духовності слов'янських народів»(до Дня слов'янської писемності і культури); «Твори Т. Г. Шевченка іноземними мовами»; «Грані таланту Агатангела Кримського» (до 150-річчя від дня народження Агатангела Юхимовича Кримського – українського письменника, організатора та науковця НАНУ, славіста, сходознавця, фольклориста, історика, перекладача); «В цьому імені – слава України» (до 100 річчя з дня смерті Миколи Дмитровича Леонтовича).

Організовано книжкові виставки літератури: «В поколіннях я озвуся - не згорю і не загасну...», «Вірний син свого народу» (до 120-річчя від дня народження українського письменника, перекладача, представника «Розстріляного Відродження» Валер'яна Підмогильного; «І книги – журавлями по світах...» (до 100-річчя із дня народження українського письменника Володимира Малика); «Василь Шкляр: з красою правди по життю» (до 70-річчя від дня народження письменника); «Не вмре поезія – не згасне сила духу» (до 165-річчя від дня народження Івана Франка).

До п.19. В закладах освіти області ведеться системна робота щодо посилення національно-патріотичного виховання серед здобувачів освіти, зокрема забезпечено проведення:

уроків мужності, тематичні лекції, виховні години, книжково-ілюстраційні виставки, презентації архівних матеріалів, тематичні виставки малюнків та плакатів;

тематичних екскурсій до місцевих музеїв, екскурсії краєзнавчих музеїв, музеїв Бойової Слави;

акцій на підтримку учасників АТО/ООС;

зустрічей з учасниками АТО/ООС;

заходів з увічнення пам'яті воїнів АТО/ООС та Героїв Небесної Сотні шляхом установа пам'ятних знаків (пам'ятників, меморіальних дощок тощо).

Протягом звітного періоду проведено табори “Юний патріот”, «Форпост», патріотичний забіг в пам'ять про загиблих воїнів «ШАНУЮ ВОЇНІВ, БІЖУ ЗА ГЕРОЇВ УКРАЇНИ» заплановано проведення обласного національно-патріотичного фестивалю “Під Покровом Тризуба”.

До п.23. Впродовж 2020/2021 навчального року проведено засідання науково-методичної та вченої ради Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, наради керівників закладів освіти, на яких обговорювались питання інноваційних підходів до реалізації задач національно-патріотичного виховання, ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності виховної роботи, про підвищення ролі освіти в процесі консолідації суспільства, зміцнення національної єдності.

6 травня 2021 року проведено в онлайн-режимі другу обласну практичну конференцію «Національне виховання під знаком інновацій». Учасникам конференції була запропонована презентація виховних систем національної ідентифікації учнівської молоді, формування громадянських та соціальних компетентностей. Учасники конференції схвалили рекомендації щодо інноваційних підходів до національно-патріотичного виховання учнів та модель проекту «Учніське самоврядування в поступі до національних цінностей».

До п.26. Наразі розробляється проєкт Обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання у Хмельницькій області на 2022-2026 роки, який буде винесено на чергове засідання обласної ради.

До п.31. Забезпечено участь молоді Хмельниччини у Всеукраїнських фестивалях, конкурсах, вишколах спрямованих на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

Протягом року проведено навчальні тренінги для працівників, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання молоді та представників молодіжних громадських організацій на різну актуальну тематику, під час яких відбувались презентації діяльності громадських організацій, обмін досвідом та обговорення спільних проєктів.

До п.33. Протягом звітного року надано фінансову підтримку громадським організаціям для проведення заходів, проєктів національно-патріотичного спрямування, зокрема: Кам'янець-Подільській районній дитячій громадській організації “Клуб юних миротворців”, спортивному клубу “Пульсар” (м. Нетішин), молодіжній громадській організації “Пласт–національна скаутська організація України”, комунальній установі “Молодіжний центр” (м. Хмельницький).

Інформація Черкаської обласної державної адміністрації

№ п/п	Найменування заходу	Строк виконання	Інформація про стан виконання
Упорядкування та вдосконалення системи військово-патріотичного виховання			
5.	Утворення міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечуватимуть викладання предмета „Захист України“.	2020-2022 роки	Управлінням освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації вивчається питання утворення міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечуватимуть викладання предмета „Захист України“. Однак, існує необхідність узгодження положень Бюджетного кодексу України із Законом України „Про повну загальну середню освіту“ та усунення прогалин правового регулювання, що не дозволяють спрямувати кошти освітньої субвенції на оплату праці педагогічних працівників міжшкільних ресурсних центрів. Наразі у Верховній Раді України зареєстровано проєкт Закону „Про внесення змін до статті 103-2 Бюджетного кодексу України щодо фінансування міжшкільних ресурсних центрів (міжшкільних навчально-виробничих комбінатів)“ від 24.02.2021 № 5145.
6.	Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі	2020-2022 роки	За сприятливих епідемічних умов для школярів проводяться екскурсії до військових частин, розташованих на території області. Зокрема, до Головного центру підготовки особового складу Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота та музею прикордонної служби.

	військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України „Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки“.		
8.	Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування.	2020-2022 роки	<p>З метою формування в учнів практичних умінь та навичок щодо готовності до захисту держави та дій в умовах надзвичайних ситуацій, загрози безпеці людини, її життю і здоров'ю на заключному етапі вивчення предмета „Захист України“ з учнями 11-х класів закладів загальної середньої освіти області, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти з 14.04.2021 по 27.05.2021 проведено навчально-польові збори. Під час навчально-польових занять учні отримали практичні навички з тактичної, вогневої, стрійової, військово-медичної, психологічної підготовки.</p> <p>Прошли збори 6 958 учнів – 100% учнів, які не підлягають звільненню за медичними показниками та релігійними переконаннями. З них 5 589 учнів закладів загальної середньої освіти області, 838 учнів закладів професійної</p>

			<p>(професійно-технічної) освіти, 531 студент закладів фахової передвищої освіти.</p> <p>У зв'язку з епідемічною ситуацією збори здебільшого відбувалися на базах закладів освіти. Для учнів Маньківської, Ладжинської територіальних громад та учнів окремих закладів професійної (професійно-технічної) освіти збори було проведено з виїздом для проведення стрільб до військових частин А 1588, А 1744, А 1880, А 2012.</p> <p>Крім цього, у м. Черкасах стрільби проводилися у тирі Черкаської міської гімназії № 9 ім. О. М. Луценка Черкаської міської ради, інтерактивного тирю комунального позашкільного навчального закладу м. Черкаси „Клуб юних моряків з флотилією“. Для учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти стрільби проводилися у тирі Державної установи „Старобабанівська виправна колонія № 92“.</p>
9.	Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборуваль Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри „Сокіл“ („Джура“).	2020-2025 роки	<p>Учні області щорічно беруть участь у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі „Сокіл“ („Джура“), військово-спортивних турнірах тощо.</p> <p>Цього року II (обласний) етап гри „Сокіл“ („Джура“), враховуючи умови пандемії, проходив у два тури. Перший тур – у форматі онлайн (змагались 25 роїв старшої і 18 роїв середньої вікової групи). Другий тур – вишкіл, який проводився з 15.06.2021 по 17.06.2021 на базі Дитячого оздоровчого закладу „Дахнівська Січ“. В ньому змагались 3 рої старшої вікової групи та 3 рої середньої вікової групи (48 дітей).</p>
11.	Реалізація проектів та заходів, спрямованих	2020-2025 роки	З метою підвищення престижу військової служби

	<p>на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО.</p>		<p>у закладах освіти Черкаської області приділяється значна увага діяльності гуртків та клубів патріотичного спрямування. У закладах загальної середньої та позашкільної освіти нараховується 871 таке об'єднання, де охоплено близько 11,6 тис. дітей та молоді.</p> <p>Продовжено роботу щодо функціонування в області мережі козацьких класів. Так, у 2020/2021 навчальному році у 42 закладах загальної середньої освіти функціонувало 88 козацьких класів, у яких навчалось близько 1,6 тис. учнів. Козачата навчаються та виховуються за програмами виховної роботи, спрямованими на формування кращих рис громадянина-патріота своєї держави у дусі традицій козацької педагогіки та виховання. Учні відвідують гуртки, факультативні курси та курси за вибором за програмами: „Котигорошко“, „Юні краєзнавці“, „Влучний стрілець“, „Історія рідного краю“, „Черкащина козацька“, „Бойовий гопак“ та багато інших.</p> <p>З метою належного методичного забезпечення діяльності козацьких класів методистами і науковцями КНЗ „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“ розроблено факультативний курс „Нащадкам козацької слави“ та комплект навчально-методичної літератури з козацької педагогіки до нього, який складається із 5 посібників. Література спрямована для використання у закладах освіти, де функціонують козацькі класи.</p> <p>Крім цього, у м. Черкаси функціонує позашкільний навчальний заклад „Клуб</p>
--	---	--	--

			<p>юних моряків з флотилією“ Черкаської міської ради, який безпосередньо займається питаннями національно-патріотичного виховання дітей та молоді, проводить військово-патріотичні заходи з метою популяризації професії військовослужбовця.</p> <p>Щорічно з 2015 року проводиться нагородження кращих учнів обласною почесною відзнакою „Відмінник Захисту України“ за вивчення предмета „Захист України“. 17 травня 2021 року нагороджено 21 учня з числа переможців обласного етапу військово-патріотичної гри „Сокіл“ („Джура“). Загалом за 6 років відзначено 748 учнів.</p> <p>Спільно з Головним центром підготовки особового складу Державної прикордонної служби України ім. генерал-майора І. Момота та громадською організацією ветеранів-прикордонників у закладах загальної середньої освіти області організовано діяльність загонів Юних Друзів Прикордонників. Наразі в області нараховується 38 таких загонів, в яких налічується 353 учасники. Щорічно серед них проводяться обласні змагання, до яких залучається близько 200 учнів. Щорічно серед них проводяться обласні змагання, до яких залучається близько 200 учнів.</p> <p>Забезпечено тісну співпрацю закладів із територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, представники яких проводять виховні бесіди та надають професійну консультативну допомогу в заходах закладів освіти.</p>
12.	Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань	2020-2025 роки	У закладах освіти області діють майже 900 волонтерських загонів, які об'єднують близько 11 тис. учнів. Волонтери надають шефську допомогу понад 4,5 тис. осіб, які

	<p>невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України.</p>		<p>цього потребують, у тому числі близько 1 тис. родин учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил (далі – АТО, ООС) та Революції Гідності, а також доглядають 950 об'єктів: пам'ятників, обелісків, меморіалів, могил воїнів АТО, ООС, скверів тощо.</p> <p>Комунальними підприємствами населених пунктів області за участю громадськості, студентської та учнівської молоді систематично проводяться роботи щодо забезпечення упорядкування та утримання в належному стані меморіальних комплексів, пам'ятників і меморіальних дощок, пов'язаних із боротьбою за волю України. Меморіальні дошки, пам'ятники та пам'ятні знаки, присвячені подіям та учасникам проведення АТО/ООС. Кількість таких об'єктів у державі збільшується.</p>
<p>Організація та координація інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання</p>			
13.	<p>Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти,</p>	2020-2025 роки	<p>У закладах освіти області надзвичайно велика увага приділяється вшануванню пам'яті загиблих героїв АТО, ООС та Небесної Сотні. У 125 освітніх закладах встановлено меморіальні дошки та куточки пам'яті на честь загиблих патріотів.</p> <p>Наразі в області ведеться активна робота щодо розробки концепції меморіалу пам'яті загиблим захисникам Черкаської області за незалежність та територіальну цілісність України.</p>

	установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок.		
14.	Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави.	2020-2025 роки	<p>У закладах освіти області функціонують 1 762 музейні об'єкти, 582 з яких мають військово-історичну тематику, 367 присвячені героям Революції Гідності та героям АТО, ООС.</p> <p>У музеї історії освіти комунального навчального закладу „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“ функціонує експозиційна зала „Воїни світла“, присвячена освітянам, які були або нині перебувають в зоні АТО, ООС.</p> <p>У музейних закладах області відкриті постійно діючі експозиції та організовано тимчасові виставки присвячені висвітленню героїчного подвигу українського народу за утвердження суверенітету та незалежності України. Для учнівської та студентської молоді проводяться виїзні тематичні лекції та заняття. Проводиться науково-пошукова робота із поповнення державної частини Музейного фонду України.</p>
15.	Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби,	2020-2025 роки	<p>На офіційних сайтах обласної, районних державних адміністрацій, виконавчих комітетах міських рад міст обласного значення, в соціальній мережі Facebook структурних підрозділів Черкаської обласної державної адміністрації, інтернет-виданнях області, офіційному сайті Обласного молодіжного ресурсного центру</p>

	<p>утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі.</p>		<p>Черкаської обласної ради та місцевих ЗМІ систематично висвітлюється інформація національно-патріотичного спрямування, спрямована на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України.</p> <p>Також постійно виготовляються та розповсюджуються по області інформаційні матеріали щодо подій національно-патріотичного виховання дітей та молоді.</p>
17.	<p>Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність.</p>	2020-2025 роки	<p>В області систематично проводяться культурно-мистецькі заходи, присвячені українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність, а саме:</p> <p>01-05.07.2021 Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації (далі – Управління) спільно з ГО „Фестиваль нескореної Нації – Холодний Яр“, проведено фестиваль спрямований на патріотичне виховання молоді „Холодний Яр – фестиваль нескореної нації“. До заходу долучилось понад 9 тис. осіб;</p> <p>20-23.08.2021 Управлінням спільно з ВГО „Молодий Народний Рух“ проведено фестиваль спрямований на патріотичне виховання молоді та популяризацію краю Тараса Шевченка „ШеFest“. Загальна кількість учасників понад 10 тис. осіб.</p> <p>Зазначені заходи проведено з дотриманням санітарно-гігієнічних та протиепідемічних вимог.</p>

18.	<p>Організація і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України.</p>	2020-2025 роки	<p>Комунальним закладам „ОУНБ імені Тараса Шевченка“ Черкаської обласної ради за звітній період організовано:</p> <p>віртуальна виставка „Україна Данила Нарбута“ до 105-ої річниці від дня народження українського художника;</p> <p>онлайн-виставка на сайті бібліотеки та соцмережах „За волю і долю України“ до Дня пам’яті Героїв Крут;</p> <p>літературно-мистецький вечір „Є тисячі ланів, але один лиш мій“ до 86-ї річниці від дня народження В. Симоненка та вручення Симоненківської премії лауреатам 2020 року;</p> <p>онлайн-виставка „Прихід України-Русі до християнської віри“ до Дня хрещення Київської Русі-України;</p> <p>персональна виставка Миколи Теліженка „Витинанка – це моя молитва“;</p> <p>книжкова виставка „Філософія творчості М. Пруста“ до 150-річчя від дня народження;</p> <p>до 30-річчя Незалежності України: книжково-ілюстративна виставка „30 причин гордитися Україною“;</p> <p>флешмоб „30 причин гордитися Україною“;</p> <p>до 165-річчя від дня народження І. Я. Франка: книжкова виставка у відділі „Акорди поезії Українського Каменяра“; перегляд видань у відділі „Непоборимий син землі“.</p> <p>Для школярів області Комунальним закладам „Обласна бібліотека для дітей“ організовано:</p> <p>хроніко-документальний вечір „Майдан. Війна. Болючі думи“;</p> <p>інтелектуальна гра „Що? Де? Коли?“ за темою „Все про все“.</p>
-----	---	----------------	---

			<p>Комунальним закладом „Обласний художній музей“ проведено:</p> <p>до 86-ї річниці від Дня народження Василя Симоненка виставка однієї картини з фондової колекції музею;</p> <p>банерна виставка до Дня Соборності України, яку надано Українським інститутом національної пам'яті; „Майдан у творах митців“ до Дня Героїв Небесної Сотні – виставка творів, спільно з Черкаською обласною організацією НСХУ;</p> <p>урочистий захід до 135-річчя від Дня народження Георгія Нарбута;</p> <p>виставка творів з фондової колекції музею до Дня скорботи і пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу;</p> <p>виставка творів народного художника України Івана Фізера (17.06.1953-2020) до Дня народження митця;</p> <p>виставка творів з фондової колекції музею до Дня Конституції України;</p> <p>виставка однієї картини до 150-річчя Агатангела Юхимовича Кримського;</p> <p>виставка творів Дирекції художніх виставок Міністерства культури України до Дня Незалежності України.</p> <p>У Комунальному закладі „Черкаський обласний краєзнавчий музей“ проведено:</p> <p>до 150-річчя від дня народження А. Ю. Кримського проведено онлайн-виставку „Агатангел Кримський: історичний портрет“;</p> <p>до Дня пам'яті Героїв Крут: онлайн-презентація „Трагедія Крут“;</p> <p>до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав: тематична екскурсія „Черкащани - учасники бойових дій на території інших держав“; книжкова виставка „Майдан: усна історія“;</p> <p>заходи з нагоди дня народження Т. Г. Шевченка:</p>
--	--	--	--

			<p>тематична екскурсія „Археологічні сенсації у житті Великого Кобзаря“;</p> <p>книжкова виставка „Шевченкове слово“;</p> <p>до дня українського добровольця: онлайн-повідомлення з циклу „Експонат тижня“: Нашивка на рукавна „Народний герой України. Тризуб Дентал“; тематична екскурсія „Черкащина в роки Другої світової війни“;</p> <p>до Дня незалежності України та Дня Державного Прапора України: тематична виставка з фондів музею до Дня Державного Прапора.</p>
19.	<p>Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 року № 286 „Про Стратегію національно-патріотичного виховання“.</p>	2020-2025 роки	<p>З 2015 року в області проводиться щорічний обласний військово-патріотичний конкурс учнівської молоді „Герої не вмирають“, присвячений подвигу воїнів-захисників територіальної цілісності та незалежності України, а також волонтерів. За підсумками конкурсу проводиться щорічна однойменна обласна учнівська конференція, у якій беруть участь юні дослідники-пошуковці, волонтери, учасники АТО, ООС. За матеріалами конкурсу та конференцій упорядковано збірки досліджень, три з яких видано та розповсюджено серед закладів освіти області. У листопаді 2020 року конференція відбулася в онлайн-режимі під гаслом „Герої серед нас“. За її матеріалами підготовлено чергову збірку дослідницьких матеріалів.</p> <p>Упродовж 2018-2020 років відбулася Всеукраїнська краєзнавча акція учнівської молоді „Українська революція: 100 років надії і боротьби“.</p> <p>У ході акції в закладах освіти області проводилися краєзнавчі конференції та читання, виставки, диспути, вікторини, тематичні брейн-ринги тощо. Обласний</p>

			<p>етап акції проводився Черкаським обласним Центром туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради. За три роки на конкурс надійшла</p> <p>61 пошуково-дослідницька робота за п'ятьма напрямками акції, в дослідженнях взяли участь 148 учнів. 17 лютого 2021 року відбулася підсумкова обласна онлайн-конференція акції „Українська революція: 100 років надії і боротьби“. Кращі роботи надіслано для у Всеукраїнському етапі акції, який відбувся в березні 2021 року в Українському державному центрі національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді.</p> <p>25 березня 2021 року в режимі онлайн відбулася</p> <p>VI Всеукраїнська історико-краєзнавча конференція учнівської молоді „Державотворчі процеси в Україні: через віки у XXI століття“, започаткована в 2016 році Українським державним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді та Черкаським обласним Центром туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради за підтримки Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації. До участі у конференції долучилися представники</p> <p>23 регіонів України та міста Києва, загалом – близько 300 учасників. Впродовж 5 років конференція об'єднала всі регіони України. Понад 600 дітей стали її учасниками.</p> <p>Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації за звітний період проведено наступні заходи зазначеного змісту:</p>
--	--	--	--

			<p>з 12-13.12.2020 з метою підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення, формування патріотизму, активної громадянської позиції, здорового способу життя та свідомості захисника України підростаючого покоління проведено мандрівний табір „Легенди Холодного Яру“. До заходу долучилось 20 осіб;</p> <p>з 14-31.12.2020 проведення акції спрямованої на поширення інформації щодо проведення конкурсів із популяризації творчості Т. Г. Шевченка в області. Загальна кількість учасників 500 осіб</p> <p>з 06-09.07.2021 збір-похід „Котигорошко“. Мета: забезпечення реалізації національно-патріотичної програми для дітей та молоді „Котигорошко“, удосконалення форм і методів роботи щодо реалізації програми НПВ в області, формування колективізму та навичок самоврядування. Загальна кількість учасників 25 осіб.</p> <p>Відділом „Центр допомоги учасникам АТО“ Черкаського обласного контактного центру проведено всеукраїнські змагання „Ігри Нескорених Черкаси“ серед учасників бойових дій, які зазнали травм, поранень під час захисту України.</p> <p>Зазначені заходи проведено з дотриманням санітарно-гігієнічних та протиепідемічних вимог.</p>
21.	Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її	2020-2025 роки	<p>На офіційному сайті https://culture.ck-oda.gov.ua Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації розміщена інформація щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї.</p>

	збереження, а також виховання поваги до неї.		
Забезпечення належної організації науково-дослідної та методичної роботи у сфері національно-патріотичного виховання			
23.	Вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання.	2020-2025 роки	-
Забезпечення скоординованої діяльності у сфері національно-патріотичного виховання			
26.	Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 року № 286 „Про Стратегію національно-патріотичного виховання“.	2020-2021 роки	Рішенням Черкаської обласної ради від 19.02.2021 № 5-19/VII затверджено обласну цільову програму національно-патріотичного виховання в Черкаській області на 2020-2025 роки. Крім того, Черкаська область першою в Україні затвердила Комплексну програму розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на 2021-2025 роки.
27.	Підтримка мистецьких проектів національно-патріотичного	2020-2025 роки	До 452-ої річниці від Дня народження видатного полководця, творця української козацької держави Богдана Хмельницького відбувся історико-мистецький проект

<p>спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу.</p>		<p>„Портрети Богдана Хмельницького у образотворчому мистецтві України“;</p> <p>В Черкаському обласному краєзнавчому музеї відбулася фотовиставка «Черкащина у літописі незалежної України» , присвяченої 30-річчю Незалежності України. Вона підготовлена обласною організацією Національної спілки краєзнавців України (координатор проекту – Василь Мельниченко) та обласної організації Національної спілки журналістів України у рамках обласної програми підтримки творчих спілок.</p> <p>На світлинах відображені події 1991 року на Черкащині, тема патріотичного виховання (пам'ятник борцям за волю України, вшанування героїв війни на сході України, волонтерство, військово-патріотичні заходи).</p> <p>В окремих блоках вміщені світлини, які показують сюжети з соціально-економічного розвитку Черкащини, у тому числі кризь призму інвестиційної політики (нові сучасні промислові виробництва, агропромисловий комплекс, будівництво, транспорт, об'єкти соціальної інфраструктури). На світлинах знайшла відображення тема духовного розвитку краю у роки незалежності (культура, освіта, мистецтво, спорт).</p> <p>Основу виставки склали світлини Олега Ганіна, а також Василя Марченка, Олександра Костирка.</p> <p>На відкритті виступила заступник директора обласного краєзнавчого музею Тетяна Валах; голова облорганізації НСКУ, професор ЧНУ ім. Богдана Хмельницького Василь Мельниченко; проректор ЧДТУ, професор Валентин Лазуренко; член НСКУ, чемпіон Паралімпійських ігор 2016 року Богдан Кулинич.</p>
---	--	--

			Виставка «Черкащина у літописі незалежної України» органічно вписується у комплекс заходів з відзначення 30-річчя Незалежності України, які відбуваються в області. Її проведення має не тільки пізнавально-виховне значення, а й привертає увагу до більш активного залучення фотомистецтва і популяризації його як важливого чинника загального культурно-мистецького процесу.
29.	Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.	2020-2025 роки	У всіх дитячих закладах оздоровлення та відпочинку області під час проведення літньої оздоровчої кампанії проводяться тематичні зміни національно-патріотичного спрямування.
30.	Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби.	2020-2025 роки	У закладах освіти постійно проводяться виховні заходи з питань безпеки, домедичної підготовки та підвищення престижу військової служби. Зокрема, Черкаським обласним контактним центром систематично проводяться виховні години „Урок звитяги“ серед учнівської та студентської молоді.
31.	Забезпечення участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських та міжнародних заходах і проектах національно-	2020-2025 роки	Черкаська обласна державна адміністрація постійно сприяє участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських заходах і проектах національно-патріотичного виховання. Впродовж звітнього періоду молодь Черкащини взяли участь у наступних всеукраїнських заходах: з 19-23.10.2020 участь представників Черкаської області у всеукраїнському

	патріотичного виховання.		<p>вишколі, спрямованому на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності „Нащадки вільних“ імені К. І. Острозького;</p> <p>з 24-28.05.2021 всеукраїнський вишкіл „Джура-Десантник“ в м.Житомир;</p> <p>з 04-06.08.2021 всеукраїнський національно-патріотичний форум „Сіверська брама“ в смт. Седнів, Чернігівської області;</p> <p>з 12-17.09.2021 всеукраїнський вишкіл „Джура -Прикордонник“.</p> <p>Інформація щодо проведення всеукраїнських заходів постійно розміщується в соціальній мережі Facebook Управління у справах сім'ї молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації та розсилається представникам громадських організацій області.</p>
33.	Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 року № 1049 (Офіційний	2020-2025 роки	<p>Щороку Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації (далі – Управління) проводиться конкурсний відбір проектних пропозицій від громадських організацій, ініціативних груп та благодійних фондів (далі – Конкурс) для включення їх до календарного плану Управління та подальшої фінансової підтримки протягом року. Одним із напрямків Конкурсу є формування громадянської позиції і національно-патріотичне виховання молоді, популяризація української культури і народних традицій, усвідомлення національної своєрідності.</p> <p>У 2021 році 11 проектів-переможців внесені до календарного плану Управління для їх подальшої реалізації впродовж року.</p>

<p>вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 року № 286 „Про Стратегію національно-патріотичного виховання“.</p>		
--	--	--

Інформація Чернігівської обласної державної адміністрації

	Найменування заходу	Стан виконання
6.	<p>Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України —Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні</p>	<p>Напередодні міжнародного Дня волонтера учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти області через волонтерів передали воїнам Збройних Сил України привітання, листи, малюнки, власноруч виготовлені обереги та зібрану допомогу.</p>

	та заборону пропаганди їхньої символіки»	
8	Надання допомоги закладам освіти в організації та проведенні навчально-польових зборів та інших організаційно-масових заходів військово-патріотичного спрямування	<p>На базі закладів вищої освіти області діють військові кафедри, які здійснюють підготовку студентів за програмою офіцерів запасу з присвоєнням первинного офіцерського звання молодший лейтенант запасу.</p> <p>Упродовж навчання зі студентами проводяться навчально-польові збори на базах військових частин, під час яких виконуються вправи зі стрільби з усіх видів стрілецької зброї, метання ручних імітаційних гранат, практичне водіння військової техніки.</p>
9	Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборуваль Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (—Джура»)	<p>Для координації роботи та організованого проведення II (обласного) етапу Гри створено Чернігівський обласний штаб Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), проведення початкового та I етапів Гри в територіальних громадах області – відповідні місцеві штаби, до складу яких увійшли представники громадських організацій, учасники антитерористичної операції/операції об'єднаних сил.</p> <p>У квітні-травні поточного року проведено початковий та I етапи Гри. Так, у підсумкових таборуваннях початкового етапу взяли участь 1872 здобувачів освіти з 241 закладу освіти Чернігівської області, I районного (міського, об'єднаних територіальних громад) – 1432 здобувачів освіти зі 179 закладів освіти області. У зв'язку із встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів підсумкові наметові таборування проводились в онлайн-режимі або у формі одноденних таборуваль.</p> <p>18-25 травня 2021 року в онлайн-режимі для середньої та старшої вікових груп проведено II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Усього у II етапі Гри</p>

	<p>взяли участь 49 роїв-переможців I етапу Гри (392 джур).</p> <p>Відповідно до Програми II (обласного) етапу в онлайн-режимі на платформі Google Classroom проведено конкурси «Відун», туристсько-спортивний, «Рятівник», до головної суддівської колегії надіслано відеоролики конкурсів «Впоряд» і «Ватра», світлини на фотоконкурс «Цікаві моменти з життя рою» та звіти про роботу рою за рік на конкурс «Книга звітяг».</p> <p>Юні джури продемонстрували теоретичні знання з історії України, вміння та навички з надання першої долікарської допомоги, практичні навички в конкурсі строю та маршової пісні тощо.</p> <p>Рої-переможці II (обласного) етапу Гри представили Чернігівщину на Всеукраїнському етапі, продемонструвавши творчу майстерність, винахідливість, ерудицію, фізичний гарт, військову вправність у різних видах обов'язкових та залікових змагань і конкурсів.</p> <p>У конкурсах «Саперна підготовка», «Рятівник» та «Відун» «Золотий рій» Бахмацького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 1 у старшій віковій групі увійшов до десятки сильніших, посівши відповідно п'яте, восьме і десяте місця.</p> <p>Рій «Братство імені Івана Сірка» Талалаївського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів в чотирьох конкурсах був одним з найсильніших. Під час змагань «Смуга перешкод», «Рятівник», «Впоряд» джури виявили високу підготовку, практичні навички стрільби, зайнявши відповідно п'яте, восьме та дев'яте місця. В конкурсі «Стрільба» джури Чернігівщини посіли призове друге місце, отримавши Диплом та кубок.</p> <p>У рамках Всеукраїнського етапу юнаки та дівчата стали учасниками козацьких</p>
--	---

		вишколів, рефлексій в чотах, вечірніх збірок, лекцій, гутірок, отримали корисні знання та набули навиків, необхідних для юних патріотів України.
11	Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО	<p>Чернігівською обласною державною адміністрацією організовано екскурсійну поїздку до військової частини А 1815 у смт Гончарівське для дітей, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, дітей осіб, визнаних учасниками бойових дій, переможців всеукраїнських змагань з картингу та дітей з особливими потребами.</p> <p>Майже пів сотні хлопців та дівчат з обласного центру провели день на території 1-ї окремої танкової Сіверської бригади у Гончарівському на Чернігівщині. Тут на п'яти локаціях діти ознайомилися з озброєнням, екіпіруванням, технікою та навіть харчуванням військових. Мали змогли власноруч розібрати та зібрати автомат, потримати кулемет, надягти бронежилет та каску, екіпіровку танкіста. Крім того, після теоретичної частини самостійно спробувати накласти джгут чи пов'язку на умовно поранену руку військового. Танкісти продемонстрували свою найголовнішу техніку – танки Т-64. Діти у шоломофонах побували в ролі навідників, командирів, побачили, як рухається танк, почули запуск двигуна, походили і в «гаражах» цих бойових машин.</p>
12	Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань невідомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України	<p>Департаментом культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації налагоджена співпраця з громадськими пошуковими організаціями України в питаннях реалізації державної політики у сфері охорони культурної спадщини. З початку року опрацьовано та погоджено 4 Програми проведення пошукових робіт із виявлення не облікованих місць поховань</p>

		<p>періоду Другої світової війни на території Чернігівської області. Також проводиться постійний збір інформації щодо уродженців Чернігівської області, загиблих при здійсненні АТО/ООС, похованих у Чернігівській області, для взяття у подальшому їх могил на державний облік. На сьогодні до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини Чернігівської області включено 50 поховань.</p> <p>Також педагогічними та учнівськими колективами закладів професійної (професійно-технічної) освіти області здійснюється патронат над місцями поховань захисників України в роки Другої світової війни та під час проведення антитерористичної операції/операції Об'єднаних сил.</p>
13	<p>Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, установа пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>	<p>З метою увічнення пам'яті осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил на сході України, на фасадах закладів загальної середньої освіти встановлено 146 пам'ятних дощок.</p> <p>Так, у липні 2021 року на фасаді Ічнянської гімназії імені Васильченка відкрито меморіальну дошку воїну бригади імені Чорних Запорожців Сергію Петраускасу, який загинув 22 лютого 2021 року, захищаючи територіальну цілісність України поблизу Авдіївки.</p>
14	<p>Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету</p>	<p>Музейними закладами Чернігівської області організуються віртуальні виставки, музейні зустрічі, майстер-класи, патріотичні години, кіногодини, історико-краєзнавчі студії, читання.</p> <p>У закладах освіти музеї також є дієвими осередками навчально-виховної роботи, громадянського та патріотичного виховання,</p>

<p>власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави</p>	<p>формування національної свідомості учнівської молоді.</p> <p>На сьогодні в області налічується 92 музеї при закладах освіти, у тому числі 54 музеї працюють у сільській місцевості, 83 – на базі закладів загальної середньої освіти, 4 – позашкільної, 5 – професійної (професійно-технічної). За профілями: історичні – 62 (у тому числі широкого історичного профілю – 45, військово-історичні – 9, історії освіти – 8), краєзнавчі – 9, літературні – 3, мистецькі – 2, етнографічні – 14, галузеві – 2. З них 25 музеїв мають почесне звання «Зразковий музей».</p> <p>В 2021 році у музеях краєзнавчого та історичного профілів при закладах освіти області продовжується оновлення діючих експозицій та створення нових, які висвітлюють героїчну боротьбу українського народу за утвердження суверенітету власної держави, Героїв Небесної Сотні, учасників АТО/ООС, волонтерів.</p> <p>Так в музеях історичного профілю новими матеріалами доповнюються розділи діючих експозицій. Наприклад, в музеї доблесті і слави Чернігівщини Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 29 Чернігівської міської ради в результаті активної пошукової роботи юних музеєзнавців поповнено експонатами розділ «Визвольний рух», що розповідає про представників Чернігівщини, які відстоювали самостійність та незалежність України в організації українських націоналістів та Українській Повстанській армії.</p> <p>На основі матеріалів пошукової роботи активістів музейної справи на сьогодні найбільш активно наповнюються фонди освітніх музеїв та створюються нові експозиційні розділи, присвячені випускникам шкіл та батькам учнів, які стали учасниками та героями АТО/ООС на сході України, а також волонтерам та іншим</p>
---	---

	<p>громадянам країни, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності України.</p> <p>Так, в краєзнавчому музеї Вороньківського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Новобасанської сільської ради матеріал, зібраний про захисника України Ігоря Хряпу, який загинув в зоні АТО 26 жовтня 2015 року, учні школи оформили в експозицію, яку назвали «На захисті Вітчизни Ігор Хряпа». На стенді представлено фото Ігоря разом з побратимами під час служби в зоні АТО, з сім'єю ще в мирний час, розміщено матеріали його біографії та життєвого шляху.</p> <p>Члени краєзнавчого гуртка Галайбинської загальноосвітньої школи I-II ступенів Височанської сільської ради у шкільному музеї «Пам'ять» оформили стенд «Герої сьогодення», на якому відображено участь галайбинців в бойових діях на сході України.</p> <p>В історико-краєзнавчому музеї Носівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад» I-III ступенів № 3 Носівської міської ради створено нові стенди: «Героїчні дороги – від шкільного порогу», «Воїни миру», «Так починалася війна».</p> <p>В історико-краєзнавчому музеї комунального закладу «Хоробицький ліцей» Городнянської міської ради готується новий розділ, присвячений тринадцяти хоробичанам, які брали участь в бойових діях в зоні АТО/ООС, за що отримали бойові нагороди, повагу та визнання.</p> <p>В музеї доблесті і слави Чернігівщини Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 29 Чернігівської міської ради створено новий розділ «Герої не вмирають», де розміщено матеріали щодо участі учнів школи, їх батьків та вчителів у наданні</p>
--	--

		<p>допомоги воїнам АТО/ООС та їх сім'ям, представлено інформацію про двох випускників закладу (Олександр Шик, Андрій Іщенко), які загинули в зоні проведення АТО.</p> <p>В музеї бойової слави захисників Вітчизни Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 34 Чернігівської міської ради створено нові стенди: «Батьки учнів – учасники ООС», «Випускники школи на захисті Вітчизни».</p> <p>Пріоритетними в музеях закладів освіти області є переосмислення подій Української революції 1917-1921 років та сучасні події в житті українського народу – громадянський подвиг учасників Революції гідності та Героїв Небесної Сотні. Так, створено нові розділи в історико-краєзнавчому музеї Носівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад» I-III ступенів № 3 Носівської міської ради – «Українська революція в новому вимірі», в музеї бойової слави захисників Вітчизни Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 34 Чернігівської міської ради «Чернігівці – учасники Помаранчевої революції та Революції Гідності».</p>
15	<p>Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні</p>	<p>Протягом звітного періоду на зовнішніх рекламних носіях розміщувалися білборди та сітілайти національно-патріотичного спрямування. Зокрема, з нагоди Дня Героїв Небесної Сотні, Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, 25-ї річниці Конституції України, Дня Незалежності України, щодо проведення навчань територіальної оборони в області.</p>

	миру і стабільності в Україні та світі	
17	Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність	На постійній основі у закладах культури обласного підпорядкування проводяться різнопланові культурно-мистецькі заходи, виставки, кінопокази, інформаційні години, онлайн-зустрічі, вікторини, уроки національної пам'яті, концертні програми та вистави, присвячені українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність. Музейні заклади області проводять тематичні віртуальні виставки, фотовиставки, музейні зустрічі та реекспозиції.
18	Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України	<p>Закладами культури обласного підпорядкування організовано виставки арт-плакатів, фотовиставки, виставкові проекти, онлайн виставки, виставки бібліотечних матеріалів, фото-літературні експозиції, розроблено екскурсійний маршрут «Стежина патріотичного виховання».</p> <p>Ротягом року у Чернігівському обласному художньому музеї ім. Григорія Галагана експонувалися:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виставка арт-плакатів проекту про військову еліту Української революції 1917-1921 років Українського інституту національної пам'яті до Дня соборності України та до Дня пам'яті Героїв Крут; - фотовиставка, присвячена Павлопіль-Широкинській наступальній операції; - виставковий проєкт "Плеяда Лесі Українки" (до 150-річчя від дня народження); - пересувна виставка «Шевченкіана у графічному мистецтві». <p>У Чернігівському обласному історичному музеї ім. В.В. Тарновського:</p> <ul style="list-style-type: none"> - онлайн виставка «Україна. Шлях до Соборності» (січень 2021);

	<ul style="list-style-type: none"> - он-лайн виставка «Штабний вагон армії УНР. Битва під Крутами» (січень); - онлайн виставка «Вишивана сорочка Чернігівщини» (травень); <p>У Чернігівському літературно-меморіальному музеї-заповіднику М.М. Коцюбинського: тимчасові виставки, присвячені визначним особистостям:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Коли далеке стає близьким, а чуже - рідним» (до 150-річчя А.Кримського); - «Світоч Розстріляного Відродження» (до 120-річчя Підмогильного); - виставка бібліотечних матеріалів до 150-річчя Лесі Українки «Слово, моя ти єдина зброє!»; - «Той хто творив не для слави, а для людей» (до 150-річчя Л.Мартовича); - «Тарас Шевченко. Геній українського народу»; - «Слово своє він гострив на камені душі своєї» (до 150-річчя В. Стефаніка) <p>У Новгород-Сіверському історико-культурному музеї-заповіднику «Слово о полку Ігоревім»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробка екскурсійного маршруту «Стежина патріотичного виховання» та розробка макетів інформаційних стендів у співпраці з ГО «Учасники антитерористичної операції Новгород-Сіверщини» в рамках проєкту «Наше коріння». <p>У музей-заповіднику П. Куліша «Ганнина Пустинь»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фото-літературна експозиція до Дня Автономної Республіки Крим «Я гордий тим, що українець зроду»; - фото-літературна експозиція «До Дня пам'яті Героїв Крут «Пам'ять у серці палає». <p>У КЗ «Чернігівській обласній бібліотеці для юнацтва» ЧОР:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Цікаво про відомих: П.Чубинський»; - «Л. Каденюк. Місія космос»;
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - «Квітка на долоні вічності» (Леся Українка); - «Великому Кобзарю присвячується»; - «Цікаво_про_відомих : Володимир Мономах»; - «Нас єднає Софія» – до 165-річчя Софії Русової; - «Славетна Українка» - до 180-річчя Христини Алчевської.
21	<p>Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї</p>	<p>Департаментом інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації на постійній основі забезпечується наповнення офіційного сайту ОДА інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї, що надається відповідальними структурними підрозділами ОДА.</p>
	<p>Вивчення вітчизняних та зарубіжних сучасних виховних систем, узагальнення та поширення найкращого досвіду з національно-патріотичного виховання</p>	<p>4-6 серпня 2021 року на території дитячого табору «Дивосвіт» у селищі Седнів Чернігівського району Чернігівської області проведено Всеукраїнський національно-патріотичний форум «Сіверська брама». Захід зібрав 50 представників громадськості з 18-ти областей України, які прибули в Седнів для обміну досвідом, напрацювання ідей та ініціатив з метою реалізації програми національно-патріотичного виховання.</p> <p>У рамках Форуму були передбачені панельні дискусії, історичні лекції, обговорення на різні теми у сфері національно-патріотичного виховання, де учасники мали змогу поговорити про головні аспекти формування ідентичності та свідомості при роботі з молоддю, про проблеми, які виникають в інституційній діяльності військово-патріотичних організацій та обмінятися власним досвідом роботи.</p>

26	<p>Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 —Про Стратегію національно-патріотичного виховання</p>	<p>У 2021 році в Чернігівській області затверджена і діє Обласна цільова програма національно-патріотичного виховання на 2021-2025 роки (рішення Чернігівської обласної ради від 26.01.2021 №26-2/VIII зі змінами: рішення Чернігівської обласної ради від 26.02.2021 №47-3/VIII та від 20.04.2021 №15-4/VIII).</p> <p>Загальний обсяг фінансування Обласної Програми передбачає 23 млн грн: 2021 рік – 8,0 млн грн; 2022 рік – 3,3 млн грн; 2023 рік – 3,6 млн грн; 2024 рік – 3,9 млн грн; 2025 рік – 4,2 млн грн.</p> <p>На виконання Обласної Програми, за ініціативи громадських організацій та спільно з ними, структурними підрозділами Чернігівської облдержадміністрації проводяться заходи національно-патріотичного спрямування.</p>
27	<p>Підтримка мистецьких проєктів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу</p>	<p>У червні 2021 року у Чернігівському обласному молодіжному центрі, за ініціативи ГО «Чернігівський осередок Всеукраїнського Об'єднання Добровольців» та підтримки Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, відбулася презентація «Фронтowego кобзаря» — книги, що поєднала у собі творчість видатного українського письменника Тараса Шевченка та сучасні ілюстрації від воїна-добровольця Сергія Пущенка. В основі створення цих ілюстрацій — авторський доробок світлин, відзнятих у 2014-2018 роках під час Революції гідності та війни на Сході нашої країни. У презентованій книзі на текст «Кобзаря» накладено 50 колажів. Автор зазначив, що таким чином не тільки хотів популяризувати творчість Тараса Шевченка, а й візуально зберегти історію боротьби українського народу за свободу та незалежність.</p>
29	<p>Проведення разом з інститутами громадянського</p>	<p>В період літнього оздоровлення акцент виховної роботи в оздоровчо-відпочинкових</p>

	<p>суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку</p>	<p>зкладах області було зроблено на формування національно-патріотичної свідомості дітей.</p> <p>З цією метою проводилося багато тематичних заходів, в тому числі зустрічі з творчими земляками, екскурсії.</p>
30	<p>Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби</p>	<p>У закладах освіти області реалізуються заходи, спрямовані на підвищення престижу військової служби. Робота здійснюється у формі лекцій, бесід, розповідей, екскурсій до музеїв військових частин, зустрічей із ветеранами війни, праці та військової служби, участі в роботі гуртків військово-патріотичного спрямування.</p> <p>Під час занять із допризовної підготовки учні ознайомлюються із специфікою військової служби, готуються до виконання обов'язків солдата, дізнаються про особливості служби в Збройних Силах України, виховують в собі якості, необхідні майбутньому воїнові.</p> <p>На базі закладів вищої освіти діють військові кафедри, які здійснюють підготовку студентів за програмою офіцерів запасу з присвоєнням первинного офіцерського звання молодший лейтенант запасу.</p> <p>За час навчання на військовій кафедрі студенти вивчають тактику, топографію, вогневу, інженерну та фізичну підготовку, а також основні положення Статутів Збройних Сил України, основи експлуатації та ремонту бронетанкової та автомобільної техніки.</p> <p>Упродовж навчання зі студентами проводяться навчально-польові збори на базах військових частин, під час яких виконуються вправи зі стрільби з усіх видів стрілецької зброї, метання ручних</p>

	<p>імітаційних гранат, практичне водіння військової техніки.</p> <p>Після здобуття основної спеціальності, за якою навчаються студенти, вони отримують можливість у добровільному порядку проходити військову службу в Збройних Силах України, Службі безпеки України, Національній гвардії України та в Державній прикордонній службі України на посадах офіцерського складу.</p> <p>Крім того, учнями Куликівського, Сосницького, Дігтярівського, Сокиринського, Ічнянського професійних аграрних ліцеїв під час польових робіт надається допомога ветеранам Другої світової війни, сім'ям загиблих учасників АТО/ООС з обробки земельних ділянок, заготівлі овочів на зиму.</p> <p>У зв'язку з епідеміологічною ситуацією та карантинними обмеженнями День цивільного захисту проводився в онлайн режимі. Інформацію з відповідними матеріалами розміщено на вебсайті Управління освіти і науки облдержадміністрації та доведено до відома керівників підпорядкованих установ та закладів освіти області.</p> <p>За підсумками обласного етапу Всеукраїнського конкурсу дитячої творчості «Безпека в житті – життя в безпеці», який проходив протягом березня - травня 2021 року, визначено 54 призери в 6 номінаціях і трьох вікових групах. На обласний етап цього конкурсу було представлено майже 300 робіт.</p> <p>На Чернігівщині упродовж лютого відбулись районні етапи, а на початку березня в обласному етапі взяло участь</p>
--	---

	<p>понад чотириста робіт дітей та учнівської молоді віком від 6 до 18 років. Журі, до якого увійшли фахівці Головного управління ДСНС в області, Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації та Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності обрали кращі роботи у трьох вікових групах та двох номінаціях - малюнки та поробки. Також, у Всеукраїнському конкурсі взяла участь 21 найкраща робота.</p> <p>Впродовж вересня 2020 року – лютого 2021 року було проведено районні та обласний етапи Всеукраїнського конкурсу дитячого малюнка «Охорона праці очима дітей».</p> <p>До організаційного комітету зазначеного конкурсу надійшло понад 500 робіт учнів, вихованців, слухачів середніх загальноосвітніх шкіл і позашкільних навчальних закладів Чернігівської області віком від 6 до 18 років.</p> <p>До складу журі увійшли посадові особи Управління Держпраці у Чернігівській області, Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації, виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Чернігівській області, викладачі культурно-мистецьких закладів.</p> <p>За підсумками роботи журі визначило переможців у трьох вікових групах. Відповідно до Положення про проведення Всеукраїнського конкурсу дитячого малюнка «Охорона праці очима дітей», творчі роботи, які посіли перші, другі та треті місця (9 номінацій у трьох вікових групах), надіслані до редакції журналу</p>
--	--

		<p>«Охорона праці» для участі у фіналі конкурсу. Фінальний тур і оголошення переможців проводилось у березні-квітні 2021 року у місті Києві, де учасницею з Чернігівської області було зайнято 3 місце у III віковій категорії.</p> <p>Протягом звітнього періоду в закладах освіти проводились тижні знань з безпеки життєдіяльності, тиждень безпеки дорожнього руху, семінари-практикуми з питань організації заходів цивільного захисту та забезпечення безпечних умов життя і діяльності учасників освітнього процесу на випадок можливих надзвичайних ситуацій.</p> <p>Під час весняної повені в закладах освіти розповсюджуються матеріали роз'яснювального характеру з питань безпечного поведіння на воді. З дітьми проводились інструктажі з дотримання правил поведінки на водоймищах, під час надзвичайних ситуацій.</p> <p>Протягом навчального року з усіма здобувачами освіти проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності щодо дотримання правил дорожнього руху, у побуті, під час надзвичайних ситуацій тощо. Роз'яснювальна робота з цих питань проводиться і на батьківських зборах. Також були проведені позапланові інструктажі з безпеки життєдіяльності перед початком весняних канікул та перед запровадженням дистанційного навчання.</p>
31	Забезпечення участі представників інститутів громадянського суспільства у всеукраїнських та міжнародних заходах і проектах національно-патріотичного виховання	З 22 до 25 червня 2021 року у с. Коблеве Березанського району Миколаївської області проходив Всеукраїнський вишкіл «Нащадки вільних» імені князя Костянтина Івановича Острозького, у якому, за підтримки Департаменту сім'ї, молоді та спорту Чернігівської облдержадміністрації, взяла

	<p>участь команда від Чернігівської області «Північні коти», керівники команди - представники громадської організації «Юнацький корпус».</p> <p>З 14-ти команд з різних регіонів України команда "Північні коти" Чернігівської області ввійшла у сімку найкращих і продовжувала змагатися у фіналі.</p> <p>У вересні у Львівській області заплановано до проведення Всеукраїнський вишкіл «Джура-Прикордонник-2021». Чернігівську область, за підтримки Департаменту сім'ї, молоді та спорту Чернігівської облдержадміністрації, представлятиме рій «Січовик» Петрівського НВК Сновської міської ради Корюківського району.</p> <p>26–29 січня 2021 року Українським державним центром національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді (далі – УДЦНПВКТУМ) проведено III (Всеукраїнський) (заочний) тур конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна». Для участі в заході комунальним позашкільним навчальним закладом «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» надіслано шість робіт, що стали переможцями II (обласного) (заочного) туру експедиції за шістьма напрямками. За висновками суддівської колегії III туру конкурсу п'ять дослідницьких робіт юних краєзнавців Чернігівщини визнано переможцями.</p> <p>25 березня 2021 року Українським державним центром національно-</p>
--	---

	<p>патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді спільно з Черкаським обласним центром, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді проведено VI Всеукраїнську історико-краєзнавчу конференцію учнівської молоді «Державотворчі процеси в Україні: через віки у XXI століття» в онлайн-форматі.</p> <p>В конференції взяли участь вихованці гуртка «Історичне краєзнавство» комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді», які гідно представили Чернігівську область у двох секціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Історичні постаті в процесі державотворення на українських землях, їх роль і місце у боротьбі за звільнення народу від гніту та зовнішніх посягань, внесок у формування основ державності», на якій з дослідницькою роботою «Іван Мазепа – державний та політичний діяч, борець за волю України та Чернігівщина» виступила Кравчук Єлизавета, здобувач освіти 7-го класу Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 17 Чернігівської міської ради Чернігівської області; - «Історико-краєзнавчі та природні туристсько-рекреаційні об'єкти України, пов'язані з подіями державотворення та історичними постатями», де з дослідницькою роботою «Місто Батурин у контексті державотворчих процесів XVII-XVIII сторіч» виступила Скибенюк Дарина, здобувач освіти 7-го класу Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 17 Чернігівської міської ради Чернігівської області.
--	---

	<p>23-24 березня 2021 року Українським державним центром національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді спільно з Миколаївським обласним Центром національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді в режимі онлайн проведено II Всеукраїнський тур Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу».</p> <p>Учасники з 24 областей України та міста Києва в режимі онлайн провели оглядові екскурсії своїми музеями.</p> <p>Гідно представили нашу область юні екскурсиводи Чернігівщини, які у своїх номінаціях посіли перші місця.</p> <p>Також відбулося засідання «круглого столу» за підсумками I (обласного) туру Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби».</p> <p>Метою заходу є активізація пошуково-дослідницької роботи дітей та учнівської молоді з історії України та Чернігівщини періоду Української революції.</p> <p>У заході взяли участь переможці I (обласного) туру Всеукраїнської акції з 2018-2020 роки та їх керівники.</p> <p>У ході «круглого столу» здобувачі освіти презентували власні пошуково-дослідницькі роботи та обговорили проблемні питання щодо пошуку матеріалів під час експедиції, ознайомилися з поглядами сучасних істориків на події Української революції 1917-1921 років.</p>
--	--

		<p>25 січня 2021 року за ініціативи Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Закарпатській області був проведений Всеукраїнський учнівський челендж «Молодь України – разом!» між лідерами регіональних рад учнівського самоврядування Київської, Луганської, Херсонської, Чернігівської та Закарпатської областей з нагоди державного свята – Дня Соборності України. Наприкінці заходу відбулося проголошення Угоди єдності молоді України, під час якого учнівська молодь обіцяла усіма своїми справами приносити користь та благополуччя своїй державі та народу.</p>
33	<p>Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79, ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямками та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 —Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>Департаментом сім'ї, молоді та спорту Чернігівської облдержадміністрації забезпечено проведення в установленому Порядку конкурсу з визначення програм (проектів, заходів) розвитку молоді та національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка з обласного бюджету.</p> <p>Так, у 2021 році переможцями Конкурсу стали 6 проектів національно-патріотичного виховання. Станом на 1 вересня 2021 року реалізовано 4 проекти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) "Теренова гра "Марш добровольців" громадської організації "Д. Крук"; 2) "Історичний семінар, присвячений 100-річчю Української революції 1917-1921 "Пам'ятай про великі дні наших Визвольних змагань" громадської організації "Д. Крук"; 3) «Національно-патріотичний тренінг «Єдність і сила» громадської організації «Сіверська Січ»; 4) «Військово-патріотичний вишкіл «Північний Терен» громадської організації «Сіверська Січ».

	В кінці березня 2021 року було оголошено Конкурс на 2022 рік, пропозиції приймаються до 1 жовтня. Передбачене фінансування 220 тис. грн.
--	--

Інформація Чернівецької обласної державної адміністрації

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки», розпорядження Чернівецької обласної державної адміністрації від 27.01.2021 № 100-р «Про затвердження регіонального плану заходів на 2021 рік щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки», Комплексної програми підвищення якості національно-патріотичного виховання дітей та молоді Чернівецької області на 2017-2021 роки, затвердженої рішенням Чернівецької обласної ради VII скликання від 24.03.2017 №9-12/17 (зі змінами) Департаментом освіти і науки обласної державної адміністрації затверджено план заходів на 2021 рік щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки у закладах освіти Чернівецької області (далі – План заходів) (наказ від 27.01.2021 № 21). За результатами проробленої роботи інформуємо про наступне.

Департаментом освіти і науки обласної державної адміністрації з метою налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в організації проведення заходів національно-патріотичного спрямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (далі - Інститут) розроблено методичний посібник «Методика організації та проведення навчально-польових зборів» (затверджено навчально-методичною радою Інституту (далі – НМР) протокол від 17.03.2021 № 1/787).

Разом з тим, розроблено спільний план дій з Чернівецьким обласним територіальним центром комплектування та соціальної підтримки та Чернівецьким прикордонним загonom. Заклади освіти області співпрацюють з Чернівецькою обласною організацією товариства сприяння обороні України, відділом прикордонної служби «Фальків», Асоціацією ветеранів «За Україну, за її волю», Крайовою командою УНСО Буковини, Громадським формуванням з охорони громадського порядку «Національна дружина Чернівці», громадськими організаціями «Патріот України Буковина», «Чернівецьке обласне об'єднання учасників бойових дій, ветеранів АТО, інвалідів та їх сімей», «Тактична група «4.5.0.» тощо.

У зв'язку із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, триденні навчально-польові збори для юнаків та дівчат проведено на базі закладів освіти у змішаній формі.

23 квітня 2021 року Центром професійного розвитку педагогічних працівників Вижницької міської ради проведено методичну студію для вчителів предмету «Захист України» на тему: «Стан викладання предмету «Захист України» у 2020-2021 навчальному році та завдання на 2021-2022 навчальний рік». До роботи студії залучено представників Вижницького районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки.

З метою обміну досвідом між кращими закладами освіти та вчителями допризовної підготовки з питань військово-патріотичної роботи Інститутом проведено для методистів, керівників методичних об'єднань предмета «Захист України» районів/міст методичні студії в територіальних громадах:

- Мамаївська ТГ 16.02.2021 щодо впровадження дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Джура» в закладах освіти області.

- Недобоївська ТГ: 22.02.2021 для вчителів фізичної культури та предмету «Захист України» на тему «Призначення та будова зброї ЗСУ» (на базі Недобоївського ЗЗСО І-ІІІ ст.); 11.05.2021 - на тему «Аналіз роботи методичних об'єднань вчителів фізичного виховання та предмету «Захист України» за 2020/2021 н.р.».

- Берегометська ТГ 23.04.2021 (онлайн) із викладачами предмету «Захист України» на тему «Про стан викладання предмету «Захист України» у 2020-2021 навчальному році». Під час заходу обговорено питання мотивації учнів до вступу на військові спеціальності, матеріально-технічне забезпечення викладання предмету, формат проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (далі – Гра «Сокіл» («Джура») у 2021 році.

Разом з тим, органами управління у сфері освіти Новоселицької, Хотинської, Сторожинецької, Сокирянської, Веренчанської, Банилівської територіальних громад проведено вебінари, наради з питань організації та проведення навчально-польових зборів та інших організаційно- масових заходів військово-патріотичного спрямування для керівників закладів освіти, заступників з виховної роботи та вчителів предмету «Захист України».

Департаментом освіти і науки обласної державної адміністрації, Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області спільно з Чернівецьким обласним центром туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді проводилася цілеспрямована робота по впровадженню в закладах освіти області виховної системи «Сокіл» («Джура»).

Упродовж першого півріччя 2021 року забезпечено науково-методичний супровід організації та проведення I та II етапів Гри «Сокіл» («Джура»), зокрема розроблено та поширено:

- інформаційні матеріали щодо проведення онлайн-конкурсу «Ватр» гри «Сокіл» («Джура»);

- методичні рекомендації щодо впровадження дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в закладах освіти області;
- інформаційні матеріали щодо проведення конкурсів та змагань Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);
- алгоритм впровадження виховної системи за принципами та методами військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Департаментом освіти і науки, Чернівецьким обласним центром туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді за сприяння управління молоді та спорту обласної державної адміністрації проведено семінар-практикум (вишкіл) «Школа виховників джур» (далі ШВД):

- 19 квітня 2021 року у форматі «онлайн»;
- 26-27 квітня 2021 року у форматі «офлайн» на базі КЗ «Хотинський заклад загальної середньої освіти № 2» Хотинської територіальної громади.

У ШВД прийняли участь 31 педагогічний працівник Буковини, які представляли Вижницьку, Банилівську, Берегометську, Вашківцевську, Неполоковецьку, Чернівецьку, Мамаївську, Сторожинецьку, Новоселицьку, Кам'янецьку, Боянську, Сокирянську, Рукшинську, Клішківцевську, Мамалигівську, Кельменецьку територіальні громади.

Організатори та тренери ШВД, відповідно до програми, презентували учасникам основні положення, концепцію та стратегію Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), дали характеристику ідеалу виховника, на практиці відпрацювали методику створення роїв, куренів та визначили основні психологічно-педагогічні аспекти започаткування виховної діяльності в закладах освіти. Під час реєстрації педагоги отримали методичні матеріали для виховників.

За підсумками проведення ШВД всім учасникам вручено посвідку «Школа виховників джур».

З 20 по 30 квітня 2021 року Чернівецьким обласним центром туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді проведено I етап Всеукраїнського заочного конкурсу звітів про роботу роїв Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») молодшої вікової групи (далі – Конкурс). Роботи оцінювало компетентне журі, до складу якого входили представники громадських організацій, учасники операції об'єднаних сил на сході України, провідні спеціалісти Чернівецького обласного центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді. На Конкурс було подано двадцять робіт, що представляли заклади освіти Банилівської, Берегометської, Боянської, Ванчиковецької, Великокучурівської, Вікнянської, Глибоцької, Кадубовецької, Кам'янецької, Кельменецької, Магальської, Мамаївської, Мамалигівської, Новодністровської, Новоселицької, Сокирянської, Хотинської, Чагорської, Чернівецької територіальних громад та Вижницьку спеціалізовану школу-інтернат I-III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів художньо-естетичного циклу імені Назарія Яремчука.

За результатами оцінювання визначені наступні переможці Конкурсу:

- за I місце – рій «Дністровські вояки» Філії Новодністровського ОЗЗСО «Новодністровська гімназія»;

- за II місце – рій «Соколики», Чунківського ЗЗСО I-III ступенів Кадубовецької територіальної громади;

- за III місце – рій «Козачата», «Барвінчата» Хотинської ЗОШ I-III ст. №5 Хотинської територіальної громади.

З 12 по 17 червня 2021 року на території КЗ «Вижницька спеціалізована школа-інтернат I-III ст. з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів художньо-естетичного циклу імені Назарія Яремчука» проведено тимчасовий пересувний туристсько-краєзнавчий наметовий табір «Мандрівник Буковини» для учнівської молоді Чернівецької області, в рамках якого організовано II етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») для середньої та старшої вікових груп.

У заході прийняло участь 136 дітей, які представляли 12 територіальних громад Чернівецької області (Берегометська, Вижицька, Ванчикувська, Вікнянська, Кам'янецька, Кельменецька, Мамаївська, Новодністровська, Новоселицька, Сокирянська, Сторожинецька, Хотинська).

За результатами оцінювання визначені наступні переможці Гри «Сокіл» («Джура»):

в старшій віковій групі:

- за I місце – рій «Характерники» Вижицької міської ради;

- за II місце – рій «Характерники» Сторожинецької міської ради;

- за III місце – рій «Фортеця» Сокирянської міської ради.

В середній віковій групі:

- за I місце – рій «Нова січ» Сокирянської міської ради;

- за II місце – рій «Яструби» Берегометської селищної ради;

- за III місце – рій «Сторожинецькі яструби» Сторожинецької міської ради.

Разом з тим, у 2021 році Чернівецька область прийняла на теренах Буковини заключний III Всеукраїнський етап Гри «Сокіл» («Джура») для старшої вікової категорії, який присвячено 400-річчю Хотинської битви та 30-тій річниці відродження незалежності України. Захід відбувся у період з 19 по 29 липня 2021 року у м. Хотин (відкриття), м. Вижиця (основне змагання), с. Робча Сторожинецької ТГ (відвідування полігону), м. Чернівці (закриття). У Грі прийняли участь: 192 учасники з 24 областей України, 48 старшин та 49 керівників роїв. Для учасників змагань організовано та проведено змагання з силової, стройової, домедичної підготовки, стрільби з пневматичної гвинтівки, інтелектуальну гру-вікторину з історії України, конкурс «Таборування», а також квести, майстер-класи, екскурсії, зустрічі з учасниками бойових дій тощо.

Розвиток військово-патріотичного виховання дітей та молоді залишається одним з пріоритетних напрямків діяльності органів управління у сфері освіти Чернівецької області.

З метою сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності

України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, Інститутом розроблено методичні та інформаційні рекомендації «Увічнення пам'яті захисників України до 2025 року. У Чагорській ТГ встановлено меморіальну дошку на фасаді Чагорської ЗОШ І-ІІІ ст. в пам'ять про земляка, військового лікаря Теслюка Георгія Васильовича. Вижницькою ТГ проведено благодійну акцію «Дітям Василя Паламарюка». У Рідківському ЗЗСО Магальської ТГ організовано системну роботу щодо вшанування загиблого односельця - учасника АТО Миханюка Іван-Василя Миколайовича. Закладами освіти Новоселицької, Мамалигівської та Боянівської ТГ проведено заходи з військово-патріотичного виховання молоді:

- учні 9-11 класів переглянули коментований документальний фільм «Північ АТО», «Черкаси», «Луганський форпост», «Висота 307.5»;

- 16 січня, до Дня пам'яті захисників Донецького аеропорту учні 9-11 класів закладів освіти запалили свічки пам'яті;

- до Дня Соборності України проведено єдиний урок «Єднання заради Незалежності» та флешмоб «Моя українська хустка»;

- до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні проведено онлайн-заходи;

- 8-9 травня прийнято участь онлайн у Всеукраїнській акції «Мак пам'яті».

У Банилівській ТГ проведено військово-патріотичні заходи: кубок Коритненського ЗЗСО І-ІІІ ст. по стрільбі із пневматичної зброї до Дня Перемоги (7 травня); першість школи з військово-прикладних видів спорту до Дня цивільного захисту України (10 травня); зустрічі із родинами Діяконюка І.В. та Колотила О.І. та воїнами АТО «Україна починається з сім'ї»; серед учнів проведено конкурс творів про матерів Героїв АТО. (Діяконюк О.М. та Колотило Л.Ю.) кращі твори надруковані у збірці учнівських нарисів учасників Всеукраїнського конкурсу «Мама Героя»; конкурс патріотичної пісні, присвячений пам'яті героїв АТО (учасники вокального гуртка, Романюк Т.В.)

Департаментом освіти і науки обласної державної адміністрації активно та систематично здійснюється сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність. То ж за звітний період впроваджено ряд різноманітних заходів.

Зокрема, у рамках модернізації виховного простору освітнього процесу розроблено освітній проект «Виховний простір уроку». Науково-педагогічними працівниками Інституту спільно із педагогами області здійснюється відбір та упорядкування дидактичних матеріалів, відповідно до навчальних програм базових дисциплін для учнів 5-11 класів.

З нагоди Дня Соборності України та Дня пам'яті Героїв Крут у закладах освіти Буковини (в тому числі в режимі «онлайн») проведено уроки «Єднання заради Незалежності», «День пам'яті героїв Крут: «Подвиг за Україну», тематичні інформаційні, навчально-виховні, культурно-мистецькі заходи, історичні квести, тематичні виставки архівних документів, речових пам'яток і фотоматеріалів,

спрямованих на донесення інформації про події Української революції 1917 – 1921 років, виховання патріотизму та підвищення інтересу до історії України; організовано перегляд фільму «Крути 1918» та інших історичних кінострічок присвячених подвигу юних добровольців, які стримали наступ більшовиків на Київ.

Враховуючи карантинні обмеження, проведено фото challenge «Разом сильніші». Школярі та молодь Чернівецької області об'єднались у онлайн ланцюг єдності.

У закладах загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), вищої освіти Чернівецької області проведено в лютому 2021 року уроки та інші заходи, присвячені вшануванню пам'яті полеглих Героїв Небесної сотні. Зокрема, розмови про цінності, за які віддали життя Герої Небесної Сотні; уроки демократії за участі учасників Революції Гідності та представників їх родин; пошукова робота зі збирання документальних, фото-відео- та інших матеріалів, які висвітлюють зазначені події, а також фіксації та подальшого оприлюднення таких матеріалів за участі активістів Революції Гідності, музейних, архівних і наукових установ; організовано фотодокументальні виставки, експозиції, тематичні вечори, вечори-реквієм, кінолекторії, мистецькі заходи; покладання квітів до могил та меморіальних таблиць, присвячених полеглим Героям тощо.

Також організовано та проведено щорічну тиху акцію «Ангели пам'яті» у закладах освіти Буковини, під час якої учнями, студентами, вихованцями виготовлено паперові ангели, якими прикрашено локації по закладах освіти (подвір'я, коридори, куточки пам'яті, актові зали тощо), вулицям, паркам Буковини, з нагоди вшанування пам'яті полеглих Героїв Небесної Сотні.

З метою належного відзначення Дня пам'яті та примирення (8 травня) та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (9 травня), упродовж 05-07 травня 2021 року проведено обласну інформаційну кампанію «1939–1945. Пам'ятаємо. Перемагаємо». У закладах освіти організовано дискусії, виховні бесіди за темами «Трагедія Українського народу в роки Другої світової війни», «Пам'ятаємо. Перемагаємо», «Обличчя війни»; онлайн квести «Сторінками пам'яті великої війни»; майстер-класи з виготовлення символу пам'яті про жертви Другої світової війни в світі - червоного маку.

Разом з тим, з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання» в області організовано проведення наступних освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання.

29 січня 2021 року проведено обласний конкурс науково-дослідних робіт «Мирний космос». Захід присвячений 70-річчю Леоніда Каденюка, Героя України, першого космонавта незалежної України», з метою розвитку інтересу учнів до поглибленого вивчення космічного простору, обміну знаннями та інформацією в області астрономії, фізики, природних явищ та екології Космосу. У Конкурсі прийняли участь 28 вихованців (учнів) закладів загальної середньої та позашкільної

освіти міських, сільських, селищних територіальних громад Чернівецької області та міста Дніпро.

Чернівецьким обласним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді з 10 по 30 березня 2021 року проведено обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Земля-наш спільний дім» (учнівських колективів екологічної просвіти). Участь у конкурсі взяло 25 агітбригад закладів освіти Чернівецької області, які продемонстрували у театралізованій формі важливість підтримки екології планети Земля.

09 квітня 2021 року Буковинською Малою академією наук учнівської молоді проведено VIII обласну учнівську науково-практичну онлайн – конференцію «Буковинський край очима юних науковців». У цьому році свої тези презентували 54 учнів закладів освіти області. Наймолодшими учасниками були учні 6 - 7 класів. Під час конференції юні науковці мали можливість поспілкуватись з науково-педагогічними працівниками Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, методистами БМАНУМ та долучитись до наукової дискусії відповідно до секцій:

- Буковина в історичній ретроспективі;
- Досліджуємо природні багатства Буковини;
- Фольклорна та мистецька Буковина;
- Екологічні та соціально-економічні проблеми Чернівеччини.

Особливістю цьогорічної конференції стали роботи, у яких досліджено життєвий та творчий шлях мало відомих буковинців, природні багатства Буковини, цікаві історичні події та важливі екологічні і соціальні проблеми краю.

З метою стимулювання творчої ініціативи учнів та студентства області у створенні шкільних медіа, залучення їх до життя місцевої громади, розвитку критичного мислення молоді та виховання нового, свідомого медіаграмотного покоління упродовж 21 по 22 квітня 2021 року Чернівецьким обласним центром науково-технічної творчості учнівської молоді проведено відкритий обласний фестиваль дитячих засобів масової інформації «Медіа – простір шкільної преси»,. На Фестиваль подано понад 309 робіт у 8 номінаціях. Учасники мали змогу прийняти в майстер-класах з медіасфери від провідних фахівців Буковини та України.

13 травня в онлайн-режимі проведено учнівську науково-дослідну конференцію «Український вимір процесів європейської інтеграції» за підсумками обласного етапу конкурсу учнівських творів-есе.

Учасниками конференції були учні 10 та 11-их класів ЗЗСО Чернівецької області, які упродовж заходу розглядали питання співробітництва України з Європейським Союзом, вивчали шляхи її інтеграції до європейських та євроатлантичних структур; окреслювали українську євроінтеграційну перспективу в нових умовах тощо.

На підставі висновків журі призерами стали:

III місце: Юлія Дулеба, учениця 11-А класу Чернівецького філософсько-правового ліцею №2 Чернівецької міської ради; Тетяна Олійник, учениця 10-А класу Кельменецького ліцею-опорного закладу; Максиміліан Міхалчан, учень 10-Б класу Боянської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

II місце: Надія Сарафінчан, учениця 11-Б класу Молодійської загальноосвітньої школи I-III ступенів; Дмитро Сторцун, учень 10 класу Широцького НВК I-III ступенів.

I місце: Анастасія Сігітова, учениця 11 класу Чернівецького філософсько-правового ліцею № 2 Чернівецької міської ради.

27 травня 2021 року відбувся II етап Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси». На розсуд журі представлено відеозаписи народних обрядів, дійств у виконанні дитячих та юнацьких колективів закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної освіти) області. Вечорниці, коляда, весняні розваги, підготовка криниці до чищення, бичкування на Василя, водіння Куста, творіння писанки і ще багато цікавих обрядових дійств представили самобутні дитячі таланти, уміло використовуючи предмети народного вжитку, народний одяг, автентичний пісенний матеріал. З 18 дитячих та юнацьких колективів визначено 8 переможців, а звання Гран-прі виборів колектив Сокирянського закладу загальної середньої освіти №1 Сокирянської територіальної громади.

Упродовж двох днів (15-16 травня 2021 р.) 128 учасників обласного фестивалю «Рідня пісня» демонстрували свою виконавську майстерність, сценічну творчість. Конкурсна програма проходила у номінації «Солісти» в 4 вікових категоріях. Разом з тим, Чернівецьким обласним центром естетичного виховання «Юність Буковини» упродовж I півріччя 2021 року проведено наступні національно-патріотичні заходи:

- обласну виставку конкурс «Галерея мистецтв» за темою «Знай і люби свій край» (20.04-20.05.2021);
- обласний фестиваль народного танцю (12-13.05.2021);
- обласний Гала-концерт переможців районних етапів сучасного танцю «У ритмах ХХІ століття» (10.06.2021).

У квітні та червні 2021 року проведені виставки творчих робіт здобувачів освіти ВПХУ №5 м. Чернівці «Барвіста Буковина» (Центр культури «Вернісаж») та «стежками Буковини» (Обласний краєзнавчий музей) присвячені 30-й річниці Незалежності України.

У травні в Професійно-технічному училищі №8 проведено етнокультурний фестиваль «Україна незалежна, тож цінууй її належно». Серед запрошених на івент були роботодавці-партнери закладу освіти, члени наглядової ради, батьки

здобувачів освіти та абітурієнти й педагоги закладів загальної середньої освіти м.Чернівців.

18 травня 2021 року відбулася Всеукраїнська імпреза «День Біблії». У заході прийняли участь представники Міністерства освіти і науки України, Громадської ради з питань співпраці з церквами та релігійними організаціями, директори департаментів освіти ОДА, директори ІППО, вокальні колективи, переможці конкурсів тощо.

Цікавими родзинками свята стали виступи Євгенії Устименко, учениці 4 класу Романковецького ліцею ім. К.Ф.Поповича, переможниці конкурсу малюнка на біблійну тематику серед учнів і студентів Чернівецької області, яка презентувала малюнок «Найважливіша новина світу», та Віолети Савюк, студентки 4 курсу Чернівецького медичного фахового коледжу, переможниці конкурсу віршів на біблійну тематику серед учнів і студентів Чернівецької області, яка читала вірш «Христос Воскрес!».

З нагоди Дня Конституції України презентовано виставку фоторобіт учнів та вихованців закладів загальної середньої та позашкільної освіти Чернівецької області, учасників фестивалю-конкурсу юних медійників «З Україною в серці». Чернівецький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді представив 25 світлин, які уособлюють красу України, її громадян, військових та волонтерів, художників та митців, велич Карпат та родзинки архітектури.

Вектор підтримки мистецьких проєктів національно-патріотичного спрямування надає можливість підвищити рівень обізнаності з української культури, поширювати все більше україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та культурних надбань українського народу.

Зважаючи на зазначене вище, з 19 січня по 25 лютого 2021 року у Чернівецькій області організовано та проведено обласний конкурс мистецької акції-реконструкції з відтворення історії життя Лесі Українки «Українка у фокусі XXI століття». Підсумком заходу стало відкриття 25.02.2021 року у приміщенні Чернівецької обласної адміністрації фото виставки «Українка у фокусі XXI століття», на якій презентовано 10 найкращих історій зі світлинами, які характеризують життя Лесі Українки очима буковинських учнів та студентів.

З метою відродження, збереження народних традицій, виховання любові до рідного краю, розширення знань дітей про народні обереги та майстрів буковинського краю та з нагоди 120-річчя буковинського орнаменталіста Георгія Гараса 24 лютого 2021 року проведено обласний конкурс декоративної творчості серед учнів закладів загальної середньої та позашкільної освіти Чернівецької області. У конкурсі взяли участь 36 учнів (вихованців), які продемонстрували свої вміння у двох номінаціях: «Підкова-оберіг» та «Буковинський орнамент в творчості Гергія Гараса».

Освітні заклади Буковини упродовж травня-серпня 2021 року долучились до Всеукраїнського культурно-освітнього марафону «Наша незалежність» та

здійснили поширення історичних фактів та матеріалів, які відіграли знакову роль у становлення незалежності України, під єдиними запропонованими хештегами #Наша_незалежність #Марафон_30.

Питання щодо удосконалення системи національно-патріотичного виховання знаходиться на постійному контролі органів управління у сфері освіти територіальних громад, Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації.

На виконання пунктів 3.1, 5.1, 5.4, 6.14 Комплексної програми підвищення якості національно-патріотичного виховання дітей та молоді Чернівецької області на 2017-2021 роки, затвердженої рішенням Чернівецької обласної ради від 24 березня 2017 року № 9-12/17 (із змінами) управління культури обласної державної адміністрації повідомляє наступне.

Пріоритетним напрямом роботи обласних підвідомчих установ культури є формування національно-патріотичної свідомості дітей та молоді. У циклі заходів комплексної програми національно-патріотичного виховання використовується комплексний підхід до роботи, співпраця із зацікавленими організаціями, що опікуються молоддю: управлінням сім'ї та молоді, органами місцевого самоврядування, громадськими молодіжними організаціями, навчальними закладами, музеями, театральними-концертними установами тощо.

Обласною бібліотекою для дітей протягом року на 19 примірників було оновлено фонди літератури національно-патріотичного спрямування та проведено близько 20 заходів, а саме: виставки, історичні пам'ятки, патріотичні години, флешмоб «Лесина пісня мандрує Буковиною» до 150-річчя від дня народження Лесі Українки, презентації листівок, бібліочеленж, інформаційно-тематичні експозиції, тощо.

Упродовж I півріччя 2021 року до обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Михайла Івасюка надійшло 250 примірників видань національно-патріотичного спрямування.

26 серпня у книгозбірні з нагоди вшанування пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України відбувся День пам'яті «Їх подвигу не буде забуття».

28 липня 2021 року обласним музеєм народної архітектури та побуту проведено оглядову екскурсію для учасників III етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у Чернівецькій області.

Впродовж року обласний краєзнавчий музей систематично проводить екскурсії та лекції, спрямовані на національно-патріотичне виховання дітей та молоді, висвітлюючи при цьому важливі історичні теми.

Також, у вересні місяці буде проводитися Історичний фестиваль «Хотинська битва 1621 року: пам'ять, збережена у віках» в рамках якого відбудуться виставки музейних експонатів, наукові доповіді, уроки патріотичного виховання, демонстрування відео-проекта «Сторінками історії: до 400-ліття Хотинської битви», експонування пересувних виставок та заключним етапом фестивалю стане

Всеукраїнська військово-патріотична дитяча юнацька гра «Сокіл» («Джура») (за умови зеленої зони).

Наразі, у Чернівецькому обласному краєзнавчому музеї увазі відвідувачів пропонуються такі розділи експозиції, як «Усе моє, все зветься Україна» (до 30-річчя проголошення незалежності України), «На захисті свободи» (експозиція, присвячена воїнам, нашим країнам, учасникам бойових дій АТО/ООС та волонтерам) та виставка: «Збережена пам'ять. Українські воєнні знаки Армії УНР (1920-1950 рр.)».

Обласний театр ляльок має в своєму репертуарі вистави: «Пан Коцький», «Котик та Півник» та інші, котрі вирізняються гармонійним поєднанням української музики, національного характеру та гумору.

В продовж 2021 року солістами та колективами обласної філармонії ім. Д. Гнатюка були проведені концерти та тематичні лекторії, спрямовані на національно-патріотичне виховання для дітей і молоді. Однією з таких стала концертна програма Пам'яті «Небесної сотні» за участю творчих колективів філармонії.

В обласному коледжі мистецтв ім. С. Воробкевича протягом року відбулось близько 40 заходів національно-патріотичного спрямування, а саме: інформаційно-пізнавальні бесіди та виховні години.

Впродовж року академічним обласним українським музично-драматичним театром імені Ольги Кобилянської проведено вистави національно-патріотичного спрямування для дітей та молоді, а також створені театралізовані дійства приурочені до відзначення ювілейних та пам'ятних дат, а саме: 150-річчя Лесі Українки, 25-річчя Чорнобильської катастрофи, 90-річчя Івана Миколайчука та 25-річчя Конституції України.

В кожному населеному пункті області проводяться заходи, приурочені подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні, зокрема, мітинги-реквієми «Герої не вмирають», вечори пам'яті «Небесній сотні шана і молитва», години мужності «З Україною в серці», вечори – реквієми «І пам'ять жива вогнем пекучих ран», патріотичні години «Небесна Сотня воїнів Майдану», години-пам'яті «Небесній Сотні шана і молитва», «Ангели Майдану», години-спомини «Їхне життя, немов та свічка згасла».

До дня захисника України, створення УПА та свята покрови Пресвятої Богородиці, яке щорічно відзначається 14 жовтня, у клубних закладах області відбуваються патріотичні заходи, святкові концертні програми «Воїни світла, воїни добра», літературно-мистецькі свята «Ми щит і меч твій, Україно», патріотичні години «Мужність і відвага крізь покоління», уроки мужності «Мужні та незламні», брейн-ринги «Воїн крізь віки», історичні подорожі у часі «Українські звитяжці».

30 травня 2021 року у Чернівцях за підтримки управління молоді та спорту обласної державної адміністрації відбувся XII етнодуховний фестиваль «Обнова фест: незалежні 2021», присвячений 30-й річниці незалежності України.

Цьогоріч програма фестивалю передбачала виступи аматорських та професійних фольклорних і танцювальних колективів, театрів, літературні та поетичні читання, номери представників Студпарламенту та Профспілки студентів ЧНУ, показ національних фільмів, концерт відомих українських гуртів та молодих виконавців, майстер-класи народного мистецтва тощо.

Починаючи з 2008-го року, у Чернівцях щорічно організовують етнодуховний український фестиваль «Обнова фест», який увійшов до числа найулюбленіших і найпопулярніших подій у Західній Україні. У ньому беруть участь кращі фольклорні колективи краю, відомі музичні гурти, лідери думок та активна молодь, які, поєднуючи українські народні звичаї і традиції, духовну обрядовість з історичним минулим та сучасною молодіжною культурою, сприяють зростанню національної самосвідомості молодих людей, вихованню гордості та патріотизму до своєї держави, рідного краю, міста.

Інформація Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

№	Пункт плану	Опис
Упорядкування та вдосконалення системи військово-патріотичного виховання		
5.	Утворення міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечуватимуть викладання предмета «Захист України»	Станом на 01.09.2021 міжшкільні ресурсні центри, що забезпечать поглиблене вивчення предмета «Захист України» в місті Києві не створено.
6.	Налагодження військово-шефської співпраці із закладами освіти, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти щодо надання допомоги в	Відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» дітям військово службовців за місцем проживання їх сімей у першочерговому порядку надаються місця у загальноосвітніх та дошкільних закладах освіти. Налагоджено співпрацю з Київським міським територіальним центром комплектування та соціальної підтримки і військовими частинами Київського військового гарнізону, Товариством сприяння оборони України з питань військово-патріотичного виховання молоді та її підготовки до виконання військового обов'язку, громадськими організаціями національно-патріотичного спрямування, волонтерами, учасниками антитерористичної операції тощо.

<p>організації проведення заходів національно-патріотичного прямування на базі військових музеїв, територій військових містечок, кімнат бойових традицій, за умови попереднього їх приведення у відповідність із Законом України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”</p>	<p>У 2020-2021 році з нагоди відзначення Дня захисника України за ініціативи учнівської молоді столиці та підтримки Департаменту освіти і науки міста Києва реалізовано проєкт #Захисникам_України_присвячується. Сотні тематичних дописів, фото-світлин, відео-привітань висвітлено на Електронному освітньому просторі позашкільля Києва «Все буде Добре! ОК!» (ОК – Освіта Києва). У рамках проєкту #Захисникам_України_присвячується діти, учнівська молодь, освітянська та батьківська спільноти Києва підготували для захисників України листи, листівки, малюнки, обереги, виготовлені власноруч та смаколики. Подарунки, виготовлені з вдячністю, любов’ю та повагою, передали для наших воїнів на передову через Київський міський центр допомоги учасникам антитерористичної операції, громадські організації: «Київська міська спілка ветеранів АТО», «Родина Ветеранів АТО», «Волонтерський рух «Батальйон Сітка», «Християнська служба порятунку», волонтерське об’єднання «Веста», волонтерку Аллу Мартинюк і військових капеланів. Також передані вітання та подарунки для військовослужбовців, які перебували у Київському міському клінічному госпіталі ветеранів війни «Лісова поляна».</p> <p>Вихованці Київського Палацу дітей та юнацтва готували онлайн вітання з нагоди Дня захисника України, Новорічно-різдвяних свят, Дня Збройних Сил України, Дня Національної гвардії України та інших свят для військових частин ЗСУ та Національної Гвардії України: в/ч2299, 3310,3027, 3066, 3070.</p> <p>Також закладами освіти м. Києва здійснюється співпраця з військовими частинами: В/ч 3033, А0799, 101 бригадою, Національною гвардією України, 53 окремою воєнізованою бригадою, ВЧ А2215 м. Бориспіль, В/ч 3027 Національної Гвардії України тощо.</p>
<p>9. Підготовка та проведення початкового, першого та другого етапів підсумкових наметових таборуваль</p>	<p>Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») у 2020-2021 навчальному році проводилася на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 11.09.2020 року №1342 «Про проведення у 2020/2021 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)» та відповідно до Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура»),</p>

<p>Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)</p>	<p>затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2018 № 845 «Деякі питання дитячо-юнацького військово-патріотичного виховання».</p> <p>У 2020-2021 навчальному році проведено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - онлайн-засідання за круглим столом з громадськими національно-патріотичними організаціями, на засіданні якого обговорювались питання співпраці та участі ГО у етапах проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»); - міський національно-патріотичний фестиваль «Патріотичний Non-stop»; - II етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») 2020 (в онлайн-форматі); - засідання міського штабу з проведення етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»); - міський семінар-практикуму з підготовки керівників роїв; - семінар-практикум для керівників гуртків за напрямом військово-патріотичне виховання та керівників гуртків (роїв) козацько-лицарського виховання («Джура»), роєвих-учасників I (районного етапу) Гри; - міський творчо-мистецький фестиваль «ВАТРА», приурочений Дню Пам'яті Героїв Небесної Сотні. <p>Забезпечено участь учнів закладів загальної середньої освіти у Всеукраїнському заочному конкурсі звітів про роботу роїв гри «Сокіл» («Джура»), Всеукраїнському онлайн –конкурсі «Відун».</p> <p>З 04 по 20.05.2021 року проводився I (міський) етап Всеукраїнського заочного конкурсу звітів про роботу роїв Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (молодша вікова група), у якому взяли участь 8 роїв (молодшого віку) 80 осіб. Переможцем став рій спеціалізованого навчально-виховного комплексу «Деснянка» з поглибленим вивченням англійської мови Деснянського району м. Києва.</p> <p>Забезпечено проведення I (районного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), у якому взяли участь 224 рої.</p> <p>З урахуванням епідеміологічної ситуації, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-19 у 2021 році II міський етап</p>
--	--

		<p>Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») проведено в онлайн-форматі 25.05 - 25.06.2021. Участь взяли по 10 роїв середньої та старшої вікової категорії. (2 команди від району).</p> <p>Переможцями та призерами у загальному заліку міського етапу гри «Сокіл» («Джура»)-2021 стали рої закладів освіти столиці:</p> <p>Середня вікова категорія: І місце - Гімназія № 257 «Синьоозерна» Подільського району; ІІ місце - Ліцей № 144 імені Г. Ващенко Солом'янського району, ІІІ місце - Технічний ліцей Дніпровського району.</p> <p>Старша вікова категорія: І місце - Гімназія № 34 «Либідь» Подільського району, ІІ місце - Спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 307 Деснянського району; ІІІ місце - Спеціалізована школа № 173 Солом'янського району.</p> <p>Учасники – переможці та призери нагороджені кубками, медалями та грамотами. Рої-переможці міського етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») взяли участь у ІІІ Всеукраїнському етапі Гри</p>
11	<p>Реалізація проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризацію стандартів НАТО</p>	<p>На виконання доручення керівника Офісу Президента Андрія Єрмака від 06.08.2020 р. №02-01/1919 щодо залучення воїнів-резервістів до військово-патріотичного виховання дітей та молоді була проведена робота щодо налагодження співпраці з Київським міським військовим комісаріатом та штабом Командування Сухопутних військ Збройних Сил України. Проведено нараду з відповідними особами та включено їх до складу Координаційної ради, відповідно до положення про Координаційну раду.</p> <p>У липні 2021 року проведено зустріч з представниками державної прикордонної служби України (окрема комендатура охорони і забезпечення м. Києва), в результаті якої було обговорено плідну співпрацю з 2022 року.</p> <p>У закладах загальної середньої освіти проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота з питань дотримання вимог Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», здійснюється військово-професійна орієнтація учнівської молоді за організаційно-методичної підтримки районних військових комісаріатів під час вивчення предмету «Захист України». Для своєчасної</p>

		<p>організації приписки до призовних дільниць, адміністрації закладів загальної середньої освіти спільно з відповідними службами районних військових комісаріатів проводять персональний облік юнаків та забезпечують проведення медичного огляду допризовників.</p> <p>Предмет «Захист України» є обов'язковим навчальним предметом, який вивчається в навчальних закладах системи загальної середньої освіти упродовж 10-11 класів.</p> <p>Згідно з вимогами навчальної програми «Захист України», створені належні умови за такими напрямками: вогнева, тактична, військово-фізична та стройова підготовка. Підготовку школярів забезпечують учителі предмету «Захист України», які мають відповідну освіту та професійну кваліфікацію, належний рівень професійної підготовки, забезпечують результативність та якість роботи. Фахову методичну допомогу з предмету «Захист України» надає Інститут післядипломної освіти Київського Університету імені Бориса Грінченка.</p> <p>З метою проведення військово-професійної орієнтації у навчальних кабінетах предмету «Захист України» закладів освіти міста, за організаційно-методичної підтримки районних військових комісаріатів, створено інформаційно-агітаційні стенди: «Офіцер – професія героїчна», «Особливості проходження військової служби за контрактом» тощо.</p> <p>У закладах освіти столиці проведено: військово-патріотичні заходи, присвячені Дню Захисника України, Дню Збройних Сил України тощо, міські військово-спортивні змагання серед учнівської молоді міста Києва «Честь і звитяга», присвячені Дню добровольця.</p> <p>Районні державні адміністрації м. Києва спільно з представниками районних військових комісаріатів проводять тематичні заходи щодо підвищення престижу військової служби, служби за контрактом та популяризації стандартів НАТО серед учнів старших класів, учнів професійно-технічних закладів та студентів закладів вищої освіти.</p>
12	Сприяння впорядкуванню історичних пам'яток, місць поховань	<p>Пам'ятні знаки, меморіальні дошки, пам'ятники, що знаходяться на території закладів позашкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти м. Києва утримуються у належному стані. Упорядковуються</p>

<p>невдомих солдатів, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих за незалежність і територіальну цілісність України</p>	<p>пам'ятники, присвячені героям Другої світової війни, що знаходяться на території закладів загальної середньої освіти.</p> <p>З метою належного утримання пам'ятників, пам'ятних знаків, братських могил та інших споруд, щорічно в рамках весняного двомісячника з благоустрою озеленення і поліпшення санітарного стану, відзначення Дня пам'яті та примирення та річниць визволення Києва та України проводиться упорядження об'єктів та благоустрій прилеглих територій в закладах вищої освіти, фахової передвищої освіти та професійно-технічних навчальних закладах м. Києва.</p>
<p>Організація та координація інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання</p>	
<p>13 Сприяння увічненню пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів</p>	<p>З метою увічнення пам'яті загиблих воїнів на фасадах закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти міста Києва відкрито 83 меморіальні дошки випускникам-учасникам операції об'єднаних сил, антитерористичної операції та учасникам Революції Гідності.</p> <p>На території СШ № 120 та СШ 265 Дніпровського району міста Києва встановлено флагшток з Державним прапором України та меморіальний пам'ятник: «Борцям за волю та незалежність соборної України 1917-1922, 1939-1945, 2014-2017» в пам'ять Ореста Квача та Андрія Мовчана.</p> <p>Рішенням Київської міської ради від 16.04.2015 № 407/1272 школі І-ІІІ ступенів № 275 Деснянського району міста Києва присвоєно ім'я Кравчука Володимира, випускника школи, який загинув 19.06.2014 під час виконання бойового завдання по звільненню від бойовиків міста Ямпіль Донецької області.</p> <p>Заклади освіти проводять роботу щодо пошуку інформації про випускників, які загинули під час проведення АТО. Проводиться робота на базах музеїв при закладах освіти щодо виявлення та вивчення історичних фактів часів Другої світової війни. Вихованці Київської малої академії наук учнівської молоді протягом навчального року писали науково-пошукові та творчі роботи на національно-патріотичну тематику.</p>

<p>топоніміки, закладів освіти, установлення пам'ятних знаків і меморіальних дощок</p>	<p>З метою увічнення пам'яті воїнів, які брали участь у захисті України під час проведення міжнародних операцій з підтримки миру та безпеки, встановлено пам'ятний знак «Воїнам-інтернаціоналістам».</p> <p>Окрім цього, на знак вшанування відваги, сили духу і стійкості громадян, які віддали своє життя під час Революції Гідності та воїнів, які брали участь у захисті України під час антитерористичної операції, у Голосіївському районі міста Києва встановлено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 пам'ятні знаки Героям Небесної Сотні (у парку «Диск», що на масиві «Корчувате» та у сквері по вул. Заболотного поблизу Одеської площі); - меморіальну дошку Герою Небесної сотні Черненку Андрію Миколайовичу (на фасаді будинку 114 по вул. В. Васильківській); - 2 пам'ятні знаки загиблим бійцям АТО (Голосіївський парк культури і відпочинку імені М.Рильського, комплексна дитячо-юнацька спортивна школа № 15 по вул. Якубовського, 7А); - 11 меморіальних дощок на честь учасників АТО. <p>На фасадах будівель закладів загальної середньої освіти №: 12, 46, 60, 67, 71, гімназії №178, ліцею №144 Солом'янського району встановлені меморіальні дошки загиблим воїнам АТО: старшому сержанту 81-ї окремої аеромобільної бригади (90-й окремий аеромобільний батальйон, 95 бригада) – Гаврилюку Андрію Петровичу; бійцю (старшому майстру, сержанту) 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади Сухопутних військ Збройних Сил України – Вишкварці Віктору Валентиновичу; загиблому учаснику антитерористичної операції, солдату (снайперу) 42-го батальйону територіальної оборони «Рух опору» – Харченку Максиму Борисовичу; загиблому учаснику антитерористичної операції (старшому солдату, снайперу-розвіднику у складі 81-ї окремої аеромобільної бригади (90-й окремий аеромобільний батальйон) – Афанасу Олегу; загиблому учаснику антитерористичної операції (солдату 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади) – Кондратюку Олексію Вікторовичу; загиблому учаснику антитерористичної операції (старшому солдату, стрільцю 30-ї окремої механізованої бригади) – Береговому Сергію Георгійовичу; загиблому учаснику антитерористичної</p>
--	---

		<p>операції (солдату, старшому оператору БПЛА 24-ї окремої механізованої бригади) – Куцмаю В'ячеславу Васильовичу.</p> <p>У лютому 2021 року на території НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» була встановлена пам'ятна меморіальна дошка ДЮСОВУ В.Р. - учаснику Революції Гідності, Герою Небесної сотні.</p> <p>Встановлені меморіальні дошки на честь учасників операцій Об'єднаних сил та антитерористичної операції на сході України, а саме: Шаповал Максим Михайлович, Герой України, генерал-майор (НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»); Аболмасов Андрій Вікторович, старший сержант медичної служби (Київський медичний коледж ім. П. І. Гаврося); Бондарев Сергій Анатолійович, Герой України (НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»); Поправка Юрій Юрійович, Герой України (НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»); Дюсов Владислав Романович, Кавалер ордена за мужність III ступеня (НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»); Цепун Андрій Михайлович, Герой України (Національний авіаційний університет); Плеханов Олександр, Герой України (Київський національний університет архітектури і дизайну);</p> <p>Пам'ятник Героям Небесної сотні (НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»);</p> <p>Пам'ятник Київським політехнікам, полеглим за Україну (НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»).</p>
14	<p>Сприяння організації реекспозицій у музеях України та музеях краєзнавчого, етнографічного та історичного профілю при закладах освіти з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження</p>	<p>Провідну роль в системі національно-патріотичного виховання відіграють музеї та музейні кімнати. Експозиції музеїв, музейних кімнат, кімнат Бойової Слави, шкільних куточків Слави оновлені та поповнені матеріалами про героїв антитерористичної операції, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності України. Чільне місце у музеях займають експозиції та матеріали про Революцію Гідності, події на сході України, вшанування загиблих випускників та їх родин.</p> <p>На виконання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», рішення Київської міської ради від 14 травня 2015 року № 456/1320 «Про заміну комуністичної символіки на будівлях та спорудах, які належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва», розпорядження Київської міської державної адміністрації</p>

	<p>суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українського визвольного руху ХХ століття, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил на сході України, волонтерів, громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності держави</p> <p>від 20 травня 2016 року № 342 «Про деякі питання виконання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» у закладах освіти м. Києва проведено заходи щодо декомунізації. З будівель навчальних закладів демонтовано комуністичну символіку, внесено зміни до назв музеїв, експозицій, змісту екскурсій.</p> <p>У системі освіти Києва діє 171 музеї, з них військово-історичного та широкого історичного профілю 84.</p>
15	<p>Поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби,</p> <p>З метою популяризації військової служби у закладах освіти здійснюються профорієнтаційні заходи, проходять зустрічі з військовими. Запрошуються до участі представники Національної гвардії України, ветерани АТО, військові військових частин.</p> <p>Зустрічі відбувалися в онлайн форматі, або малими групами за участю дітей.</p>

	<p>утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил на сході України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні та світі</p>	
17	<p>Сприяння проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність України та її територіальну цілісність</p>	<p>З метою підвищення рівня знань з історії, культури України та її видатних особистостей, борців за незалежність та територіальну цілісність України, формування української громадянської ідентичності у населення на основі суспільно-державних (національних) цінностей Департаментом молоді та спорту у 2021 році було проведено ряд заходів, зокрема 23-25.02.2021 року організовано онлайн флешмоб серед студентів, учнів та молоді з декламування поезії Лесі Українки, яким охоплено більше 200 осіб; 07-10.03.2021 року проведено культурно-просвітницький онлайн-захід до Шевченківських днів; спільно з ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» 09.03.2021 року проведено конкурс читців «Радіо-журнал «Такий далекий і близький Шевченко», приурочений Шевченківським дням.</p> <p>Департаментом освіти і науки організовано та скоординовано національно-патріотичні онлайн-проекти: до Дня Соборності України, Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту, Дня вшанування Кіборгів, Дня українського добровольця; Дня вшанування Героїв Крут, Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, Дня Героїв Небесної Сотні, Дня скорботи і вшанування пам'яті</p>

		жертв війни, міський патріотичний проєкт до Дня пам'яті та примирення та 76-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Дня Конституції України, Дня незалежності України: Патріотичний відео-проєкт «30 років за 30 секунд»; Творчий онлайн-марафон «Україна моя! 30 років Незалежності!»; Відео-проєкт «Медіакод України»; Красзнавчі змагання «МОЗАЇКА» до 30-річчя Незалежності України; Патріотичний відео-проєкт «Тобі, Україно, наше слово і діло!»; Творчий відео-проєкт «Тобі, Україно, я пісню співаю»; Патріотично-хореографічний флешмоб «Позашкілля Києва. 30 років разом».
18	Організація стаціонарних і пересувних фотодокументальних експозицій, присвячених визначним постатям і подіям історії України	За ініціативи Національного музею Революції Гідності та участі Департаменту освіти і науки організовано вуличну виставку дитячих малюнків «Барви свободи. Майдан, мальований дітьми». Виставку було відкрито в місті Києві у парку Т.Г. Шевченка до Міжнародного Дня захисту дітей. Меморіальні куточки героїзму з новітньої історії України «Їх вибрав час» (бібліотеки районів).
19	Проведення освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних, міжнародних заходів з національно-патріотичного виховання з метою реалізації основних напрямів та індикаторів ефективності, визначених в	Департаментом молоді та спорту спільно з інститутами громадянського суспільства протягом 2021 року було проведено такі заходи: фестиваль «Звитяга Нескорених» для молодих воїнів АТО/ООС, які отримали ушкодження внаслідок бойових дій, відбулися відкриті змагання з вогневої підготовки «Влучний стрілець» пам'яті Героїв Крут та відкриті змагання з кульової стрільби «Снайпер столиці», присвячені Дню добровольця; відбулося відкриття фотовиставки, присвяченої пам'яті Героїв Небесної Сотні, спільно з Київським професійним будівельним ліцеєм; проведено онлайн заходи, а саме: захід «Духовна єдність поколінь», приурочений Дню Соборності України спільно з ВНЗ «Київський університет ринкових відносин», флешмоб до Міжнародного дня рідної мови – декламування вірша «Дорожи українською мовою» Білоуса Дмитра, культурно-просвітницький онлайн-захід до Шевченківських днів, захід «Безпека», забіг в пам'ять про загиблих воїнів «Шаную воїнів, біжу за героїв України» тощо; здійснено вшанування пам'яті Героїв Крут та загиблих на ЧАЕС, до Дня пам'яті захисників України з метою вшанування пам'яті героїв, які

<p>Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність держави, а також ряд патріотичних заходів.</p> <p>Департаментом молоді та спорту спільно з Міністерством молоді та спорту України з 17 по 20.05.2021 року було проведено Всеукраїнську акцію «Молодь – за безпечний світ» за адресою: м. Київ, вул. М. Юнкерова, 76 (Дитячий заклад оздоровлення і відпочинку «Пуца Водиця» Профспілки працівників освіти і науки України) з нагоди 35-ї річниці Чорнобилької катастрофи й присвячена героям-рятувальникам, які загинули при ліквідації аварії на ЧАЕС, а також 24 серпня у парку «Володимирська гірка» реалізовано Всеукраїнський фестиваль «Живий словник незалежності» до Дня незалежності України.</p> <p>В цілому, Департаментом молоді та спорту спільно з інститутами громадянського суспільства проведено 23 патріотичних заходи, до яких було залучено понад 2 800 осіб та охоплено понад 80 000 осіб.</p> <p>У закладах освіти проведено: організаційно-масові заходи патріотичного спрямування за напрямками позашкільної освіти; історичні уроки, уроки-мужності, виховні години, години спілкування, літературні читання, лекції-бесіди, конкурси та виставки учнівських малюнків, плакатів та стіннівок, виставки літератури в бібліотеках, патріотичні флеш-моби, конкурси патріотичної пісні, спортивні змагання, туристсько-краєзнавчі злети, концерти, організовано відвідування музеїв, відзначення державних свят та відзначення пам'ятних дат і ювілеїв видатних людей тощо.</p> <p>Організовано міський культурно-мистецький проєкт до Дня вишиванки, онлайн-флешмоб #Моя_вишиванка; загальноміський патріотичний онлайн-проєкт «Великодні_вітання»;</p> <p>Протягом звітного періоду проведено заходи:</p> <p>VI Міжнародний дитячо-юнацький фестиваль народного танцю «Київське дивоколо» у рамках національно-патріотичного проєкту «Ми – разом!»;</p> <p>міський еко-патріотичний онлайн-проєкт з нагоди відзначення 35-х роковин Чорнобильської катастрофи «Чорнобиль_35»;</p> <p>XIX Міжнародний фестиваль-конкурс дитячо-юнацької журналістики «ПРЕС-ВЕСНА на ДНІПРОВИХ СХИЛАХ»;</p>
---	--

		<p>Забезпечено участь кращих школярів закладів загальної середньої освіти міста Києва в урочистій церемонії підняття Державного прапора України та врученні паспортів кращим учням столиці на території Меморіального комплексу «Національний музей історії України у Другій світовій війні»</p> <p>Варто зазначити, що на виконання п.2 протоколу засідання Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання № 6 від 22.12.2020 року було оприлюднено на офіційному вебпорталі Департаменту План заходів з національно-патріотичного виховання та спортивно-оборонної роботи серед учнів, молоді та дітей на 2021 рік, затвердженого головою Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при виконавчому органі Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) В. Мондриївським 24.12.2020 року за погодженням командувача Сухопутних військ Збройних сил України, генерала-полковника О. Сирського.</p>
21	Забезпечення наповнення офіційних інтернет-ресурсів інформацією щодо цінності культурної спадщини та необхідності її збереження, а також виховання поваги до неї	<p>Заходи, які проводяться висвітлюються на офіційному сайті управління освіти, на шкільних сайтах, електронній платформі позашкільля «Все буде добре, ОК», сайтах закладів вищої освіти району, на сторінках соціальної мережі Фейсбук, на офіційному сайті Департаменту молоді та спорту та на офіційній сторінці у фейсбук.</p>
Забезпечення скоординованої діяльності у сфері національно-патріотичного виховання		
26	Розроблення та затвердження цільових обласних та місцевих програм з національно-	<p>Відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених Указом Президента від 18.05.2019 року № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2020-2025 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9.10.2020 року № 932,</p>

<p>патріотичного виховання на 2020—2025 роки відповідно до ціннісних орієнтирів та індикаторів ефективності, визначених в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>рішенням Київської міської ради від 18.12.2018 року № 464/6515 затверджено Міську комплексну цільову програму «Молодь та спорт столиці» на 2019-2021 роки, до складу якої входить Підпрограма «Міська цільова програма підтримки молоді на 2019-2021 роки», де окремим розділом № 4 виокремлено національно-патріотичне виховання.</p>
<p>27 Підтримка мистецьких проектів національно-патріотичного спрямування з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до України, до української мови та</p>	<p>Департаментом молоді та спорту 16.02.2021 року було організовано флешмоб до Міжнародного дня рідної мови – декламування вірша «Дорожи українською мовою» Білоуса Дмитра. В результаті підготовки до заходу було створено відеопродукт, до якого долучилися 20 осіб, серед яких депутати КМР, громадські діячі, державні службовці, зірки естради, спортсмени та молодь. Результат роботи можна переглянути за посиланнями: https://www.facebook.com/www.dms.gov.ua/posts/2347343702078674 https://www.youtube.com/watch?v=mGTW9No2x-o&t=2s Департаментом освіти і науки організовано літературно-мистецькі загальноміські проекти: до Міжнародного дня рідної мови, до 150-річчя Лесі Українки, Шевченківських днів, Всесвітнього дня поезії, Міжнародного дня театру, Міжнародного дня дитячої книги; забезпечено роботу міської оглядової комісії щодо перегляду (в онлайн-форматі) звітних концертів дитячих творчих колективів закладів освіти міста Києва на присвоєння/підтвердження почесних звань «Народний художній колектив» та «Зразковий художній колектив». Департаментом культури у період з січня по серпень 2021 року було проведено наступні заходи:</p>

	культурних надбань українського народу	<p>- III етап Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!» за участі учнів дитячих художніх шкіл та художніх відділень дитячих шкіл мистецтв;</p> <p>- фестиваль мистецтв «Шевченківський березень».</p>
29	Проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, тематичних змін національно-патріотичного спрямування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	Табори відпочинку з денним перебуванням дітей на базі закладів загальної середньої освіти в місті Києві влітку 2021 року не функціонували.
30	Проведення у закладах освіти інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу військової служби	<p>Департаментом молоді та спорту спільно з Міністерством молоді та спорту України з 17 по 20.05.2021 року було проведено Всеукраїнську акцію «Молодь – за безпечний світ» за адресою: м. Київ, вул. М. Юнкерова, 76 (Дитячий заклад оздоровлення і відпочинку «Пуца Водиця» Профспілки працівників освіти і науки України) з нагоди 35-ї річниці Чорнобилької катастрофи й присвячена героям-рятувальникам, які загинули при ліквідації аварії на ЧАЕС, а також 24 серпня у парку «Володимирська гірка» реалізовано Всеукраїнський фестиваль «Живий словник незалежності» до Дня незалежності України.</p> <p>З 25 червня по 06 липня Департаментом молоді та спорту спільно з громадською організацією «Асоціація саперів України» проведено захід «Безпека», в рамках якого організовано показові майстер класи щодо мінної небезпеки та правил безпечної поведінки у разі їх виявлення різних видів вибухонебезпечних предметів різного типу (міни, боєприпаси, вибухонебезпечні залишки війни, саморобні вибухові пристрої, вибухівка, піротехніка тощо).</p> <p>Налагоджена співпраця Департаменту освіти і науки з службами, науковими та державними установами міста, громадськими організаціями з питань спільнодії щодо</p>

створення безпечного освітнього простору. Відділом ювенальної превенції ГУ НП України в місті Києві у закладах загальної середньої освіти проведено понад 600 зустрічей з учасниками освітнього процесу. З метою підвищення рівня компетентності працівників закладів системи освіти (соціальні педагоги, практичні психологи, заступники директорів з виховної роботи) у 2020-2021 начальному році, спільно зі Службою у справах дітей та сім'ї, організовано проведення навчальних семінарів на тему «Запобігання домашньому насильству».

У місті Києві серед учнівської, педагогічної та батьківської громадськості на всіх рівнях (міському, районних та на рівні закладів освіти) у форматі міжвідомчого співробітництва системно проводяться тематично-профілактичні заходи, спрямовані на попередження правопорушень, небезпечних явищ у підлітковому середовищі, здійснюється відповідна роз'яснювальна робота. У закладах освіти проведено: освітньо-інформаційні заняття щодо прав неповнолітніх; науково-практичні конференції, семінари, майстер-класи за участі провідних юристів, присвячені проблематиці прав людини тощо; тематичні заходи інформаційного, освітнього та виховного характеру (лекції, бесіди, зустрічі за круглим столом, правові конкурси, ігри), направлені на запобігання випадків насильства над особистістю, безвідповідальної поведінки по відношенню до особистості, торгівлі людьми, протидії проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві; книжкові виставки, презентації видань про права людини та іншої літератури правового змісту, ознайомлення з матеріалами, представленими на них, культурно-мистецькі та оздоровчі акції тощо.

Підготовка учнів закладів загальної середньої освіти до дій у надзвичайних ситуаціях, що передбачає здобуття знань і вмінь з питань особистої безпеки в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, користування засобами захисту від її наслідків, вивчення правил пожежної безпеки та основ цивільного захисту, здійснювалась в рамках вивчення предметів «Основи здоров'я» та «Захист України».

Удосконалення теоретичних знань та практичних навичок учнів, набутих за програмами курсів «Основи здоров'я», «Захисту України», «Медична підготовка»,

		вихованців та знань працівників, набутих на функціональному навчанні спеціалістів у сфері цивільного захисту на міських курсах цивільного захисту, формування і розвиток в учнів, вихованців морально-психологічних якостей відваги, витримки, ініціативи, кмітливості, взаємної виручки, вмінню діяти в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру акріплено під час проведення «Дня цивільного захисту» та «Тижня безпеки дитини» в закладах освіти.
33	Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 79,	<p>Відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2011 року № 1049, на виконання п.4 «Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства» Розділу 1. «Створення умов для інтелектуального, морального, здорового розвитку молоді, реалізації її освітнього та творчого потенціалу у місті Києві» Міської комплексної цільової програми «Молодь та спорт столиці» на 2019-2021 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 18.12.2019 № 464/6515 «Про затвердження міської комплексної цільової програми «Молодь та спорт столиці» на 2019-2021 роки» Департаментом молоді та спорту щорічно проводиться Міський конкурс з визначення проектів, розроблених молодіжними та дитячими громадськими організаціями, для реалізації яких надається фінансова підтримка з бюджету міста Києва, з метою залучення інститутів громадянського суспільства до вирішення актуальних проблем молоді, делегування громадським організаціям на конкурсній основі соціального замовлення на здійснення окремих молодіжних проектів та поліпшення взаємовідносин міської влади з інститутами громадянського суспільства щодо формування і реалізації молодіжної політики, у місті Києві.</p> <p>У 2021 році за напрямком національно-патріотичного виховання такі проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Київська школа виховників Джур» (ГО «Молодіжна організація «Молодь – майбутнє України»); - Молодіжний фестиваль патріотичної пісні «Пісні Свободи» (ГО «Всеукраїнська спілка молодіжних громадських організацій «Всеукраїнська спілка волонтерів»);

<p>ст. 2917; 2016 р., № 23, ст. 919), на реалізацію проектів, заходів національно-патріотичного виховання, визначених основними напрямами та індикаторами ефективності в Указі Президента України від 18 травня 2019 р. № 286 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»</p>	<p>- Київська міська акція «Культурна спадщина – запорука майбутнього України».</p> <p>Також рішенням Київської міської ради від 28.02.2019 № 165/6821 затверджено міську цільову програму «Соціальне партнерство» на 2019 – 2021 роки. Відповідно до міської цільової програми «Соціальне партнерство» на 2019 – 2021 роки передбачено надання фінансової підтримки громадським організаціям з питань гендерної рівності, осіб з інвалідністю, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, ветеранів війни та праці, осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції та/або операції Об'єднаних сил, забезпеченні її проведення, жертв нацистських переслідувань, дітей війни (далі – громадські організації, діяльність яких має соціальну спрямованість).</p> <p>Програмою передбачено, що відбір громадських організацій, діяльність яких має соціальну спрямованість, для надання фінансової підтримки з бюджету міста Києва здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку відбору громадських організацій для надання фінансової підтримки з бюджету міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 11.02.2016 № 89/89» (в редакції рішення Київської міської ради від 19.04.2018 № 495/4559). Конкурсні пропозиції подаються громадськими організаціями за 12 пріоритетними напрямками, одним з яких є «національно-патріотичне виховання молоді». За результатами проведення конкурсного відбору 14 громадським об'єднанням на 2021 рік надано фінансову підтримку на реалізацію 16 розроблених ними проектів за напрямком «національно-патріотичне виховання молоді».</p>
---	---